

Planning & Control

Gemeente Bladel

Jaarstukken 2025

Raadsvergadering 7 juli 2026

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Samenvatting financieel resultaat	5
1. Programma's	7
1.1 Bestuur en ondersteuning	7
1.2 Veiligheid	8
1.3 Verkeer en vervoer	13
1.4 Economie	17
1.5 Onderwijs	22
1.6 Sport, cultuur en recreatie	25
1.7 Sociaal domein	30
1.8 Volksgezondheid en milieu	39
1.9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	45
1.10 Overhead en ondersteuning organisatie	50
1.11 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	51
2. Paragrafen	54
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	54
2.2 Lokale heffingen	60
2.3 Bedrijfsvoering	64
2.4 Financiering	68
2.5 Onderhoud kapitaalgoederen	71
2.6 Grondbeleid	76
2.7 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	87
2.8 Verbonden partijen	88
2.9 Energietransitie	90
2.10 Rekenkamerrapporten	92
2.11 Monitor majeure projecten	98
Jaarrekening	103
3. Balans	103
3.1 Balans	103
3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	104
3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2025	109
3.4 Niet uit de balans blijvende belangrijke rechten en verplichtingen	123
3.5 Emu-saldo	123
3.6 Toelichting op investerings- en projectbudgetten	124
4. Overzicht van baten en lasten	134
4.1 Het overzicht van baten en lasten met toelichting	134
4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten	140
4.3. Informatie Wet normering topinkomens (WNT)	140
5. Analyse begrotingsrechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording	142
5.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid	142
5.2 Rechtmatigheidsverantwoording	147
6. SiSa-bijlage	148
7. Overige gegevens	159
7.1 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	159
8. Bijlagen	160
8.1 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	160
8.2 Evaluatie startersleningen	162
8.3 Overzicht afschrijvingstermijnen	163
8.4 Afkortingen	164

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarrekening en jaarverslag 2025 aan. De jaarstukken zijn het verantwoordingsdocument binnen de gemeentelijke planning- en controlcyclus. Waar de raad via de begroting de kaders vaststelt, stelt de raad via de jaarstukken en het daarin opgenomen jaarverslag de verantwoording vast. Dit alles is op basis van de uitvoering van de geplande activiteiten door het college in 2025. Daarmee zijn de jaarstukken niet alleen een financieel document, het bevat ook de verantwoording over het uitgevoerde beleid. Nu kent een gemeente heel veel verschillende taken. In de begroting en de jaarrekening kan nooit op alle details worden ingegaan. De toelichting spitst zicht dan ook toe op de belangrijkste prestaties en de belangrijkste (financiële) afwijkingen.

Verantwoording over de uitvoering van het beleid

Met deze jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de uitvoering van het gemeentelijk beleid en de daaruit voortvloeiende financiële baten en lasten in 2025. De uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Op 6 november 2024 stelde de gemeenteraad de begroting 2025 vast. In de bestuursrapportages over 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over tussentijdse financiële ontwikkelingen en bijstellingen. Deze rapportages zijn vastgesteld in de raadsvergaderingen van 8 juli 2025 en 18 december 2025. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de budgetcyclus van 2025.

We sluiten het verslagjaar 2025 af met een positief rekeningresultaat. Het resultaat van de jaarrekening is € 2.096.000. In de najaarsnota gingen we nog uit van een geraamd positief resultaat van € 1.118.000. Vergeleken met de najaarsnota is het resultaat in werkelijkheid € 978.000 hoger. Dit betreft een afwijking van ca. 1,2% ten opzichte van de totale lasten in de jaarrekening 2025. Een nadere toelichting op het resultaat vindt u in het hoofdstuk 'Samenvatting financieel resultaat'.

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,
R.W.C.W. Lathouwers

de burgemeester,
M.A.G. van den Bosch

Leeswijzer

Dit document bevat de jaarstukken 2025 van de gemeente Bladel. De jaarstukken zijn opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit twee hoofdonderdelen: het **jaarverslag** en de **jaarrekening**. In deze leeswijzer wordt toegelicht hoe het document is opgebouwd en waar u welke informatie kan vinden.

In de jaarstukken maken we weer gebruik van smileys. Deze smileys geven in één oogopslag het resultaat weer. De algemene betekenis van een smiley is goed, matig of slecht. Het onderdeel waar de smiley voor wordt gebruikt bepaalt de verdere betekenis.

- 😊 Volgens planning uitgevoerd, binnen financiële kaders of geringe overschrijding, risico's worden beheerst.
- 😐 Niet geheel volgens planning, niet geheel binnen financiële kaders, onzekerheid over bepaalde risico's. Het onderdeel is nog in uitvoering.
- 😞 Niet volgens planning, overschrijding financieel budget, hoog risico. Onderdeel is niet of slechts beperkt uitgevoerd.

Samenvatting financieel resultaat

Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van financieel resultaat. De samenvatting geeft inzicht in de financiële lasten en baten op programmaniveau, een analyse van het resultaat op hoofdlijnen en een overzicht van de voorgestelde resultaatbestemming.

Hoofdstuk 1: Programma's en beleidsvelden

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet wat van het voorgenomen beleid is gerealiseerd en welke nieuwe onderdelen in het rekeningjaar van belang zijn geweest. Het is een rapportage die ingaat op de door de raad gemaakte beleidsmatige keuzes en de mate waarin die in 2025 invulling hebben gekregen, voornamelijk evaluerend en waar nodig en zinvol vooruitkijkend. De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen van 2025 worden uiteengezet in relatie tot de (gewijzigde) programmabegroting. Deze verantwoording is een belangrijk instrument waarmee de gemeenteraad zijn kaderstellende en met name controlerende rol kan uitoefenen.

Hoofdstuk 2: Paragrafen

Na de verantwoording over de programma's volgt de verantwoording van 10 verplichte en overige paragrafen. In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid ten aanzien van het beheer. De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van het jaarverslag.

Hoofdstuk 3, 4, 5 en 6: Jaarrekening

De jaarrekening biedt een overzicht van de financiële situatie van de gemeente over het boekjaar 2025. Het document bevat de balans, de exploitatiebaten en -lasten, en diverse verplichte toelichtingen, zoals waarderingsgrondslagen, incidentele baten en lasten en de verantwoording volgens de Wet normering topinkomens. Daarnaast wordt de voortgang van investeringen en de reservepositie toegelicht.

De jaarrekening biedt inzicht in de financiële positie per 31 december 2025 en vergelijkt de cijfers met de begroting en de resultaten van voorgaande jaren. Het is een cijfermatige rapportage met analyses van afwijkingen en bevat de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Specifieke uitkeringen van het Rijk en de Provincie worden verantwoord via de SISA-systematiek, wat zorgt voor eenmalige informatieverstrekking en accountantscontrole. De bijbehorende gegevens worden verwerkt door het CBS en doorgestuurd naar de relevante ministeries.

Hoofdstuk 7 en 8: Controleverklaring van de onafhankelijk accountant en bijlagen

In hoofdstuk 7 wordt de controleverklaring van de onafhankelijk accountant opgenomen. In het laatste hoofdstuk zijn de volgende bijlagen bijgevoegd: overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld, evaluatie startleningen en een overzicht van de afkortingen.

We ronden de bedragen in het jaarverslag en jaarrekening af op € 1.000. Het kan zijn dat er in een overzicht of tussen overzichten kleine afrondingsverschillen zijn.

Samenvatting financieel resultaat

De begroting 2025 van de gemeente werd op 6 november 2024 vastgesteld door de raad. Daarmee heeft de raad een financieel mandaat aan het college van burgemeester en wethouders gegeven om het vastgestelde beleid met de daarvoor beschikbare middelen uit te voeren. Gaandeweg het begrotingsjaar hebben zich ontwikkelingen voorgedaan, of werden keuzes gemaakt, die hebben geleid tot begrotingswijzigingen. Deze werden apart of in de perspectief- of najaarsnota door uw raad vastgesteld. De primitieve begroting en deze aanpassingen vormen de referentiepunten van de jaarstukken. De bijgestelde begroting voorzag daardoor een positief resultaat van ca. € 1.118.000. Dit was de stand van eind september 2025.

In het rekeningresultaat, dat nu voorligt, komen de afwijkingen naar voren van de laatste drie maanden van 2025, en de afwijkingen die zich over het hele jaar voordoen, maar die niet eerder in de begroting aangepast werden.

Uiteindelijk sluiten we de jaarrekening af met een positief resultaat van € 2.096.000. Vergeleken met de najaarsnota is dit € 978.000 hoger. Dit betreft een afwijking van ca. 1,2% ten opzichte van de totale lasten in de jaarrekening 2025. Een gedeelte van het positieve resultaat wordt veroorzaakt door de incidentele restantbudgetten voor activiteiten waar we in 2026 nog verder mee aan de slag gaan. Omdat we graag onze ambities willen voortzetten stellen we voor om netto € 581.000 van het positieve resultaat naar 2026 over te hevelen. Later in dit hoofdstuk vindt u een analyse van de belangrijkste afwijkingen.

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
0. bestuur en ondersteuning	n -3.411	n -2.382	n -2.726	n -2.962	n -236
1. veiligheid	n -2.325	n -2.164	n -2.237	n -2.362	n -125
2. verkeer en vervoer	n -3.614	n -4.064	n -4.067	n -3.993	v 74
3. economie	n -838	n -820	n -975	n -940	v 35
4. onderwijs	n -3.133	n -2.420	n -3.226	n -2.884	v 342
5. sport, cultuur en recreatie	n -5.998	n -6.658	n -7.010	n -6.262	v 748
6. sociaal domein	n -29.946	n -29.233	n -33.089	n -32.727	v 362
7. volksgezondheid en milieu	n -7.308	n -7.858	n -10.784	n -7.822	v 2.962
8. VHROSV	n -11.244	n -5.801	n -9.939	n -6.157	v 3.782
9. overhead en ondersteuning organisatie	n -7.479	n -7.445	n -8.033	n -7.945	v 88
10. algemene dekkingsmiddelen	n -1.434	n -964	n -1.070	n -1.490	n -420
totaal gerealiseerde lasten	n -76.730	n -69.809	n -83.156	n -75.544	v 7.612
baten:					
0. bestuur en ondersteuning	v 1.501	v 480	v 789	v 830	v 41
1. veiligheid	v 99	v 98	v 108	v 107	n -1
2. verkeer en vervoer	v 525	v 77	v 138	v 288	v 150
3. economie	v 1.934	v 1.698	v 1.783	v 1.728	n -55
4. onderwijs	v 489	v 24	v 793	v 418	n -375
5. sport, cultuur en recreatie	v 1.382	v 987	v 1.342	v 1.027	n -315
6. sociaal domein	v 6.717	v 5.652	v 6.633	v 6.660	v 27
7. volksgezondheid en milieu	v 5.362	v 5.743	v 8.674	v 5.884	n -2.790
8. VHROSV	v 9.364	v 4.692	v 7.544	v 4.498	n -3.046
9. overhead en ondersteuning organisatie	v 404	v 107	v 210	v 296	v 86
10. algemene dekkingsmiddelen	v 50.043	v 50.211	v 53.704	v 53.943	v 239
totaal gerealiseerde baten	v 77.820	v 69.769	v 81.718	v 75.679	n -6.039
saldo van gerealiseerde baten en lasten	v 1.090	n -40	n -1.438	v 135	v 1.573
reserves:					
toevoegingen reserves	n -876	n -3.436	n -4.119	n -4.119	
onttrekkingen reserves	v 2.655	v 4.557	v 6.676	v 6.080	n -596
totaal gerealiseerde reserves	v 1.779	v 1.121	v 2.557	v 1.961	n -596
gerealiseerd resultaat	v 2.870	v 1.081	v 1.119	v 2.096	v 978

(+ = voordeel en - = nadeel)

Belangrijkste afwijkingen

We hebben de belangrijkste positieve afwijkingen in onderstaand tabel weergegeven:

Analyse op hoofdlijnen	Bedrag (€)
Rekeningresultaat 2025	2.096.000
Geraamd voordelig resultaat (najaarsnota 2024)	1.118.000
Vershil	978.000
Grootste afwijkingen t.b.v. verklaring positief verschil:	
Budgetoverhevelingen (netto)	581.000
Hogere algemene uitkeringen	288.000
Saldo winst / verlies bij grondexploitatie	154.000
Resterende diverse afwijkingen	-45.000
Totaal afwijkingen	978.000

Resultaatbestemming

We stellen voor het resultaat in te zetten voor vier doeleinden:

1. Budgetoverhevelingen
2. Toevoeging algemene reserve grondexploitatie
3. Realisatiestimulans
4. Compensatie voor de implementatie van de Wvrv
5. Kosten kinderopvang voor pleegouders
6. Verrekening met algemene reserve

1. Budgetoverheveling

Over de netto-budgetoverheveling van € 581.000 hebben wij u al eerder geïnformeerd in de raadsvergadering van 21 mei 2026. Voor de nadere specificatie hiervan wordt verwezen naar raadsmededeling RM26.027. Het betreffen budgetten voor zeer diverse activiteiten die in 2025 zijn vertraagd of niet geheel zijn afgerond.

2. Toevoeging algemene reserve grondexploitatie

Een bedrag van € 416.000 voegen we toe aan de algemene reserve grondexploitatie om aan de gewenste omvang te komen (zie toelichting paragraaf grondbeleid).

3. Realisatiestimulans

Gemeenten krijgen geld uit de Specifieke Uitkering Realisatiestimulans om de bouw van betaalbare woningen te versnellen. Het Rijk wil hiermee gemeenten stimuleren om meer sociale huur, middenhuur en betaalbare koopwoningen te realiseren. Gemeente Bladel ontving hiervoor een bedrag van € 329.000 in 2025. Er wordt voorgesteld om de middelen via bestemming van het resultaat over te brengen naar 2026, zodat de middelen kunnen worden ingezet voor het doel dat daaraan gekoppeld is.

4. Compensatie voor de implementatie van de Wvrv

Bij de decembercirculaire 2025 heeft de gemeente een bedrag van € 84.000 ontvangen als compensatie voor de implementatie van de Wvrv. De middelen zijn in 2025 ontvangen, maar zullen pas in de periode 2026-2028 tot uitgaven leiden. Naar alle waarschijnlijkheid treedt de wet per 1 juli 2026 in werking. Voor de implementatie van de wet verwachten we het merendeel van de kosten te maken in 2026 en 2027 met een uitloop naar 2028. Daarom wordt voorgesteld om het bedrag middels bestemming van het resultaat over te brengen naar 2026, zodat de middelen kunnen worden ingezet voor het doel dat daaraan gekoppeld is.

5. Kosten kinderopvang voor pleegouders

Bij de decembercirculaire 2025 heeft de gemeente een bedrag van € 12.000 ontvangen als compensatie voor kosten die gemaakt worden in relatie tot kinderopvang voor pleegouders. De middelen zijn in 2025 ontvangen, maar zullen pas in 2026 tot uitgaven leiden. Daarom wordt voorgesteld om het bedrag middels bestemming van het resultaat over te brengen naar 2026, zodat de middelen kunnen worden ingezet voor het doel dat daaraan gekoppeld is.

6. Verrekening met algemene reserve

Het restant van het resultaat verrekenen we met de algemene reserve tot een bedrag ad € 674.000.

1. Programma's

1.1 Bestuur en ondersteuning

Dit beleidsveld gaat over het bestuur, de ondersteuning daarvan en de relatie tussen de burger en het bestuur. Betrokkenheid en dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunt voor deze relatie. Het beleidsveld bevat de overkoepelende taakvelden van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie.

Wat wilden we bereiken?

Betrokkenheid en dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunt voor deze relatie.

Maatschappelijk en professioneel

Wat hebben we gedaan in 2025?

Financieel gezonde gemeente

😊 De financiële druk op de gemeentelijke begroting is de afgelopen periode flink toegenomen door veranderende rijksmiddelen, stijgende kosten en grote investeringen. Om de balans te herstellen startte de gemeente eind 2024 een ombuigingstraject. Door een vastgesteld pakket aan ombuigingsmaatregelen is de financiële balans in de begroting grotendeels hersteld, maar ruimte voor nieuw beleid in 2027 is beperkt. Toekomstige ontwikkelingen vragen om zorgvuldige keuzes. De huidige meerjarenbegroting laat voor 2029 een structureel tekort zien van € 150.000.

We zorgen voor juiste, tijdige en relevante informatie naar onze inwoners, ondernemers en stakeholders

😊 Team communicatie heeft in het jaar 2025 verder gebouwd aan transparante en toegankelijke communicatie voor onze inwoners, bedrijven, organisaties en andere stakeholders. We hebben de gemeentelijk communicatiekanalen (offline en online) veelvuldig ingezet om onze doelgroepen te informeren over nieuws vanuit het college van B&W, gemeenteraad, gemeentelijk beleid en projecten, informatie over inwonersavonden.

Via enquêtes vanuit het gemeentepanel hebben we inwoners diverse keren de mogelijkheid geboden om hun meningen en ideeën over belangrijke thema's met ons te delen. In juni 2025 hebben we een vragenlijst uitgezet over aardgasvrij wonen en in augustus over de herinrichting van de Sniederslaan.

Voor een nadere toelichting op communicatie wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Verbonden partijen

- Metropoolregio Eindhoven

Beleidsindicatoren (doel de betrokkenheid en het gemeenschapsgevoel te versterken)

We hebben veel aandacht besteed aan de digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke website zodat de informatie voor zoveel mogelijk mensen beschikbaar is. De website is in 2025 178.830 keer bezocht, Dat is 6% meer dan in 2024. Ook op onze sociale mediakanalen is het aantal volgers ten opzichte van 2024 gegroeid: Facebook +10%, Instagram +18% en LinkedIn +13%.

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen		Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
(bedragen x € 1.000,-)						
lasten:						
bestuur en ondersteuning	n	-3.327	n -2.279	n -2.496	n -2.738	-242
beheer overige gebouwen en gronden	n	-84	n -103	n -230	n -223	7
gerealiseerde lasten	n	-3.411	n -2.382	n -2.726	n -2.961	n -235
baten:						
bestuur en ondersteuning	v	661	v 282	v 523	v 578	55
beheer overige gebouwen en gronden	v	839	v 197	v 266	v 253	-13
totaal gerealiseerde baten	v	1.500	v 479	v 789	v 831	v 42
toevoegingen reserves	n	-876	n -3.436	n -4.119	n -4.119	
onttrekkingen reserves	v	2.655	v 4.557	v 6.676	v 6.080	n -596
geraamd/gerealiseerd resultaat	n	-132	n -782	v 620	n -169	n -789
bestemming van gerealiseerd resultaat	n	-2.870	n -1.078	n -1.117	n -2.096	n -979
gerealiseerd resultaat	n	-3.002	n -1.860	n -497	n -2.265	n -1.768

1.2 Veiligheid

Het programma veiligheid richt zich op het verbeteren van de veiligheid in gemeente Bladel en het vergroten van het gevoel van veiligheid van de inwoners en bezoekers van de gemeente. De gemeentelijke organisatie heeft daarbij een regiefunctie en zet zelf ook instrumenten in om dit te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn preventie, vergunningverlening, handhaving en ketenaanpak voor overlast.

Preventie en vergunningverlening

Wat wilden we bereiken?

Het doel is om het integraal veiligheidsbeleid, wat is vastgesteld door de raad op 23 maart 2023, zo optimaal mogelijk uit te voeren. Hierbij wordt samengewerkt tussen gemeenten, partners en inwoners daar waar dat meer veiligheid oplevert. Het integraal veiligheidsbeleid is gericht op:

1. Zorg en veiligheid
2. Jeugd
3. Gedigitaliseerde criminaliteit
4. Maatschappelijke onrust
5. Ondernijning
6. High Impact Crimes
7. Fysieke veiligheid

De prioriteiten voor 2025 worden nader toegelicht in het uitvoeringsplan veiligheid 2025-2026.

Wat hebben we gedaan in 2025?

In 2025 is een veiligheidsdag georganiseerd met een grote opkomst van inwoners. Tijdens deze dag waren diverse veiligheidspartners aanwezig, waaronder politie, brandweer en andere ketenpartners. Bezoekers konden op een laagdrempelige manier kennismaken met het werk van de verschillende organisaties en werden geïnformeerd over thema's als ondernijning, digitale veiligheid, jeugd, brandveiligheid en weerbaarheid.

De veiligheidsdag overstijgt daarmee de afzonderlijke pijlers uit het programma. De dag was drukbezocht en werd zowel door inwoners als partners positief ontvangen. Het evenement heeft bijgedragen aan bewustwording, vertrouwen in de overheid en versterking van de samenwerking binnen het veiligheidsdomein.

Zorg en veiligheid

😊 Begin 2025 is de nieuwe procesregisseur Zorg gestart. Met deze komst is per 1 januari 2025 de werkwijze van het Casuïstiek Overleg Bladel gewijzigd. Er wordt niet langer gewerkt met één gezamenlijk overleg met alle betrokken partners, maar met themabijeenkomsten en afzonderlijke Multidisciplinaire Overleggen (MDO's). Casuïstiek wordt daarmee niet meer plenair besproken, maar per individuele casus wordt bepaald welke partijen aansluiten. Dit zorgt voor gericht overleg, meer maatwerk en een zorgvuldiger omgang met de privacy van de betreffende inwoner.

De introductie van de procesregisseur heeft daarnaast geleid tot een verdere versterking van de samenwerking tussen Zorg en Veiligheid. Er vindt tweewekelijks structurele afstemming plaats, waardoor signalen vroegtijdig worden gedeeld en partners elkaar sneller weten te vinden. Dit heeft er mede toe geleid dat het aantal georganiseerde MDO's in 2025 is toegenomen. Ook in het voorliggend veld verloopt de samenwerking sneller en effectiever, onder andere met de Wijk-GGZ, woningbouwcorporaties, wijkagenten en maatschappelijk werk.

Daarnaast is begin 2025 de casusregie voor veiligheidscasuïstiek 18+ geëvalueerd en per 1 januari 2025 opnieuw belegd. Waar deze taak voorheen werd uitgevoerd door welzijnsorganisatie Lumens, is deze nu ondergebracht bij het Kempenteam van CJG+. Gedurende het jaar is gebleken dat deze wijziging positief wordt ervaren door betrokken partners.

Verder is in 2025 al gewerkt met Vroegsignalering, maar het proces daaromheen kan verder worden geoptimaliseerd om nog meer preventief te kunnen acteren.

Als laatste is in 2025 een start gemaakt, maar het AVE-model dient verder te worden uitgewerkt, zodat duidelijk is welke partij op welk moment aan zet is. Dit draagt bij aan een heldere rolverdeling en tijdige opschaling, bijvoorbeeld naar het Zorg- en Veiligheidshuis wanneer de situatie daarom vraagt.

Jeugd

😊 Het thema (overlastgevende) jeugd heeft ook in 2025 onverminderd aandacht gehad. Meldingen van jeugdoverlast en jeugdgroepen zijn periodiek besproken met onder andere politie, jongerenwerk en handhaving. Doel

hiervan is het voorkomen en beperken van overlast in de openbare ruimte. Daarbij is ingezet op zowel preventieve als repressieve maatregelen, waarbij waar nodig maatwerk is toegepast.

Naast gemeente en politie waren ook Jeugdcoaches, het Centrum voor Jeugd en Gezin Plus (CJG+), Vluchtelingenwerk, Leerplicht en het Pius X-College betrokken bij de aanpak.

De afdeling Veiligheid richt zich specifiek op de kwetsbare groep, ook wel aangeduid als 'jonge aanwas'. Met het project Jonge aanwas wordt gewerkt aan het verkrijgen van zicht en inzicht in deze doelgroep. Dit vertaalt zich in een analyse van kenmerken, netwerken en verblijfslocaties (in tijd en ruimte), zodat gerichte integrale interventies met een preventieve insteek kunnen worden ingezet.

Sinds medio 2022 werkt de gemeente samen met Backbone Academy voor aanvullend jongerenwerk. Deze inzet is gericht op het leggen van contact met kwetsbare jeugdigen, met als doel hen uit de criminaliteit te houden en waar nodig toe te leiden naar passende jeugdhulp. In 2025 is de inzet van Backbone Academy geëvalueerd in samenwerking met betrokken partners. Hieruit is geconcludeerd dat voortzetting noodzakelijk is om de beweging van een reactieve naar een meer preventieve aanpak te bestendigen, met specifieke aandacht voor jeugdigen waarbij sprake is van overlast, criminaliteit, jonge aanwas en ondermijning. Een tijdelijke afbouw van uren bleek ontoereikend om de gewenste impact te realiseren. Daarom is in 2025 een voorstel gedaan om de inzet uit te breiden.

Het Operationeel Jeugd Overleg (OJO) is in 2025 verder geprofessionaliseerd. Tevens is de samenwerking geïntensiveerd met de omliggende gemeenten Reusel-De Mierden, Eersel en Bergeijk. Het OJO is een signalerend overleg waarin jeugdproblematiek wordt besproken en trends en ontwikkelingen actief worden gedeeld. Waar nodig vindt tijdige opschaling plaats naar een persoonsgerichte aanpak of worden groepsscans ingezet. In 2025 is daarnaast een separaat overleg gestart, specifiek gericht op een afgebakende groep jeugdigen, om integraal te bezien waar beïnvloeding mogelijk is om overlast te verminderen. Ook hierin is het onderwijs intensief betrokken.

Tot slot is de gemeenteraad eind oktober in een vertrouwelijke raadsinformatiebijeenkomst geïnformeerd over de stand van zaken rondom overlastgevende jeugd binnen gemeente Bladel.

Gedigitaliseerde criminaliteit

😊 In 2025 heeft gemeente Bladel actief ingezet op het vergroten van de weerbaarheid tegen gedigitaliseerde criminaliteit, onder andere door buurtpreventie te benutten als middel om inwoners bewuster en weerbaarder te maken. Begin 2025 vond de campagne *De Bewuste Brabander* plaats. In het kader van deze campagne is in april in BRUIS een bijeenkomst georganiseerd voor geïnteresseerden, met specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen. Met een opkomst van ruim 120 deelnemers kende deze bijeenkomst de hoogste opkomst binnen de Kempen. Tijdens de bijeenkomst verzorgde de politie een praktische presentatie met herkenbare voorbeelden en concrete tips over digitale oplichting, phishing en babbeltrucs.

Daarnaast is er ook gedurende het hele jaar aandacht geweest voor de kennis en expertise van interne medewerkers op het gebied van cybersecurity. Door middel van ons bewustwordingsplatform Digibewust de Kempen zijn onze interne medewerkers ieder kwartaal getraind op basis van de in dat kwartaal meest recente ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging. Daarnaast is er een phishingcampagne uitgevoerd waarmee we getoetst hebben hoe 'aware' de medewerkers binnen gemeente Bladel zijn. Hieruit is gebleken dat het bewustzijn flink gestegen is ten opzichte van het jaar ervoor. Hiermee kunnen we concluderen dat het bewustwordingsplatform goed ingezet wordt. Daarnaast worden er regelmatig updates op het intranet geplaatst door de CISO, zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van cyberveiligheid. Informatiebeveiliging is ook opgenomen in het onboarding proces van nieuwe medewerkers. De CISO neemt met iedere nieuwe medewerker de belangrijkste zaken met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy door.

Maatschappelijke onrust

😊 In 2025 heeft gemeente Bladel ingezet op het verkleinen van de kloof tussen verschillende bevolkingsgroepen en het bevorderen van een tolerante en respectvolle samenleving. Dit deden we onder andere door intensief samen te werken met onze ketenpartners. Door goed in beeld te brengen wat er leeft in wijken en buurten, o.a. via buurtpreventie, konden we tijdig inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en bijdragen aan wederzijds begrip.

Binnen het thema radicalisering en polarisatie lag in 2025 de opdracht om een aandachtsfunctionaris radicalisering aan te stellen. Er is verkend dat het passend is om deze functie binnen de afdeling Veiligheid te beleggen. Begin 2026 zal hiervoor een formeel collegevoorstel worden opgesteld om de functie officieel vast te stellen. De aandachtsfunctionaris zal daarnaast blijvend trainingen volgen via het Rijksopleidingsinstituut tegen Radicalisering (ROR). Deze opleidingen ondersteunen bij het herkennen van signalen van radicalisering en het adequaat handelen hierop.

Gedurende het jaar zijn bovendien diverse webinars georganiseerd door het Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant en andere partners. Deze bijeenkomsten waren gericht op het vergroten van de bewustwording rondom radicalisering, extremisme en jeugdproblematiek.

Polarisatie blijft een doorlopend aandachtspunt, met name onder jongeren, onder andere zichtbaar binnen het Pius X-College. Ook in 2025 hebben incidenten laten zien dat dit vraagstuk nog steeds speelt binnen onze samenleving. Deze ontwikkelingen staan niet op zichzelf, maar passen binnen bredere landelijke tendensen. Als gemeente blijven wij ons inzetten om verbinding te versterken, verschillen te overbruggen en duidelijk te maken dat wij er zijn voor iedere inwoner. In dat kader is op onze website tevens een meldpunt discriminatie ingericht, zodat inwoners laagdrempelig melding kunnen doen en signalen met ons kunnen delen.

Ondermijning

😊 In 2025 werkte basisteam De Kempen intensief samen met de acht gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Veldhoven en Waalre, de politie, het Openbaar Ministerie, de Belastingdienst en andere partners om ondermijning tegen te gaan. Ondermijning is een complex vraagstuk dat vraagt om een gezamenlijke, integrale aanpak.

In 2025 is blijvend ingezet op drie pijlers: Actie, Weerbare samenleving en Weerbare overheid. Een geprioriteerd, pijleroverstijgend thema is het buitengebied. Door toenemende leegstand en de kwetsbare positie van stoppende agrariërs is het risico op drugscriminaliteit hier groter. In 2025 is deze aanpak verder vormgegeven en zijn de eerste activiteiten uitgevoerd. Zo vond een bijeenkomst plaats met voorzitters van lokale ZLTO-afdelingen, wat bijdroeg aan betere afstemming en netwerkversterking. Ook is een bijdrage geleverd aan de podcast *Brabant Op De Radar*, een initiatief van de provincie Noord-Brabant waarin partners samenwerken tegen verborgen georganiseerde criminaliteit.

Weerbare samenleving

Binnen de pijler Weerbare samenleving is ingezet op het vergroten van bewustwording over signalen van drugscriminaliteit en witwassen. Doel is het versterken van tegendruk en meldingsbereidheid.

In 2025 steeg het aantal meldingen via Meld Misdaad Anoniem van 18 (2024) naar 29. Tijdens de veiligheidsdag werd de ondermijningscontainer ingezet om inwoners te informeren over signalen van drugscriminaliteit. Daarnaast zijn twee socialmediacampagnes uitgevoerd, waaronder deelname aan de landelijke campagne van Meld Misdaad Anoniem op bedrijventerreinen.

Weerbare overheid

Een weerbare overheid is essentieel om structureel tegendruk te bieden aan ondermijning en aantasting van de democratische rechtsstaat te voorkomen. De verharding van georganiseerde criminaliteit en toenemende agressie en intimidatie richting ambtenaren en bestuurders onderstrepen deze noodzaak.

Belangrijke ontwikkelingen in 2025:

- Vaststelling van een uniform Damoclesbeleid voor alle acht gemeenten, zodat regionaal eenduidig wordt opgetreden tegen drugsvondsten in panden.
- Doorontwikkeling van gemeentelijke signalenoverleggen ter versterking van de integrale aanpak.
- Organisatie van raadsinformatieavonden en trainingen bij Loods12 (trainings- en belevingscentrum van RIEC).

In 2025 zijn binnen gemeente Bladel twee hennepkwekerijen aangetroffen en zes panden bestuurlijk gesloten op grond van de Wet Damocles.

High Impact Crimes (HIC)

😊 In 2025 hebben we weer ingezet op het voorkomen en terugdringen van het aantal HIC-feiten binnen het basisteam De Kempen, door in te spelen op trends en ontwikkelingen. Daarbij ligt de focus op het actief stimuleren en faciliteren van de zelfredzaamheid en bewonersinitiatieven op het gebied van buurtpreventie en WhatsApp-groepen. We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans en aanpak van veelplegers. In gemeente Bladel is al vele jaren een volledig dekkend buurtpreventienetwerk actief, bestaande uit 23 wijken. Vanuit dit netwerk zijn de bekende 'besmettingsbrieven' verspreid onder inwoners van een straat of buurt waar recent een woninginbraak had plaatsgevonden. Door middel van deze brieven wordt beoogd de inwoners bewust te maken van inbraakrisico's en hen te bewegen preventiemaatregelen te nemen. Daarnaast wordt in deze besmettingsbrief gevraagd om verdachte situaties te melden, om zo de politie te helpen in de opsporing.

Daarbij worden er ook ieder jaar zo'n 15 inbraakpreventieacties georganiseerd. Het doel van deze actie is bewustwording creëren, zodat men zich nog beter kan beschermen tegen inbrekers. Bij de brief die wordt uitgedeeld staat tips over inbraakpreventies en ook over het gebruik van camera's en de videodeurbel.

Fysieke veiligheid

😊 In 2025 hebben we ingezet op het versterken van de zelfredzaamheid en weerbaarheid van inwoners en ondernemers. Door bewustwording te vergroten over eigen handelingsmogelijkheden en verantwoordelijkheden, stimuleren we inwoners om zelf actief bij te dragen aan een veilige leefomgeving. Via deelname aan de landelijke *Denk Vooruit*-campagne hebben we inwoners geïnformeerd over risico's en handelingsperspectieven bij rampen en crises.

Daarnaast hebben we samen met dorpsraden en gemeenschapshuizen een sessie over maatschappelijke weerbaarheid en de rol die lokale gemeenschappen hierin kunnen vervullen georganiseerd. Gemeente Bladel heeft hierin vroegtijdig het initiatief genomen door bijeenkomsten over dit thema te organiseren en het gesprek met lokale partners actief op te zoeken. Het door de VNG opgestelde plan van aanpak voor maatschappelijke weerbaarheid biedt aanknopingspunten om dit thema structureel verder uit te werken. In 2026 wordt onderzocht op welke wijze dit plan lokaal kan worden vertaald naar concrete acties en beleidsmaatregelen voor gemeente Bladel.

Gemeente Bladel beschikt over een professionele crisisbeheersingsorganisatie die in staat is de taken op het gebied van bevolkingszorg adequaat uit te voeren. In 2025 is deze organisatie verder versterkt door het volgen van opleidingen en trainingen door betrokken functionarissen en door deelname aan regionale en lokale oefeningen. Hiermee borgen we dat medewerkers goed voorbereid zijn op hun rol tijdens rampen en crises en dat processen en samenwerking met ketenpartners zijn getest en waar nodig verbeterd.

Gemeente Bladel onderhoudt structureel contact met de buurtpreventieteams via coördinatoren- en wijkoverleggen en werkt samen bij inbraakpreventieacties. Jaarlijks ontvangen de teams een themabijeenkomst; in 2025 stond het belang van melden centraal.

Handhaving

Wat wilden we bereiken?

De primaire doelstelling van toezicht en handhaving is het bevorderen van naleving van wet- en regelgeving.

Wat hebben we gedaan in 2025?

😊 In 2025 zijn in het kader van integrale handhaving KIT-acties uitgevoerd. KIT-acties zijn integrale acties die, geïnitieerd door de gemeente, met name gericht zijn op de bestrijding van alle vormen van ondermijning en integraal worden opgepakt.

Tijdens deze acties zijn er grotere en kleinere successen te melden. Zo zijn er overtredingen en strijdigheden aangetroffen in het kader van bewoning van bijgebouwen, hondenhandel, overschrijding van bebouwd perceeloppervlak, dierenwelzijn, brandveiligheid, milieu, etc.. Daarnaast zijn er illegaal in Nederland verblijvende personen aangetroffen. Deze personen zijn direct overgedragen aan de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM).

Er zijn in 2025 15 BRP (basisregistratie Personen) en 5 LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit) controles geweest in de gehele gemeente, het grootste deel hiervan waren woningen waar arbeidsmigranten verblijven. In de meeste gevallen stond niet iedereen ingeschreven of stonden er personen ingeschreven die er niet meer wonen.

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2023-2026

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Bron
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	8	10	4	5	14	www.waarstaatjegemeente.nl
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,2	0,7	1	0,7	1,2	www.waarstaatjegemeente.nl
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,7	2,7	2,1	2,9	3,1	www.waarstaatjegemeente.nl
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1,5	1	0,7	1,2	1,2	www.waarstaatjegemeente.nl
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners	4,9	4,1	3,6	4,3	3,1	www.waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	n -348	n -119	n -119	n -96	v 23
handhaving	n -411	n -448	n -401	n -500	n -99
rampenbestrijding / crisisbeheersing	n -1.566	n -1.597	n -1.716	n -1.766	n -50
totaal gerealiseerde lasten	n -2.325	n -2.164	n -2.236	n -2.362	n -126
baten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	v 16	v 13	v 19	v 20	v 1
handhaving					
rampenbestrijding / crisisbeheersing	v 83	v 86	v 89	v 88	n -1
totaal gerealiseerde baten	v 99	v 99	v 108	v 108	
gerealiseerd resultaat	n -2.226	n -2.065	n -2.128	n -2.254	n -126

1.3 Verkeer en vervoer

De openbare ruimte is ingericht volgens de kernbegrippen veilig, functioneel en schoon, waardoor een prettige woonomgeving in stand wordt gehouden. Daardoor maken we het verantwoord en veilig verplaatsen van mensen en goederen mogelijk.

Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

Het verantwoord en veilig maken van het verplaatsen van mensen en goederen. Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, functioneel en schoon.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Uitvoering geven aan de verkeersvisie 2035

Hier worden projecten genoemd uit de verkeersvisie waarvoor de uitvoering binnen het vastgestelde uitvoeringsprogramma is gedekt.

Schoolzones

😊 In 2025 waren we bij 7 van de 9 scholen klaar met de uitvoering van het veilig maken van de schoolzones. In 2026 worden de laatste 2 schoolomgevingen (Lambertusschool Netersel en De Vest in Hoogeloon) aangepast. Dit alles zal naar verwachting binnen het gestelde krediet worden uitgevoerd.

Verkeerskundige Verbetering Netersel Noord

😊 De aanbesteding is in 2025 doorlopen waarbij het werk is gegund. De werkzaamheden zijn medio oktober 2025 gestart en zullen naar verwachting worden afgerond richting Q2 2027.

Verkeerskundige aanpassingen Burg. Van Woenseldreef

😊 De werkzaamheden aan de Burg van Woenseldreef - Lemel zijn binnen de begroting uitgevoerd.

Reconstructie Casteren Zuid

😊 In Casteren wordt gewerkt aan de reconstructie 'Casteren-Zuid' in de straten Wagenbroeken (ter verbetering van de fietsverbinding naar de sportvelden), Dorpsstraat (om die verkeersveiligheid in te richten) en Kerkeneind. In 2025 is de herinrichting van de Dorpsstraat uitgevoerd. Hierbij is een volwaardig voetpad aangelegd, zijn verkeersremmende maatregelen getroffen en is de verkeersveiligheid bij de komgrens verbeterd. Ook is een participatieproces doorlopen voor het opstellen van een gebiedsvisie voor de Wagenbroeken en Kerkeneind. Hiermee werd samen met bewoners de gewenste verkeersstructuren (voetgangers, fietsers en gemotoriseerd verkeer), groenstructuren, uitstraling van de straat, waterhuishouding en parkeerbehoefte in beeld gebracht.

Casterseweg

😊 De werkzaamheden zijn gestart in Q3 2025 en zijn gereed in Q1 2026. Er wordt gewerkt aan het tegengaan van geluids- en trillingsoverlast. Daarnaast wordt de verkeersveiligheid - met name voor de fietser - verbeterd. En er wordt een nieuw gescheiden rioleringsstelsel aangelegd en de openbare verlichting wordt verbeterd.

Fietsverbinding richting De Kleine Hoeve in Reusel

😊 De voorbereiding voor de fietsverbinding Hallenstraat is reeds gestart. Concept ontwerp is naar verwachting in Q1 2026 gereed waarbij we de verdere voorbereiding kunnen oppakken. Uitvoering zal naar verwachting gaan richting Q1 2027. Bij dit project wordt enerzijds gekeken naar een verbetering van de huidige (asfalt)verharding, welke vanuit het Gepland Groot Onderhoud wegen komt, en anderzijds verkeerskundige aanpassingen gericht op een betere fietsstructuur met een mogelijkheid tot uitbreiding van voetpaden. Deze opties zullen in 2026 verder worden onderzocht.

Opstellen parkeerbeleid

😊 In 2025 is het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld. Het beleidsplan bestaat uit twee onderdelen namelijk het parkeerbeleidsplan en de nota parkeernormen. Het beleidsplan geeft onze visie op parkeervraagstukken en de nota de interpretatie daarvan. Indien noodzakelijk kan de nota parkeernormen periodiek worden geactualiseerd.

Vervanging openbare verlichting

😊 Het beheer en de vervangingsopgave van de openbare verlichting zijn in 2025 conform het vastgestelde uitvoeringsprogramma gerealiseerd. De gegevens van de vervangingsopgave voor deze periodieke zijn geactualiseerd en de mutaties zijn verwerkt in het beheersysteem. Ook hebben er bij plaatsingen en vernieuwing van lichtmasten plaatsgevonden die zorgen voor areaaluitbreiding. Deze gegevens (vernieuwingen/ vervangingen en bij plaatsingen) worden in 2026 integraal verwerkt in het door het college vast te stellen Beheerplan Openbare

Verlichting. Hiermee wordt gewaarborgd dat de exploitatiekosten, kapitaallasten en de vervangingsinvesteringen in de meerjarenbegroting blijven aansluiten op de feitelijke staat van de openbare verlichting.

Verbetering/gepland groot onderhoud wegen 2025-2029

☹ Als wegbeheerder is de gemeente op grond van de Wegenwet verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van alle openbare wegen die op de wegenlegger zijn opgenomen. Deze zorgplicht strekt zich uit tot de volledige infrastructuur, inclusief bermen, sloten, zandwegen en kunstwerken zoals bruggen en duikers in gemeente Bladel. In 2025 hebben wij ingezet op planmatig en duurzaam onderhoud van de openbare verharding om de verkeersveiligheid te waarborgen. Hiermee voldoet de gemeente aan de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van de aansprakelijkheid voor de staat van de weg en het voorkomen van schade aan derden.

Het onderhoud aan wegen, straten en pleinen is uitgevoerd conform het geactualiseerde Wegenbeheerplan 2025-2029, op basis van de weginspectie uit Q4 2024. Om de structurele lasten te verlagen, zijn er bij de Perspectiefnota 2025 ombuigingsvoorstellen doorgevoerd waarbij het minimale onderhoudsniveau (CROW-norm 6-) is gehanteerd. Bij de ombuigingsvoorstellen zijn de uren voor de buitendienst (stratenmaker) verlaagd. Dit heeft geleid tot een achterstand in de reguliere "kleine straatwerk" werkzaamheden. Om de veiligheid en kwaliteit te waarborgen, is besloten om deze achterstand in het eerste half jaar van 2026 in te gaan lopen door de inzet van een lokaal stratenmakersbedrijf. Een deel van de geplande asfalteringswerkzaamheden kon in 2025 niet worden afgerond vanwege ongunstige weersomstandigheden. De uitvoering hiervan is verschoven naar Q2 2026.

In 2025 is uitvoering gegeven aan de langetermijnplanning voor het Gepland Groot Onderhoud (GGO). Hierbij hanteren wij een voortschrijdende doorkijk van 10 jaar. Wegen die technisch aan het einde van de levensduur zijn en waarbij planmatig onderhoud niet langer doelmatig is, worden opgenomen in het rehabilitatieprogramma (GGO). Deze werkzaamheden worden – daar waar mogelijk – integraal samengevoegd met het Uitvoeringsprogramma Verkeersvisie en de vervangings- en klimaatadaptatie-opgave uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De reconstructie Hemelrijken, Kerkstraat en Dorpstraat in Casteren zijn afgerond in 2025. De uitvoering van herinrichting Netersel-Noord is aangevangen en zal doorlopen in 2026. De Casterseweg in Hoogeloon is gestart in Q3 2025 en zal gereed zijn in Q1 2026. De investeringen in de GGO-projecten worden geactiveerd en volgens de verslaggevingsregels van de BBV of de verwachte levensduur afgeschreven. Voor de integrale projecten waarbij riolering/ klimaatadaptatie, verkeersvisie en wegereconstructie (GGO) samenkomen, is de financiering in de begroting verdeeld over de betreffende kredieten.

Verbreden bestaande recreatieve fietspaden Cartierheide

☹ De voorbereiding/aanbesteding is opgestart in Q3 2025. Door de lopende gerechtelijke procedures, is gekozen om het project op te knippen in fase 1 en fase 2. Fase 1 is aanbesteed en gegund. De aanneemsom ligt ruim binnen het vastgestelde krediet. Uitvoering zal doorlopen in Q1 2026 waarbij we naar verwachting eind 2026/ begin 2027 fase 1 kunnen afronden. Gezien alle lopende gerechtelijke procedures blijft het daadwerkelijk afwikkelen van de werkzaamheden onzeker.

Realiseren fietsverbindingen

Fietsverbinding Dominépad Hoogeloon – Duizel

☹ Er is een voorlopig ontwerp voor het fietspad. De grondverwerving welke benodigd is voor het aanleggen van het fietspad zal naar verwachting in Q1 2026 gereed zijn waarna de ruimtelijke procedure in gang gezet kan gaan worden.

Fietsverbindingen Broekenseind Hoogeloon – Urnenweg Eersel/Knegsel

☹ Er is een voorlopig ontwerp voor het fietspad. De grondverwerving welke benodigd is voor het aanleggen van het fietspad zal starten in Q1 2026. Daarna zal de ruimtelijke procedure in gang gezet kunnen worden.

Herinrichting Koolbogt

😊 De werkzaamheden zijn afgerond in 2025. De opdracht is uitgevoerd binnen het vooraf vastgestelde krediet. Er is gewerkt aan het verbeteren van de toegankelijkheid. De omgeving is klimaatbestendiger ingericht. Het gemengde riool is vervangen door een nieuw gescheiden riool. Naast het afkoppelen hemelwater van woningen is er ook meer verhard oppervlak afgekoppeld van het rioolsysteem en als groen-parkeren aangelegd.

Gedrag/Gebruik Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

Het stimuleren van verantwoord, veilig en slim gebruik van de infrastructuur en openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Het uitvoeringsprogramma bij de verkeersvisie 2035

😊 Diverse projecten zijn opgepakt/uitgevoerd in 2025. Bijna alle schoolomgevingen zijn aangepakt en de werkzaamheden aan de Lemel/Burg van Woenseldreef zijn afgerond. De Fons van der Heijdenstraat/ Lei is aanbesteed en opgestart. Aanvullend zijn er diverse voorbereidingen opgestart met betrekking tot aan de verkeersvisie gelieerde projecten.

Wat wilden we bereiken?

Het verbeteren van de bereikbaarheid en leefbaarheid in het verkeerssysteem, waar de belangrijkste woon- werk- en recreatieve verkeersbewegingen plaatsvinden (het zgn. 'daily urban system' van de regio).

Wat hebben we gedaan in 2025?

F'kes meerijden (liftzuilen)

😊 In 2025 is dit pilotproject afgerond. De liftzuilen worden verplaatst naar andere gemeenten in onze regio om de testfase te vervolgen.

Regiobreed inzetten op maatregelen op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit/knooppunten

😊 Regionale samenwerking met de Kempengemeenten, maar ook binnen de Metropoolregio Eindhoven, zien wij als essentieel om de bereikbaarheid op orde te houden en nadelige effecten voor leefbaarheid te voorkomen.

Gemeente Bladel maakt gebruik van de nabijheid van de grootstedelijke voorzieningen en maakt onderdeel uit van de Brainportregio. Daarom nemen we onze verantwoordelijkheid als onderdeel van de regio, passend binnen de Mobiliteitsstrategie De Kempen. We zorgen daarom voor een goede, integrale samenwerking met onze buurgemeenten op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

Gemeente Bladel neemt deel aan het mobiliteitsprogramma 'de Bereikbaarheidsagenda'. Deze voorziet in slimme mobiliteitsoplossingen, die de bereikbaarheid van de Metropoolregio Eindhoven in de toekomst moet garanderen. Het toekomstbeeld is een mobiliteitssysteem waarin fiets, openbaar vervoer en de auto elkaar naadloos aanvullen.

Gemeente Bladel neemt daarnaast als Kempengemeente deel aan de regionale programma's zoals Smartwayz, Bereikbaarheidsagenda, ZO Slim Bereikbaar, Randweg A2/N2, reconstructie N284, Brainport Bereikbaar, etc. Dit maakt het voor gemeente Bladel mogelijk om grotere projecten voor fiets, openbaar vervoer en auto uit te voeren.

Snelfietsroute Reusel-Eersel-Veldhoven aanleggen tot aan stedelijk gebied

😊 Voorbereidingen voor dit project zijn opgestart. Er is een tracéstudie opgesteld door ingenieursbureau Megaborn, waarbij er gekeken is naar diverse mogelijkheden om de route zo optimaal mogelijk te laten aansluiten op het fietspad vanaf het KBP. De realisatie is voor de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden gekoppeld aan de reconstructie van de N284.

Beleidskaders

- Regionale Mobiliteitsvisie MRE
- Kempische mobiliteitsstrategie
- Verkeersvisie Bladel 2035
- Parkeerbeleidsplan Bladel

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
infrastructuur:	n -3.147	n -3.143	n -3.499	n -3.509	n -10
investerings					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	n -22	n -9	n -9	n -12	n -3
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	n -360	n -316	n -254	n -293	n -39
doorstroming	n -85	n -546	n -254	n -179	v 75
openbaar vervoer		n -51	n -51		v 51
totaal gerealiseerde lasten	n -3.614	n -4.065	n -4.067	n -3.993	v 74
baten:					
infrastructuur:	v 533	v 67	v 82	v 254	v 172
investerings					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	v 5	v 4	v 4	v 6	v 2
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	v 10	v 6	v 6	v 8	v 2
doorstroming	n -23		v 46	v 21	n -25
openbaar vervoer					
totaal gerealiseerde baten	v 525	v 77	v 138	v 289	v 151
gerealiseerd resultaat	n -3.089	n -3.988	n -3.929	n -3.704	v 225

1.4 Economie

Voldoende werkgelegenheid, een toekomstbestendig voorzieningenniveau, een goed vestigingsklimaat en zo min mogelijk leegstand. Onderwijs, ondernemers, organisaties en andere overheden in de regio worden betrokken bij veranderingen vanwege hun kennis en ervaring met hun omgeving.

Gemeente Bladel en de Kempen zijn een belangrijk onderdeel van Eindhoven Regio en we hebben ons in hoog tempo samen met het stedelijk gebied ontwikkeld als economische topregio. De groei van de Brainportregio heeft ons gemaakt tot de tweede economie van Nederland. Nieuwe technologieën, verdere digitalisering, maatschappelijk en duurzaam ondernemen, het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt en de bereikbaarheid van (economische) toplocaties, zijn allemaal uitdagingen die we enkel het hoofd kunnen bieden door intensief en structureel samen te werken met onderwijs, ondernemers, organisaties en overheden binnen onze regio. Ondernemers ervaren een slagvaardige overheid en snelle uitvoering van beleid om zo een economische sterke gemeente te zijn én blijven.

Economische ontwikkeling, infrastructuur en Organisatie

Wat wilden we bereiken?

Verduurzaming bedrijven

We ondersteunen, faciliteren en stimuleren het verduurzamen van de bedrijventerreinen. Dit doen we, middels het project energielandschap de Kempen en de mogelijkheid om energyhubs (eigen energiesystemen binnen een bedrijventerrein) te realiseren. Het gaat hierbij ook om de collectieve aanpak van het verduurzamen van bedrijventerreinen en het creëren van bewustzijn bij de ondernemers. Hiermee helpen we hen te voldoen aan de wettelijke informatie- en energieplicht.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Ondersteuning verduurzaming bedrijventerreinen

😊 Op het Kempisch Bedrijvenpark is in 2025 de Energiehub daadwerkelijk gerealiseerd. In januari 2025 werd de Coöperatie Energiehub KBP opgericht, waarna de eerste vijf bedrijven zijn gestart met het onderling delen van energie. Met behulp van slim energiemanagement worden opwek, verbruik en opslag optimaal op elkaar afgestemd. Dit biedt bedrijven ruimte voor uitbreiding, elektrificatie en verdere verduurzaming. Daarnaast zijn in 2025 voorbereidingen getroffen om een nieuwe groep bedrijven te laten toetreden tot de energiehub. Daarmee behoort het Kempisch Bedrijvenpark tot de voorlopers in Nederland.

Op bedrijventerrein De Sleutel is met behulp van de MRE onderzoek gedaan naar de verduurzamingswensen van ondernemers. Begin 2025 bleek hieruit dat meerdere bedrijven hinder ondervinden van netcongestie. Met steun van de Provincie Noord-Brabant is in 2025 een haalbaarheidsstudie gestart naar oplossingen en de mogelijkheden voor een energiehub. Het onderzoek wordt uitgevoerd door OBGB, KOP en gemeente Bladel en wordt in 2026 afgerond.

In 2025 is door de OBGB een vragenlijst verstuurd om te inventariseren of ondernemers problemen ondervinden van netcongestie. Daarnaast is de vraag gesteld of ze deel willen nemen aan een haalbaarheidsstudie naar een energiehub. De Provincie Noord-Brabant heeft in 2025 laten weten dat Bedrijventerrein Hapert mee kan doen aan de regeling.

Wat wilden we bereiken?

Vestigingsklimaat en Infrastructuur

In 2025 blijven we uitvoering geven aan het ambitiedocument mobiliteit. Dat is in samenwerking met Brainport Bereikbaar opgesteld.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Bereikbaarheid en Mobiliteit

😊 In 2025 hebben we uitvoering gegeven aan het ambitiedocument mobiliteit. Dat is in samenwerking met Brainport Bereikbaar opgesteld. Er is een pilot gestart voor de introductie van een carpool app voor bedrijven. De eerste resultaten zijn positief. Inzet is gepleegd op het actief betrekken van werkgevers. We hebben in september en oktober 2025 meegedaan met de Brainport Bike week 'bedrijven challenge' en hierbij de 2e plek gehaald. Er is ook inzet gepleegd op het autoluwer maken van de Sniederslaan, meer ruimte te verlenen voor fietsers en het stimuleren van langzaam verkeer. In december 2025 is het voorlopige ontwerp voor de Sniederslaan, waar bereikbaarheid en mobiliteit onderdeel van zijn, gereed gekomen.

Talentontwikkeling en Arbeidsmarkt

😊 In samenwerking met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en onderwijsinstellingen hebben we bijgedragen aan het verkleinen van het gat tussen onderwijs en arbeidsmarkt, wat vooral tot uiting komt door de intensieve samenwerking binnen het project Kempentech. De Vakroute is in 2025 samen met de partners (zoals KOP, bedrijven, onderwijs) uitgebreid naar andere werkterreinen, zoals de zorg. We hebben ons netwerk ook op het niveau van Eindhoven Regio ingezet om de lokale mogelijkheden voor talent ontwikkeling en de Bladelse positie op de arbeidsmarkt te versterken.

Triple helix samenwerking

😊 Er is geïnvesteerd in een nauwe samenwerking met onze partners in de Kempen, met de Metropoolregio Eindhoven en de Stichting Brainport Development. Door dit duurzame overleg, inclusief de lobby, verder uit te bouwen hebben we inzet gepleegd om de kwalitatieve groei van onze Kempen en de totale Brainportregio te realiseren.

We hebben bijgedragen aan het structureel in beeld brengen en ophalen van behoeftes en de actuele stand van zaken met betrekking tot de economische ontwikkelingen in onze brede basiseconomie. Dit hebben we gedaan door in nauw contact te staan met onze ondernemers via onder meer bedrijfsbezoeken, individuele gesprekken, ondernemersbijeenkomsten. In 2025 heeft de bedrijfscontactfunctionaris de verbindende rol tussen gemeente en bedrijfsleven verder vormgegeven.

Wat wilden we bereiken?

Vitale en toekomstbestendige Kempische bedrijventerreinen

Wat hebben we gedaan in 2025?

Energielandschap de Kempen

😊 In 2025 realiseerden we de energiehub op het Kempisch Bedrijvenpark. Er werd een Coöperatie opgericht waarbinnen de eerste vijf bedrijven samenwerken. Zoals bij iedere innovatieve ontwikkeling ging dit met vallen en opstaan. Op het einde van 2025 zijn voorbereidingen getroffen om de overige bedrijven in te laten stappen. Dit is in samenwerking gedaan met Tibo Energy, Unica, Enexis Netbeheer, Stichting Parkmanagement, VDL Groep en provincie Noord-Brabant. Op bedrijventerrein De Sleutel in Bladel is in 2025 een haalbaarheidsstudie gestart naar de mogelijkheden voor een samenwerking binnen een energiehub. Dit is in samenwerking gedaan met KOP en OBGB.

Inzet bedrijfscontactfunctionaris

😊 In 2025 is de bedrijfscontactfunctionaris actief ingezet om het contact tussen ondernemers en de gemeente te versterken. Er zijn bedrijfsbezoeken afgelegd, waarbij signalen, knelpunten en ontwikkelkansen rechtstreeks bij ondernemers zijn opgehaald. Daarnaast is gewerkt aan het verbeteren van de relatie tussen ondernemers en de gemeente door het voeren van structureel overleg met onder andere de parkmanager, centrummanager en diverse ondernemersverenigingen. Tot slot zijn ondernemers individueel ondersteund bij vragen over ondernemen binnen de gemeente, zoals procedures, regelgeving en het vinden van de juiste gemeentelijke contactpersonen.

Tevens is het MRE stimuleringsfonds actief onder de aandacht gebracht bij ondernemers. De bedrijfscontactfunctionaris heeft daarnaast de begeleiding verzorgd bij het behalen van het Keurmerk Veilig Ondernemen op de bedrijventerreinen.

Omdat de functie van bedrijfscontactfunctionaris relatief nieuw is in Bladel, is eind 2025/begin 2026 een evaluatie uitgevoerd van de functie. De resultaten hiervan zijn inmiddels bekend en in 2026 voeren we enkele verbeteringen/aanscherpingen door.

Ontwikkeling bedrijventerrein in gemeente Bladel

😊 In de regionale programmering Werklocaties hebben we in de regio gewerkt aan nieuwe afspraken over welke bedrijfsactiviteiten kunnen worden toegelaten. In 2025 zijn we verdergegaan met de voorbereidingen voor de uitbreiding van bedrijventerrein Hapert en hebben we het opstellen van het omgevingsplan voltooid.

Wij hebben vertraging opgelopen omdat in het gebied een tracé bepaald moest worden voor een leiding en de locatie voor een hoogspanningsstation. De provincie bepaalt de locatie, voordat deze bepaald is kunnen we niet verder. Om dit proces te versnellen hebben wij de provincie een brief gestuurd met een advies voor een locatie en de vraag om daarmee in te stemmen, zodat wij verder konden.

In 2025 is de gemeente ook begonnen aan de verdere uitwerking van de plannen voor de uitbreiding van het bedrijventerrein. Omdat het onbekend was hoe de aanleg van de hoogspanningsleiding precies ging verlopen, zijn

er enkele varianten opgesteld. Inmiddels zijn de eerste conceptvarianten uitgewerkt. Zodra hierover meer bekend is, worden ondernemers en omwonenden opnieuw geïnformeerd.

Samenwerking OBGB en Parkmanagement

😊 Op regelmatige basis hebben overleggen plaatsgevonden met de Ondernemersvereniging Bedrijventerreinen Gemeente Bladel (OBGB) en Parkmanagement over actuele thema's, zoals de energietransitie en Keurmerk Veilig Ondernemen, maar ook over lange termijn perspectief en individuele zaken die bij ondernemers spelen. Er is een gezamenlijk belang voor hele, veilige en toekomstbestendige bedrijventerreinen.

Vestiging Maatschappelijke voorzieningen op KBP

😊 De eerste fase voor de vestiging van maatschappelijke voorzieningen betreft de realisatie van een ambulancepost. De ambulancepost is oktober 2025 operationeel geworden. In 2025 is ook gestart met fase 2 voor de vestiging van mogelijk de brandweerkazerne, de gemeentewerf, extra parkeervoorziening, een energiehub en een opslag voor verenigingen. In februari is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de verplaatsing van brandweerkazerne en gemeentewerf. Er is een onderzoek uitgevoerd naar een verbindingsweg voor de brandweer vanuit het KBP in westelijke richting.

Wat wilden we bereiken?

Behoud voorzieningenniveau

Wat hebben we gedaan in 2025?

Centrum Bladel: The Next Economy

😊 In 2018 is de centrumvisie Bladel 2018 The Next Economy vastgesteld. Deze visie gaat uit van een robuust ruimtelijk kader waarin o.a. het haltermodel als uitgangspunt wordt beschreven. Maar ook de inzet op 'next economy' bedrijven en de ondernemersgeest van Bladel. In 2025 is de herinrichting van de Markt afgerond. Een volgende stap in het uitvoeren van de centrumvisie is de Sniederslaan aantrekkelijker te maken.

Zowel de gemeente als ondernemers hebben nog steeds de wens om de Sniederslaan aantrekkelijker te maken. In de centrumvisie wordt de Sniederslaan beschreven als levendige en fijne plek om te winkelen en te verblijven, met aandacht voor vergroening en het ontmoedigen van autoverkeer. Om nu wel resultaat te behalen, hebben we Stichting Centrummanagement Bladel hiervoor gevraagd een plan te maken. We hebben hen hierbij voorwaarden meegegeven over het ontwerp en participatie.

Centrummanagement heeft dit samen met de gemeente opgepakt en een adviesbureau een ontwerp laten opstellen. In 2025 is het Voorlopig Ontwerp hiervoor afgerond. In dit ontwerp is er meer ruimte voor verblijven en voor groen. Auto's zijn te gast en parkeren is kort en gericht. In 2026 zal het Definitieve Ontwerp worden gemaakt.

De beoogde ontwikkeling aan de Markthof sluit aan bij de Supermarktvisie en het daarin geschetste haltermodel (te weten: twee publiektrekkende supermarkten aan de uiteinden van het winkelgebied). Zoals is toegelicht in paragraaf 3.9 (VHROSV) is het in 2025 (nog) niet gelukt om het bestemmingsplan door de raad vast te laten stellen.

Centrum Hapert: Een dorpse huiskamer

😊 In 2025 is hard gewerkt aan de nieuwe huiskamer voor Hapert. Zo is de oude Palet gesloopt en is er een tijdelijk plein gecreëerd welke na de zomer is geopend. Ook heeft er de eerste activiteit plaatsgevonden. De bedoeling is dat er de komende jaren meer activiteiten gaan plaatsvinden. Aanvullend wordt bekeken hoe het definitieve plein vorm kan krijgen. Hierover vinden met verschillende partijen gesprekken plaats.

In 2025 is duidelijk geworden dat aan de Alexanderhof een gezondheidscentrum met een 30-tal sociale appartementen kan komen. Deze is zo ver uitgewerkt dat de Bopa is gestart en een Grex is gemaakt. Tevens is er veelvuldig met de omgeving gesproken over mogelijke nieuwe invulling rondom de Alexanderhof.

Detailhandel De Kempen

😊 De Kempen hebben uitgesproken dat er Kempisch beleid nodig is voor detailhandelsontwikkelingen met een gemeentegrens overstijgende impact (2015). Dit beleid is vertaald in een uitvoeringsplan en geëvalueerd in 2020. Insteek was om 2025 het Kempisch beleid wederom te gaan evalueren, dit is doorgeschoven naar 2026.

Promotie / Vrijetijdseconomie

Wat wilden we bereiken?

De Brabantse Kempen is in 2026 een toeristisch en recreatief onderscheidende regio met grote naamsbekendheid in Nederland, België en Duitsland. Door steeds vernieuwende producten voor haar belangrijkste doelgroepen aan te bieden, weet de regio steeds meer bezoekers aan zich te binden.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Kempisch uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2026-2030

😊 In 2025 is er aan projecten gewerkt onder het laatste jaar van de tot 2025 toe geldende visie en onderliggend uitvoeringsprogramma. Er is vooral ingezet op het verbinden van de lokale Visitorganisaties onder 'Visit de Kempen'. Hiermee creëren we een sterke partij die de gemeenten helpt bij het uitvoeren van projecten. E.e.a. wordt vormgegeven in een overeenkomst waarin taken, verantwoordelijkheden in financiering is geregeld. Daarnaast is in 2025 gewerkt aan het verder uitrollen van de huisstijl van Visit de Kempen (in producten zoals de website, Kempenmagazine) en zetten we in op contacten met en tussen ondernemers.

Ook is in 2025 de Kempenbrede Visie Waardevolle Recreatie en Toerisme in de Brabantse Kempen 2026-2034, met onderliggend gevraagd budget, door alle vier de gemeenten vastgesteld. Vervolgens is hier een uitvoeringsprogramma opgesteld en door alle vier de colleges geaccordeerd. Samen met onze stakeholders gaan we projecten oppakken om zo de bezoekers (waaronder ook onze eigen inwoner) van de Kempen door het gebied te laten bewegen. Projecten die onder het komende uitvoeringsprogramma worden opgepakt zijn o.a. het verder uitwerken van het DNA van de Kempen, het ontwikkelen van producten die hierop aansluiten, een (verdere) integrale samenwerking met diverse partijen en een database opzetten voor inzicht en monitoring van de sector.

Lokale uitvoering vrijetijdseconomie

😊 Visit stelt jaarlijks samen met de gemeente een programma op, waarbij ingezet wordt op sterke en vernieuwende productmarktcombinaties waarmee we de bezoeker kennis laten maken met al het mooie wat onze gemeente te bieden heeft. In deze ontwikkeling zetten we ondernemers centraal. Het afgelopen jaar is er vooral ingezet op het vormgeven van het nieuwe inspiratiepunt in Bruis, de nieuwe beeldenroute door centrum Bladel, Onze Boeren in Beeld route en verdere uitrol van 'De Vijf van Bladel'.

Gemeentebreed: Positionering

😊 In 2025 is er invulling gegeven aan het nieuwe inspiratiepunt van Visit Bladel in Bruis. De vernieuwde inrichting weerspiegelt op eigentijdse wijze wat er in Bladel en omgeving te doen en te beleven is. Visit Bladel heeft daarmee een bredere functie gekregen: niet enkel informeren, maar vooral ook inspireren. Ook zit er een educatief element in de ruimte waarmee bezoekers alvast kennis kunnen maken met enkele diersoorten uit onze gemeente.

Naast het vormgeven van de ruimte en zorgen voor een goede overgang, is er ingezet op de "Vijf van Bladel". Ondernemers worden actief benaderd en enkelen zijn aangehaakt. Ook deze ondernemers laten bezoekers zien waar zij voor staan en waar ze trots op zijn. Daarnaast is het concept verder zichtbaar gemaakt met o.a. banieren in de winkelkernen, koopzondagen onder het thema van de "Vijf van Bladel", "Vijf van Bladel" geschenkpakketten. Over het thema is nadere informatie te vinden op de website van Visit Bladel.

Beleidskaders

- Centrumvisie Bladel Onderneem de Next Economy, 2018
- Visie detailhandel de Kempen 2015
- Visie detailhandel MRE 2015
- Wij maken het samen in de Kempen (2020)
- Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant
- De toekomstvisie leven in de gemeente Bladel 2030
- Visie waardevolle recreatie
- Visie werklocaties Zuidoost Brabant (2025)
- Visie Hapert OD205
- Samenwerkingsakkoord MRE 2023-2026
- Strategische Agenda Brainport
- Visie Waardevolle recreatie en toerisme in de Brabantse Kempen 2026-2034
- Kempische Ontwikkelstrategie 'Samen op eigen wijze vorm geven (2024-2040)

Verbonden partijen

- Metropoolregio Eindhoven
- NV Brabant Water

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Bron
Aantal vestigingen bedrijven per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	180,8	187,6	195,2	205,4	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Funciemenging*	63,20%	63,10%	63,00%	63,00%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl

* de funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken)

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	n -92	n -99	n -99	n -95	v 4
regionale samenwerking	n -91	n -67	n -105	n -93	v 12
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	n -142	n -62	n -93	n -100	n -7
overige infrastructuur		n -1	n -1		v 1
organisatie:					
werkgelegenheid	n -116	n -134	n -139	n -133	v 6
overleg / beheer / samenwerking	n -236	n -292	n -329	n -288	v 41
promotie	n -161	n -164	n -209	n -231	n -22
totaal gerealiseerde lasten	n -838	n -819	n -975	n -940	v 35
baten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	v 89	v 96	v 96	v 90	n -6
regionale samenwerking				v 6	v 6
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	v 297	v 12	v 12	n -3	n -15
overige infrastructuur					
organisatie:					
werkgelegenheid					
overleg / beheer / samenwerking	v 15	v 11	v 15	v 14	n -1
promotie	v 1.532	v 1.579	v 1.660	v 1.621	n -39
totaal gerealiseerde baten	v 1.933	v 1.698	v 1.783	v 1.728	n -55
gerealiseerd resultaat	v 1.095	v 879	v 808	v 788	n -20

1.5 Onderwijs

Goed onderwijs draagt bij aan de inclusie (het meedoen en erbij horen van mensen met een beperking) en participatie van onze jongeren in de samenleving. Hierbij streven we naar het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie. Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren en weerbaar zijn. Onderwijs helpt op de weg naar zelfstandigheid. Wij streven daarom naar een gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus.

Onderwijshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

Zorgen voor onderwijshuisvesting in gezonde, veilige en stimulerende gebouwen. We streven ernaar dit zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving van het kind te bieden.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Integraal huisvestingsplan

😊 Het integraal huisvestingsplan 2025-2040 is op 20 mei 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Uit onderzoek naar uitbreiding van basisschool De Vest in Hoogeloon en de leerlingenprognose blijkt dat De Vest recht heeft op extra onderwijsruimte. In het derde kwartaal van 2025 is de start gemaakt met de bouw van de permanente uitbreiding en de verwachting is dat de uitbreiding in Q2/Q3 2026 wordt opgeleverd.

Het schoolbestuur van KempenKind heeft medio 2025 besloten te stoppen met de nieuwkomersvoorziening in basisschool Het Palet. De voorziening neemt vanaf juni 2025 geen nieuwe leerlingen meer aan. In december 2025 is de voorziening volledig gestopt. Dit besluit zorgt voor extra m2 die Het Palet kan inzetten voor de reguliere groepen. Daarnaast maakt Het Palet nog gebruik van het oude sportcafé De Puf tot de aanpassingen (i.r.t. de spraak-verstaanbaarheid) in de onderwijsunits zijn gerealiseerd.

KempenKind en gemeente Bladel zijn in Q4 overeengekomen over de oplossing voor de spraak-verstaanbaarheid. Daarin is een keuze gemaakt in de eindsituatie, een verdeling van de bekostiging en het beschikbaar stellen van een tijdelijke unit door gemeente Bladel. De uitvoering volgt in 2026.

Onderwijs- en leerlingzaken

Wat wilden we bereiken?

Leerlingenvervoer

We streven passend onderwijs na, zo thuisnabij mogelijk, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is. De ouder of verzorger is er zelf verantwoordelijk voor dat het kind naar school gaat. Soms is dat echter niet eenvoudig. Bijvoorbeeld omdat het kind een beperking heeft en niet zelfstandig naar een school kan reizen. In deze situatie kan de ouder/verzorger in aanmerking komen voor een vergoeding van de reiskosten of het kind voor aangepast vervoer, zoals taxivervoer.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Tevredenheidsonderzoek leerlingenvervoer

😞 In 2025 is het beleid voor leerlingenvervoer herijkt in samenwerking met de Kempengemeenten Bergeijk, Eersel en Reusel – De Mierden.

Onder begeleiding van een externe adviseur leerlingenvervoer is de verordening herijkt en zijn de beleidsregels uitgebreid. Op 13 november 2025 is de Verordening leerlingenvervoer gemeente Bladel 2026 vastgesteld. Het tevredenheidsonderzoek wordt op een later moment uitgevoerd om het herijkte beleid te evalueren. Daartoe zal, op basis van de geactualiseerde verordening, ook een klankbordgroep worden opgericht met betrokken ouders.

Wat wilden we bereiken?

Leerplicht

We waarborgen dat jongeren uit gemeente Bladel onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs en voldoen aan de leerplichteisen.

Wat wilden we bereiken?

Participatie (o.a. Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB), volwasseneducatie / laaggeletterdheid, en voor-schoolse voorzieningen)

We bestrijden en voorkomen negatieve effecten op leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van inwoners, die het gevolg zijn van bijvoorbeeld sociale, economische en culturele omstandigheden.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Laaggeletterdheid

😊 Er is gewerkt aan het vergroten van het bereik van de NT1 doelgroep. Versterken van samenwerkingen en het verlagen van drempels voor inwoners met lage basisvaardigheden. Daarbij is bewust gekozen voor een benadering die uitgaat van de leefwereld van inwoners: dichtbij, persoonlijk en in verbinding met bestaande netwerken. Niet praten over de doelgroep, maar het gesprek met inwoners aangaan, vormde daarbij een belangrijk uitgangspunt. Bijvoorbeeld door aan te sluiten bij seniorenorganisaties en het organiseren van activiteiten als de Digibingo en het gebruik van VR-brillen, om basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.

Verder is het Regionaal Educatief Programma 2021-2025 geëvalueerd en is een nieuw Regionaal Educatief Programma 2026-2029 (REP) opgesteld en vastgesteld. Tot slot is in 2025 een bestuurlijke opdracht opgehaald om o.b.v. het vernieuwde REP in 2026 een lokaal uitvoeringsplan op te stellen met ondersteuning van Stichting Lezen en Schrijven.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

😊 Het NPO is door het Rijk opgezet voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs, als gevolg van de coronamaatregelen. Als gemeente hebben we budget gekregen om de vaardigheden van leerlingen op cognitief, executief en sociaal-emotioneel vlak te helpen stimuleren. De middelen konden besteed worden tot 1 augustus 2025. Scholen hebben hier gebruik van gemaakt en de middelen zijn verantwoord.

Voor- en vroegschoolse educatie (vve)

😊 Op 25 september 2025 is het onderwijsachterstandenbeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Een onderdeel van het OAB is de voor- en vroegschoolse educatie (vve) en op 23 december 2025 is het uitvoeringsplan vastgesteld. Samen met de onderwijspartners en kinderopvangaanbieder zijn resultaatafspraken gemaakt. De resultaatafspraken keren cyclisch terug op de agenda om de kwaliteit te borgen. Verder is de Peutermonitor geïmplementeerd met als doel data te verzamelen en te duiden (bereik en non-bereik van kinderen). En tot slot is een alternatief VE-programma geïmplementeerd voor kinderen uit de kernen Casteren, Hoogeloon en Netersel, die geen gebruik kunnen maken van het groepsaanbod in de kernen Hapert en Bladel.

Beleidskaders

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Bladel 2014
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Bladel 2026
- Beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Bladel 2026
- Regionale ambtsinstructie voor de medewerker leerplicht-doorstroompunt van de gemeente Bladel 2024
- Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Bladel 2024
- Onderwijsachterstandenbeleid 2025-2028
- Integraal Huisvestingsplan 2025-2040

Verbonden partijen

- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost
- Samenwerking Kempengemeenten
- Directeuren van basisscholen en voortgezet onderwijs en schoolbesturen
- Kinderopvangorganisatie met VE-aanbod

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Bron
Aantal leerplichtige leerlingen	2.780	2.740	2.680	2.650	2.640	www.waarstaatjegemeente.nl
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	0	3,6	3,6	9,3	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Relatief (wettelijk) verzuim per 1.000 leerlingen	2	3	5	6,0	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	1,10%	1,40%	2,10%	2,10%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Voortijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie RMC regio Zuidoost-Brabant	1,80%	2,40%	2,30%	2,10%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Voortijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie landelijk	1,90%	2,40%	2,30%	2,30%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
onderwijshuisvesting	n -2.256	n -1.956	n -2.221	n -2.164	v 57
onderwijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer	n -442	n -316	n -416	n -445	n -29
leerplicht	n -262	n -135	n -123	n -131	n -8
participatie / onderwijs achterstandenbeleid e.d.	n -173	n -13	n -467	n -144	v 323
totaal gerealiseerde lasten	n -3.133	n -2.420	n -3.227	n -2.884	v 343
baten:					
onderwijshuisvesting	v 300	v 12	v 328	v 258	n -70
onderwijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer	v 1			v 4	v 4
leerplicht	v 31	v 12	v 12	v 12	
participatie / onderwijs achterstandenbeleid e.d.	v 157		v 453	v 144	n -309
totaal gerealiseerde baten	v 489	v 24	v 793	v 418	n -375
gerealiseerd resultaat	n -2.644	n -2.396	n -2.434	n -2.466	n -32

1.6 Sport, cultuur en recreatie

Binnen het programma sport, cultuur en recreatie worden activiteiten ontplooid die bijdragen aan het gewenste imago en aan de promotie van onze gemeente en activiteiten gericht op een recreatieve, gezonde en educatieve tijdbesteding van inwoners en bezoekers van onze gemeente. Hierbij gaan we uit van de eigen kracht van inwoners, en participatie en betrokkenheid hierbij van maatschappelijke organisaties en netwerken. De gemeente heeft hierbij de regierol.

Sport en bewegen

Wat wilden we bereiken?

We geven uitvoering aan onze ambities op het gebied van sport. Dit doen we door het mogelijk maken van een levenslang plezier aan sporten en bewegen in een inclusieve sport- en beweegomgeving. Dit kan in zowel individueel als in verenigingsverband.

Daarnaast zorgen voor een divers, uitdagend en toegankelijk speelaanbod voor alle kinderen en jongeren.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Accommodatie korfbalvereniging KVC Hapert en Kunstgrasvelden sportpark Hapert

😊 De (inrichting van de omgeving van de) nieuwbouw van korfbalvereniging KVC is eind 2025 opgeleverd. Omdat vrij snel daarna het winterseizoen aanbrak en het korfbalgebeuren dan een aantal maanden binnen plaatsvindt (in de sporthal), is nog maar beperkt gebruik gemaakt van deze nieuwe voorziening. Dat gaf ruimte om in de winterperiode de laatste opleverpunten af te werken en de vereniging had daarmee de tijd om haar deel (kantine en bijruimten) gereed te maken. Direct na de winter is de accommodatie volledig afgewerkt beschikbaar voor gebruik. Het feitelijk gebruik van de nieuwe kunstgrasvelden heeft gewacht op de oplevering van de bijbehorende gebouwelijke accommodatie. Deze heeft inmiddels plaatsgevonden. Het gebruik van de velden zal na de winterperiode 2025-2026 starten.

Herontwikkeling sportpark Casteren

😊 Gedurende het jaar 2025 is door aannemer en vereniging (zelfwerkzaamheid) druk gewerkt aan de realisatie van de nieuwbouw voor vv Casteren. De oplevering is voorzien in maart 2026. Daarna zal sloop van de oudbouw plaatsvinden en de omgeving van de nieuwbouw worden ingericht. Om het sportpark voor (de leefbaarheid van) Casteren te behouden en de investeringen in het onderkomen en de veldaccommodatie aan zo veel mogelijk inwoners ten goede te laten komen, is het streven om het sportpark te transformeren tot een toekomstbestendige voorziening, niet alleen voor sport maar wellicht ook andere activiteiten, evenementen, initiatieven die met deze accommodatie gefaciliteerd zouden kunnen worden. Vandaar dat ook de dorpsraad - namens de gemeenschap Casteren - bij de opzet van de nieuwbouw betrokken is geweest. Ook bij het vormgeven van de inrichting van de omgeving daarvan, is de dorpsraad het afgelopen jaar intensief betrokken. Realisatie daarvan is medio 2026 voorzien.

Gelijktijdig met de nieuwbouw van het onderkomen van vv Casteren bouwt het gilde St. Willibrordus een stukje verder op het sportpark aan een nieuw onderkomen. Samen met het gilde wordt gezien hoe de gemeente randvoorwaardelijk kan bijdragen. Daarom wordt afgestemd over de herinrichting van het terrein van de voetbalaccommodatie inzake bereikbaarheid gilde (toegangspad), veiligheid (verlichting) en de nutsvoorzieningen (aansluitingen water en elektra). Ook wordt meegedacht over de mogelijkheden van fondsenwerving, beroep op subsidie-regelingen en het behalen van aanbestedingsvoordelen (gezamenlijke inkoop van bestrating).

Het stimuleren van burgerinitiatieven gericht op speelvoorzieningen

😊 In 2025 zijn er meerdere verzoeken gekomen vanuit inwoners om speel en/of beweegvoorzieningen aan te passen of toe te voegen. Afgelopen jaar zijn er o.a. een balanceerparcours, klimtoestellen, mini doeltjes, ping pong tafels, duikelrekken, schommels en wipstoestellen vervangen en/of toegevoegd aan het speelaanbod. Na genoeg al deze speeltoestellen zorgen ervoor dat de omgeving beweegvriendelijker wordt en het nodigt kinderen uit om buiten te spelen en te bewegen.

😊 Ook is er vanuit de ideeënmarkt van de gemeenteraad een groep Neterselse kinderen met het verzoek gekomen om een pannakooi te plaatsen bij de speeltuin Het Beemke in Netersel. Hier zijn in 2025 al gesprekken over gevoerd met de initiatiefnemers en is er een opdracht verleend aan een leverancier om deze pannakooi te gaan plaatsen (dit is gepland Q1 2026 en is ten tijde van dit schrijven gerealiseerd).

Uitvoering van het sportakkoord (Kempenbreed)

😊 Stichting Kempen in Beweging en de op 1 januari 2024 gestarte coördinator Sport en Preventie geven voor ons uitvoering aan het Kempische Sport- en Beweegakkoord 2.0. Afgelopen januari heeft een Kaderdag

plaatsgevonden waar alle sportverenigingen en sportaanbieders informatie hebben kunnen inwinnen over allerlei onderwerpen. Daarnaast zijn er meerdere sportverenigingen geholpen met hulpvragen, is er nieuw sport- en beweegaanbod opgezet voor bepaalde specifieke doelgroepen, heeft er een Nationale Beweegweek voor Ouderen plaatsgevonden en zijn er via het sportloket cursussen en trainingen aan trainers en scheidsrechters aangevraagd en mogelijk gemaakt.

Tot en met 2026 is het Sportakkoord nog altijd onderdeel van de brede SPUK-regeling. Tot die tijd ontvangen we dus nog rijksmiddelen om uitvoering te geven aan ons eigen Kempische Sport- en Beweegakkoord 2.0. De SPUK Regeling is breder dan alleen het Sportakkoord (sport en bewegen), want hierin wordt voor alle gemeenten ook geld beschikbaar gesteld voor gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. Concrete afspraken hierover zijn vastgelegd in het hooflijnen Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Berekening Sportvelden

☹️ In onze meerjarenbegroting is gedurende een aantal jaren een budget van € 75K opgenomen om een begin te kunnen maken met het stapsgewijs vervangen van de beregeningsinstallaties op onze sportparken. Deze vervangingsoperatie zal meerdere jaren worden uitgevoerd, afhankelijk van de geconstateerde noodzaak per sportpark. In 2025 hebben we deze werkzaamheden op sportpark Netersel gecombineerd met de renovatie van het hoofdveld. In 2026 zal worden onderzocht welke aanpassingen en investeringen noodzakelijk zijn om de beregeningsinstallatie op sportpark Hapert toekomstproof te maken en in welke mate een beroep moet worden gedaan op de voor 2027 tot en met 2029 geraamde budgetten.

Herinrichting sportpark Hoogeloon

☹️ Op sportpark Hoogeloon zullen de komende jaren ingrijpende aanpassingen worden doorgevoerd. Er is een krediet beschikbaar gesteld voor het nieuwe (multifunctionele) gebruik van de voormalige korfbalaccommodatie. Er zijn plannen voor een herbestemming van zowel het gebouw als de velden. Samen met een vertegenwoordiging van het verenigingsleven van de gemeenschap Hoogeloon, is een visie opgesteld. Eind 2025 is overleg gevoerd over de selectie en combinatie van ingebrachte ideeën en het kostenplaatje. Verwacht wordt dat in 2026 daar definitief uitsluitsel over komt en wellicht al uitvoering kan worden gegeven aan (onderdelen van) het totaalplan.

☹️ Daarnaast zijn er middelen beschikbaar gesteld voor de vervanging van een natuurgras-voetbalveld door een kunstgras-voetbalveld. Begin 2026 zal het overleg met de voetbalclub worden opgestart om te komen tot de keuzes rondom het Programma van Eisen voor het nieuwe veld. Het streven is daar in 2026 ook uitvoering aan te geven.

Beleidskaders

- Nota speelruimte beleid 2018+
- Beleidsnota sport en bewegen 2017+
- Algemeen beleidskader gemeenschapshuizen 2011
- Huurbeleid gemeenschapshuizen

Cultuur

Wat wilden we bereiken?

Beschermen van het cultuurhistorische erfgoed van Bladel

Wat hebben we gedaan in 2025?

Voorzieningengebouw bij de molen in Hapert

☹️ Het rijksmonument 'de molen' in Hapert dateert uit 1896 en is in eigendom van gemeente Bladel. Om het rijksmonument in stand te houden is het belangrijk dat de molen onderhouden wordt en regelmatig draait. Gemeente Bladel heeft twee molenaars die de molen draaiende houden en op deze momenten ook scholieren, toeristen en andere geïnteresseerden ontvangen en rondleiden. Het ontbreekt bij de molen aan een toilet. De molenaars vragen al geruime tijd om deze voorziening. In 2024 zijn de mogelijkheden voor het plaatsen van een (tijdelijk) gebouwtje met toilet onderzocht. Later zijn de mogelijkheden voor een permanent gebouw onderzocht.

Nabij de molen ligt het gebied 'Hapert-West' dat in beeld is als grootschalige woningbouwlocatie. Gezien de ontwikkelingen en onderzoeken die daarvoor nog noodzakelijk zijn, wordt toch de voorkeur gegeven aan een tijdelijke voorziening voor de molenaars. Op deze manier kan in een later stadium alsnog een permanent voorzieningengebouw ontwikkeld worden, passend bij de omgeving, waar de molenaars en de bezoekers van de molen

gebruik van kunnen maken. De verdere voorbereidingen voor vergunningaanvraag en het plaatsen van de tijdelijke voorziening worden in 2026 uitgewerkt.

Wat wilden we bereiken?

Verbinding en samenwerking stimuleren tussen culturele organisaties en verenigingen onderling en met andere disciplines.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Realiseren uitvoeringsprogramma cultuur

In de cultuurnota is een uitvoeringsprogramma opgenomen dat liep tot en met 2022. Een aantal activiteiten uit het programma lopen door naar 2025. We bewaken de voortgang en sturen waar nodig bij. Belangrijke activiteiten voor 2025 waren:

Cultuur en verbinding

😊 In 2025 is het volledig beschikbare budget van de Stimuleringsregeling cultuurinnovatie verstrekt aan vier initiatieven. Via deze regeling kunnen projecten worden ondersteund die een bijdrage leveren aan vernieuwing en/of cultuurdeelname en/of openbare beeldende kunst.

De uitvoering door de cultuurcoach met Art4u, onderwijsinstellingen, gemeente Eersel, Bladel en Reusel-De Mierden vond ook plaats in 2025. Middels het regionale kernteam wordt twee keer per schooljaar afgestemd over, en waar nodig bijgestuurd voor wat betreft cultuureducatie.

Cultuur en Participatie

😬 In aanloop naar de Zorgplicht is met de samenwerkende gemeenten binnen Bibliotheek De Kempen een concept meerjarig beleidskader ontwikkeld. Dit kader bevat een lokale visie op het bibliotheekwerk, geconcretiseerd met prestatieafspraken, die als leidraad dienen voor de uitvoering in 2027.

Vanwege uitstel van de Zorgplicht wet is het uitwerken van de regionale visie op het bibliotheekwerk doorgeschoven naar 2025. De lokale visie die ten grondslag ligt een onze inbreng voor de regionale visie, is in 2025 beschreven in de prestatieafspraken ter voorbereiding op de zorgplicht, met inachtneming van de taakstelling op de bibliotheek vanaf 2026.

😊 Net als ieder jaar zijn ook in 2025 subsidies voor actieve en passieve cultuurparticipatie (inclusief de subsidie voor Heemkunde Pladella Villa) in de gemeente Bladel via het subsidiejaarprogramma Welzijn toegekend.

Cultuur en Educatie

😬 De beoogde Kempische pilot voor het naschoolse cultuuraanbod op het Rythovius college in Eersel, met focus op design en techniek, is inmiddels ontwikkeld. De pilot is vooralsnog niet uitgevoerd, aangezien er momenteel geen technische leerkracht beschikbaar is om de pilot te begeleiden. Eerder is onderzocht of deze er wel is op het Pius X-college, maar dit bleek niet het geval. Hiermee is door het kernteam besloten deze pilot even te parkeren.

Cultuur en Vernieuwing

😬 In 2024 is gewerkt aan de voorbereidingen voor de oprichting van een Kunst- en Cultuurcommissie in Bladel. Deze commissie zou een adviserende rol krijgen binnen het kunst- en cultuurbeleid en ondersteuning bieden bij de uitvoering van projecten. Vanwege de financiële situatie is de besluitvorming over de oprichting uitgesteld. De mogelijkheden voor een lichtere variant zijn in 2025 opnieuw bekeken en in besluitvormingsproces gebracht voor de raadsvergadering van februari 2026.

Muziek in de klas

😊 Art4U verzorgt sinds schooljaar 2023-2024 muziekonderwijs op alle basisscholen in Bladel. Dit is voortgezet in 2025-2026.

Streekomroep De Kempen

😊 De invoering van het nieuwe stelsel is opnieuw uitgesteld tot ten minste 2028. Tot er meer bekend is over de stelselwijziging, blijft de huidige subsidieregeling met Stichting Streekomroep de Kempen onverminderd van kracht.

Cultuur met Kwaliteit (CmK4)

😊 In 2025 is de nieuwe regeling CmK4 gestart. Deze regeling loopt t/m 2028. We nemen deel aan deze regeling om cultuureducatie te verankeren in scholen, begeleid door een cultuurcoach.

Gemeenschapshuizen

Aanpassen/uitbreiden gemeenschapshuis Casteren

😊 Het stichtingsbestuur van het gemeenschapshuis in Casteren heeft al enkele jaren de wens om enkele fysieke aanpassingen door te voeren, in combinatie met wat verduurzamingsmaatregelen.

De accommodatie is in eigendom van Woningstichting De Zaligheden, de gemeente huurt en geeft om niet in gebruik aan de stichting. Meest ingrijpende en meest kostbare maatregelen hebben betrekking op uitbreiding, bedoeld voor opslag. De wens is om deze te combineren met enkele interne aanpassingen.

De kapitaalslasten gemoeid met deze investeringen worden normaliter doorberekend in de huurprijs. De hoogte van de nieuwe huurprijs was aanleiding om te bezien of de accommodatie zou kunnen worden aangekocht. De woningstichting is bereid daarover mee te denken, maar wenst die deal dan te combineren met de verkoop van de aangrenzende basisschool. Begin 2026 zijn gemeente en woningstichting met elkaar in overleg.

Aanpassingen gemeenschapshuis Hoogeloon

😊 De beherende instelling komt na een evaluatie van gebruikservaringen tot een aantal gewenste aanpassingen / praktische verbeteringen. Voor zaken die niet vallen onder het regulier onderhoud en/of de inventaris, maar waarvan nut, noodzaak en meerwaarde wordt onderkend, is bij Perspectiefnota 2024 een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld. Realisatie is begin 2025 afgerond.

Gemeenschapshuis aan de Markt/BRUIS

😊 Per 1 april 2025 is het nieuwe gemeenschapscentrum (BRUIS) in gebruik genomen. In vergelijking met het voormalige gemeenschapshuis Den Herd is sprake van compleet andere situatie. In BRUIS zijn behalve het gemeenschapscentrum zelf, nog meerdere hoofdgebruikers gehuisvest, zoals de Bibliotheek, Visit, de seniorenvereniging, De Goei Plak en Bladels Creatief. Verschillende functies en gebruikers zijn verspreid in het gebouw, verdeeld over verschillende etages, gehuisvest. Dat brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor wat betreft beheer, toezicht en exploitatie. Verschillende partijen hebben ieder afzonderlijk een eigen exploitatie, doch de som van alle activiteiten en (mede-)gebruik van ruimten, levert een multifunctioneel geheel waarin de gemeenschap Bladel elkaar kan ontmoeten, ontspannen, zich kan ontplooiën en ontwikkelen. Eind 2025 zijn nagenoeg alle restpunten afgewerkt en bestaan ambitieuze plannen om BRUIS verder te ontwikkelen als belangrijk instrument om doelen binnen het Sociaal Domein mede mogelijk te maken.

Beleidskaders

- Cultuurnota 2019+
- Cultuurhistorie Bladel Beleidsvisie 2011-2015

Verbonden partijen

- KempenPlus
- Bosgroep Zuid-Nederland
- Stichting Kempen in beweging

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Bron
Niet-sporters	47,80%	n.b.	48,40%	n.n.b.	40,50%	www.waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
sport en beweging:					
accommodaties	n -1.678	n -2.684	n -2.377	n -2.016	v 361
bevorderen deelname en activiteiten	n -347	n -337	n -363	n -347	v 16
cultuur:					
cultuur en verbinding	n -226	n -240	n -241	n -244	n -3
cultuur en participatie	n -504	n -398	n -450	n -429	v 21
accommodaties	n -712	n -594	n -706	n -709	n -3
erfgoed en kunst	n -73	n -70	n -98	n -70	v 28
natuur	n -2.458	n -2.334	n -2.775	n -2.448	v 327
totaal gerealiseerde lasten	n -5.998	n -6.657	n -7.010	n -6.263	v 747
baten:					
sport en beweging:					
accommodaties	v 661	v 572	v 729	v 588	n -141
bevorderen deelname en activiteiten	v 128	v 117	v 122	v 122	
cultuur:					
cultuur en verbinding	v 11	v 18	v 18	v 18	
cultuur en participatie	v 3	v 2	v 2	v 9	v 7
accommodaties	v 165	v 118	v 118	v 143	v 25
erfgoed en kunst	v 9	v 9	v 9	v 9	
natuur	v 405	v 150	v 345	v 139	n -206
totaal gerealiseerde baten	v 1.382	v 986	v 1.343	v 1.028	n -315
gerealiseerd resultaat	n -4.616	n -5.671	n -5.667	n -5.235	v 432

1.7 Sociaal domein

Iedereen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, fysieke of economische situatie, neemt als volwaardig lid deel aan de samenleving. Aan mensen voor wie zelfredzaamheid en meedoen niet vanzelfsprekend is, wordt ondersteuning geboden.

Als gemeente dragen we hier onder meer aan bij door uitvoering van de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet. Daarbij werken we samen met onder andere (vrijwilligers-)organisaties in het sociaal domein, de jongerenwerkers en de ouderenconsulent.

Participatie

In 2025 is het uitvoeringsplan van de Brede Visie Welzijn vastgesteld. Hierbij zijn in 2025 uitvoeringsplannen gemaakt. Het betreft deels nieuwe plannen en deels plannen waar al aan gewerkt werd. Het raakt een aantal ambities uit de Brede Visie Welzijn die aansluiten op het onderwerp Participatie:

- 'Ons kent ons' is een groot goed in de gemeente Bladel. We koesteren dit. Onder 'ons' verstaan we alle inwoners van de gemeente Bladel.
- Inwoners met een beperking ervaren zo min mogelijk belemmeringen als het gaat om deelname aan de samenleving.
- Alle inwoners beschikken over een sociaal netwerk, ook de 'nieuwe inwoners' van de gemeente Bladel.
- Alle inwoners participeren naar vermogen op de arbeidsmarkt.
- We stimuleren het verenigingsleven om na te denken over de wijze waarop ze hun aanbod inclusiever kunnen maken.
- De gemeente Bladel stimuleert inwoners om actief deel te nemen aan de samenleving, bijvoorbeeld door deelname aan het verenigingsleven, vrijwilligerswerk of andere activiteiten. Op die manier stimuleren we inwoners om een eigen netwerk op te bouwen en te onderhouden.
- Er zijn voldoende plekken waar inwoners kunnen bewegen en ontspannen en waar ze buurtgenoten kunnen ontmoeten.
- Inwoners voelen zich thuis, veilig en medeverantwoordelijk voor hun leefomgeving.
- Het verenigingsleven en haar vrijwilligers stellen we in staat om inwoners te verwelkomen en te begeleiden die het nu nog moeilijk vinden om aansluiting te vinden bij het verenigingsleven.
- Burgerinitiatieven krijgen de middelen en ruimte om zich te ontwikkelen.

Wat wilden we bereiken?

Arbeidsparticipatie

Iedereen werkt naar zijn of haar mogelijkheden, bij voorkeur bij een reguliere werkgever en wanneer dat (nog) niet mogelijk is, door maatschappelijk te participeren.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Doorontwikkeling Wet Inburgering

😊 Naar aanleiding van de uitgevoerde evaluatie op processen is in 2025 gewerkt aan de vervolgacties uit de evaluatie. De meeste acties zijn uitgevoerd en geïmplementeerd, maar het proces rondom een nieuwe aanbesteding loopt nog. Daarin worden de vervolgacties van de evaluatie van de leerroutes worden meegenomen.

Toekomstverkenning Kempenplus

😊 De toekomstverkenning die door het onderzoeksbureau Berenschot is opgeleverd in het voorjaar van 2025, heeft geleid tot een plan van aanpak dat het college in augustus heeft vastgesteld.

Het plan van aanpak behelst 3 onderdelen die moeten worden opgesteld: Een Visie en beleidskader werk en inkomen, een Proces voor beleidsvorming en nieuw Begrotingsproces. Deze drie onderdelen moeten in de loop van 2026 worden opgeleverd. Dit loopt op schema. In het najaar is de gemeenteraad op een raadsinformatieavond bijgepraat over dit proces.

Voortzetten werkwijze Social Return

😊 De werkwijze van Social Return als arbeidsmarktinstrument is voortgezet om sociaal ondernemen te blijven stimuleren (meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam aan de slag op de arbeidsmarkt).

Wat wilden we bereiken?

Inburgering

De statushouders die worden en zijn gehuisvest in onze gemeente, kunnen snel starten met inburgeren en participeren in de Bladelse samenleving. Hiervoor wordt goed samengewerkt tussen Vluchtelingen hulp Bladel en KempenPlus. Het gaat hier om inburgeringsaanbod aan mensen die gehuisvest worden/zijn. In programma VHROSV leest u dat we in 2025 20 statushouders gehuisvest hebben en dat Bladel een achterstand heeft in de huisvesting van statushouders.

Wat wilden we bereiken?

Inkomen

Als inwoners (nog) niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien, dan verzorgen we (via Kempenplus) een financieel vangnet met behulp van de Participatiewet. Dit vangnet is in principe tijdelijk, omdat we streven naar betaald werk voor iedereen, waar nodig met ondersteuning.

Beleidskaders

- Participatiewet
- Visienota Participatiewet van de vier Kempengemeenten 2015-2018
- Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning 2022-2025
- Verordening Participatiewet 2015 gemeente Bladel
- Beleidsnotitie Social Return Zuidoost-Brabant 2022
- Beleid Maatschappelijk Verantwoord Inkopen gemeente Bladel
- Beleidsregels Studietoeslag gemeente Bladel 2022
- Nadere regels en beleidsregels Re-integratie Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015

Wmo

Het mogelijk maken dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en kunnen (blijven) deelnemen aan het dagelijkse leven.

In 2025 is het uitvoeringsplan van de Brede Visie Welzijn vastgesteld. Bij de ambities uit de Brede Visie Welzijn zijn in 2025 uitvoeringsplannen gemaakt. Dit zijn deels plannen waar al aan gewerkt werd en deels nieuwe plannen.

- Dit zijn een aantal ambities uit de Brede Visie Welzijn die raakvlakken hebben met de Wmo:
- Inwoners beseffen dat een steeds groter beroep wordt gedaan op eigen kracht, eigen netwerk en voorliggende voorzieningen als het gaat om zorgvragen.
- Inwoners zijn goed voorbereid op diverse levensfasen en gebeurtenissen. Hierdoor kunnen zij zo lang mogelijk thuis wonen in de eigen omgeving.
- Inwoners weten voor welke zorgvragen ze bij het voorliggende veld en het professionele aanbod terecht kunnen en hoe ze een beroep kunnen doen op dit aanbod.
- Inwoners en professionals kunnen het zorg- en welzijnsaanbod gemakkelijk vinden op een digitale sociale kaart.
- In alle vijf de dorpen van gemeente Bladel is een punt waar inwoners terecht kunnen met (hulp)vragen over zorg en welzijn.
- Gemeente Bladel is een aantrekkelijke gemeente voor zorgprofessionals om zich te vestigen.
- Voorzieningen zijn passend, vindbaar en op verschillende manieren toegankelijk.
- We gaan uit van de eigen kracht van inwoners. Waar nodig zetten we in op het versterken van de eigen kracht. We doen dit vanuit het principe van 'positieve gezondheid'.
- Zorgprofessionals kennen het aanbod in het voorliggend veld en weten wanneer ze kunnen doorverwijzen naar partijen in het voorliggend veld.
- Gemeente Bladel biedt mantelzorgers adequate ondersteuning en laat de waardering blijken aan de mantelzorgers.

Wat wilden we bereiken?

Maatwerkdienstverlening 18+

Het bieden van voorzieningen en hulpvormen die op de leefsituatie en gezondheid van de persoon zijn afgestemd, wanneer is gebleken dat deze persoon niet in staat is om de ervaren problemen zelf, met behulp van het sociaal netwerk of met voorliggende of algemene voorzieningen op te lossen.

Bij het opstellen van de Brede Visie Welzijn kwam de ambitie naar voren voor één loket voor hulpvragen, dat zowel fysiek als digitaal en in alle kerndorpen van de gemeente, goed toegankelijk is. Hier wordt al enige tijd over nagedacht. Een van de onderwerpen die daarom in het uitvoeringsplan is opgenomen, is het optimaliseren van de gemeentelijke Toegang.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Hulp bij het Huishouden

😊 De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het bedenken van maatregelen die de wachttijden bij Hulp bij Huishouden in de Kempengemeenten, Best en Veldhoven moeten terugdringen. In 2025 is op pilotbasis gestart met de applicatie Wachttijstoplosser. Deze applicatie is ondertussen positief geëvalueerd en in maart 2026 wordt besloten of de Wachttijstoplosser structureel wordt geïmplementeerd.

Complexe Casuïstiek

😊 Het Casusoverleg Bladel (COB) heeft sinds 2025 een nieuwe coördinator en werkwijze. Het volledige COB komt 4 keer per jaar bij elkaar om aan de hand van een thema kennis met elkaar te delen. Casuïstiek wordt los hiervan besproken tijdens MDO's (Multidisciplinair Overleg) waarbij alleen de relevante partijen aan tafel zitten. Dit om efficiënter en privacybewuster te werken. Veiligheidscasuïstiek 18+ (meldingen Veilig Thuis) worden sinds 2025 opgepakt door een speciaal team binnen het CJG+, omdat het CJG+ al veel expertise in huis had door het oppakken van veiligheidscasuïstiek 18-.

Indicatievrije Inloop

😊 Zorgboerderij De Hooiberg verzorgt in Netersel een indicatievrije inloop voor inwoners met psychische kwetsbaarheid. De Hooiberg is met behulp van de regionale subsidieregeling Innovatie Beschermd wonen in juli 2024 gestart met een pilot. Zij hebben het indicatievrije deel van hun zorgboerderij vergroot, door ook de groepsbegeleiding en dagbesteding aan te bieden zonder indicatie. Daarnaast creëren zij enkele op-adem-kombedden waar personen kortdurend kunnen verblijven, wanneer het beter is om even uit de thuissituatie weg te zijn. Deze pilot duurde anderhalf jaar (tot eind 2025), maar deze is door de subsidieverstrekker na een positieve MKBA (maatschappelijke kosten-baten analyse) met een jaar verlengd. In 2026 dient gekeken te worden naar structurele vorm en financiering vanaf 2027.

Mantelzorg

😊 In november zijn de jaarlijkse mantelzorglunch en mantelzorgdiner georganiseerd en is de mantelzorgwaardering uitgereikt. Deze waardering is in 2025 verhoogd naar € 50. Gedurende het jaar zijn aan de hand van ideeën van mantelzorgers zelf diverse activiteiten georganiseerd en konden mantelzorgers terecht bij Cordaad Welzijn voor ondersteuning vanuit het 'infopunt zorg en welzijn'. Het informatiepunt (en vrijwilligersbureau) is in 2025 verhuisd van 'de GoeiPlak' naar het gemeentehuis. Deze nieuwe locatie is niet optimaal geweest, maar ondanks dat wisten mantelzorgers (en vrijwilligers) het infopunt toch te vinden. Nieuwe ideeën die zijn opgehaald worden gebruikt voor het jaarprogramma van 2026.

In 2025 is het mantelzorgbeleid samen met het ouderenbeleid en vrijwilligersbeleid opgenomen in het nieuwe Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030.

Dementie

😊 In november 2024 is samen met Alzheimer Nederland en lokale organisaties een dementiescan uitgevoerd. Na deze scan hebben veel van de lokale organisaties zich aangesloten bij de werkgroep Dementievriendelijke Gemeente, om samen met de aanbevelingen uit de dementiescan aan de slag te gaan. De werkgroep is daardoor weer op volle sterkte en heeft 7 sub-werkgroepen die in 2025 diverse activiteiten hebben georganiseerd. De laatste activiteit van de planning van 2025 (theatervoorstelling over dementie) kan pas in maart 2026 plaatsvinden. Daarom is voor 2026 een ophoging van 3000 euro gevraagd, het bedrag dat in 2025 hierdoor is overgebleven. Momenteel wordt het jaarprogramma voor 2026 opgesteld en een aanvraag gedaan voor een nieuw certificaat Dementievriendelijke Gemeente.

Senioren

😊 In 2025 is gewerkt aan het professionaliseren van de ketenaanpak Valpreventie. Er zijn valpreventiedagen georganiseerd, waar lokale zorgprofessionals (fysiotherapie, ergotherapie, apotheek, diëtist, etc.) zijn aangesloten om inwoners over valrisico's te informeren, de Smart Floor is ingezet en valrisico's zijn gemeten door fysiotherapeuten. In 2026 dient het vervolg voor mensen met een valrisico d.m.v. trainingen goed ingericht te worden.

In 2025 is het ouderenbeleid geëvalueerd en samen met het mantelzorgbeleid en vrijwilligersbeleid opgenomen in het nieuwe Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030.

Toegankelijkheid voor mensen met een beperking

😊 In 2025 is bij de Brede Visie Welzijn een uitvoeringsplan met 6 uitvoeringslijnen vastgesteld. Een uitvoeringslijn hiervan is de LIA (lokale inclusie agenda), waarbij ook de inhoudelijke agenda zelf is vastgesteld. De LIA staat vol acties om uit te voeren tussen 2025 en 2027 om te zorgen dat gemeente Bladel een inclusieve en toegankelijke gemeente is, die voldoet aan het 'VN-verdrag rechten voor mensen met een handicap'. In 2025 zijn hierover verschillende overlegmomenten met Bladel Inclusief geweest. In 2027 kan de LIA worden geëvalueerd en vernieuwd.

Beleidskaders

- Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Gemeente Bladel 2024
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Gemeente Bladel 2024
- Beleidsregels inzake actieve openbaarmaking van rapporten van bevindingen Wmo-toezicht

Inkomensregelingen

Het verbeteren van de inkomenspositie en financiële draagkracht, van mensen die dit nodig hebben, en het voorkomen dat het inkomen van inwoners en huishoudens onder het sociaal minimum terechtkomen. Daarmee neemt de kans op (langduriger en/of ernstiger) armoede, alsmede de kans op sociale uitsluiting als gevolg van de armoede, af.

Evenals bij de andere onderwerpen, zijn er ook op het gebied van Inkomensregelingen enkele ambities uit de Brede Visie Welzijn die raakvlakken hebben met dit onderwerp:

- We gaan uit van de eigen kracht van inwoners. Waar nodig zetten we in op het versterken van de eigen kracht. We doen dit vanuit het principe van 'positieve gezondheid'.
- Voorzieningen zijn passend, vindbaar en op verschillende manieren toegankelijk.

Wat wilden we bereiken?

Armoedebestrijding

Inwoners die grip hebben op hun financiële situatie en waar nodig de weg naar ondersteuning weten te vinden, zodat we een vergoeding voor onverwachte bijzondere en/of dringende noodzakelijke kosten kunnen geven aan mensen die dit op grond van hun financiële situatie niet kunnen betalen en we hulp en ondersteuning kunnen bieden aan mensen met problematische schulden, om hun schulden te kunnen aflossen. Dit met als hoger doel dat de schuldenaar de geldzaken weer onder controle krijgt, problemen in de toekomst worden voorkomen, zij weer kunnen participeren in het sociale en maatschappelijke leven en het voorkomen van uitsluiting van gezondheidsvoorzieningen.

Daarbij is het van belang om kinderen mee te laten doen met de activiteiten op school, bij sport en cultuur, zodat zij niet worden belemmerd in hun (sociale) ontwikkeling.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Uitvoering geven aan de nieuwe Kadernota en het uitvoeringsprogramma Geldzorgen

😊 De acties uit de Kadernota Geldzorgen worden gepland en uitgevoerd. Dit gebeurt in samenspraak met de andere Kempengemeenten. De pilot huisbezoeken bij vroegsignalering is verlengd, omdat er goede resultaten werden behaald, maar ook nog verbeterpunten mogelijk zijn. Daarnaast is het overzicht voor alle armoederegelingen geactualiseerd en op alle websites van de Kempengemeenten geplaatst, zijn de MUP's (Menstruatie uitgiftepunten) opgezet, zijn de beleidsregels bijzondere bijstand geactualiseerd (inclusief wijziging van de gemeentelijke bijdrage voor de collectieve ziektekostenverzekering), is er gestart met de implementatie van basisdienstverlening schuldhelpverlening en is er een training inzake stress sensitieve dienstverlening voor uitvoerende consulenten gefaciliteerd.

De verschillende acties lopen de komende jaren door en zijn deels ook nog in een onderzoekende of verkennende fase.

Voortzetten weesfietsenproject

😊 We zijn al een tijdje bezig met het project weesfietsen, waarbij fietsen worden opgeknapt op de werkplaats van het Pius X-College en vervolgens aan cliënten van de Voedselbank Bladel worden verstrekt. Ook in 2025 is dit project voortgezet. Vanaf de start van dit project tot heden zijn er voor inwoners uit gemeente Bladel 29 fietsen uitgereikt.

Voortzetten project Speaking Minds

😊 In het najaar heeft het project Speaking Minds gedraaid met leerlingen van de Wereldklas en het praktijkonderwijs van het Pius X college. Zij hebben ideeën verzameld en gepresenteerd over hoe jongeren die vanuit het buitenland in Nederland komen wonen zich beter thuis kunnen voelen. De presentaties waren zeer inspirerend. In overleg met het jongerenwerk van Cordaad Welzijn en de overige Kempengemeenten wordt bekeken hoe hier in 2026 verder uitvoering aan gegeven kan worden en hoe vervolg wordt gegeven aan de Speaking Minds methode.

Beleidskaders

- Kadernota 'Geldzorgen in de Kempen' 2025-2028'
- Beleidsregels bijzondere bijstand Bladel 2026
- Beleidsregels Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) Bladel
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Bladel 2021
- Beleidsregels tegemoetkoming kinderopvang SMI 2022
- Beleidsregels schuldhulpverlening 2021 (inclusief eerste wijziging)
- Beleidsregels participatieregeling 18+ 2024
- Beleidsregels tegemoetkoming Kinderopvang SMI 2022

Jeugd

In 2025 werd het uitvoeringsplan van de Brede Visie Welzijn vastgesteld. Bij de ambities/doelen uit de Brede Visie Welzijn werden in 2025 uitvoeringsplannen gemaakt. Dit zijn deels plannen waar op dit moment al aan gewerkt werd en deels nieuwe plannen.

Dit zijn een aantal ambities van de Brede Visie Welzijn, die raakvlak hebben met Jeugd:

- We versterken de pedagogische kwaliteit van de opvoeder(s).
- Voor inwoners in onze gemeente is het normaal om met elkaar over mentaal welzijn en opvoeden/opgroeien te praten.
- Inwoners zijn bekend met het lokale aanbod en waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.
- Antwoorden op opvoed- en opgroevragen worden eerder gezocht en gevonden in de (sociale) omgeving, zonder tussenkomst van een professionele organisatie.
- In onze gemeente voelen alle kinderen en jongeren zich fysiek en mentaal gezond. We versterken het mentale welbevinden van de jeugd verder en zetten in op het terugdringen van eenzaamheid. Sport, cultuur en gemeenschapshuizen worden ingezet als middel om dit te bereiken.
- Er is inzicht en samenhang in het lokale voorliggende aanbod.
- In onze gemeente voelen alle kinderen en jongeren zich thuis. Er zijn voldoende plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten en talenten kunnen ontplooien. Jongeren worden zelf nadrukkelijk betrokken in planvorming.
In onze gemeente kunnen alle kinderen en jongeren meedoen, op gebied van onderwijs/ dagbesteding. We zetten in op een doorgaande ontwikkellijn (vanuit VVE), verstevigen ouderbetrokkenheid en er is aandacht voor nieuwkomers.
- Er is een divers vrijetijdsaanbod beschikbaar in onze gemeente dat aansluit bij jeugdigen met diverse behoeften. In onze gemeente vormen we een lokaal netwerk rondom de jeugd, bestaande uit o.a. het jongerenwerk, sport, onderwijs, veiligheidspartners (bijv. politie), jeugdgezondheidszorg etc.

Wat wilden we bereiken?

In gemeente Bladel kan ieder kind kansrijk, gezond en veilig opgroeien door een sterke pedagogische basis, beginnend bij de ouders zelf en met ondersteuning van de omgeving of professionals waar nodig. Hierdoor kunnen zij uitgroeien tot zelfstandige inwoners die actief deelnemen aan de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn.

Als gemeente hebben we een aantal belangrijke taken binnen de Jeugdwet. Namelijk het aanbieden van jeugdhulpverleners van goede kwaliteit, een beleidsplan opstellen voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg, voorzieningen op het gebied van jeugdhulp treffen, jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering aanbieden, maatregelen voor de aanpak van kindermishandeling nemen, de samenwerking met andere sectoren zoals zorg, onderwijs, politie en justitie zoeken en een vertrouwenspersoon aanwijzen voor jeugdigen en (pleeg)ouders die te maken hebben met jeugdhulpverlening. Bovendien willen we een vlotte overgang van de Jeugdwet naar de Wmo borgen, wanneer de leeftijd van 18 jaar bereikt wordt.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Evaluatie Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen 2020-2024 (inclusief twee verlengingsjaren)

😊 De evaluatie heeft plaatsgevonden en is afgerond. Ook is er input opgehaald bij betrokkenen voor de totstandkoming van het nieuwe Meerjarenbeleidskader Jeugd de Kempen 2026-2029. In december 2025 heeft de gemeenteraad een nieuw MJBK vastgesteld. Tevens is er in 2025 gewerkt aan het eerste uitvoeringsplan Jeugd 2026 behorend bij het Meerjarenbeleidskader Jeugd de Kempen.

We gaven in 2025 tegelijkertijd nog steeds uitvoering aan het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen 2024-2026, waarin per actielijn activiteiten zijn uitgewerkt om het doel te kunnen bereiken.

1. Een betere toegang voor jeugdhulp

😊 Het voorliggend spreekuur is voortgezet. Daarnaast is er een verbeterslag gemaakt ten aanzien van datagebreven werken en het gebruik van de Power BI tool. Tot eind 2025 liep de Pilot Huisartsen en GGZ als onderdeel van de Betere Toegang. De pilot was erop gericht om minder doorverwijzingen naar specialistische jeugdhulp te realiseren en zorgvragen (m.b.t. jeugdhulp) die bij de huisarts worden gesteld breder (Sociaal Domein, systemisch en met/door andere voorzieningen) op te pakken. De eindevaluatie is opgeleverd in 2025 en begin 2026 wordt het vervolg bepaald (is onderdeel van het uitvoeringsplan Jeugd 2026, behorend bij het MJBK).

2. Meer kinderen zo thuismogelijk laten opgroeien

😊 De inzet van het initiatief 'Buurtgezinnen' is in het najaar van 2025 Kempenbreed geëvalueerd, waarnaar besloten is de overeenkomst voor de duur van één jaar te verlengen (optie tot verdere verlenging mogelijk) met voortzetting van de huidige activiteiten.

De pilot kleinschalig verblijf: de aanbesteding kleinschalig verblijf is als 'los product' meegenomen en afgerond in 2025. De implementatiefase is opgestart en realisatie zal plaatsvinden uiterlijk de eerste helft van 2026. De doorontwikkeling van dit 'product' wordt meegenomen in het bredere project 'doorontwikkeling verblijf'.

Verskillende projecten zijn gestart om jeugdigen zo laagdrempelig mogelijk te ondersteunen, voorbeelden hiervan zijn programma's zonder beschikking zoals Jouw Ingebrachte Mentor (JIM), Kind en Scheiding, E-Health. Deze zijn in 2025 voortgezet.

3. Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

😊 Vanuit het team Samen Doen is men betrokken in de ondersteunings- en zorgstructuur per school. In 2025 is verder gewerkt aan de richting van een basispositie en deelname binnen deze schoolstructuur. Dit ter versteviging van de positie van het team Samen Doen.

In 2025 is de pilot 'zorg, onderwijs en arbeid' van het Pius X-College verder voortgezet i.v.m. een latere startdatum. Gemeente Bladel heeft hier eerder NPO-middelen voor beschikbaar gesteld. Het doel van deze pilot is om jongeren die een voorziening vanuit de Jeugdwet hebben in De Kempen onderwijs aan te blijven bieden, zodat onderwijsachterstanden verkleind worden en hun kansen vergroot worden. De pilot wordt in 2026 geëvalueerd.

4. Kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden

Dat betekent het realiseren van een betere verbinding tussen de drie decentralisaties: de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet, maar ook bijv. tussen jeugdhulp, kinderopvang en onderwijs. Een voorbeeld daarvan is de overgang 18-, naar 18+. Aan dit thema is en wordt o.a. gewerkt op niveau van de Kempengemeenten en Samen voor Jeugd. Integraal en domeinoverstijgend samenwerken is ook een belangrijk thema in het nieuwe MJBK en bijbehorend uitvoeringsplan. Tevens is er regelmatig overleg tussen jeugdhulp en Wmo om de afspraken te verfijnen en wordt specialistische GGZ-expertise beschikbaar gesteld in de toegang. Binnen Samen voor Jeugd zijn in 2025 o.a. stappen gezet inzake de implementatie van de Gedeelde Verklarende Analyse (GVA), waarbij een brede domeinoverstijgende analyse wordt uitgevoerd bij een complexe hulpvraag. Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van het BSO+ aanbod, voor jeugdigen die meer aandacht nodig hebben of minder prikkels kunnen verwerken, door kleinere groepen dan het reguliere aanbod biedt.

5. Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

😊 In 2025 is een start gemaakt met het opzetten van de regionale governance voor de regio Zuidoost Brabant (programma Toekomstscenario kind en gezin: 'Veilig voor elkaar') en de inhoudelijke werkgroepen inzake het Toekomstscenario. Gezien er geen uitzicht is op een duidelijke koers en middelen vanuit de Rijksoverheid voor voortzetting van het programma, is voor de korte en middellange termijn, gekozen om in Zuidoost-Brabant aan de slag te gaan met een aantal geselecteerde projecten. Vooralsnog loopt de financiering tot eind 2026.

6. Investeren in vakmanschap van de jeugdprofessionals

😊 In 2025 is onder andere gewerkt aan een nieuw opleidingsplan voor de uitvoerende teams. Uitgangspunt hiervoor is een basisprofiel van CJG+ de Kempen. De opleidingen die hier uit voortkomen sluiten aan bij specifieke vaardigheden die kenmerkend zijn voor dat team.

Meerjarenplan Samen voor Jeugd

😊 In 2025 is er binnen de inkoopregio Samen voor Jeugd gewerkt aan een Meerjarenplan 2026-2029 en bijbehorende meerjarenbegroting. Deze is in 2025 ook vastgesteld door de colleges van de deelnemende gemeenten. De basis voor het meerjarenplan komt voort uit de 'Samenwerkingsovereenkomst Samen voor Jeugd', de Regiovisie Jeugdhulp, 'Position Paper Samen voor Jeugd' en het 'Transformatieplan Samen voor Jeugd' en de wens om meer opgavegericht te gaan werken. Dit meerjarenplan beschrijft de belangrijkste maatschappelijke opgaven voor de jeugdhulpregio. De vier opgaven zijn als volgt: reikwijdte, integraliteit, verblijf en organisatie. Het plan richt zich op het 'wat' (opgaven en ambities), waarna in 2026 uitvoeringsplannen per opgave volgen waarin het 'hoe' uitgewerkt wordt. Tevens wordt er met ingang van 2025 per opgave gewerkt met een opgaveregisseur vanuit de gemeente, een bestuurlijk kartrekker per opgave en een inhoudsverantwoordelijke vanuit de zorgaanbieders. Naast het opstellen van dit Meerjarenplan is er in 2025 ook doorgewerkt aan ontwikkelingen binnen de inkoopregio op de vier opgaven, zoals onder andere: de afbouw van residentiële zorg (en toename kleinschalig verblijf), de ontwikkeling van een passend verblijf- en crisislandschap en de verdere implementatie van ZiO (Zorg in Onderwijstijd). Jaarlijks wordt de voortgang gemonitord en waar nodig bijgesteld, met een eindevaluatie in 2029.

Inkoop Spoed en Crisis

😊 De contracten voor crisishulp (toegang, ambulante hulp en verblijf) zijn per 1 januari 2026 met 1 jaar verlengd. Dit jaar wordt gebruikt om samen met de aanbieders te komen tot een nieuwe overeenkomst. Deze overeenkomst omvat naast het contract ook nadrukkelijk een samenwerkingsovereenkomst waarin de rollen, taken en verantwoordelijkheden van alle partners worden vastgelegd. Deze samenwerkingsovereenkomst wordt in samenwerking tussen gemeenten en zorgaanbieders opgesteld zodat deze breed gedragen wordt. Naast zorginhoudelijke en financiële afspraken worden in de overeenkomst ook afspraken gemaakt over werkprocessen, data en monitoring. De samenwerkingsovereenkomst is in de 2^e helft van 2026 gereed en gaat op 1 januari 2027 in.

Kempenbranie

😊 De tijdelijke coördinator heeft haar taken in de zomer overgedragen aan een vaste coördinator. Hierdoor kan de verbinding met het netwerk structureel worden opgebouwd en vormgegeven. In contact met de sportverenigingen in Bladel is aandacht gegeven aan het voorkomen van roken/vapen en alcohol- en drugsgebruik. Een groep vrijwilligers van diverse sportverenigingen heeft een IVA training gehad van Novadic Kentron, zodat zij zich gesterkt voelen om binnen de verenigingen hiermee aan de slag te gaan. Dit krijgt de komende jaren een vervolg.

De Jongerenwerkers rijden nog steeds met de Mobiele Spot door de Kempengemeenten om op allerlei locaties en momenten in contact te komen met jongeren en hen preventief te ondersteunen waar nodig.

STORM

😊 Storm is afgelopen schooljaar gestart in de regio Zuidoost Brabant. De gemeenteraad is in het najaar van 2025 geïnformeerd over de resultaten van het eerste schooljaar, middels een raadsmededeling.

Volksgezondheid

😊 Het programma 'Kansrijke start' en interventies gekoppeld aan het 'preventieakkoord', die bedoeld zijn voor de jeugd, staan verder toegelicht onder het programma 'Volksgezondheid'.

Jongerenwerk

😊 In 2025 is geconstateerd dat de uren voor het jongerenwerk van Cordaad Welzijn structureel te laag zijn. Dit heeft geleid tot voorstellen om vanaf 2026 de uren structureel op te hogen. In 2025 is ook gewerkt aan een Kempenbrede visie op jongerenwerk. Deze is afgerond. Er is ook gewerkt aan een gezamenlijke opdrachtomschrijving, maar deze dient nog bekrachtigd te worden. Ook is in 2025 gestart met de pilot inzet van het jongerenwerk op de basisscholen in de vorm van lessen weerbaarheid.

Beleidskaders

- Meerjarenbeleidskader Jeugd 2026-2029
- Verordening jeugdhulp 2022
- Beleidsnotitie Kempenbranie 2022-2026 en uitvoeringsplan

- Nadere regels persoonsgebonden budget Jeugdhulp gemeente Bladel
- Regiovisie Samen voor Jeugd 2023-2026
- Meerjarenplan Samen voor Jeugd 2026-2029
- Transformatieplan Jeugdhulp Samen voor Jeugd 2022-2025
- Brede Visie Welzijn gemeente Bladel en uitvoeringsplan

Vrijwilligers

Wat wilden we bereiken?

De gemeente wil een stimulerende, faciliterende en ondersteunende rol spelen richting vrijwilligersorganisaties en de individuele vrijwilliger, om het sociale karakter van gemeente Bladel in stand te houden. Gemeente Bladel vindt vrijwilligers van grote waarde voor de Bladelse gemeenschap. Met het werk dat vrijwilligers verzetten, leveren ze een grote bijdrage aan het totale aanbod van voorzieningen in onze gemeente. Dit betreft voorzieningen die geheel door vrijwilligers worden gedragen. Maar er zijn ook professionele instellingen die voor de kwaliteit van hun aanbod voor een niet onbelangrijk deel afhankelijk zijn van de inzet van vrijwilligers. Daarmee drukken de vrijwilligers een belangrijke stempel op het sociale karakter binnen gemeente Bladel. Dankzij inzet van deze vrijwilligers hebben inwoners van Bladel een volwaardige plaats in de gemeente. Ook voor de vrijwilliger zelf, kan het werk van grote betekenis zijn.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Uitvoering geven aan het vrijwilligersbeleid 2019+

😊 Ook in 2025 hebben het Vrijwilligers Bureau Bladel en de vrijwilligersondersteuner zorggedragen voor het koppelen van vrijwilligers aan organisaties, met open vacatures en begeleiden/informerende van verenigingen. Het vrijwilligersbureau (en infopunt zorg en welzijn) is in 2025 verhuisd van 'de GoeiPlak' naar het gemeentehuis. Deze nieuwe locatie is niet optimaal geweest, maar ondanks dat wisten vrijwilligers (en mantelzorgers) het vrijwilligersbureau toch te vinden. We waarderen vrijwilligers op verschillende manieren: jaarlijks wordt een waarderingssubsidie toegekend voor vrijwilligers aan organisaties die niet anders gesubsidieerd worden, jaarlijks worden vrijwilligersbedankkaarten uitgedeeld en elke 4 jaar (2027) is er een vrijwilligersbedankavond incl. vrijwilligersprijzen. Twee keer per jaar komt het platform informele zorg samen en in Kempenverband zijn 2 informatiebijeenkomsten georganiseerd over de WBTR (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) en de vrijwilligersverzekering. Het Vrijwilligers Bureau Bladel sluit daarnaast 2 keer per jaar aan bij de banenmarkt Kempen van UWV en Kempenplus en 2 keer per jaar bij de baantjesmarkt van het PiusX college en het Rythoviuscollege.

In 2025 is het vrijwilligersbeleid, samen met het mantelzorgbeleid en ouderenbeleid, opgenomen in het nieuwe Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030.

Beleidskaders

- Vrijwilligersbeleid 2019+

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Bron
Banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	1.169,4	1.177,7	1.178,0	1.191,2	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met een delict voor de rechter % van 12 t/m 21 jaar	1%	1%	1%	1%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Kinderen in uitkeringsgezin	2%	2%	2%	2%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Netto arbeidsparticipatie % werkzame beroepsbevolking	74,1%	74,5%	75,6%	75,6%	75,7%	www.waarstaatjegemeente.nl
Werkloze jongeren	1%	1%	1%	1%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	114,5	91,70	81,8	81	76,2	www.waarstaatjegemeente.nl
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	100,0	130,2	144,3	152,7	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar	11,6%	9,8%	10,6%	13,1%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met jeugdbescherming % van alle jongeren tot 18 jaar	0,7%	0,5%	0,7%	0,7%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Jongeren met jeugdreclassering % jongeren van 12 - 23 jaar	0,3%	0,4%	0,4%	0,5%	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Clënten met een maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners	700	730	730	670	690	www.waarstaatjegemeente.nl

Verbonden partijen

- KempenPlus
- Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)
- Gemeentelijke gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost (GGD)

Wat heeft het beleidsveld gekost?

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
Lasten:					
participatie:					
accommodaties	n -3.130	n -3.528	n -3.419	n -3.392	v 27
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	n -2.052	n -1.469	n -1.851	n -1.722	v 129
mantelzorg	n -33	n -117	n -138	n -57	v 81
voorliggende voorzieningen	n -557	n -528	n -552	n -540	v 12
arbeidsparticipatie	n -232	n -371	n -163	n -129	v 34
overige lokale initiatieven	n -717	n -603	n -1.003	n -665	v 338
wijk GGZ	v 8	n -15	n -15	n -10	v 5
Wmo:					
zorgloket	n -703	n -749	n -839	n -825	v 14
maatwerkdienstverlening 18+	n -6.035	n -5.520	n -6.175	n -6.177	n -2
complexe cacuïstiek					
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	n -9.988	n -11.067	n -11.837	n -11.592	v 245
minimabeleid	n -463	n -414	n -414	n -428	n -14
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening	n -14	n -10	n -11	n -6	v 5
jeugd:					
preventie	n -988	n -1.050	n -1.125	n -1.061	v 64
maatwerkdienstverlening 18-	n -4.308	n -3.344	n -4.816	n -5.344	n -528
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-	n -622	n -378	n -664	n -670	n -6
vrijwilligers (waardering / ondersteuning)	n -113	n -68	n -68	n -109	n -41
totaal gerealiseerde lasten	n -29.947	n -29.231	n -33.090	n -32.727	v 363
baten:					
participatie:					
accommodaties	v 414	v 309	v 339	v 517	v 178
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	v 2.659	v 1.386	v 1.833	v 1.903	v 70
mantelzorg	v 12	v 11	v 12	v 12	
voorliggende voorzieningen	v 5		v 168	v 234	v 66
arbeidsparticipatie	v 28	v 109	v 14	v 14	
overige lokale initiatieven	v 103	v 432	v 494	v 132	n -362
wijk GGZ	n -18				
Wmo:					
zorgloket					
maatwerkdienstverlening 18+	v 165	v 165	v 165	v 143	n -22
complexe cacuïstiek					
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	v 3.256	v 3.165	v 3.519	v 3.619	v 100
minimabeleid	v 49	v 30	v 45	v 34	n -11
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening					
jeugd:					
preventie	v 44	v 45	v 45	v 50	v 5
maatwerkdienstverlening 18-					
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-					
vrijwilligers (waardering / ondersteuning)				v 1	v 1
totaal gerealiseerde baten	v 6.717	v 5.652	v 6.634	v 6.659	v 25
gerealiseerd resultaat	n -23.230	n -23.579	n -26.456	n -26.068	v 388

1.8 Volksgezondheid en milieu

Elke inwoner krijgt een gelijke kans op een gezond leven, ongeacht zijn sociaaleconomische status. Het leefmilieu in onze gemeente is gezond. Als gemeente willen we een gezond leefmilieu en in het bijzonder de zorg voor milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering en riolering bevorderen en in stand houden. Uitgangspunt hierbij is dat de vervuiler betaalt.

Volksgezondheid

Wat wilden we bereiken?

Bladel Gezond! is kort en krachtig de ambitie van de gemeente Bladel

Wat hebben we gedaan in 2025?

Een Kansrijke Start in de Kempen

😊 Ook in 2025 ontvingen we, middels de Brede SPUK, middelen voor Kansrijke Start om kinderen gedurende de eerste 1.000 dagen van hun leven een goede start te geven. We bouwden verder aan een sterk netwerk van betrokken partijen (coalitie) en gingen in gesprek met de mensen om wie het gaat, zodat deze partijen elkaar beter weten te vinden en gezinnen in kwetsbare situaties beter kunnen ondersteunen. In 2023 zijn we gestart met de interventie Nu Niet Zwanger en deze interventie liep door in 2025.

Uitvoeren van het project voor het tegengaan van normalisering (en bespreekbaar maken) van drugsgebruik samen met onze partners in de regio (SKIP)

😊 In 2025 is het project 'SKIP' voor 4 jaar verlengd. SKIP richt zich op het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik onder jongvolwassenen, in samenwerking met 32 gemeenten en partners zoals Novadic-Kentron en de GGD.

AED dekking

😊 Naast het onderhoud van 24/7 beschikbare AED's in de gemeente, subsidieerden we in 2025 ook de vervanging van AED's met buitenkast die 24/7 toegankelijk zijn binnen gemeente Bladel, geregistreerd zijn bij HartslagNu en aan vervanging toe zijn (minimaal 10 jaar oud zijn en/of niet meer actief zijn vanwege technische gebreken). Deze subsidieafspraken zijn gemonitord en er vindt jaarlijks een gesprek plaats met de AED-werkgroep.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

😊 In 2025 zijn de brede SPUK-middelen uitgegeven aan bestaande projecten en activiteiten, zoals Bondgenoten (voorheen Join Us), STORM en LofJoe.

Integraal Zorgakkoord (IZA) en ketenaanpakken

😊 Naast uitvoering van het plan van aanpak GALA, is de uitrol van de ketenaanpakken zoals Welzijn op Recept en de Valpreventie voortgezet. Zo heeft er in 2025 in elke dorpskern een valpreventiemiddag plaatsgevonden, waar inwoners zich konden laten testen op hun valrisico.

Beleidskaders

- Gezondheidsbeleid gemeente Bladel 2018 – 2021

Verbonden Partijen

- GGD Brabant Zuidoost
- Samenwerking Kempengemeenten

Riolering

Wat wilden we bereiken?

Volledig voorzien in de wettelijke taakstelling voor zorgplicht op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater, waardoor water in gebouwen of woningen voorkomen of minstens beperkt wordt. Klimaatadaptatie en burgerparticipatie zijn expliciet onderdeel hiervan. In 2050 moet de gemeente Bladel klimaatbestendig zijn ingericht. De openbare ruimte is heringericht met als resultaat een aantrekkelijke groene leefomgeving, die beter bestand is tegen te veel en te weinig water. Het oppervlaktewater is schoon, heeft een aantrekkende werking voor recreatie en versterkt de natuur. Op particulier terrein is er duidelijk wat veranderd. Tuinen zijn minder

verhard, daken zijn vergroend en er zijn op veel plaatsen voorzieningen om overtollige neerslag zichtbaar te verwerken.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Uitvoering geven aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Zie volksgezondheid en Milieu- Klimaat Onderhoud Kapitaalgoederen

Beleidskaders

- Gemeentelijk RioleringsPlan 2021-2025 Bladel

Duurzaam grondstoffengebruik/afval

Wat wilden we bereiken?

Zoveel mogelijk afgedankte materialen van een zo goed mogelijke kwaliteit gescheiden inzamelen en daarmee tegelijkertijd de hoeveelheid restafval (nog) verder terugdringen en dat alles tegen zo laag mogelijke kosten.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Evaluatie Kadernota Grondstoffen

😊 De Kadernota Grondstoffen 'Samen op weg naar een Circulaire Kempengemeenschap!' is een gezamenlijk beleidsdocument van de Kempengemeenten en dateert uit 2019. In 2025 hebben we de afweging gemaakt of actualisatie van de Kadernota Grondstoffen wenselijk was. Omdat de kadernota in de praktijk voldoende houvast bood voor de uitvoering hebben we geconcludeerd dat een actualisatie op dat moment geen toegevoegde waarde had en hebben we besloten om deze afweging in 2026 opnieuw te maken.

Beoordeling inzamelingslocatie voor Grondstoffen

😊 De gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden maken gezamenlijk gebruik van de milieustraat in Bladel. Per 1 januari 2025 is de huurovereenkomst van deze milieustraat verlengd. In 2025 hebben we beoordeeld hoe en waar de inzameling van grondstoffen op termijn op een toekomstbestendige en duurzame manier wordt georganiseerd. Om dit zorgvuldig te onderbouwen, hebben we gezamenlijk besloten om in 2026 een scenario-onderzoek te starten naar de ontwikkeling van een nieuwe milieustraat. In dit onderzoek wordt eerst de meest geschikte locatie bepaald, waarna drie scenario's worden uitgewerkt. De studie biedt inzicht in de voor- en nadelen, voorwaarden, financiële consequenties en risico's van de scenario's. Uit de beschikbare ruimte op de potentiële locaties zal ook volgen welke dienstverlening toegevoegd kan worden aan de traditionele inrichting van de milieustraat waaronder een inleverpunt en/of verkooppunt voor een kringloop of kledingbank.

Bewustwording vergroten en faciliteren

😊 In 2025 is ingezet op het vergroten van de bewustwording en het stimuleren van positieve gedragsverandering bij inwoners. Dit sluit aan bij het grondstoffenbeleid dat is gericht op de transitie naar een circulaire Kempengemeenschap, met als doel producten en grondstoffen zo lang mogelijk in de keten te houden, afval te voorkomen en optimaal hergebruik van producten en grondstoffen te bevorderen. Dit hebben we onder meer gedaan door de inzet van een Mobiel Scheiding Station. Daarnaast hebben we de Afvalwijzer als belangrijk communicatiemiddel verder geoptimaliseerd. Ook zijn we in 2025 gestart met een multidisciplinaire projectgroep met als doel om in het verlengde van de 'hotspot' aanpak, een bredere aanpak uit te werken om vervuiling in de PMD stroom terug te dringen. De samenwerkingspartners (o.a. Verpact, buurtpreventie, en diverse disciplines binnen gemeente Bladel) werken aan een gezamenlijk plan voor bewustwording van en gedragsverandering bij inwoners. Voor de uitvoering van dit plan is in 2025 cofinanciering aangevraagd bij en toegekend door Verpact.

Beleidskaders

- Kadernota Grondstoffen "Samen op weg naar een Circulaire Kempengemeenschap!"

Kwaliteit van de leefomgeving

Wat wilden we bereiken?

Een goed woon- en leefklimaat en een aantrekkelijke, toekomstbestendige omgeving voor onze inwoners.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Beweegvriendelijke omgeving

Zie bij Sport en bewegen in het programma Sport, Cultuur en Recreatie.

Transitie Milieubeleid richting het definitieve Omgevingsplan

😊 Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben gemeenten meer beleidsvrijheid gekregen om lokaal invulling te geven aan regelgeving op het gebied van bodem, geluid, geur en externe veiligheid. In 2025 zijn in Kempenverband, met ondersteuning van de ODZOB, de eerste voorbereidende stappen gezet richting de uitwerking van deze milieuthema's. Ook is in 2025 de opdracht verleend voor het actualiseren van de bodemkwaliteitskaart. Deze actualisatie vindt plaats in Kempenverband.

Klimaat

Wat wilden we bereiken?

Conform de doelstelling van de Kadernota Klimaatadaptatie is gemeente Bladel in 2050 klimaatbestendig ingericht.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Beleidsmatige ontwikkelingen riolering en klimaatadaptatie

😊 Begin 2025 is een tussenevaluatie van het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie aangeboden aan de gemeenteraad. Uit de evaluatie blijkt dat we goed op weg zijn met het aanleggen van klimaatbestendige infrastructuur. Ook is onze data (grondwaterstanden, rioolsysteem, vlakkenkaart) op orde en openbaar beschikbaar, zodat transparante analyses gemaakt kunnen worden m.b.t. de invloed van klimaatverandering op onze voorzieningen en de effectiviteit van maatregelen. Eind 2025 hebben we ook ingezet op het optimaliseren van het huisaansluitingsbestand. Deze kunnen in de toekomst ook makkelijker worden uitgeleverd aan bewoners, ontwikkelaars en aannemers.

Eind 2025 is ook een evaluatie opgesteld voor het gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025 (GRP). Belangrijke conclusie is dat de opgave vanuit de wettelijke watertaken t.a.v. vuilwater, hemelwater en grondwater onlosmakelijk verbonden zijn met andere beleidsvelden waaronder klimaatadaptatie en groen. In het kader van de Omgevingswet is het wenselijk om beleidsregels te bundelen. Het huidige GRP is daarom verlengd, zodat de opvolger samengebracht kan worden met de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie met looptijd 2022-2026.

In 2025 is gewerkt aan een concept document 'Klimaatadaptatie handboek bij ontwikkelingen' als invulling van de opdracht voor het opstellen van klimaat-adaptatieve richtlijnen en eisen. Hierbij is ook inzichtelijk gemaakt welke opgaven er ruimtelijk en financieel zijn per dorpskern/ wijk voor het behalen van een klimaat-adaptatieve inrichting van bestaand gebied. Er is geconstateerd dat dit complexe gevolgen heeft voor nieuwbouw- en herinrichtingsplannen. Deze moeten op een goede wijze integraal worden afgewogen en geborgd worden in het omgevingsplan. Hiervoor is verdere interne- en externe participatie nodig. Daar wordt in 2026 op ingezet.

Ook zijn we in gesprek geweest in de regio en met provincie en GGD voor het opstellen van een lokaal hitteplan. Hierbij is het advies om als eerste stap een integraal actieplan hitte op te stellen. Hiermee wordt de scope verbreed, zodat de interactie en versterking van de bestrijding van hittestress binnen de velden gezondheid, gebied en gebouw, beter wordt geborgd. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid tot het opzetten van een hitte netwerk met ruimte voor gelijkwaardige samenwerking. Begin 2026 kan bij de provincie een subsidiebedrag van € 10.000 worden aangevraagd voor het inkopen van de procesbegeleiding voor dit integrale actieplan hitte.

Projecten Casteren

😊 In Casteren zijn in 2025 diverse maatregelen in de openbare ruimte getroffen die wateroverlast en droogte bestrijden. Zo is in de Hemelrijken een nieuw regenwaterriool aangelegd. Ook is gestart met het aanleggen van de eerste klimaatbuffer in gemeente Bladel aan de Kranenberg/ Gagelvelden. Het perceel is inmiddels aangekocht. Hier kan overtollig regenwater uit het regenwaterriool naartoe stromen, vastgehouden worden en infiltreren. De klimaatbuffer zal voorjaar 2026 worden opgeleverd inclusief het aansluiten van het regenwaterriool op de inlaten.

Verder is voor Casteren-Zuid (Wagenbroeken en Kerkeneind) samen met bewoners en dorpsraad gewerkt aan gebiedsvisiekaarten op gebied van verkeersstromen, materialisatie, groen en water. Deze kunnen in 2026 worden doorvertaald naar een technisch ontwerp. Doel hierbij is om vuilwater en regenwater in de toekomst gescheiden in te zamelen en af te voeren. Op het perceel langs het Wagenbroeksloopje/ de Gagelvelden wordt een tweede klimaatbuffer voorzien en voorbereid. Hier kan het regenwater afkomstig van de zuidzijde van Casteren infiltreren. Als laatste is in 2025 ook gestart met de voorbereiding van werkzaamheden aan het Hoogeind-Driehuis. Hier wordt het regenwatersysteem (sloten en regenwaterstelsel) geoptimaliseerd.

Voor de diverse riool-, water- en klimaatbufferprojecten is cofinanciering verkregen van het Waterschap.

Projecten Netersel

😊 Eind 2025 is gestart met fase 1 van Herinrichting Netersel-Noord. Hierbij wordt het gemengde riool in de Fons van der Heijdenstraat en de Lei vervangen door een gescheiden riool. Als eerste stap is een klimaatbuffer aangelegd in de hoek Fons van der Heijdenstraat/ Schipstaarten. Na afronding van de werkzaamheden zal deze buffer het overvloedige regenwater opvangen. Dit ontlast de riolering, voorkomt pieken en dalen in de grondwaterstand en beperkt ongezuiverde riool-overstortgebeurtenissen, wat ten goede komt aan de waterkwaliteit. Voor dit project is subsidie verkregen uit het deltaprogramma ruimtelijke adaptatie.

Raakvlakken N284 en gebiedsontwikkeling Hoeven 26

😊 In 2025 is duidelijk geworden dat de reconstructie van de N284 diverse water- en rioolvoorzieningen (transportleidingen, duikers, klimaatbuffers, retenties, overstorten) raakt. In 2025 is samen met het waterschap een eerste verkenning gedaan van de kansen op meeliften met project N284 voor het optimaliseren van waterstromen in Hapert en rondom de rioolwaterzuivering aan de Castersedijk. Daarnaast raakt de N284 aan het gezamenlijke project gebiedsontwikkeling Hoeven 26 van gemeenten Reusel- De Mierden en Bladel. In 2025 is gewerkt aan een integraal gebiedsontwerp voor De Hoeven 26. Hiervoor is een projectwebsite opgezet, een participatieavond gehouden op locatie en een raadsinformatieavond gehouden voor beide gemeenteraden. Vanuit het integrale gebiedsontwerp is een kredietraming opgesteld en een raadsvoorstel voorbereid voor besluitvorming over projectscope en financiën. Deze heeft in februari 2026 voorgelegd aan de twee gemeenteraden.

Het project draagt bij aan het optimaliseren van het watersysteem (vuil-, regen- en oppervlaktewater) op bedrijventerrein De Sleutel en de dorpskern van Bladel. De reconstructie N284 biedt mogelijkheden om het regenwater niet langer via het vuilwater af te voeren door de dorpskern van Bladel, maar gescheiden onder de Industrieweg naar plangebied Hoeven 26 te brengen.

Het perceel aan De Hoeven 26 wordt ingericht om regenwater te zuiveren, vast te houden en te infiltreren. Hiermee vullen we het grondwater ook bij kleine buien, in droge tijden, met gezuiverd regenwater aan. Ook maken we het rioolstelsel en oppervlaktewatersysteem minder kwetsbaar bij extreme neerslag, zodat wateroverlast op bedrijventerrein De Sleutel en in de dorpskern van Bladel zal verminderen. Ten derde ontlasten we de capaciteit bij de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI).

Participatie en communicatie

😊 In diverse straten in de gemeente is in het verleden al een regenwaterriool aangelegd. Hier zijn particuliere terreinen en daken destijds nog niet op aangekoppeld, terwijl hier voor de dimensionering van het regenwaterstelsel wel rekening mee is gehouden. Het alsnog aansluiten van daken en terreinen rendeert daarom de initiële investering in het regenwaterriool, voorkomt wateroverlast en ontlast de rioolwaterzuivering. In 2025 is daarom bij de reconstructie van de Dorpsstraat in Casteren aan particulieren gevraagd om af te koppelen. Ook zijn losse 'afkoppelprojecten' gestart in de Kerkstraat in Casteren en in de Ganzestraat en Nieuwstraat in Hapert. Voor deze afkoppelprojecten is subsidie verkregen van waterschap De Dommel.

Verder zijn vanuit BlauwGroenBladel de volgende projecten uitgevoerd:

1. 3^e en 4^e editie van Toffe Tuinen Route;
2. Zaaiactie voor scholen: goudsbloemgekte;
3. 1^e editie van de Garage Sale;
4. Klimaatweek 2025 inclusief natuurfilmdag.

Regionale samenwerkingen

Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG)

😊 In december 2021 is in het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG) het grondwaterconvenant ondertekend. Inmiddels zijn ook gemeenten aangehaakt bij de hieruit voortvloeiende droogteagenda. De droogteopgave is gekwantificeerd: er moet in provincie Noord-Brabant jaarlijks 100 – 150 miljoen m³ meer grondwateraanvulling worden gerealiseerd. In 2025 is een midterm review (tussenevaluatie) opgesteld. Belangrijke conclusie is dat veel gemeenten droogtebestrijding hebben opgenomen in beleidsvisies en – plannen. Er lopen veel goede initiatieven, maar het blijft vaak bij onderzoeken en pilots. Ook ontbreekt het aan overzicht in gezamenlijk gerealiseerde effecten van projecten die tot uitvoering komen en brede bestuurlijke en ambtelijke deelname aan het BBG van gemeenten. Gemeente Bladel heeft hieraan gewerkt door de opgave te borgen in de jaarplannen van Klimaatportaal Zuidoost-Brabant.

Klimaatportaal Zuidoost-Brabant

😊 De bestuurlijke grondslag voor dit samenwerkingsverband is het Bestuursakkoord Water (BAW). De afspraken over efficiëntie in de afvalwaterketen en het werken aan de doelstellingen uit de Kader Richtlijn Water zijn verbreed met opgaven uit het Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) t.a.v. klimaatadaptatie. In 2024 heeft het Klimaatportaal een regionale uitwerking opgesteld: het 'Actieplan droogte regio Zuidoost-Brabant'. In

het actieplan is onderzocht welke droogtebestrijdingsmiddelen effectief en betaalbaar zijn voor onze regio in het behalen van deze doelstelling voor de korte (nu), middellange (2030) en lange termijn (2050). Daarbij hebben we een regionale kansenkaart uitgewerkt. In 2025 is hieraan vervolg gegeven. Gemeente Bladel neemt actief deel aan de werkgroep voor infiltreren op de hoge koppen (hoge droge zandgronden). Er zijn via een uitgebreid selectieproces drie gebieden aangewezen waarvoor eind 2025 – voorjaar 2026 een haalbaarheidsstudie wordt uitgewerkt. Eén van de casusgebieden is het agrarische gebied tussen Casteren en Hoogeloon. Er wordt onderzocht wat het infiltratie potentieel en sociaal draagvlak is van het vervoeren van effluentwater (gezuiverde water dat nu in de Groote Beerze stroomt) vanaf de rioolwaterzuivering naar dit gebied.

Waterschap De Dommel

😊 In onze Omgevingsvisie is opgenomen dat we werken aan het vasthouden en infiltreren van regenwater langs de dorpskernen. Hiervoor is grondpositie nodig. Er is daarom in 2025 een grondoverleg opgestart met het waterschap, ten behoeve van de inzet van gronden, in eigendom van gemeente en waterschap, voor de gezamenlijke opgave t.a.v. de waterhuishouding. Ook worden bestaande regenwateruitlaten op het slotensysteem, richting het buitengebied, in toenemende mate belangrijk voor het functioneren van het stedelijk watersysteem. Door het overleg kan de overgang van het stedelijk watersysteem op het oppervlaktewatersysteem beter worden afgestemd.

We hebben al enkele jaren een gezamenlijk meten- en monitoringspoor waarbij we samen met het waterschap de werking van onze vuilwaterriool-overstorten en capaciteit van de rioolwaterzuivering analyseren.

We zien dat het afkoppelen van regenwater van het vuilwaterriool een positieve invloed heeft op het aantal overstortgebeurtenissen (dit neemt af). Sinds 2023 hebben we ook een gezamenlijk regionaal dekkend grondwatermeetnet. Ook houden we sinds 2023 actief bij hoeveel verharde oppervlakten nog afstromen op een gemengd- of vuilwaterriool. Dit stroomt nog af naar de rioolwaterzuivering. In 2025 zijn stappen gezet om de eerste analyses te draaien m.b.t. de invloed van infiltratie en waterberging op grondwaterstanden. Hiermee werken we toe naar het voldoen aan de eisen uit de Richtlijn Stedelijk Afvalwater vanaf 2027.

Beleidskaders

- Kadernota klimaatadaptatie 2022-2026
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025
- Nota bodembeheer
- Kadernota Grondstoffen "Samen op weg naar een Circulaire Kempengemeenschap"
- Groenvisie "Groen tot in de kern-(en)" 2009-2024
- Groenstructuurplan 2018-2027

Verbonden partijen

- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost
- Klimaatportaal Zuidoost Brabant
- Waterschap De Dommel

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Bron
Omvang van huishoudelijk restafval (max. 100 kg/inwoner)	43 kg	39 kg	40 kg	40 kg	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
Scheidingspercentage (min. 75%)	86,23%	85,45%	85,36%	85,20%	n.n.b.	Eigen data
Hernieuwbare elektriciteit	20,90%	28,10%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	www.waarstaatjegemeente.nl
CO2-uitstoot in ton (In 2030 49% minder CO2 t.o.v. 1990, van 262.940 ton in 1990 naar 183.227 ton in 2030)	168.900	167.700	146.400	144.400	n.n.b.	Emissieregistratie

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
volksgezondheid:					
preventie	n -1.159	n -1.199	n -1.226	n -1.087	v 139
acute zorg	n -3	n -2	n -2	n -1	v 1
riolering	n -1.922	n -2.674	n -2.127	n -2.263	n -136
duurzaam grondstoffengebruik / afval	n -2.087	n -1.871	n -2.255	n -2.441	n -186
kwaliteit van de leefomgeving					
preventie	n -895	n -960	n -1.027	n -979	v 48
handhaving	n -73	n -67	n -67	n -73	n -6
natuur (aanleg)	n -30	n -37	n -37	n -35	v 2
klimaat	n -1.140	n -1.049	n -4.043	n -942	v 3.101
totaal gerealiseerde lasten	n -7.309	n -7.859	n -10.784	n -7.821	v 2.963
baten volksgezondheid en milieu					
volksgezondheid:					
preventie	v 223	v 201	v 242	v 203	n -39
acute zorg					
riolering	v 2.221	v 2.846	v 2.374	v 2.363	n -11
duurzaam grondstoffengebruik / afval	v 2.449	v 2.229	v 2.499	v 2.842	v 343
kwaliteit van de leefomgeving					
preventie					
handhaving					
natuur (aanleg)					
klimaat	v 469	v 467	v 3.559	v 476	n -3.083
totaal gerealiseerde baten	v 5.362	v 5.743	v 8.674	v 5.884	n -2.790
gerealiseerd resultaat	n -1.947	n -2.116	n -2.110	n -1.937	v 173

1.9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Het is prettig wonen en verblijven in de gemeente Bladel. De bevolking laat zien dat zij wil komen tot een duurzame samenleving.

Met volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richten we ons op het planmatig inrichten van de leefruimte, waarbij rekening wordt gehouden met individuele- en gemeenschappelijke belangen. Wij realiseren voldoende woningen, afgestemd op de groeiende behoefte. Er is een aantal flinke uitdagingen die de opgave vergroten, zoals de ontwikkelingen in de Metropool Regio Eindhoven, de schaarste aan woningen voor starters, woningvraag van nieuwkomers, huisvesting van arbeidsmigranten, verdroging maar ook opvang van klimaatbuien. De gemeente heeft in deze opgaven een regie- en/of toetsende functie. Wij werken aan een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners, waarbij het kernbegrip duurzaamheid leidend is. Verzoeken om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen benaderen wij volgens het 'ja, tenzij principe'. Wij bewaken, behouden en verbeteren de kwaliteit van de bebouwde omgeving. De landschappelijke waarde van ons onderdeel van De Kempen verbeteren we waar mogelijk.

Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon met als doel een prettige woonomgeving in stand te houden. Betrokkenheid van bewoners is wezenlijk omdat zij in de betreffende wijk of het dorp wonen en omdat zij waardevolle kennis en ervaring hebben over de behoeften ter plaatse en mogelijke veranderingen daarin.

Bebouwd

Wat wilden we bereiken?

Accommodatiecarrousel

Wat hebben we gedaan in 2025?

Regie voeren op de accommodatiecarrousel

😊 In 2025 zijn de volgende mijlpalen bereikt:

- Er werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de samenwerkingspartners (o.a. WSZ en CPO-organisaties).
- Aan de hand van een zeer goed bezochte participatiebijeenkomst waarin 2 x 3 stedenbouwkundige modellen beoordeeld worden, werd een voorkeursmodel opgesteld en vastgesteld voor de herontwikkeling van de locaties Den Herd en de Petrusschool.
- De stedenbouwkundige plannen van beide locaties zijn uitgewerkt in Omgevingsplannen. De ontwerp Omgevingsplannen zijn eind 2025 ter inzage gelegd.
- De gemeente heeft aan Locatievereniging Bladel een financiële bijdrage beschikbaar gesteld voor het uitwerken van het doorstroomsysteem. Daarnaast is met succes contact gelegd met provincie en WSZ om hetzelfde te doen.
- De sloop van Den Herd en Petrusschool is voorbereid. Eind 2025 is de aanbesteding van de sloopaannemer opgestart.

Wat wilden we bereiken?

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, en een goede omgevingskwaliteit en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Huisvesting nieuwkomers

Statushouders

😞 De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar het aantal statushouders dat gemeenten moet huisvesten. De taakstelling voor huisvesting van statushouders bedroeg in 2025 in totaal 33 personen. Op 1 januari 2025 was er een achterstand van 65 personen, waardoor in totaal 98 personen gehuisvest moesten worden over het gehele jaar. De gemeente heeft in 2025 20 statushouders gehuisvest, waarmee de achterstand oploopt tot 78 personen (stand van zaken ultimo 2025).

Oekraïense ontheemden

😊 Voor de opvang van Oekraïense ontheemden is er ook een taakstelling/inspanningsverplichting. Deze taakstelling bedraagt 138 personen. We hebben in 2025 115 personen opgevangen op verschillende locaties in verschillende kernen.

Asielzoekers

😞 Op basis van de Spreidingswet moet de gemeente Bladel minimaal 78 asielzoekers opvangen (stand van zaken ultimo 2025). In 2025 heeft gemeente Bladel geen asielzoekers opgevangen. Besluitvorming over een passende opvanglocatie is, ondanks een bestuurlijk opgestelde nota van uitgangspunten, medio 2025 doorgeschoven naar 2026.

Stimuleren en ondersteunen ontwikkelingen

Centrum Hapert

😊 In 2025 werkten we verder aan de herontwikkeling van de achterblijvende locaties van de MFA Hapert, op basis van de door de raad vastgestelde stedenbouwkundige visie van OD205. Bij de herontwikkeling is rekening gehouden met de bestuurlijke wensen om o.a. voor senioren te bouwen, in een nieuw levendig plein te voorzien, aandacht te geven aan economische ontwikkelingen en de verkeerscirculatie in kaart te brengen. Zo is het nieuwe gezondheidscentrum met senioren appartementen aan de Alexanderhof in procedure gegaan, is het tijdelijke plein geopend en zijn er de eerste activiteiten op het plein georganiseerd.

Posthofontwikkeling

😞 Hoewel er in 2025 hard is gewerkt aan het bestemmingsplan Markthof (voorheen bekend als de Posthof), heeft dit niet geleid tot een vastgesteld bestemmingsplan. Nadat er vragen waren gerezen over de legitimiteit van de voorgenomen transacties, is er een extern (rechtmatigheids-)onderzoek gedaan staatssteun. Hierover is de gemeenteraad in januari 2026 geïnformeerd. Het is nog niet duidelijk of dit bestemmingsplan in de loop van 2026 ter vaststelling aan de gemeenteraad kan worden aangeboden.

Realisatie Gemeenschapshuis aan de Markt

😊 In april 2025 is het gemeenschapshuis aan de Markt (inmiddels bekend onder de naam BRUIS) opgeleverd en in gebruik genomen door o.a. het theater, de bibliotheek, Visit Bladel en vele verenigingen. Eind mei 2025 vond een feestelijke opening plaats. Het gemeenschapshuis won de publieksprijs van de Archello Awards, een internationale architectenprijs. In de voorliggende jaarstukken brengen we de financiële balans per eind 2025 in beeld.

In 2026 volgt de definitieve afwikkeling van enkele nog openstaande zaken.

Herinrichting Markt in Bladel

😊 De herinrichting van de openbare ruimte aan de Markt is in 2025 volledig gerealiseerd. Het betreffende krediet sluiten we met een klein saldo positief af.

Uitvoering Kempische visie op wonen 2024-2028 / Actualiseren woonbeleid

😊 In 2024 is de Kempische visie op wonen 2024-2028 met bijbehorend uitvoeringsprogramma en lokaal uitvoeringskader vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit vijf thema's. In 2025 zijn we gestart met de uitvoering van verschillende acties uit de vijf thema's. Waarbij de focus heeft gelegen op thema 1: de schaa sprong vooruit en thema 2: toegroeien naar een betaalbare woningvoorraad.

Uitvoering Omgevingswet

😊 In september 2025 stelde de gemeenteraad de Omgevingsvisie 2040, "Vitaal Bladel, alles bij de hand" vast. Deze visie geldt de komende jaren als kaderstellend document voor ontwikkelingen op het gebied van de leefomgeving, wonen, economie, mobiliteit, natuur en klimaat en de transitie van de agrarische sector.

😊 Nadat in 2025 eerst de basis voor het omgevingsplan (ook wel aangeduid met "de Bruidsschat") was opgenomen in het planologisch systeem van de gemeente is in het najaar hard gewerkt aan de ontwerpwijziging van het omgevingsplan Bladel, kern Netersel. Deze is in januari 2026 aan B&W voorgelegd; vaststelling door de gemeenteraad is voorzien medio 2026.

In het najaar van 2025 is een aanvang gemaakt met het inventariseren van de mogelijkheden voor programma-tisch werken. Dit is sterk verweven met de (voorbereidingen op de) organisatieontwikkeling die in het eerste half jaar van 2026 verder z'n beslag moet krijgen. Deze ontwikkeling loopt door naar 2026.

Startersleningen

☹ In 2025 zijn 29 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 725.000. Daarmee zijn er in 2025 fors meer leningen verstrekt dan in de jaren ervoor. Hiermee is het beschikbare krediet voor 2025 (€ 375.000) overschreden. In de jaren 2022, 2023 en 2024 was juist sprake van een onderschrijding van het krediet. We monitoren of deze trend van 2025 zich doorzet in 2026 en of bijsturen nodig is. Meer informatie is te vinden in bijlage 8.2 'evaluatie startersleningen'.

Wat wilden we bereiken?

Realiseren van 2.900 woningen in de periode tot en met 2040

Wat hebben we gedaan in 2025?

Schaalsprong

😊 In 2025 is de publieke woningbouwkaart gelanceerd, de grootste woningbouwontwikkelingen zijn hier terug te vinden: <https://woningbouwkaart.bladel.nl/>

In 2025 zijn er 109 woningen gereedgekomen, 42 eengezinswoningen en 67 appartementen. In 2025 zijn er 59 koopwoningen en 50 huurwoningen gereedgekomen. Er zijn 46 sociale huurwoningen opgeleverd (42% van het totaal), hiermee is in 2025 voldaan aan de eis van 30% sociale huur. Dit is te verklaren door project Lange Trekken, de sociale huurwoningen zijn eind 2025 opgeleverd, de woningen uit de overige segmenten volgen grotendeels in 2026.

Aanvullend zijn er 19 woningen onder de betaalbaarheidsgrens gerealiseerd. Met 65 woningen in het betaalbare segment (sociale huur, sociale koop en betaalbare koop) is de eis van 2/3 in het betaalbare segment (waarde onder de €390.000) in 2025 niet behaald. Dit is te verklaren, doordat een deel van de plannen nog zijn gebaseerd op het oude woonbeleid en bijbehorende programmering.

Eind 2022 is het richtgetal van 2.900 woningen toevoegen tot 2040 bepaald. In 2023 en 2024 was het aantal gerealiseerde woningen laag, (bruto toevoegingen 65 en 70, netto toevoeging 50 en 58). In 2025 was een verbetering te zien met de gereed melding van 109 woningen. Om de ambitie te kunnen halen, moet de komende jaren het aantal gerealiseerde woningen toenemen tot 160 à 180 woningen per jaar.

Het woningbouwprogramma is gelijk gebleven op circa 1.750 woningen, er zijn dus net zo veel nieuwe woningen in het programma opgenomen als dat er zijn gerealiseerd. In 2024 is de 'Verkenning woningbouwlocaties gemeente Bladel' openbaar gemaakt.

De gemeente heeft naar aanleiding van dit rapport in alle vijf de kernen gronden verworven ten behoeve van woningbouw. In 2025 is de status van deze locaties dat er de planologische voorbereiding plaatsvindt.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie 1.1
- Groenstructuurplan 2018-2027
- Groenvisie "Groen tot in de Kern(en)" 2009-2024
- Integraal Beheerplan 2014-2023 Bos, Natuur en Landschap
- Nota grondbeleid 2019 gemeente Bladel
- Nota Landschapsbeleidsplan Natuurlijk van nature 2009-2024
- Structuurvisie Bladel Deel A: Ruimtelijk Casco
- Structuurvisie Bladel Deel B: Uitvoeringsplan
- Welstandsnota Bladel
- Woonvisie gemeente Bladel 2016, actualisatie 2018
- Kempische Visie op Wonen 2024-2029
- Kadernota energie en klimaat
- Beleidskader CPO gemeente Bladel
- Transitievisie warmte

Onbebouwd

Wat wilden we bereiken?

We verhogen biodiversiteit door systeemherstel in het buitengebied.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Kempenland West

☹️ In 2025 is een start gemaakt met een deel van de uitvoering met een verkenning naar de mogelijkheden naar kavelruil en het opstellen van een eerste concept voor een grondstrategie. Voor de deelgebieden Kempische landgoederen, Levende Run en Bovenlopen Beerze zijn aanvragen opgesteld welke eind december 2025 bij de Provincie Noord-Brabant zijn ingediend voor subsidie. De verwachting is dat in het eerste kwartaal 2026 een besluit over deze aanvragen wordt genomen.

LEADER is een Europees programma dat financiële steun biedt voor kleine, lokale projecten die de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de leefomgeving (op het platteland) verbeteren. Een lokale actiegroep (LAG) heeft een plan opgesteld om de ontwikkelingskracht van in de Kempen te versterken. Dit plan is getoetst en goedgekeurd door de provincie. Daarmee kan LEADER Kempenland tot eind 2028 aanspraak maken op circa € 2,5 miljoen voor lokale projecten, die passen binnen de doelen van het plan.

Inmiddels zijn enkele projecten uit de gemeente Bladel goedgekeurd, te weten:

- CPO Woonstroom – doorstroming
- Energiegemeenschap vereniging Kempenenergie
- Natuurpark Hapert

Voor enkele andere projecten is de aanvraag nog in behandeling.

- Ecozone 'de groene ader'
- Zorgboerderij De Hooiberg
- Beweegplan Parkinson Kempen
- Eiffel project Hapert

Realisatie Natuurnetwerk (NNB)

😊 In 2025 zijn de voorbereidingen getroffen voor de aankoop van ruim 26 ha. Deze kunnen vervolgens zoals genoemd in het projectplan Gebiedsontwikkeling Kroonvensche heide e.o. ingericht worden met de focus op het behalen van natuur- en klimaatdoelen.

Verbinding centrum Bladel met de Groene Long

😊 We hebben gronden verworven die als basis dienen om de Groene Long uit te breiden richting dorpskern Bladel. De inrichting van deze gronden zijn in voorbereiding. Samen met diverse natuurbelangenverenigingen, huidige én nieuwe initiatiefnemers, gemeente Bladel en de klankbordgroep zijn de eerste schetsen voor de Groene Long Fase 2 gemaakt. In de komende periode zullen de schetsen bestuurlijk goedgekeurd moeten worden. We verwachten in het najaar van 2026 de eerste stappen richting de uitvoering te kunnen gaan zetten.

Verhogen biodiversiteit

😊 Met het programma ErvenPlus hebben we eigenaren van agrarische erven ondersteund bij het vergroenen en verduurzamen van hun terrein. Afgelopen periode zijn er 8 erven geschikt gemaakt voor erf bewonende soorten. Ook stimuleren we met de STILA regeling dat grondeigenaren maatregelen nemen die bijdrage aan natuur- of landschapsbehoud.

Verhogen waterstanden in natuurgebieden

☹️ In 2025 is een eerste perceel aangekocht welke wordt ingezet voor het herstellen van de waterhuishouding in de Kroonvensche Heide. Daarnaast heeft het Waterschap met onze ondersteuning een groot deel van beekherstelproject Groote Beerze fase 2a uitgevoerd. Hiermee is ruimte gecreëerd in het beekdal om langer water vast te houden en daarmee piekafvoeren benedenstrooms te verminderen en grondwater aan te vullen. Zie hiervoor ook de toelichting over "projecten Casteren" in het onderdeel Klimaat in het programma volksgezondheid en Milieu.

Verminderen stikstofdepositie:

☹️ We werkten in 2025 mee aan de provinciale aanpak stikstof. Dat doen we onder andere samen met het Waterschap, ZLTO en andere maatschappelijke partners door de gebiedsgerichte aanpak Kempenland West. Er zijn geen cijfers beschikbaar over de totale stikstofemissies per gemeente.

Beleidskaders

- Nota Landschapsbeleidsplan Natuurlijk van nature 2009-2024
- Groenstructuurplan 2018-2027

- Groenvisie "Groen tot in de Kern(en)" 2009-2024
- Nota grondbeleid 2019 gemeente Bladel
- Omgevingsvisie 1.1

Verbonden partijen

- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)
- Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)
- KempenPlus
- GGD
- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)
- Metropoolregio Eindhoven (MRE)

Beleidskaders

Naam Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	€ 331.000	€ 366.000	€ 406.000	€ 433.000	€ 445.000	www.waarstaatiegemeente.nl
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)	15,6	10,9	5,9	3,6	n.n.b.	www.waarstaatiegemeente.nl
Demografische druk *	75,1%	75,5%	75,3%	75,4%	76,9%	www.waarstaatiegemeente.nl
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 525	€ 558	€ 551	€ 583	€ 635	www.waarstaatiegemeente.nl
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 717	€ 756	€ 758	€ 783	€ 865	www.waarstaatiegemeente.nl

** De som van het aantal personen 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
bebouwd:					
wonen	n -1.331	n -1.138	n -1.298	n -1.104	v 194
grondexploitaties	n -7.999	n -2.640	n -6.334	n -2.765	v 3.569
overig gebruik ruimte	n -1.907	n -1.791	n -2.131	n -2.228	n -97
onbebouwd:					
cultuurlandschap	n -8	n -232	n -176	n -60	v 116
natuur / water					
totaal gerealiseerde lasten	n -11.245	n -5.801	n -9.939	n -6.157	v 3.782
batens VHR0SV					
bebouwd:					
wonen	v 1.096	v 920	v 745	v 1.132	v 387
grondexploitaties	v 8.011	v 3.558	v 6.401	v 2.815	n -3.586
overig gebruik ruimte	v 186	v 165	v 359	v 491	v 132
onbebouwd:					
cultuurlandschap	v 71	v 50	v 38	v 60	v 22
natuur / water					
totaal gerealiseerde batens	v 9.364	v 4.693	v 7.543	v 4.498	n -3.045
gerealiseerd resultaat	n -1.881	n -1.108	n -2.396	n -1.659	v 737

1.10 Overhead en ondersteuning organisatie

Bedrijfsvoering is ondersteunend – niet ondergeschikt – en faciliterend aan ontwikkelingen (uitvoering van speerpunten) in de organisatie. Daarnaast zijn er een aantal speerpunten waarbij de bedrijfsvoering zelf een leidende rol heeft. In gemeente Bladel staat de mens, onderneming of maatschappelijke instelling centraal. Service en contact vinden wij belangrijk. Onze dienstverlening bestaat uit een gastvrije benadering, heldere communicatie, meedenken en het aanbieden van maatwerkoplossingen.

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke bedrijfsvoering is efficiënt ingericht en zorgt voor een optimale ondersteuning van het primaire proces.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Administratieve organisatie / interne financiële beheersing

😊 In het verslagjaar is aandacht besteed aan de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IC). Hierbij is aandacht besteed aan de rechtmatigheid, getrouwheid en volledigheid van de financiële processen. De AO/IC wordt daarmee als toereikend beschouwd voor het tot stand komen van de jaarrekening. De gemeente blijft zich ontwikkelen op het gebied van administratieve organisatie / interne financiële beheersing.

Strategisch HR beleid

😊 Voor de toelichting op dit speerpunt wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Verbonden partijen

- Samenwerking Kempengemeenten
- Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Bedragen		Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
	(bedragen x € 1.000,-)					
lasten:						
overhead		n -7.480	n -7.445	n -8.033	n -7.945	v 88
totaal gerealiseerde lasten		n -7.480	n -7.445	n -8.033	n -7.945	v 88
baten:						
overhead		v 404	v 107	v 210	v 296	v 86
totaal gerealiseerde baten		v 404	v 107	v 210	v 296	v 86
gerealiseerd resultaat		n -7.076	n -7.338	n -7.823	n -7.649	v 174

1.11 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Gemeente Bladel voert een solide financieel beleid. We doen geen uitgaven die we niet kunnen betalen en kiezen voor goede lange termijn investeringen. Door realistisch te begroten en regelmatig te rapporteren, houden we grip op onze financiën. We spannen ons in om de gemeentelijke lasten voor onze inwoners op een laag niveau te houden. Het is belangrijk om voldoende weerstandsvermogen te hebben, zodat financiële risico's kunnen worden opgevangen zonder effect op de lopende begroting.

Wat wilden we bereiken?

Voorzieningenniveau in evenwicht met beschikbare middelen.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.

😊 In 2025 is de belastingadministratie verder geoptimaliseerd en dit heeft geresulteerd in een 4-sterren beoordeling van de waarderingskamer. Er zijn geen missende beschikkingen in 2025 en alle aanslagen zijn opgelegd.

Door de gemeente worden onroerende zaakbelastingen (OZB), toeristenbelasting, de heffing Bedrijveninvesteringszones (BIZ), afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse andere heffingen, zoals leges, opgelegd aan inwoners, bedrijven en recreanten. Het uitgangspunt hierbij is dat de OZB in beginsel inflatoire geïndexeerd wordt. Dit percentage bedroeg 3,4% voor 2025.

De tarieven voor de toeristenbelasting zijn afgestemd op het landelijk gemiddelde (COELO)tarief, met differentiatie tussen vaste en mobiele onderkomens en zijn in 2022 voor een periode van 4 jaar vastgesteld. Voor de heffingen en leges gaan we uit van 100% kostendekkendheid.

Een goede risicobeheersing en een weerstandsvermogen van voldoende omvang om de risico's op te kunnen vangen.

😊 Wij beschouwen de algemene reserve als eigenstandig normkader voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Of gemeente Bladel in staat is de gevolgen van de geactualiseerde risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt uitgebreid weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Een reëel en structureel sluitende begroting

😬 Het jaar 2025 wordt afgesloten met een positief rekeningresultaat. Vanaf 2026 is de financiële druk op de gemeentelijke begroting van gemeente Bladel de afgelopen periode flink toegenomen door veranderende rijksmiddelen, stijgende kosten en grote investeringen. Om de balans te herstellen startte de gemeente eind 2024 een ombuigingstraject. Door een vastgesteld pakket aan ombuigingsmaatregelen is de financiële balans in de begroting grotendeels hersteld, maar ruimte voor nieuw beleid in 2026 e.v. is beperkt. Toekomstige ontwikkelingen vragen om zorgvuldige keuzes. De huidige meerjarenbegroting laat voor 2029 een structureel tekort zien van € 144.000, op basis van de 3e begrotingswijziging 2026 (februari 2026).

Beleidskaders

- Nota activeren, waarderen en afschrijven van vaste activa 2026
- Nota reserves en voorzieningen 2026
- Treasurystatuut 2026
- Nota verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen 2019
- Financiële verordening 2025

Verbonden partijen

- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Brabant Water

Beleidskaders

Naam Indicator	2024	2025	Bron
Formatie per 1.000 inwoners	5,75 fte	5,73 fte	Eigen rekening
Bezetting per 1.000 inwoners	5,03 fte	5,03 fte	Eigen rekening
Apparaatskosten per inwoner	€ 622	€ 655	Eigen rekening
Externe inhuur (van de totale loonsom)	24,63%	24,49%	Eigen rekening
Overhead (van de totale lasten excl. toevingen aan reserves)	9,32%	10,59%	Eigen rekening

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Toelichting algemene dekkingsmiddelen:

a. Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

😊 Bladel kent twee heffingen waarvan de aanwending vrij is. Naast de onroerende zaakbelasting gaat het om de toeristenbelasting. De OZB-tarieven voor 2025 zijn bijgesteld aan de hand van de gemiddelde ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden (woningen +1,8% en 0,0% voor niet-woningen) zodat er in eerste aanleg sprake is van een gelijkblijvende opbrengst. Daarna werden de tarieven verhoogd met een nagecalculeerde inflatiecorrectie van 3,4%. De OZB-opbrengst was pro saldo ca. € 34.000 lager dan geraamd. De tarieven voor de toeristenbelasting werden verhoogd met € 0,05 per overnachting. De opbrengst toeristenbelasting was pro saldo ca. €44.000 lager dan geraamd. Voor een nadere toelichting van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

b. Uitkeringen uit het gemeentefonds

😊 De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De algemene uitkering wordt door het rijk op grond van diverse verdeelsleutels (maatstaven) toegerekend aan de gemeenten. De uit te keren bedragen worden in circulaire bekendgemaakt.

In raadsmededelingen RM25.054, RM24.079 en RM25.108 is reeds uitgebreid verslag gedaan over de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds. Deze bijstellingen zijn enerzijds gevolg van de autonome ontwikkeling in de rijksuitgaven en anderzijds door de doorwerking van de beleidsintensiveringen en/of beleidsextensiveringen door het rijk. De verantwoorde algemene uitkering is gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie uit de decembercircular 2025. Samengevat resulteert de uitkering uit het gemeentefonds in een positief resultaat van € 287.000.

c. Dividenden

😊 De gemeente heeft deelnemingen door kapitaalbreng bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) en NV Brabant Water. Van de BNG wordt jaarlijks dividend ontvangen. Brabant Water keert momenteel geen dividend uit. Conform regelgeving wordt de dividenduitkering verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen.

d. Saldo van de financieringsfunctie

😊 Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde en berekende rente over onze financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. Voor het omslagpercentage is het uitgangspunt, het bedrag van de externe rentelasten over de korte en lange financiering minus de externe rentebaten. Aan de taakvelden toe te rekenen externe rente wordt vervolgens bepaald door het saldo van de rentelasten en rentebaten te verminderen met de rente van de projectfinancieringen (MFA Hapert). Het restant wordt door middel van een rente omslagpercentage aan de verschillende taakvelden toegerekend. In Bladel is het omslagpercentage 1,15% in 2025.

Het financieringsresultaat voor 2025 was geraamd op € 35.000 voordelig. Het gerealiseerde resultaat is € 78.000 voordeliger. In de paragraaf Financiering wordt naast de beleidsvoornemens, ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille, ook inzicht gegeven in de rentelasten uit externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening.

e. Vennootschapsbelasting

😊 Jaarlijks inventariseren we de ondernemingsachtige activiteiten van de gemeente. De meeste activiteiten komen niet door de "ondernemingspoort". Dit komt omdat deze activiteiten geen winst genereren of doordat in fiscale zin de gemeente niet deelneemt aan het economische verkeer. Voor een tweetal geclusterde werkvelden wordt in principe door de ondernemingspoort gegaan, te weten: inzameling en verwerken van huishoudelijke afvalstromen en grondexploitatie.

Met betrekking tot de verwerking van de afvalstromen is een vaststellingsovereenkomst afgesloten met de

fiscus dat normatief 1% van de restwaarde in de belastingheffing wordt betrokken. Duidelijk is dat grondexploitatie als de grootste belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting moet worden gezien.

g. Onvoorzien en stelposten

😊 In de primitieve begroting was een bedrag opgenomen van ca. € 13.000. Daarnaast waren een aantal stelposten aanwezig. Stelposten waaraan nog geen specifieke bestemming gegeven was, zoals o.a. een stelpost voor kapitaallasten. In 2025 is de post onvoorzien niet aangewend. Aan de hand van de risico's op onze openstaande vorderingen bepalen we hoe hoog de voorziening dubieuze debiteuren moet zijn. Op grond van de analyse hebben we deze verlaagd met € 1.000. In het overzicht van baten en lasten en toelichtingen wordt de aanwending van het bedrag voor onvoorziene uitgaven en de stelposten weergegeven. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?"

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Rekening 2025	Afwijking 2025
lasten:					
algemene dekkingsmiddelen	n -1.434	n -963	n -1.070	n -1.489	n -419
totaal gerealiseerde lasten	n -1.434	n -963	n -1.070	n -1.489	n -419
baten:					
algemene dekkingsmiddelen	v 50.042	v 50.210	v 53.704	v 53.942	v 238
totaal gerealiseerde baten	v 50.042	v 50.210	v 53.704	v 53.942	v 238
gerealiseerd resultaat	v 48.608	v 49.247	v 52.634	v 52.453	n -181

2. Paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen die versnipperd in de jaarstukken staan bij elkaar in beeld gebracht. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten, die grote financiële gevolgen kunnen hebben voor het realiseren van de (hoofd)taakvelden. Zij geven een horizontale dwarsdoorsnede van de jaarstukken. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en lange(re) termijn.

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid voor risicomanagement

We geven u in deze paragraaf inzicht in welke mate de gemeente Bladel in staat is risico's met financiële gevolgen op te vangen zonder direct het beleid te moeten aanpassen. In de 'nota reserves en voorzieningen 2026' is het risicomanagement vastgesteld. Deze nota en de paragraaf weerstandsvermogen hebben nauw verband met elkaar. De gemeente Bladel wil risico's niet elimineren, maar wil ze aanvaardbaar en beheersbaar houden. Gezond verstand laten we de boventoon voeren bij risicobeheersing, zodat we doen wat we moeten doen. Twee maal per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, beoordelen we ons risicoprofiel. Op deze wijze krijgt uw raad periodiek goed inzicht in de omvang en de mogelijkheden om financiële risico's op te vangen.

De ratio weerstandsvermogen c.q. algemene reserve wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnventariseerde risico's. We sturen op de aanwezigheid van een ratio weerstandsvermogen binnen de grenzen van de waardering 3 (voldoende) in de bandbreedte van $>1,0$ tot $<1,4$. In onderstaand overzicht worden de waarderingsschalen weergegeven:

Waarderingsschaal	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
1	$x > 2,0$	Uitstekend
2	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
3	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
4	$0,8 < x < 1,0$	Matig
5	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
6	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Risico-inventarisatie

Indien een redelijke inschatting van het gewenste weerstandsvermogen kan worden gegeven, kan hieruit een indicatie voor de gezondheid en flexibiliteit van de gemeentelijke financiën op de korte én langere termijn worden gegeven. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de gemiddelde omvang van de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste omvang van de algemene reserve enerzijds en de omvang van de algemene reserve anderzijds. Het beschikbare weerstandsvermogen is tenminste even groot als de omvang van het bepaalde risicoprofiel.

De financiële risico's worden nader toegelicht. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat de aangegeven gebeurtenis zou kunnen optreden. Hierbij worden drie categorieën onderscheiden, namelijk 'laag', 'midden' en 'hoog'. Gesproken wordt van een 'laag' risicoprofiel indien de kans gemiddeld voor 25% zou kunnen optreden. Een 'midden' risicoprofiel beweegt zich op 50% en een 'hoog' risicoprofiel op gemiddeld 75%. Anders gezegd, een kwalificatie met 'hoog' impliceert dat het al bijna noodzakelijk is om voor dat risico een voorziening te treffen. Vervolgens is een financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

Personeelsvoorzieningen (1)

In het geval van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid moet de gemeente als werkgever maximaal twee jaar het salaris aan de betrokken werknemer doorbetalen. Wanneer zich een geval van ziekte voordoet, waarvoor vervanging nodig is, kost dit de gemeente extra geld. Daarnaast geldt dat er binnen onze organisatie ook een behoorlijke mate van kwetsbaarheid is ten aanzien van specifieke kennis, omdat deze ingevuld worden door zgn. "éénmensfuncties". Door de gemeenteraad noodzakelijk en wenselijk geachte activiteiten (maar ook de reguliere werkzaamheden) moeten veelal (mede) worden gerealiseerd via inzet van de ambtelijke medewerkers. Om alles tijdig te realiseren moet er evenwicht zijn tussen de te leveren prestaties en de beschikbare menskracht. Het is de taak van ons college om samen met het management dit evenwicht te zoeken en te handhaven. Waar

dat niet mogelijk is zullen keuzes onvermijdelijk zijn. Het financieel risico wordt ingeschat op een bandbreedte van € 50.000 tot € 100.000.

Risico's op eigendommen (2)

Gemeente Bladel wordt ook steeds meer geconfronteerd met toenemende vernielingen aan de gemeentelijke eigendommen. Daar de dader(s) vaak niet meer te achterhalen zijn kunnen de kosten van herstel niet in alle gevallen verhaald worden. Op basis van uitgevoerde risicoanalyses uit het verleden wordt dit incidenteel risico ingeschat op een bandbreedte van € 15.000 tot € 25.000.

Gevolgen waardering activa (3)

Voor sommige vaste activa kan van tevoren vastgesteld worden dat sprake dient te zijn van een restwaarde, omdat een deel van het actief geacht wordt altijd zijn waarde te behouden (tot het moment van verkoop of buitengebruikstelling natuurlijk). Het hanteren van een restwaarde kan voor de langere termijn daarentegen onzekerheden bestaan met financiële consequenties tot gevolg. Om deze onzekerheid weg te nemen willen we hier voor bij de bepaling van de omvang van het weerstandsvermogen een bedrag opnemen binnen een bandbreedte van € 100.000 tot € 500.000. Het incidentele risicoprofiel schatten wij voorsnog als 'laag' in.

Informatiebeveiliging en privacy (4)

Als gemeente hebben we te maken met gegevens en gevoelige informatie van onze inwoners. Zij verwachten dat wij zorgvuldig met deze gegevens omgaan. Gemeente Bladel moet daarom zowel bij intern gebruik als externe uitwisseling van informatie rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten. Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook voor een goede kwaliteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen.

Wij voeren diverse risico-beperkende maatregelen uit, zoals jaarlijkse toetsing op naleving van wet- en regelgeving middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit), het jaarlijks uitvoeren van een risico-inventarisatie en -evaluatie en het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's) om informatiebeveiligings- en privacy risico's in kaart te brengen en waar mogelijk te verkleinen. Daarnaast stelt de Informatiebeveiligingsdienst ons op de hoogte van (acute) kwetsbaarheden, ontwikkelingen en grootschalige incidenten zodat wij passende maatregelen kunnen treffen. Ondanks deze maatregelen blijft het risico bestaan dat er een informatiebeveiligingsincident of datalek plaatsvindt. (Digitale) informatiebeveiligingsincidenten en datalekken hebben een grote impact op imago, bedrijfsvoering en kunnen behoorlijk wat tijd en geld kosten. Daarom hebben wij een bedrag van € 500.000 als risico opgenomen in de begroting.

Gladheidbestrijding (5)

De gladheidbestrijding is middels een contract ondergebracht bij een aannemer voor de duur van vijf jaren. Gladheidbestrijding is een apart werkveld en het voorspellen van de duur en hevigheid van een winterperiode is erg moeilijk. Tijdens extreme situaties, bijvoorbeeld bij (hevige) sneeuwval in combinatie met strenge vorst, moet dan ook intensiever worden geschoven en gestrooid. Derhalve zijn naast een maandelijkse vergoeding ook eenheidsprijzen in het contract opgenomen met betrekking tot het schuiven en strooien van vooraf bepaalde routes. Bij de beschikbare gestelde middelen wordt uitgegaan van normale winterse omstandigheden, wat per winterseizoen neer komt op 27 maal de vooraf bepaalde routes schuiven en strooien. Op basis hiervan is het budget bij de perspectiefnota 2025 verlaagd. Zodra sprake is van extreme situaties kunnen de meerkosten oplopen doordat vaker dan gemiddeld wordt gestrooid. Om die reden hebben wij een bedrag van € 50.000 als risico opgenomen in de begroting.

Natuurplagen (6)

Door 'natuurplagen' (processierupsen, kevers, luizen, rattenplagen, iep- en kastanje ziektes e.d.) zullen er in voorkomende gevallen extra onderhoudswerkzaamheden verricht moeten worden aan het openbaar groen, sportvelden en de bossen. Op basis van eerdere onderhoudswerkzaamheden wordt dit incidenteel risico bepaald binnen een bandbreedte van € 100.000 tot € 120.000.

Compenserende maatregelen (7)

Bij projecten en werkzaamheden loopt de gemeente het risico op het nemen van compenserende maatregelen. Bij compenserende maatregelen kan gedacht worden aan nadeelcompensatie, planschades, compensatie voor omzetting of afkoop van contracten/overeenkomsten. Voor dit risico wordt een bedrag van € 200.000 opgenomen in de begroting.

Actualisatie beheerplannen (8)

Aan de gemeentelijke gebouwen wordt elk jaar dagelijks / correctief / preventief (groot) onderhoud gepleegd. In 2025 is een vastgoedmanagement systeem aangeschaft en ingericht, waarmee de verschillende (administratieve) processen efficiënter en doeltreffender worden uitgevoerd. Verduurzamen speelt hierbij ook een belangrijke rol. Hiervoor is het nodig om in 2026 duurzame meerjaren onderhoudsplannen (DMJOP's) op te stellen. Daarmee is in 2025 al een start gemaakt.

Aan de hand van het (eind 2025/begin 2026) vast te stellen strategische vastgoedbeleid, maken we een plan hoe we met ons vastgoed omgaan (renovatie, verkoop, sloop bijvoorbeeld).

In afwachting van de actualisatie en verwerking van de financiële consequenties in de perspectiefnota 2026 nemen we een bedrag van € 750.000 op in deze risico-inventarisatie. Bij de perspectiefnota 2026/begroting 2027 wordt bekeken of dit risico buiten de berekening van het weerstandsvermogen kan blijven.

Overdracht wethouderspensioenen van APPA naar ABP (9)

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. Gemeenten wordt door het VNG geadviseerd hun voorziening hierop tijdig af te stemmen. Gemeente Bladel heeft meegedaan aan een onderzoek naar de omvang van de verwachte overdrachtswaarde van APPA naar het ABP. Op basis van het onderzoek is de omvang van de voorziening wethouder pensioenen van gemeente Bladel in voorliggende jaarrekening verhoogd met € 400.000.

Het onderzoek is gebaseerd op peildatum 1 januari 2025. De overdracht zal plaatsvinden per 1 januari 2028. De hoogte van de overdracht per 1 januari 2028 is nog onzeker. De hoogte van de voorziening wordt o.a. berekend aan de hand van een dekkingsgraad. Bij het onderzoek is uitgegaan van een dekkings van 115,2% (mei 2025). De laatst bekende dekkingsgraad ligt hoger, namelijk 119,9% in maart 2026. Een hogere dekkingsgraad betekent een hoger benodigde voorziening.

De hoogte van voorziening kan de komende jaren nog fluctueren, met een eventueel extra dotatie als consequentie. Op basis van het verschil in dekkingsgraad tussen mei 2025 en maart 2026 nemen we een bedrag van € 133.000 op in deze risico-inventarisatie.

Financiële indicatie risico-inventarisatie en -kwantificering

De omvang van de geïnventariseerde risico's beweegt zich tussen een bedrag van € 1.898.000 en een bedrag van € 2.378.000 (zie kolom c). Indien alle risico's zich tegelijk zouden voordoen, gaat het gemiddeld dus om een bedrag van € 2.138.000. Maar de kans hierop is niet erg groot. Uitgaande van de gemiddelde omvang en de geraamde 'kansen' bedraagt het totaal aan de nu geïnventariseerde risico's een aanzienlijk lager bedrag: gemiddeld € 1.114.000, incidenteel.

Overigens suggereren deze bedragen een nauwkeurigheid die zich absoluut niet voordoet; het is de toevallige uitkomst van een kansberekening en niet een met zekerheid te voorspellen uitkomst. In onderstaande tabel is een financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

nr. omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	geraamde omvang *	kans			gemiddeld effect (c : 2)	kans x effect incidenteel (d,e of f x g)
		25%	50%	75%		
(a) (b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1 Personeelsvoorzieningen	50-100			x	75	56
2 Risico's eigendommen	15-25			x	20	15
3 Gevolgen waardering activa	100-500	x			300	75
4 Informatiebeveiliging en privacy	500	x			500	125
5 Gladheidbestrijding	50		x		50	25
6 Natuurplagen	100-120		x		110	55
7 Compenserende maatregelen	200		x		200	100
8 Actualisatie beheerplannen	750			x	750	563
9 Overdracht wethouderspensioenen APPA naar ABP	133			x	133	100
Ondergrens risico's	1.898					
Bovengrens risico's	2.378					
Totaal gemiddelde risico's					2.138	
Totaal na kansberekening						1.114

Weerstandsvermogen

In onderstaand tabel wordt de omvang van het weerstandsvermogen (algemene reserve: exclusief resultaatbestemming) weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	rekening 2024	begroting 2025	rekening 2025
a. noodzakelijke omvang (voldoende)	2.282	2.282	2.378
b. geïnventariseerde risico's (gemiddeld)	1.630	1.630	1.630
c. stand algemene reserve begin van het jaar	14.255	21.608	21.608
d. stand algemene reserve eind van het jaar	18.739	19.183	20.661
e. algemene reserve (vrije ruimte eind van het jaar): d - a	16.457	16.901	18.283
f. ratio algemene reserve eind van het jaar d / c	8,21	8,41	8,69
g. betekenis	uitstekend	uitstekend	uitstekend

Kengetallen en de signaleringswaarde

Het opnemen van financiële kengetallen de jaarstukken past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Het biedt de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. We relateren de normering zoveel mogelijk aan normen die door de VNG zijn voorgesteld.

Kengetallen: landelijke risico profielen	categorie A	categorie B	categorie C
1A. Netto schuldquote	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsrisico	> 30%	van 20% t/m 30%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	>= 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 100%	van 100% t/m 105%	> 105%

Financiële kengetallen

Kengetallen:	streefwaarde	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
1A. Netto schuldquote	< 90%	99%	123%	120%
1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	96%	120%	117%
2. Solvabiliteitsrisico	> 30%	29%	29%	27%
3. Grondexploitatie	< 35%	9%	10%	11%
4. Structurele exploitatieruimte	>= 0%	-3%	3%	2%
5. Belastingcapaciteit	< 105%	77%	80%	80%

Om de kengetallen te kunnen duiden is per kengetal een omschrijving opgenomen.

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. In beginsel is een zo laag mogelijke quote het meest gunstig. De netto schuldquote begeeft zich binnen de bandbreedte van categorie B.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. De netto gecorrigeerde schuldquote begeeft zich binnen de bandbreedte van categorie B.

2. De solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het activabezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. In feite wordt er naar gekeken in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald.

De solvabiliteitsratio van de jaarrekening 2025 bedraagt 27% en begeeft zich in categorie B.

3. Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) jaarlijkse baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze

waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van het kengetal grondexploitatie worden bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarden van verliesgevendende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. Het risicoprofiel van de gemeente ten aanzien van grondexploitaties is vrij beperkt. Dit vertaalt zich in een laag kengetal grondexploitatie.

4. Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Voor de berekening van het kengetal structurele exploitatieruimte wordt het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden aangepast.

Beoordelen samenhang kengetallen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal op zich weinig zegt over de financiële positie. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie. Afhankelijk van wat er aan eigen vermogen en baten tegenover de schuld staat, zal aflossing veel of juist weinig problemen opleveren. Zo hoeft een tegenvallende ontwikkeling geen negatieve invloed te hebben in de situatie dat de vrije structurele exploitatieruimte groot is of als men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

De kengetallen van de netto schuldquote zijn de afgelopen jaren flink gestegen. De andere kengetallen bevinden zich rond of aan de 'goede kant' van de streefwaarde. Hieronder wordt extra ingegaan op de liquiditeitspositie en netto schuldquote van de gemeente.

Liquiditeitspositie

De liquiditeitspositie geeft aan of de gemeente op korte termijn al haar betalingen kan voldoen. Indien er niet voldoende beschikbare kasmiddelen zijn, zal de gemeente extra moeten lenen.

Belangrijk om te weten: bij investeringen is er een groot verschil tussen kapitaallasten en de uitgaande geldstroom. De kosten van de investering worden in de begroting via de kapitaallasten verdeeld, terwijl het geldbedrag (in één keer) direct moet worden betaald.

De afgelopen jaren zijn een aantal zeer grote projecten uitgevoerd, waaronder de MFA Hart van Hapert, BRUIS en anticiperende grondaankopen. Deze investeringen verhoogden de kasuitgaven. Ook de komende jaren staan grote projecten gepland, zoals de herontwikkeling van sportpark de Smagtenbocht, een binnen- en buitenzwemvoorziening, herinrichting van de N284 en investeringen in huisvesting onderwijs. Deze uitgaven drukken op de liquiditeitspositie en verhogen de schuldquote van gemeente Bladel.

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. In de afgelopen jaren heeft de schuldpositie zich ontwikkeld tot een niveau boven de gestelde streefwaarde. Op basis van de begroting 2026 (en de voorgenomen investeringen) zal de netto schuldquote de komende jaren alleen maar verder stijgen, tot een verhoogd risicoprofiel.

Een hoge schuldquote betekent dat een groot deel van de gemeentelijke middelen is ‘bezet’ door leningen. Door het aangaan van geldleningen gaat de gemeente meerjarige rente- en aflossingsverplichtingen aan. Meer renteverplichtingen drukken direct op de exploitatie en beperken de financiële speelruimte. Daarnaast kan een hoge schuldquote leiden tot bijvoorbeeld aangescherpte voorwaarden of renteverhogingen bij nieuwe geldleningen.

De gemeenteraad zal de aankomende bestuursperiode grote aandacht moeten hebben voor het bewaken van de liquiditeitspositie. Elke nieuwe investering verschuift de verhouding eigen vermogen (bezittingen) en vreemd vermogen (schulden). Het verhogen van de schuldpositie beïnvloedt de toekomstige investeringsruimte.

2.2 Lokale heffingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Het heffen van lokale belastingen en heffingen stelt de gemeente in staat om maatschappelijke voorzieningen op een evenwichtige wijze in stand te houden.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Gemeentelijke heffingen kunnen daarnaast worden onderscheiden in ongebonden heffingen en heffingen die gebonden zijn aan bepaalde leveringen en diensten van de gemeente. Ongebonden heffingen (belastingen) behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet.

Voor de gebonden heffingen is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Onze dienstverlening dient kostendekkend te zijn. Ook de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting beschouwen we als een gebonden heffing, omdat de opgelegde belastingen één-op-één doorbelast worden aan de ondernemers (OVb).

Ongebonden heffingen

De gemeente Bladel kent de onroerende zaakbelastingen en de toeristenbelasting als heffingen die aan de algemene middelen worden toegevoegd.

Onroerende zaakbelastingen

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen (OZB) en zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. Belasting op het gebruik van niet-woningen;
2. Belasting op het bezit van niet-woningen;
3. Belasting op het bezit van woningen.

De heffingsgrondslag is de vastgestelde economische waarde naar de peildatum 1 januari 2024. We rekenden, op basis van informatie van de Waarderingskamer (wettelijke toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ), met een gemiddelde waardeontwikkeling van 1,80% voor woningen en 0,0% voor de niet-woningen. Bij een waardestijging verlagen we het tarief OZB om niet meer dan de gewenste totaalopbrengst te genereren. Dit uitgangspunt werkt uiteraard ook andersom. Wanneer de WOZ waarde daalt, moeten we met een hoger tarief de begrote totaalopbrengst behalen. De uiteindelijke aanslag OZB werd verhoogd met 3,4% (R24.066). De waardestijging van zowel de woningen als de niet-woningen is hoger uitgevallen. Door een positief resultaat in de OZB-opbrengsten konden de openstaande ambtshalve verminderingen van afgelopen jaren worden gedekt.

Voor belastingjaar 2025 (waardepeildatum 1 januari 2024) zijn 15.294 WOZ-beschikkingen verzonden. Er werden 320 formele bezwaren tegen de WOZ-waarde van onroerende zaken ontvangen. Deze bezwaren zijn allen binnen de daarvoor gestelde termijnen afgewikkeld. In 254 (79,37%) van de gevallen betrof het bezwaren van no cure no pay bureaus. Van de bezwaarschriften tegen de WOZ-beschikking werd 18,75% (60 stuks) gegrond verklaard, waar in 2024 19,30% gegrond werd verklaard. Het gevolg van een gegrond bezwaar is dat de aanslag OZB wordt aangepast. In de ramingen ten aanzien van de OZB is rekening gehouden met het toekennen van bezwaren. In 2025 is een grote vermindering doorgevoerd voor stichting Oktober vanwege nieuwe wet en regelgeving rondom woonzorginstellingen. De navolgende opbrengsten werden gerealiseerd:

Onroerende-zaakbelasting (€)	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Eigenaar woningen	2.828.000	2.988.000	2.981.000	-7.000
Eigenaar niet-woningen	1.442.000	1.539.000	1.511.000	-28.000
Gebruiker niet-woningen	952.000	1.069.000	1.072.000	3.000
Totaal onroerende zaakbelastingen	5.222.000	5.596.000	5.564.000	-32.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Toeristenbelasting

Via de exploitanten van recreatieve ondernemingen wordt een toeristenbelasting geheven van personen die in de gemeente Bladel verblijven maar niet zijn ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie personen. De toeristenbelasting kan worden gezien als een bijdrage in de kosten van de (algemene) voorzieningen die de gemeente treft. Het tarief voor 2025 werd voor verblijf in vaste onderkomens vastgesteld op € 1,87 per

overnachting (2024: € 1,82) en voor het verblijf in mobiele onderkomens op € 1,77 (2024: € 1,72). In afwijking van het geldende tarief bedraagt het tarief beroepsmatig verblijf¹ per overnachting 50% van het reguliere tarief.

De opbrengst van de toeristenbelasting 2025 is gebaseerd op een ontvangen prognose van het aantal overnachtingen voor 2025 van de grootste ondernemer in onze gemeente aangevuld met een inschatting van het aantal overnachtingen voor de overige verblijfsaccommodaties en campings. Daarnaast zijn er over 2024 nog definitieve aanslagen opgelegd. De navolgende opbrengst toeristenbelasting werd gerealiseerd:

Toeristenbelasting (€)	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Totaal toeristenbelasting	1.513.000	1.640.000	1.597.000	-43.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Gebonden heffingen

Onder de gebonden heffingen worden die vergoedingen begrepen waarvoor de gemeente een individuele dienst wordt geleverd. Voor heffingen waarbij kosten worden verhaald, geldt dat de gemeente er geen winst op mag maken en alleen de daadwerkelijke kosten in rekening mag brengen. De kostendekkendheid is het percentage van de geraamde lasten ten opzichte van de geraamde baten.

Toerekening overhead aan tarieven

De grondslagen voor de toerekening van overhead zijn in de 'Financiële verordening gemeente Bladel 2025' vastgelegd. De toerekening van overhead aan de heffingen geschiedt op basis van een opslag met een vast percentage. Het percentage wordt vastgesteld met de formule: $(\text{totale kosten overhead} / \text{omvang totale personeelslasten inclusief totale kosten overhead}) \times 100\%$. Het is een eenvoudige methode om de overhead toe te rekenen aan de doorbelaste loonkosten. Op basis van de cijfers uit de begroting 2025 bedraagt deze opslag 61% (afgerond). Met deze opslag benaderen we dan de integrale kostprijs.

BTW wordt meegerekend in tarieven

De btw speelt bij de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges een speciale rol omdat wij in de kosten, die we via die heffingen verhalen, ook de te betalen btw mogen meerekenen. Die betaalde btw is weliswaar verhaalbaar via het BTW-compensatiefonds, maar omdat dat fonds wordt gevoed vanuit het gemeentefonds (uitname), is dat feitelijk een 'sigaar uit eigen doos'. Ter compensatie daarvan loopt de btw dus mee in de kosten, die via de betreffende heffingen worden verhaald. Daardoor zijn in de jaarrekening de werkelijke baten ook hoger dan de werkelijke corresponderende lasten.

Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting

Voor een toekomstbestendig koopcentrum in Bladel is behoefte aan een structurele samenwerking tussen publieke en private partijen, op basis van gelijkwaardigheid en met een gezamenlijke inzet van middelen. De BIZ belasting maakt het mogelijk voor ondernemers om gezamenlijk te investeren in een aantrekkelijke bedrijfsomgeving door het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander publiek belang in de openbare ruimte van het BIZ-gebied.

De navolgende opbrengsten en lasten worden gerealiseerd:

Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting (€)	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting	89.000	96.000	90.000	-6.000
Doorbetaling Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting	-92.000	-96.000	-90.000	6.000
Totaal BIZ	-3.000			

(- = nadeel en + = voordeel)

Rioolheffing

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De tarieven voor de rioolheffing zijn in 2025 voor zowel 4-persoonshuishouden als 2-persoonshuishouden met ca. 10% gestegen ten opzichte van 2024. Het positieve resultaat wordt verrekend met de egalisatievoorziening riolering.

¹ Beroepsmatig verblijf bedraagt het tarief voor het verblijf van 60 dagen of meer gedurende het belastingjaar door personen die gedurende hun verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verrichten voor of in opdracht van anderen, 50% van het reguliere tarief Toeristenbelasting vaste onderkomens.

Kostendekkendheid rioolheffing (€)	taakveld	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Kosten taakveld riolering	7.2	-1.864.000	-2.070.000	-1.979.000	91.000
Kosten taakveld inkomensregelingen	6.3	-20.000	-20.000	-22.000	-2.000
Inkomsten taakveld riolering (exclusief heffingen)	7.2	23.000	70.000	33.000	-37.000
Netto kosten taakveld riolering		-1.861.000	-2.020.000	-1.968.000	52.000
<i>Toegerekende kosten:</i>					
Overhead	0.4	-58.000	-57.000	-63.000	-6.000
BTW		-185.000	-242.000	-172.000	70.000
Egalisatie taakveld riolering	7.2	-47.000	15.000	-127.000	-142.000
Totale kosten taakveld riolering		-2.151.000	-2.304.000	-2.330.000	-26.000
Opbrengst heffingen	7.2	2.151.000	2.304.000	2.330.000	26.000
Dekkingspercentage		100%	100%	100%	

(- = nadeel en + = voordeel)

Afvalstoffenheffing

De kosten van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden in Bladel in rekening gebracht via een afvalstoffenheffing, waarbij het tarief afhangt van de omvang van het huishouden. De opbrengst van de afvalstoffenheffing behoort niet tot de algemene middelen, maar wordt gebruikt om de kosten te dekken van de afvalinzameling en -verwerking. Het uitgangspunt hierbij is dat de tarieven voor 100% kostendekkend zijn.

De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn in 2025 voor 4-persoonshuishouden gestegen met ca. 26% en voor 2-persoonshuishouden met ca. 24% ten opzichte van 2024. Het positieve resultaat wordt verrekend met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing (€)	taakveld	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Kosten taakveld afval	7.3	-1.916.000	-2.188.000	-2.303.000	-115.000
Inkomsten taakveld afval (exclusief heffingen)	7.3	851.000	748.000	1.043.000	295.000
Kosten taakveld inkomensregelingen	6.3	-22.000	-20.000	-24.000	-4.000
Netto kosten taakveld		-1.087.000	-1.460.000	-1.284.000	176.000
<i>Toegerekende kosten:</i>					
Overhead	0.4	-171.000	-67.000	-39.000	28.000
BTW		-367.000	-225.000	-377.000	-152.000
Egalisatie taakveld afval	7.3	176.000		-99.000	-99.000
Totale kosten taakveld afval		-1.449.000	-1.752.000	-1.799.000	-47.000
Opbrengst heffingen	7.3	1.422.000	1.752.000	1.799.000	47.000
Dekkingspercentage		98%	100%	100%	

(- = nadeel en + = voordeel)

Leges

De gemeente heft leges voor de door de gemeente verstrekte diensten. Het gaat om het verhalen van de kosten die de gemeente maakt voor de dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. Voorbeelden daarvan zijn o.a. leges voor de aanvraag van vergunningen, voor aanvraag van paspoorten en rijbewijzen e.d. Ook bij de leges is het uitgangspunt dat de tarieven voor 100% kostendekkend zijn in de begroting.

De navolgende opbrengsten en lasten worden gerealiseerd:

leges (€)	taakveld	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Kosten taakveld burgerzaken	0.2	-414.000	-469.000	-369.000	100.000
Kosten taakveld burgerzaken	1.2	-184.000	-29.000	-43.000	-14.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	2.1	-35.000	-35.000	-45.000	-10.000
Kosten taakveld samenkracht en participatie	6.1	-2.000	-5.000	-15.000	-10.000
Kosten taakveld wonen en bouwen	8.3	-271.000	-334.000	-587.000	-253.000
Netto kosten taakvelden		-906.000	-872.000	-1.059.000	-187.000
<i>Toegerekende kosten:</i>					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-299.000	-289.000	-233.000	56.000
BTW		-48.000	-29.000	-92.000	-63.000
Totale kosten taakvelden		-1.253.000	-1.190.000	-1.384.000	-194.000
Opbrengst leges titel I t/m III		1.414.000	1.169.000	1.331.000	162.000
Dekkingspercentage		113%	98%	96%	-32.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Leges nadere analyse

De werkelijke legesopbrengsten (inclusief rijksleges) waren in 2025 per saldo € 245.000 hoger dan de geraamde opbrengst. In zijn totaliteit werden de navolgende opbrengsten gerealiseerd:

opbrengst leges (€)	taakveld	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	0.2	475.000	442.000	476.000	34.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	2.1	63.000	61.000	99.000	38.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	6.1	2.000	4.000	8.000	4.000
Titel II: Leges omgevingsvergunningen	8.1	14.000	13.000	14.000	1.000
Titel II: Leges omgevingsvergunningen	8.3	844.000	630.000	715.000	85.000
Titel III: Leges bijzondere wetten	1.2	16.000	19.000	19.000	
Totaal leges		1.414.000	1.169.000	1.331.000	162.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Voor de meeste inwoners van onze gemeente levert het betalen van de gemeentelijke belastingen en heffingen geen probleem op. Er zijn echter ook personen voor wie de betaling van de gemeentelijke belastingen een buitengewone inspanning betekent. Voor hen is er de mogelijkheid om een beroep te doen op de kwijtscheldingsregeling die in de gemeente wordt toegepast. De gemeente heeft beperkte beleidsvrijheid, aangezien deze sterk is gekoppeld aan normen die door het Rijk worden opgelegd. Bij besluit van 2 februari 2023 heeft uw raad de "Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023 gemeente Bladel" vastgesteld. Deze regeling heeft uitsluitend betrekking op de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing bedroeg in 2025 € 23.000 en voor de rioolheffing € 22.000. De totale kwijtschelding bedraagt derhalve € 45.000 (2024: € 42.000).

Aanslagoplegging gemeentelijke belastingen 2025

Voor belastingjaar 2025 hebben we gekozen voor één gecombineerde aanslag gemeentelijke belasting die in februari 2025 werd opgelegd met daarop:

- de WOZ-beschikking
- de aanslag onroerende zaakbelastingen
- het vastrecht afvalstoffenheffing
- het vastrecht rioolheffing
- BIZ-belasting voor eigenaren en gebruikers
- het variabele tarief afvalstoffenheffing 2024 (diftar)

Bij het betalen van de gecombineerde aanslag via automatisch incasso wordt uitgegaan van 10 termijnen. Voor diegene die geen gebruik maken van het automatisch incasso blijft het aantal betaaltermijnen 2.

Lokale lastendruk

Gemiddeld steeg de belastingdruk voor 2-persoonshuishouden met 10,66% en voor 4-persoonshuishouden met 11,30%. Hieronder wordt de lastendruk 2025 ten opzichte van 2024 weergegeven:

Ontwikkeling belastingdruk twee persoonshuishouden (€)	Tarief 2024	Tarief 2025	perc.
Onroerende zaakbelasting	290,00	300,00	3,45%
Afvalstoffenheffing 2 persoonshuishouden	166,00	206,00	24,10%
Rioolheffing 2 persoonshuishouden	182,00	200,00	9,89%
Totaal per 2 persoonshuishouden	638,00	706,00	10,66%

Ontwikkeling belastingdruk vier persoonshuishouden (€)	Tarief 2024	Tarief 2025	perc.
Onroerende zaakbelasting	290,00	300,00	3,45%
Afvalstoffenheffing 4 persoonshuishouden	177,00	223,00	25,99%
Rioolheffing 4 persoonshuishouden	285,00	314,00	10,18%
Totaal per 4 persoonshuishouden	752,00	837,00	11,30%

2.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties. Geconstateerde afwijkingen worden opgenomen in de jaarrekening (rechtmatigheidsverantwoording). In de paragraaf bedrijfsvoering wordt beschreven welke acties door het college ondernomen worden om deze afwijkingen in de toekomst te kunnen voorkomen. De eventuele afwijkingen worden voortaan beschreven in de paragraaf bedrijfsvoering.

Organisatiebeleid

1. Ambtelijke organisatie

In de vergadering van 3 december 2024 besloot het college in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen van de organisatiestructuur. De ondernemingsraad heeft op 18 februari 2025 positief advies gegeven en met het vaststellen van de Perspectiefnota 2025 en Begroting 2026 heeft ook de gemeenteraad door het beschikbaar stellen van de benodigde middelen groen licht gegeven voor het starten van de beoogde organisatieontwikkeling.

In de loop van 2025 troffen we de voorbereidingen om in het voorjaar van 2026 daadwerkelijk de organisatiestructuur te wijzigen. We startten met het werven en invullen van de benodigde functies in de nieuwe structuur. Verder begonnen we met het maken van een organisatieontwikkelingsplan. Dit plan brengt ons in de volgende fase, en beschrijft hoe de ambtelijke organisatie van gemeente Bladel zich in de periode 2026 – 2030 wil ontwikkelen om de veelheid van uitdagingen aan te gaan. Het plan biedt richting en houvast voor de komende vier jaar, door de gewenste koers te schetsen en de ontwikkelstappen concreet te maken in een uitvoeringsplan.

In- door- en uitstroom

In 2025 zijn er 14 medewerkers ingestroomd en 16 medewerkers uitgestroomd. Er heeft geen doorstroom plaatsgevonden.

Opleidingen

Het ontwikkelen van onze medewerkers vinden we erg belangrijk. Ook in 2025 hebben we daarom veel geïnvesteerd in leren en ontwikkelen. Gedurende het jaar 2025 is totaal € 104.000 aan het ontwikkelen van onze medewerkers besteed. De focus lag met name op de vakinhoudelijke ontwikkeling en op coaching van onze medewerkers. De focus lag met name op de vakinhoudelijke ontwikkeling en op coaching van onze medewerkers.

Werkgeluk en vitaliteit

In 2025 zijn we gestart met het gebruik van 2DAYSMOOD; een online platform wat ons helpt het werkgeluk van onze medewerkers te meten en te analyseren. Uit de eerste organisatiebrede meting in maart bleek dat onze medewerkers over het algemeen een hoge mate van werkgeluk ervaren en gemeente Bladel als goed werkgever bij anderen aanraden. Medewerkers zijn intrinsiek gemotiveerd en koesteren met name de werkomstandigheden en goede relatie met collega's. Een aandachtspunt wat genoemd werd is waardering, daarom hebben we ingezoomd op wat dit voor onze medewerkers betekent en hoe we dit kunnen verbeteren. De eerdergenoemde organisatieontwikkeling sluit hier mooi bij aan. We blijven de komende jaren gebruik maken van 2DAYSMOOD om structureel aandacht te geven aan werkgeluk.

Ook hebben we dit jaar weer veel aandacht aan vitaliteit besteed. Naast het standaard aanbod van onder andere vers fruit, dienstfietsen en Good Habitz organiseerden diverse workshops en activiteiten, zoals yoga, een MTB clinic en bedrijfsmassages. Daarnaast haakten we in op diverse bestaande initiatieven, zoals de Kempenrun, de week van de vitaliteit en de Brainport Bike Week Bedrijvenchallenge

Het ziekteverzuim van gemeente Bladel was met een percentage van 4,31% ook in 2025 weer een stuk lager dan het gemiddelde van 6,33% in de branche (openbaar bestuur en overheidsdiensten, gemiddelde Q1, Q2 en Q3, bron CBS). Iets waar we trots op zijn.

2. Personeelsgegevens ambtelijke organisatie

Op 31 december 2025 bedroeg de formatieomvang van de ambtelijke organisatie (excl. raad, college van burgemeester & wethouders en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand) 120,61 FTE. Deze formatie werd bezet door 105,84 FTE (119 personen).

Op het grootste deel van de openstaande formatieruimte wordt ingehuurd, omdat een vaste invulling niet slaagt vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Een klein deel van de openstaande formatie wordt in 2026 en verder ingezet voor de nieuwe functies in het kader van de organisatieontwikkeling. Tot slot geldt dat bij een aantal functies sprake is van restformatie, omdat niet alle functies altijd fulltime worden ingevuld of omdat er sprake is van arbeidsduur wijzigingen. Het is een continu proces om effectief om te gaan met de restformatie.

Krappe arbeidsmarkt

De krappe arbeidsmarkt blijft een issue. Ook in 2025 was er een aantal lastig te vervullen vacatures, met name op gebied van vergunningen, toezicht en handhaving en economie. Naast onze standaard publicaties adverteerden we daarom regelmatig via social media en hebben we waar nodig een gespecialiseerd werving- en selectiebureau ingezet om de vacatures in te vullen.

3. Overige bedrijfsvoeringsinformatie

Informatiebeveiliging

Jaarlijks wordt er een zelfaudit uitgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging middels ENSIA, wat staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Hiervoor worden vragenlijsten ingevuld voor de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) met als onderdeel de BRP (Basisregistratie Personen), Reisdocumenten en Suwinet. Er worden aparte vragenlijsten ingevuld voor de DigiD-aansluitingen en de basisregistraties. De basisregistraties omvatten BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) en BRO (Basisregistratie Ondergrond). Het verantwoorden van de zelfevaluatie wordt richting het college van B&W en gemeenteraad horizontale verantwoording genoemd. De verantwoording naar de toezichthouders van de ministeries is de verticale verantwoording.

In 2025 is er een nieuw informatiebeveiligingsbeleid opgesteld. Dit nieuwe beleid is gebaseerd op de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2 (BIO2) met als doel te voldoen aan de nieuwe opkomende cyberbeveiligingswet (Cbw). Deze zal in de eerste weken van 2026 vastgesteld worden door het college.

Digitalisering

Digitaliseren dossiers

De projecten voor digitalisering blijven doorlopen. Alle bouwvergunningen tot 1996 zijn digitaal overgebracht naar het RHCE. Het blok 1997-2010 is klaargemaakt voor overdracht en zal begin 2026 overgebracht worden. De milieudossiers zijn volledig gescand en ingelezen in het pre-depot van gemeente Bladel. De controles van deze dossiers zijn in 2025 opgestart, waarna ook deze voor overdracht worden klaargemaakt.

e-Depot

Het pre-depot van de gemeente bevat de videotulen van de raads- en commissievergaderingen vanaf 2023. Er zijn afspraken gemaakt om de toekomstige vergaderingen ook in het pre-depot te plaatsen. Ook is er gekeken naar de koppeling tussen Powerbrowser en het e-depot. In PowerBrowser staan onder andere de omgevingsvergunningen en omgevingsplannen. De leveranciers hebben in overleg met elkaar de export uit PowerBrowser aangepast zodat het goed ingelezen kan worden in het pre-depot. In 2026 worden hier verdere afspraken over gemaakt.

Grip op informatie

In 2025 zijn we verdergegaan met het complementeren van het informatiebeheerplan. Deze informatieplategrond van de organisatie is aangevuld met informatie over de gemeentelijke processen, gericht op het informatiebeheer. Daarnaast hebben we het kwaliteitssysteem opgesteld. Dit is het geheel van controles en afspraken om de kwaliteit van het archief en de informatie te verhogen en hoog te houden. In 2025 is de eerste initiële vulling geweest, in de komende jaren gaan we dit verder uitbreiden en aanvullen.

Microsoft 365

In 2025 hebben we Microsoft 365 uitgerold binnen de organisatie. Hierbij is de basis gelegd voor het digitaal samenwerken 1.0. Hierin zijn de medewerkers voorzien van trainingen in het gebruik van Microsoft 365 en is de data overgezet van de netwerkschijven naar de teams omgeving. Met het do en learn traject is vormgegeven aan de adoptie van Microsoft 365. Verdere adoptie zal in 2026 plaatsvinden. 2026 zal daarom ook met name in het teken staan van de verdere adoptie van Microsoft 365 en het bestendigen/in de praktijk brengen van de afspraken die zijn vastgelegd in de blauwdruk.

Door als eerste gericht te investeren in persoonlijke- en teameffectiviteit wordt het vermogen van medewerkers versterkt om Microsoft 365 optimaal in te zetten in hun dagelijkse werkzaamheden. Het doel is niet alleen om processen te versnellen en beter te organiseren, maar ook om de kwaliteit van samenwerking en

informatievoorziening in teams structureel te verbeteren. Microsoft 365 biedt hiervoor een geïntegreerde set hulpmiddelen, zoals Teams, Planner en OneDrive, waarmee medewerkers efficiënter kunnen samenwerken en hun eigen werk beter kunnen organiseren. Dit jaar gaat worden onderzocht of we deze functionaliteiten stap voor stap kunnen inbedden in de werkprocessen, zodat er een werkomgeving ontstaat waarin digitaal (samen)werken vanzelfsprekend wordt.

Communicatie

Pers en media

Team communicatie voert een proactief persbeleid door het uitgeven van persberichten, het publiceren van nieuwsartikelen in het lokale huis-aan-huis blad PC55 en de inzet van de socialemediakanalen. Ook beantwoorden we lokale en landelijke persvragen. Samen met het college wordt er iedere 2 weken een persgesprek met de journalist van het ED gevoerd. Officiële bekendmakingen publiceren we op de website van Gemeentebled. Er is in 2025 onder andere media-aandacht geweest voor

- BRUIS --> opening
- Egyptische Poort --> Historisch besluit over nieuw zwembad
- Ambulancepost Hapert
- Nieuwe verenigingsgebouwen voor korfbalvereniging KVC en voetbalvereniging Casteren
- Benoeming Arnoud van Hulst als wethouder
- Asielprocedure --> voorkeurslocaties

Online media

We hebben veel aandacht besteed aan de digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke website zodat de informatie voor zoveel mogelijk mensen beschikbaar is. De website is in 2025 178.830 keer bezocht, Dat is 6% meer dan in 2024. Ook op onze sociale mediakanalen is het aantal volgers ten opzichte van 2024 gegroeid: Facebook +10%, Instagram +18% en LinkedIn +13%.

Bestuurscommunicatie

Team communicatie ondersteunt het college van B&W in de externe profilering. Dit gebeurt onder andere door middel van de gemeentelijke communicatiekanalen op het gebied van beleidsthema's, politiek-bestuurlijke thema's, projecten en activiteiten.

Het raadscommunicatieplan heeft verder vorm gekregen. Activiteiten van 2025: Ideeënmarkt, Gast van de raad en Politiek Actief. Na iedere gemeenteraadsvergadering wordt een artikel gepubliceerd.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- BIZOB
- Samenwerking Kempengemeenten

Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording

Het college van B&W legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening (hoofdstuk 5.2). Hiermee wordt inzicht gegeven in de mate waarin de totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming is met de relevante wet- en regelgeving. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld conform de geldende kaders uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de door de raad vastgestelde verantwoordings- en rapportagegrenzen.

De beoordeling van de rechtmatigheid vindt plaats op basis van drie criteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium. Hieronder wordt per criterium een nadere toelichting gegeven.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording wordt een grensbedrag gehanteerd van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.511.000. In deze paragraaf bedrijfsvoering wordt extra toelichting gegeven op de onrechtmatigheden boven de verantwoordinggrens van € 50.000. Tevens wordt door aangegeven wat het college als maatregelen/verbeteracties ziet.

Begrotingscriterium

De financiële beheershandelingen zijn getoetst aan de door de raad vastgestelde begroting. Hierbij is beoordeeld of de lasten, baten en investeringen binnen de geautoriseerde kaders tot stand zijn gekomen. In hoofdstuk 5.1 hebben we het begrotingscriterium uitgebreid geanalyseerd. Uit de analyse blijkt één onrechtmatigheid (boven de rapportagegrens van € 50.000) die we niet acceptabel vinden.

Startersleningen

In 2025 zijn 29 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 725.000, waarmee het beschikbare krediet in 2025 van € 375.000 ruim is overschreden. In 2025 zijn fors meer leningen verstrekt dan in de jaren daarvoor. In de jaren 2022, 2023 en 2024 was juist sprake van een onderschrijding van het krediet. De overschrijding is niet tijdig aan de raad voorgelegd.

Maatregelen/verbeteracties

We monitoren of deze trend van 2025 zich doorzet in 2026 en of bijsturen nodig is. Bij het opstellen van de najaarsnota 2026 wordt de monitoring op het krediet van starterslening aangescherpt. Daarbij wordt een (dreigende) overschrijding van dit krediet tijdiger gesignaleerd en voorgelegd aan de gemeenteraad.

Onderschrijdingen van lasten en overschrijding van baten

In 2025 zijn bij de opstelling van de jaarrekening lagere kosten voor projecten kwaliteit buitengebied (€ 95.000) en hogere baten voor WAZO-uitkeringen (€ 69.000) geconstateerd. Voor beide afwijkingen geldt dat deze gemeld hadden moeten worden bij de Najaarsnota 2025.

Maatregelen/verbeteracties

Bij de opstelling van de Najaarsnota 2026 zal extra aandacht en monitoring uitgaan naar deze budgetten, om te borgen dat afwijkingen tijdig worden gesignaleerd.

Voorwaardencriterium

Bij de uitvoering van regelingen, investeringen en overige financiële transacties is vastgesteld dat is voldaan aan de geldende wet- en regelgeving en interne kaders, zoals verordeningen en beleidsregels. Hierbij is specifieke aandacht uitgegaan naar de rechtmatigheid van inkoop- en aanbestedingstrajecten. Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd die de verantwoordingsgrens overschrijden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-criterium)

De gemeente heeft beleid en beheersmaatregelen ingericht om misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen te voorkomen en te signaleren. Hierbij wordt aandacht besteed aan het beperken van risico's. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Concluderend

Op basis van de uitgevoerde interne beheersmaatregelen en controles wordt geconcludeerd dat in opzet en werking in voldoende mate is voldaan aan het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium inzake misbruik en oneigenlijk gebruik.

Er zijn wel onrechtmatigheden geconstateerd, maar deze blijven binnen de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens en zijn derhalve niet van materiële invloed op het oordeel over de rechtmatigheid.

Op grond hiervan is het college van oordeel dat, met inachtneming van de geconstateerde afwijkingen, de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in totaal rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de kaders van de relevante wet- en regelgeving.

2.4 Financiering

Financiering is de manier waarop wij de benodigde geldmiddelen aantrekken en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen beleggen. Dit gebeurt binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving geldt voor de gemeente het Treasurystatuut 2026. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. In 2019 hebben we de mogelijkheden van geld uitlenen en garanties afgeven vastgelegd in de "Beleidsnota verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen".

Financieringsbeleid

Ons financieringsbeleid heeft de volgende doelstellingen:

- beschikbaar hebben van voldoende liquiditeiten om de door de raad vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren;
- beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals de kasgeldlimiet en de renterisiconorm;
- minimaliseren van de kosten van geldleningen en het beheer van de geldstromen en financiële posities;
- zo lang mogelijk de uitgaven met 'kort (goedkoper) geld' te financieren en pas vaste leningen aan te trekken (consolideren) wanneer dat noodzakelijk is;
- verkrijgen en handhaven van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities.

Risicobeheer

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn drie wettelijke normen opgenomen waaraan de gemeente moet voldoen, te weten:

- renterisico's op vlottende schuld;
- renterisico's op vaste schuld;
- liquiditeitsrisico's.

Renterisico's op vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn leningen. Als referentiekader voor de bepaling van de kasgeldlimiet geldt het begrotingstotaal en een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage voor gemeenten van 8,5%. De kasgeldlimiet mag maximaal twee achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Uit onderstaand overzicht blijkt dat we binnen de kasgeldlimiet blijven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal 2025	2e kwartaal 2025	3e kwartaal 2025	4e kwartaal 2025
Toegestane kasgeldlimiet	6.226	6.226	6.226	6.226
Vlottende schuld (1)	22.995	7.022	8.841	4.800
Vlottende middelen (2)	17.587	22.689	13.418	7.537
Saldo (1) - (2)	5.408	-15.667	-4.577	-2.737
Overschrijding van de kasgeldlimiet				
Onderschrijding van de kasgeldlimiet	818	21.893	10.803	8.963

Renterisico's op vaste schuld (renterisiconorm)

Uitgangspunt van de renterisiconorm is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	begroot na wijziging	werkelijk 2025	verschil
1) renteherziening			
2) aflossingen	4.664	4.664	
3) renterisico (1 + 2)	4.664	4.664	
4) renterisiconorm	14.649	14.649	
5a) ruimte onderder renterisiconorm (4 > 3)	9.985	9.985	
5b) overschrijding renterisiconorm (3 > 4)			

berekening renterisiconorm			
4a) begrotingstotaal 2025	73.247	73.247	
4b) percentage regeling	20%	20%	
4) renterisiconorm	14.649	14.649	

Liquiditeitsrisico's

De liquiditeitsrisico's betreffen voornamelijk interne liquiditeitsrisico's. Dit zijn risico's ten aanzien van mogelijke afwijkingen van de liquiditeitsplanning met reguliere exploitatie, de investeringen, de grondexploitatie en de leningen als gevolg waarvan financieringskosten hoger uit kunnen vallen. Het liquiditeitsgebruik wordt beperkt door de fysieke geldstromen op gemeenteniveau op elkaar af te stemmen.

Financieringspositie / Leningenportefeuille

Financiering binnen de gemeente Bladel gaat - in beginsel - volgens het systeem van totaalfinanciering. Wij zien er continue op toe dat de liquiditeitspositie voldoende is om steeds te garanderen dat wij onze financiële verplichtingen tijdig kunnen nakomen. Tussentijdse schommelingen in de financieringspositie vangen we middels de rekeningcourantovereenkomst en kasgeldleningen op.

Onderstaand een overzicht van de totale aangetrokken lang- en kortlopende geldleningen.

Aangetrokken geldleningen (bedragen x € 1.000)	realisatie 2025	realisatie 2024
langlopende leningen	91.514	71.178
kortlopende leningen		10.000
rekening courant BNG		

Renteresultaat

Volgens het BBV moet er bij de jaarrekening een herrekening plaatsvinden van de toegerekende rente (de zgn. omslagrente), als het financieringsresultaat meer bedraagt dan 25% van de totale toe te rekenen rente. De procentuele afwijking van de aan de taakvelden toegerekende rente bedraagt in 2025 afgerond 8,6%. Correctie is dus niet nodig. Onderstaand is het overzicht van het renteresultaat 2025 te zien.

Overzicht renteresultaat (bedragen x € 1.000,-)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschillen 2025
Externe rentelasten over bestaande korte en lange financiering	1.004	1.520	1.527	-7
Externe rentebaten	223	205	180	25
Saldo rentelasten en rentebaten	781	1.315	1.347	-32
Doorbelaste rente aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal)				
Doorbelaste rente naar projectfinanciering	86	83	83	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	695	1.232	1.264	-32
Rente over eigen vermogen	62	68	68	
Rente over voorzieningen				
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	757	1.300	1.332	-32
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	783	1.335	1.446	-111
Renteresultaat op het taakveld Treasury	26	35	114	-79
Procentuele afwijking aan taakvelden toegerekende rente	3,4%	2,7%	8,6%	

Uitzettingen / beleggingen en overig liquiditeitenbeheer

De gemeente verstrekt in beginsel geen leningen aan derden. Aanvragen van derden, die geen leningen kunnen aantrekken van financiële instellingen, zonder gemeentegarantie, worden afzonderlijk aan het bestuur voorgelegd.

Uitzettingen (leningen u/g)

In de vergadering van 15 december 2016 heeft de gemeenteraad besloten om de "Verordening starterslening gemeente Bladel 2017" vast te stellen. In 2025 zijn daadwerkelijk 29 startersleningen afgehandeld en is door de

SVn, namens de gemeente Bladel, een bedrag van € 725.000 uitgeleend. Voor een totaal beeld wordt verwezen naar bijlage 8.2.

Uitzettingen op lange termijn

De gemeente heeft deelnemingen door kapitaalinbreng bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten en NV Brabant Water. Van de Bank Nederlandse Gemeenten wordt jaarlijks dividend ontvangen. Brabant Water keert momenteel geen dividend uit. Conform regelgeving wordt de dividenduitkering verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen. De gemeente heeft geld vastgelegd in aandelen bij de volgende instanties (per 31 december 2025):

Ondeneming	Aandelen aantal	Aandelen bedrag	Divdend 2025
NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	62.790 á € 2,50 nominaal	€ 157.000	€ 136.000
Brabant Water NV	17.706 á € 0,10 nominaal	€ 2.000	€ 0

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Een beperkte hoeveelheid geld mag de gemeente op haar eigen bankrekeningen aanhouden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De openbare ruimte is één van de pijlers van onze samenleving met een groot maatschappelijk rendement. Het is van belang dat de openbare ruimte goed wordt beheerd. De belangrijkste kapitaalgoederen hebben betrekking op wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en moeten in de exploitatie worden opgenomen. Deze paragraaf biedt inzicht in de beleidskaders voor de instandhouding van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan. Er is bij de hierna genoemde onderdelen geen sprake van achterstallig onderhoud. Het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt, mits mogelijk, ook zoveel mogelijk in samenhang met de diverse projecten uitgevoerd in integrale projecten.

Wegen, straten en pleinen

😊 Als wegbeheerder is de gemeente op grond van de wegenwet verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van alle openbare wegen die op de wegenlegger zijn opgenomen. Deze zorgplicht strekt zich uit tot de volledige infrastructuur, inclusief bermen, sloten, zandwegen en kunstwerken zoals bruggen en duikers. In 2025 hebben wij ingezet op planmatig en duurzaam onderhoud van de openbare verharding om de verkeersveiligheid te borgen. Hiermee voldoet de gemeente aan de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van de aansprakelijkheid voor de staat van de weg en het voorkomen van schade aan derden.

Het onderhoud aan wegen, straten en pleinen is uitgevoerd conform de geactualiseerde Wegenbeheerplan 2025-2029. Op basis van de weginspectie uit Q4 2024 is het wegenbeheerplan geactualiseerd. Om de structurele lasten te verlagen, zijn er bij de Perspectiefnota 2025 ombuigingsvoorstellen doorgevoerd waarbij het kwaliteitsniveau is bijgesteld naar het minimale acceptabele onderhoudsniveau (CROW-norm 6-). Bij de ombuigingsvoorstellen zijn de uren voor de buitendienst (stratenmaker) verlaagd. Dit heeft geleid tot een achterstand in dereguliere "kleine straatwerk" werkzaamheden. Om de veiligheid en kwaliteit te waarborgen, is besloten om deze achterstand in het eerste half jaar van 2026 in te gaan lopen door de inzet van een lokaal stratenmakersbedrijf. Een deel van de geplande asfalteringswerkzaamheden kon in 2025 niet worden afgerond vanwege ongunstige weersomstandigheden. De uitvoering hiervan is verschoven naar Q2 2026.

In 2025 is uitvoering gegeven aan de langetermijnplanning voor het Gepland Groot Onderhoud (GGO). Hierbij hanteren wij een voortschrijdende doorkijk van 10 jaar. Wegen die technisch aan het einde van de levensduur zijn en waarbij planmatig onderhoud niet langer doelmatig is, worden opgenomen in het rehabilitatieprogramma (GGO). Deze werkzaamheden worden integraal samengevoegd met het Uitvoeringsprogramma Verkeersvisie en de vervanging/ klimaatadaptatie opgaves vanuit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De Reconstructie Hemelrijken, Kerkstraat en Dorpsstraat in Casteren zijn afgerond in 2025. De uitvoering van herinrichting Netersel-Noord is aangevangen en zal door lopen in 2026. De investeringen in de GGO-projecten worden geactiveerd en conform de verslaggevingsregels van de BBV of de verwachte levensduur afgeschreven. Voor de integrale projecten waarbij riolering/ klimaatadaptatie, verkeersvisie en wegreconstructie (GGO) samenkomen, is de financiering in de begroting verdeeld over de betreffende kredieten.

Uitvoering/beleid verkeersvisie

😊 De wereld verandert heel snel en de ontwikkelingen volgen elkaar mogelijk nog sneller op. Om binnen deze dynamiek een stabiele koers uit te zetten is een routekaart noodzakelijk. De Verkeersvisie 2035 vertaalt onze doelen en ambities en werkt uiteindelijk toe naar een uitvoeringsplan waarmee tot 2035, ingrijpend maar noodzakelijk, onze mobiliteitsvraagstukken worden aangepakt. De Verkeersvisie 2035 volgt de systematiek van de omgevingsvisie en sluit aan op de Kempische Mobiliteitsstrategie en de regionale mobiliteit agenda's. In uw vergadering van 7 juli 2022 heeft uw raad de Verkeersvisie 2035 (gewijzigd) vastgesteld. Voor de uitvoering van de verkeersvisie is in het meerjarenprogramma vanaf 2024 een jaarlijks investeringskrediet van €1.430.000 opgenomen.

Binnen de afdeling ontwikkeling combineren we de uitvoering van de verkeersvisie met andere beleidsvelden zoals wegbeheer, riool- en klimaatadaptatie. Concreet betekent dit dat we diverse projecten hebben kunnen uitvoeren waarin wegonderhoud, rioolaanpassingen en groenverbeteringen gecombineerd zijn met de uitvoering van de verkeersvisie zoals de Burgemeester van Woenseldreef/Lemel in Hapert, Fons van der Heijdenstraat in Netersel, Casterseweg in Hoogeloon en de Dorpsstraat in Casteren. Door deze complexe bundeling van disciplines kunnen we grootschalige werkzaamheden uitvoeren binnen onze bestaande kredieten/budgetten.

Openbare verlichting

😊 Onderhoud van de openbare verlichting geschiedt op basis van het Beleidsplan en het bijbehorende beheerplan Openbare Verlichting. In gemeente Bladel is het beheer en onderhoud per 1 februari 2017 voor een periode van (maximaal) 10 jaar aanbesteed middels een geïntegreerd contract. De geactualiseerde budgetten zijn voldoende om het in stand houden, beheren en onderhouden van de openbare verlichting naar behoren te kunnen uitvoeren. In 2026 wordt het areaal opnieuw geïnventariseerd en staat het actualiseren van het beheerplan op de agenda.

Aanvullend wordt in 2026 het beheer/onderhoud van de openbare verlichting opnieuw aanbesteed. Door de uitbreiding van het areaal gedurende de afgelopen jaren, zullen er naar verwachting hogere kosten komen voor het beheer van de openbare verlichting.

Waterlossingen

😊 Voor het onderhoud aan waterlossingen en sloten is een berm- en slootbeheerplan vastgesteld. In 2022 is een nieuw bestek opgesteld en heeft voor het onderhoud van bermen, sloten, retentievijvers en waterbergingen (wadi's) een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Omdat de weergoden in 2025 ons goed gezind waren, hebben we het maaien van de bermen, sloten, retentievijvers en wadi's binnen het budget van € 80.000 uit kunnen voeren. Er zijn niet of nauwelijks herstelwerkzaamheden uitgevoerd hoeven worden aan sloten en duikers.

Openbaar groen

😊 In 2022/2023 is een Groenbeheerplan vastgesteld voor de periode 2023-2032, gebaseerd op de hierin opgenomen kaders voor de instandhouding van het groenbeheer, geactualiseerde areaal-cijfers en prijsontwikkelingen. Op basis hiervan wordt onderscheid gemaakt in:

- Kosten van regulier (jaarlijks) onderhoud van openbaar groen: hiervoor zijn in de meerjarenraming exploitatiebudgetten opgenomen tot een bedrag van circa € 635.000, jaarlijks oplopend met € 35.000 voor onderhoud bomen (exclusief ambtelijke kosten en kapitaallasten). Voor het boomonderhoud heeft er in december 2025 een nieuwe Europese aanbesteding plaatsgevonden zodat we vanaf 2026 weer een aannemer hebben voor het totale boomonderhoud. Ook wordt er een nieuw bestek opgesteld voor het beheer openbare ruimte. Dit gebeurt op basis van marktconforme prijzen die bepaald worden door BIZOB met de meest recente areaalgegevens.
- Kosten voor de vervanging van openbaar groen (incl. bomen): hiervoor is/wordt in het meerjarenprogramma (MIP) een jaarlijks krediet van € 260.000 opgenomen;
- Kosten voor de uitvoering van het groenstructuurplan: hiervoor is/wordt in het meerjarenprogramma (MIP) een jaarlijks krediet van € 150.000 opgenomen.

Bij diverse integrale projecten is de groenaanleg gerealiseerd waarbij ook het onderhoud voor twee jaar uitgevoerd dient te worden. Daarnaast zijn er, ter compensatie van gerooide bomen, 143 nieuwe bomen geplant. De renovatiewerken worden door KempenPlus uitgevoerd, echter door omstandigheden zijn deze werkzaamheden verschoven naar voorjaar 2026.

Voor wat betreft de reconstructie Koolbogt is er € 100.000 gereserveerd voor de groenaanleg. Omdat de volledige groenaanleg betaald is uit het beschikbare krediet vanuit een raadsopdracht, is het volledige bedrag nog beschikbaar.

De klimaatverandering leidt tot meer onderhoud aan het bomenbestand. Windhozen, lange perioden van hoge grondwaterstanden of juist droogte leiden tot meer schades aan bomenwortels en afvallende takken. Dit heeft er in 2025 voor gezorgd dat er voor €88.000 meer aan boomonderhoud uitgevoerd is dan er was begroot.

Riolering

😊 Om aan de zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater te voldoen, beheren en onderhouden wij het bijbehorende waterstelsel. Naast het treffen van verbeteringsmaatregelen en vervangingen van het bestaande rioolstelsel, investeren we ook actief in een klimaatrobuust watersysteem.

De aanleg en het beheer van riolering is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis had, tot het ingaan van de Omgevingswet, in de Wet Milieubeheer (Wm). Op grond van artikel 4.22 van de Wm was een gemeente verplicht een Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) (een beleidsmatig en strategisch plan voor de aanleg en het beheer van de gemeentelijke riolering) op te stellen. Onder het overgangsrecht (artikel 4.93 Invoeringswet Omgevingswet) blijft het GRP van kracht tot het einde van de vaststellingsperiode of het moment dat de gemeenteraad besluit dat het plan vervalt.

Op grond van bovenstaande heeft gemeente Bladel de volgende zorgplichten welke in het GRP zijn geborgd:

- Inzamelen en afvoeren van stedelijk afvalwater;
- Inzamelen overtollig en verwerken van ingezameld hemelwater;
- Treffen van maatregelen in de openbare ruimte bij structureel grondwateroverlast.

Inzamelen en afvoeren van stedelijk afvalwater

De pompcapaciteit van het waterschapsgemaal in Netersel staat door het groeien van de dorpskern, en klimaatverandering, onder druk. Het gemengde riool in de Fons van der Heijdenstraat en de Lei wordt daarom in 2026/2027 vervangen door een gescheiden riool. Als eerste stap is een klimaatbuffer aangelegd in de hoek Fons van der Heijdenstraat/ Schipstaarten. Regenwater wordt standaard afgevoerd naar de klimaatbuffer. Hiermee wordt het pompgemaal ontlast, zodat enkel bij extreme weersomstandigheden of calamiteiten nog vuilwater overstort in het oppervlaktewater. Dit draagt bij aan de waterkwaliteit. Daarnaast wordt er ruimte gecreëerd in de capaciteit van het pompgemaal om toekomstige woningen en bedrijven ook aan te kunnen sluiten op het vuilwaterriool.

In 2025 is duidelijk geworden dat de reconstructie van de N284 diverse water- en rioolvoorzieningen (transportleidingen, duikers, klimaatbuffers, retenties, overstorten) raakt. Om een goed beeld te hebben bij de meekoppelkansen, voor aanpassing en vernieuwing van ons gemeentelijk rioolsysteem, is het gehele rioolsysteem op bedrijventerrein De Sleutel geïnspecteerd. Vervolgens is een maatregelenpakket opgesteld waarin is aangegeven welke levensduurverlengende maatregelen mogelijk zijn en welke strengen riool beter vervangen kunnen worden.

In 2025 is gewerkt aan het verkrijgen van inzicht in het functioneren van het stedelijk watersysteem via het opstellen van een Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) voor de kernen Netersel en Casteren. Het SSW beschrijft de deelsystemen van het stedelijk water (riolering, oppervlakte- en grondwater), het samenhangend functioneren, de beoordeling van het functioneren en de eventueel te nemen maatregelen. De analyse is in concept klaar. Er zijn nog mogelijkheden tot beter afstemmen van de analyse op de modellen van het waterschap voor oppervlaktewater. Ook willen we graag al een scenario uitwerken met toekomstige ontwikkelingen (zoals uitbreidingslocaties), zodat het SSW ook maatregelen voorschrijft die toekomstbestendig zijn. Naar verwachting wordt dit in het voorjaar van 2026 afgerond. Hierdoor zijn enkele optimalisatie-werkzaamheden aan het rioolstelsel in Netersel en Casteren naar achter geschoven in de tijd.

Hemelwaterzorgplicht

In Casteren kan het regenwater bij klimaatbuien niet goed verwerkt worden, door het huidige riool- en watersysteem. In 2025 is daarom geïnvesteerd in de aanleg van een klimaatbuffer langs de Gagelvelden/ Kranenberg. Hier kan overtollig regenwater uit het regenwaterriool naartoe stromen, vastgehouden worden en infiltreren. De klimaatbuffer zal voorjaar 2026 worden opgeleverd, inclusief het aansluiten van het regenwaterriool op de inlaten.

In diverse straten in de gemeente is in het verleden al een regenwaterriool aangelegd. Hier zijn particuliere terreinen en daken destijds nog niet op aangekoppeld, terwijl hier voor de dimensionering van het regenwaterstelsel wel rekening mee is gehouden. Het alsnog aansluiten van daken en terreinen rendeert daarom de initiële investering in het regenwaterriool, voorkomt wateroverlast en ontlast de rioolwaterzuivering. In 2025 is daarom, bij de reconstructie van de Dorpsstraat in Casteren, aan particulieren gevraagd om regenwater af te koppelen. Ook zijn losse 'afkoppelprojecten' gestart in de Kerkstraat in Casteren en de Ganzestraat en Nieuwstraat in Hapert. Deze werkzaamheden lopen door in 2026.

Treffen van maatregelen in de openbare ruimte bij structureel grondwateroverlast

De winters van 2023/2024 en 2024/2025 waren erg nat. Hierbij werd duidelijk dat de tuinen langs De Hoef en Vessemseweg in Hoogeloon erg nat bleven. Uit analyse bleek dat dit werd veroorzaakt door het dempen van een sloot tussen de percelen. In 2025 is daarom geïnvesteerd in een aansluitput en het opwaarderen van de slootstructuur. Door deze optimalisatie wordt ook het water op straat in De Hoef verminderd. Bewoners leggen gezamenlijk drainage aan in de achtertuin en kunnen aansluiten op de nieuwe aansluitput. Daarnaast is de drainage van het speelveldje aan de Sterakkers aangepast. Hiermee zal de wadi binnen 24 uur leeglopen, zodat het speelveldje jaarrond beter toegankelijk is en de wadi bij een tweede bui ook sneller beschikbaar is. Ook de particuliere terreinen aan de Casterseweg in Hoogeloon bleven erg lang drassig. Ook hier is in overleg met bewoners drainage aangelegd en aangesloten op het slootsysteem. Hiermee hebben we de locaties in Hoogeloon, waar sprake was van grondwateroverlast, aangepakt en voldoen we aan onze wettelijke plichten t.a.v. inzamelen en afvoeren van overtollig grondwater.

Reflectie op investeringskredieten vanuit evaluatie GRP 2021-2025

Met het vaststellen van het anticiperend beleid t.a.v. klimaatadaptatie, in het GRP en de Kadernota Klimaatadaptatie, heeft de gemeenteraad gekozen voor een hoog ambitieniveau. Als onderdeel hiervan is opgenomen

dat jaarlijks €1,5 miljoen beschikbaar is voor het op kwaliteit houden van bestaande riolering, de zogeheten vervangingsopgave. Er is €0,5 miljoen jaarlijks beschikbaar voor investeringen t.a.v. klimaatadaptatie. Hierin is meegegeven aan het college om op zoek te gaan naar cofinancieringsmogelijkheden. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de subsidies t.a.v. klimaatadaptatie.

Het huidige GRP wordt verlengd, zodat het nieuwe document integraal kan worden samengevoegd met de opgaves uit het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. In het nieuwe programma zal de focus verschuiven van onderzoeken naar uitvoering. Dit betekent dat de investeringslijn t.a.v. rioolvervanging en klimaatadaptatie goed op elkaar afgestemd blijft, evenals het behouden van financiële ruimte voor synergie bij integrale projecten. De dekking van de rioleringszorg verloopt via de rioolheffing, waarbij het beleidsuitgangspunt geldt van volledige kostendekkendheid (hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen).

Subsidieregeling	Dead-line	Bedrag	Projecten – [status]	Toegevoegde maatregel
Impulsgelden DPRA (gegund)	1-1-2028	€ 330.000 (incl. BTW)	1) Klimaatmaatregelen Netersel-Noord (Fons van der Heijdenstraat) [uitvoering gestart] 2) Klimaatmaatregelen fase 3: Hoogeloon [afgerond]	1) en 2) infiltratiepakketten, terugbrengen sloten, aanbrengen stuwen, afkoppelen voorzijde daken 3) Versteven EVZ en verbinding met EVZ noordzijde N284, klimaatbuffer/blusvijvers, infiltratieriool, afkoppelen private terreinen en daken
Stimuleringsregeling uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Waterschap de Dommel (gegund)	31-12-2027	€ 754.000	3) Klimaatbuffer de Sleutel [voorbereiding] 4) Klimaatbuffer A Casteren [uitvoering gestart] 5) Klimaatbuffer B Casteren (incl. rioolwerkzaamheden Casteren-Zuid) [Dorpsstraat afgerond; Wagenbroeken, Kerken-eind en klimaatbuffer in voorbereiding] 6) Afkoppelen woningen [uitvoering gestart]	4) Aanleggen retentievoorziening met wandelpaden, inheemse beplanting vooruitlopend op het afkoppelen de kern van Casteren 5) Aanbrengen natte EVZ, inrichting NNB met klimaatbuffer, afkoppelen vuilwater van EVZ middels extra bergbezinkvoorziening en overloop richting klimaatbuffer 6) het aansluiten van panden en particuliere terreinen op bestaand regenwaterriool in de straten Kerkstraat/ Laaibeemden in Casteren en Ganzestraat/ Nieuwstraat in Hapert
Bijdrageregeling klimaatadaptatieprojecten provincie Noord-Brabant (Gegund)	1-1-2028	€ 181.000	3) Klimaatbuffer de Sleutel [voorbereiding]	

Gemeentelijke gebouwen

😊 Het jaar 2025 stond in het teken van ‘de basis op orde brengen’ als het gaat om de gemeentelijke gebouwen. In verband met een groot verloop van onze gebouwenbeheerders en (tegelijkertijd) een forse opgave van het onderhoud aan onze gebouwen, heeft de dagelijkse afhandeling van meldingen en klachten prioriteit gekregen boven een planmatige aanpak om verbeteringen door te voeren. Dit hebben we in 2025 doorbroken door projectmatig te werken aan (de opstart van) vier deelprojecten:

Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's)

Eind 2024 hebben we een nieuwe applicatie aangeschaft waarmee we onze vastgoedprocessen verder kunnen optimaliseren. In 2025 hebben we het nieuwe systeem ingericht en al onze gemeentelijke gebouwen in het systeem ingevoerd. Veel van onze gebouwen zijn zover ingevoerd, dat we een actueel en betrouwbaar meerjarenonderhoudsplan (MJOP) kunnen opstellen. In Q1 van 2026 ronden we dit proces af voor al onze gebouwen. Hierdoor hebben we (beter dan voorheen) inzicht in wat het onderhoud aan onze gemeentelijk gebouwen kost meerjarig. Aan de hand hiervan zijn de voorzieningen voor het groot onderhoud van verschillende gebouwen per 31 december 2025 geactualiseerd. De meerjarige financiële doorvertaling hiervan verwerken we in de Perspectiefnota 2026.

Duurzame meerjarenonderhoudsplannen (DMJOP's)

Omdat voor het actualiseren van onze gemeentelijke gebouwen grondige inspecties nodig waren, is het verduurzamingsaspect meteen meegenomen. We hebben daardoor een heel goed beeld over wat er aan maatregelen en de daarbij behorende investeringen nodig is om onze gemeentelijke gebouwen, naar de huidige richtlijnen, te verduurzamen. Dit proces wordt eveneens in Q1 2026 afgerond en de financiële vertaling nemen we mee in de Perspectiefnota 2026.

Strategisch vastgoedbeleid

We hebben een start gemaakt met het opstellen van een strategisch vastgoedbeleid. Dit beleid voorziet in kaders en uitgangspunten waaraan ons vastgoed moet voldoen. Een van de belangrijkste uitgangspunten is dat ons vastgoed een maatschappelijk doel dient. Bijvoorbeeld de gemeenschapshuizen, de sportaccommodaties en de onderwijsgebouwen. Het strategisch vastgoedbeleid stelt het college medio 2026 vast.

Contractmanagement

Voor het beheer, onderhoud en exploitatie van onze gemeentelijke gebouwen worden veel contracten en overeenkomsten afgesloten. Het proces van contractmanagement is geprofessionaliseerd en voeren we momenteel in. Daarnaast biedt het nieuwe vastgoedinformatiesysteem de mogelijkheid om contracten en overeenkomsten te koppelen aan onze gemeentelijke gebouwen, waardoor we veel beter inzicht hebben in wat er aan afspraken en overeenkomsten voor een gebouw zijn gemaakt. Bijvoorbeeld hoe die onderhouden en geactualiseerd worden en hoe we daarmee onderhoudswerkzaamheden slim kunnen combineren.

2.6 Grondbeleid

Het grondbeleid (vastgelegd in de nota Grondbeleid 2019-2023) van de gemeente bevat uitgangspunten voor de wijze waarop en met welke middelen het grondgebied wordt ingevuld; het instrument om ruimtelijke doelstellingen te bereiken. Die doelstellingen liggen op het terrein van de volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, economische en maatschappelijke ontwikkeling, openbare ruimte, infrastructuur, recreatie en natuur. In de voorliggende paragraaf geven we het beleid weer dat van toepassing is op de lopende, af te ronden en toekomstige woningbouwprojecten, de prioritering en het instrumentarium van control en beheersing en ook de kaders van het grondbeleid.

De controlerende taakstelling van de grondexploitaties op dit beleid vindt plaats via het door de raad vast te stellen document; Meerjarenprognose grondexploitaties jaarrekening 2025 (MPG). In dit document legt het college overzichtelijk haar verantwoording af aan de raad van alle lopende woningbouwplannen. De raad kan vervolgens haar controlerende taak uitvoeren en daar waar nodig bijstellen.

De gemeente onderscheidt twee soorten grondbeleid:

Actief grondbeleid

- Dit type grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de eerste aankoop van gronden, sloop, (bodem)onderzoeken, bouwrijp- en woonrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. De gemeente heeft de grond in eigendom, of koopt deze aan, en is actief betrokken bij de ontwikkeling van de grond. De uitvoering van de grondexploitatie en de daaraan verbonden risico's komen voor rekening van de gemeente. De gemeente is in deze gevallen verantwoordelijk voor het aanleggen van onder andere de openbare voorzieningen zoals riolering, bouwwegen, etc. Nadat de grond bouwrijp is gemaakt, worden de bouwkvavels uitgegeven aan kopers die binnen de grenzen van het omgevingsplan tot ontwikkeling kunnen overgaan. Na realisatie van de bebouwing verzorgt de gemeente het woonrijp maken, waarbij de definitieve inrichting van het openbaar gebied plaatsvindt.

Faciliterend grondbeleid

- Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het voor particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie moeten op de particuliere exploitant worden verhaald. Dit gebeurt zo veel als mogelijk via een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer. Hierdoor wordt een bijdrage aan de (publiekrechtelijke) kosten zeker gesteld. De gemeente koopt in deze variant dus zelf geen grond aan maar beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit ambtelijke apparaatskosten zoals inspraakprocedures, het vaststellen van het omgevingsplan en zo nodig het opstellen van een zogenaamde schaduwexploitatie om de financiële bijdragen te kunnen verhalen.

In de nota grondbeleid 2019 is de te voeren gemeentelijke grondstrategie als volgt beschreven:

- De gemeente Bladel voert bij locatieontwikkeling altijd een regierol en zal (strategisch)proactief zijn bij de keuze van het voor haar beschikbare instrumentarium. De instrumenten die ingezet worden moeten leiden tot het gewenste ruimtelijke resultaat.
- Mocht de gemeente Bladel vanuit ruimtelijk perspectief aangewezen zijn op actieve grondpolitiek, voert zij deze uit, tenzij uit een haalbaarheidsstudie en risicoanalyse blijkt dat:
 - het grondexploitatie-risico te groot is;
 - de verwervingskosten en overige productiekosten van de locatieontwikkeling dermate hoog zijn dat een sluitende grondexploitatie niet mogelijk is waarbij wordt uitgegaan van een fasering afgestemd op de volkshuisvestelijke behoefte voortvloeiend uit de woningbouwmatrix;
 - faciliterend grondbeleid betere resultaten genereert;
 - economisch/planologisch niet uitvoerbaar is.Deze politiek geldt voor de ontwikkeling van woonlocaties ten behoeve van de in de Woonvisie te benoemen doelgroepen van beleid en verwerving van de in de omgevingsvisie en het onderzoek Verhoeven de Ruiter als belangrijke ontwikkelingslocaties aangegeven gebieden/locaties.
- De gemeente Bladel kiest op strategische wijze voor een samenwerkingsvorm die past bij het project dat aan de orde is.
- De keuze van contractpartijen geschiedt met inachtneming van de nationale en Europese regelgeving, algemene beginselen van behoorlijk bestuur en voorts transparant, openbaar en non-discriminair.

Nota Kostenverhaalregeling en regeling Financiële bijdragen Omgevingswet gemeente Bladel 2024

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is het verhalen van kosten bij particulieren/ontwikkelaars bij nieuwe initiatieven niet meer mogelijk via de Wet ruimtelijke ordening. Bij de kostenverhaalregeling gaat het om het verhalen van kosten die op de zogenaamde kostensoortenlijst staan. Gemeenten zijn verplicht dergelijke kosten te verhalen op degenen die (ver)bouwmogelijkheden krijgen via een planologisch besluit.

De regeling financiële bijdragen betreft bijdragen waarbij er sprake is van een samenhang, te benoemen in de omgevingsvisie of in een programma. Het betreft de samenhang tussen enerzijds de zaken waarvoor de gemeente financiële bijdragen wil verkrijgen (bijvoorbeeld om de fysieke leefomgeving te verbeteren) en anderzijds de (potentiële) locaties voor gebiedsontwikkeling sociale woningbouw te kunnen verevenen. Bij een totale gebiedsontwikkeling, waarbij naast de gemeente als regisseur meerdere initiatiefnemers mee ontwikkelen, wordt proportioneel de te verhalen kosten en de financiële bijdragen opgenomen in de grondexploitatie. Dit gebeurt privaatrechtelijk via een anterieure overeenkomst of publiekrechtelijk via een kosten-verhaalsbeschikking. De Nota Kostenverhaalregeling en regeling Financiële bijdragen Omgevingswet gemeente Bladel 2024, vastgesteld door de gemeenteraad in september 2024, voorziet in de wijze van het verhalen van kosten en het regelen van financiële bijdragen. Het hierbij behorende Programma Kostenverhaalregeling en Financiële bijdragen gemeente Bladel 2025 voorziet in de bijdragen voor het sociaal verevenen van sociale huurwoningen en in de bijdrage voor de fysieke leefomgeving. De bijdragen uit het programma wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Het uitgangspunt bij faciliterende grondpolitiek is dat de gemeente kostenverhaal moet kunnen toepassen voor de door haar gemaakte kosten in verband met de voorbereiding van het omgevingsplan, de aanleg van openbare voorzieningen, financiële bijdragen en het houden van toezicht. Het basis uitgangspunt in Bladel is dat de gemeente locatie-eisen volgens het woningbouwprogramma stelt en de aanleg van infrastructurele voorzieningen in eigen hand houdt met het oog op de te realiseren kwaliteit, het feit dat deze voorzieningen door de gemeente moeten worden onderhouden en vanwege het feit dat de aanleg van infrastructurele voorzieningen aanbestedingsplichtig zijn.

Mocht een private eigenaar een beroep doen op zelfrealisatie dan zal de gemeente, voordat de private eigenaar over gaat tot de aanleg van openbare voorzieningen, eisen stellen aan het woningbouwprogramma en de inrichting van de openbare ruimte welke terug te zien zijn in bestekken die door de private eigenaar aan de gemeente aangeboden worden ter goedkeuring. Daarnaast worden er in een anterieure overeenkomst afspraken vastgelegd ten aanzien van locatie-eisen (bouwplan), programma van eisen openbare voorzieningen, ambtelijke kosten toetsing omgevingsplan, nadeelcompensatie afhandeling, natuurcompensatie, financiële bijdragen, gemeentelijk toezicht, oplevering, garantietermijn (evt. met borgstelling) en fasering bouw- en woonrijp maken.

Indien er met een initiatiefnemer geen vrijwillige anterieure overeenkomst kan worden afgesloten zal de gemeente, om de te verhalen kosten en financiële bijdragen te verankeren, een financiële paragraaf "Kosten-verhaalsbeschikking" opnemen in het omgevingsplan. Bij verlening van een omgevingsvergunning dient de initiatiefnemer, door het opnemen van de te verhalen kosten en financiële bijdragen in het omgevingsplan, alsnog vooraf de te verhalen kosten en financiële bijdragen aan de gemeente wettelijk te voldoen.

Grondprijzen

Fluctuaties op onder andere de woningmarkt (vraag en aanbod) en bouwkostenstijgingen zorgen ervoor dat onze grondprijzen jaarlijks geactualiseerd dienen te worden naar marktconformiteit. De grondprijzen worden residueel berekend afhankelijk van de typologie woning en de hierbij behorende prijssegmenten. Door de bouwkosten (stichtingskosten) af te trekken van de vrij op naamprijs ontstaat er een residuele grondwaarde. Deze grondwaardes worden bij de actualisatie van de grondexploitaties opgenomen in financiële haalbaarheidsstudies en lopende grondexploitaties. In het jaar 2025 waren de volgende residuele gemiddelde grondprijzen p/m² exclusief btw van toepassing en opgenomen in de gemeentelijke grondexploitaties:

Dorp	Rij	Hoek-	2 ¹ kap	2 ¹ kap	vrijstaand	vrijstaand
bedragen x € 1	goedkoop	Starter	midden	exclusief	klein	duur
Hapert	680	498	420	420	420	395
Hoogeloon	690	508	430	430	430	405
Bladel	690	518	440	440	440	415
Casteren/Netersel	670	488	410	410	410	385

Grondprijzen p/m² voor sociale huurwoningen € 250

Verzoeken tot nadeelcompensatie

Sinds de realisatie van het nieuwbouwproject Lange Trekken te Bladel is begonnen zijn er enkele nadeelcompensatieverzoeken ingediend door aanwonenden. Het eerste verzoek dateert van 16 juli 2024; hier is op 11 maart 2025 een besluit op genomen. Het onafhankelijke adviesbureau dat namens de gemeente nadeelcompensatie zaken beoordeelt, concludeerde dat er sprake was van recht op nadeelcompensatie. Het college heeft besloten het advies te volgen en het voorgestelde bedrag uit te keren. Het gaat om zes zaken in het totaal. Drie zaken zijn afgehandeld en hebben geleid tot het uitkeren van planschade. Drie zaken zijn nog in behandeling en worden beoordeeld door een onafhankelijk adviesbureau. De kans bestaat dat er voor andere grondexploitaties nog meer aanvragen ingediend zullen worden. Of een aanvrager recht heeft op nadeelcompensatie of dat gemeente Bladel zich kan beroepen op voorzienbaarheid, ligt aan het moment van aankoop ten opzichte van het eerste beleidsdocument dat de intenties voor nieuwbouw openbaar maakte (Structuurvisie, 2008).

BBV-verslaggeving regels rondom grondexploitaties

In de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023) van de commissie BBV zijn richtlijnen opgenomen over de afbakening van grondexploitaties en aan de grondexploitaties toe te rekenen kosten. Hieronder staat een samenvatting van de onderwerpen die van belang zijn voor gemeenten:

Bouwgronden in Exploitatie (BIE)

Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE) is als volgt opgenomen in BBV: Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

1. Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatie-complex. Vanaf dat moment kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.
2. Richttermijn van duur grondexploitatie is 10 jaar en hier kan alleen goed gemotiveerd van worden afgeweken.
3. Bij kostentoerekening wordt het verplicht aan te sluiten op de kostenverhaalsmogelijkheden benoemd in de Omgevingswet.
4. De toegestane rente die wordt toegerekend aan grondexploitaties moet worden gebaseerd op daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen en wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de totale leningenportefeuille van de gemeente naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen indien niet is gekozen voor projectfinanciering.
5. De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van een verliesvoorziening van negatieve grondexploitaties is gelijk aan het maximale streefpercentage van de Europese Centrale Bank (2%).
6. De presentatie van de te verwachten resultaten in de paragraaf grondbeleid dient te gebeuren tegen de eindwaarde.
7. Het treffen van een afboeking of een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van het volledige verlies, zoals opgenomen in de MPG.

Materiële vaste activa, strategische gronden

Onder de Materiële Vaste Activa worden de categorieën anticiperende-, strategische gronden en overige gronden en terreinen opgenomen. Anticiperende gronden zijn gronden waar een (vastgesteld) visie ten grondslag ligt zoals het woningbouwprogramma tot het jaar 2040. Strategische gronden worden gedefinieerd als gronden zonder vaste bestemming die (nog) geen onderdeel zijn van een transformatieproces. Overige gronden en terreinen worden gedefinieerd als gronden met een vaste bestemming die geen onderdeel zijn van een transformatieproces.

1. Afschaffing van de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) in het BBV. Zolang de gronden niet gekwalificeerd worden als BIE staan ze op de balans onder de Materiële Vaste Activa (MVA) als strategische gronden.
2. Toerekenen van rente en andere kosten is niet langer toegestaan voor gronden die (nog) niet in exploitatie zijn genomen.
3. Anticiperende en strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderingsgrondslagen voor gronden en terreinen onder de Materiële Vaste Activa (MVA).
4. Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is toegestaan onder de volgende voorwaarden: De kosten moeten passen binnen de kostenlijst bijlage XXXV en bijlage XXXIV opgenomen in hoofdstuk 13

Omgevingsregeling en mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit.

Governance

Bevoegdheden B&W

Het college is bevoegd tot het besluiten en verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen (Gemeentewet). Wel moet het college vooraf inlichtingen verstrekken over de uitoefening van deze bevoegdheden, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. Ter bevordering van een efficiënte en vlotte afdoening van zaken heeft het college respectievelijk de burgemeester, de bevoegdheid tot afdoening van een aantal zaken opgedragen aan ambtenaren (mandaat).

Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG)

In de MPG wordt de stand van zaken per grondexploitatie van een woningbouwplan tekstueel en cijfermatig weergegeven. De grondexploitaties zijn afgeleid van het woningbouwprogramma. Het woningbouwprogramma is derhalve opgenomen in de MPG. Hierdoor kan de raad controle uitvoeren over de grondexploitaties en daar waar nodig bijsturen. De MPG loopt mee met de planning & control cyclus en wordt drie maal per jaar geactualiseerd (begroting, perspectiefnota en jaarrekening). Het document voldoet aan de gestelde eisen vanuit de commissie Besluit Begroting en Verantwoording en is een samenvattend document voor de accountant. De MPG wordt jaarlijks, bij de jaarrekening, afzonderlijk vastgesteld door de gemeenteraad.

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde (of nog te verwerven) grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Jaarlijks geven wij, in het kader van de begroting en de jaarrekening, een toelichting op de financiële positie van de "grondexploitatie-activiteiten" per 31 december van het begrotingsjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum geraamde inkomsten en uitgaven. Tevens is rekening gehouden met de wijzigingen in de regelgeving.

De belangrijkste wijzigingen met betrekking tot de BIE's zijn:

- Om de risico's op de voorraadpositie met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen;
- Jaarlijks zal een herziening van de grondexploitatiebegroting moeten plaatsvinden;
- Voor de kosten die aan BIE kunnen worden gerekend tot de vervaardigingskosten wordt aangesloten op de kostensoortenlijst, zoals opgenomen in art. 13.11 en 13.15 Omgevingswet;
- De toegestane toe te rekenen rente aan BIE moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan BIE. De toe te rekenen rente voor het jaar 2025 betrof 1,15%.

In de MPG worden de in grondexploitatie genomen lopende en (eventueel af te sluiten) woningbouwplannen in 2025 weergegeven voorzien van een tekstuele toelichting over de stand van zaken per project en cijfermatig over het verloop, boekwaarde, tussentijdse winstneming, verliesvoorziening, resultaten, risicoanalyse en weerstandvermogen (algemene reserve grondexploitaties) van de desbetreffende grondexploitatie. In het jaar 2025 is één (1) grondexploitatie als BIE vastgesteld door de gemeenteraad. Dit is de grondexploitatie De Groene Akkers in Bladel. Deze BIE is, naast de lopende BIE's, opgenomen in de P&C cyclus.

In het kort de stand van zaken per lopende BIE met betrekking tot het boekjaar 2025.

Akkerstraat Hoogeloon

Het plan Akkerstraat heeft op 31 december 2025 een verlies van € 2.669. In het plan is nog opgenomen de bijdragen van exploitatiebijdragen van aangrenzende grondeigenaren die in hun achtertuin de mogelijkheid hebben tot het bouwen van een woning. Hierdoor wordt er nog een kostenpost verwacht voor het ophogen van grond ad. € 42.651 zodat voor de grondeigenaren het bouwen van de woning mogelijk kan worden gemaakt. Omdat deze werkzaamheden de laatste uit te voeren werkzaamheden zijn wordt in 2026 onderzocht of de exploitatiebijdragen opgenomen kunnen worden in het omgevingsplan vanuit de Omgevingswet. Op deze wijze worden de exploitatiebijdragen opgenomen in een kostenverhaalsbeschikking en kan het plan in het jaar 2027 worden

afgesloten. De exploitatiebijdragen worden dan ten laste gebracht van de af te sluiten grondexploitatie door het nemen van een verlies van € 672.566 excl. opbrengstenstijging en zal via het omgevingsplan geïnd worden.

Beemd Bladel

Plan Beemd is volledig gerealiseerd en is administratief afgesloten op 31 december 2025 met een positief resultaat van € 87.988.

Beemd/paardensportterrein Bladel

BIE Beemd/paardensportterrein heeft voor boekjaar 2025 een uitname winst van € 40.646. Alle bouwkavels zijn reeds uitgegeven. Voor het jaar 2026 worden de laatste kosten uitgegeven aan het inrichten van groen waarna tevens het woonrijp maken afgesloten kan worden. Aan de opbrengstenkant verwachten we nog een bedrag van € 11.824 aan opslag rente t.b.v. een kavel in eigendom van een particulier. We verwachten een geraamd eindresultaat van € 29.639 positief op 31 december 2026.

Lange Trekken Bladel

De laatste uit te geven bouwkavels worden in 2026 in eigendom overgedragen aan de leden van de CPO vereniging. Er wordt volop woningen gebouwd in het plangebied. Hierna volgt het woonrijp maken van het gebied. In 2025 is gebleken dat de kosten voor het woonrijp maken gebaseerd was op middelmatige kwaliteit. Echter is afgesproken tijdens omgevingsdialogen dat het gebied in een hoge kwaliteit woonrijp wordt gemaakt. Dit resulteert in een kostenverhoging van € 750.000. Hiervoor zijn de budgetten deels herzien met betrekking tot het bouwrijp en woonrijp maken. Na vaststelling van grondexploitatie tijdens de jaarrekening 2025 zal het woonrijp aanbesteed worden. Door deze kostenverhoging wordt de uitname winst gecorrigeerd naar € 93.087 en resulteert op een geraamde positieve eindwaarde in 2030 van € 214.635.

Kerkeneind Casteren (Vurste Putten)

De 6 bouwkavels voor een CPO project zijn verkocht en worden in 2026 in eigendom overgedragen. Het bouwrijp maken van het gebied zal naar verwachting in Q1 2026 voltooid zijn. Na de bouw van de woningen wordt het gebied woonrijp gemaakt. De verwachting is dat in 2027 gestart kan worden met het woonrijp maken van het gebied waardoor het plan in 2028 volledig is gerealiseerd. Door prijsverlaging van de grondprijzen aan de leden van de CPO vereniging wordt er voor het boekjaar 2025 een verliesvoorziening gevormd van € 56.464.

Kerkstraat Casteren

Plan Kerkstraat is volledig afgerond in 2025 met een verlies van € 156.814. Deze wordt gedekt uit een verliesvoorziening voor het volledige bedrag. Het restant van € 80.000 valt vrij in de exploitatie.

Egyptische Poort Bladel

Door uitbreiding van het plangebied (ontsluitingsweg) en een vereist archeologisch nader onderzoek met een verhoging van de sloopkosten is de grondexploitatie in december 2025 herzien en vastgesteld. Door de kosten van de ontsluitingsweg (€ 890.668), een vereist aanvullend archeologisch onderzoek (afgerond € 573.000) en hogere sloopkosten voor de aanwezige stallen (€ 367.332) is de geraamde positieve eindwaarde ten tijde van de vaststelling bijgesteld naar € 1.050.572. Tijdens de actualisatie, dat over de uitbreiding van het plangebied en de hierbij gepaard gaande kosten opnieuw vastgesteld dient te worden, is geen rekening gehouden met de opbrengsten kant van de uitgifte van kavels. Abusievelijk zijn de uitgifteprijzen voor sociale huur weggezet in de grondexploitatie voor marktconforme grondprijzen. Dit resulteert in een mindere opbrengst van € 316.721 waardoor de eindwaarde in 2030 geraamd wordt op een positief resultaat van € 402.241. Hierbij dient opgemerkt te worden dat volgens gemeentelijke grondbeleid de uit te geven grondprijzen residueel bepaald dienen te worden. De uitgifteprijzen ten behoeve CPO binnen het plangebied kan op dit moment nog niet residueel bepaald worden. De grondexploitatie is herzien op basis van een haalbaarheidsstudie, waardoor de verwachte eindwaarde onder voorbehoud is weergegeven. De kosten zijn, waar mogelijk, geïndexeerd en de opbrengsten zijn doorgerekend op basis van de geldende grondprijzen.

Dennenoord fase 2 Hapert

Voor het plan aangekochte perceel De Wijer is gesloopt en bouwrijp verkocht aan de ontwikkelaar voor de ontwikkeling van in totaal 123 woningen. Wat resteert is het aanbrengen van een rioolaansluiting vanuit de plangrens van de te ontwikkelen gebied naar de N284. Hiervoor zijn kosten opgenomen in de grondexploitatie van € 31.934. De uitname winst m.b.t. het boekjaar 2025 bedraagt € 107.184. We verwachten de grondexploitatie eind 2026 af te kunnen sluiten op een geraamd eindwaarde van € 8.265 positief.

Tussen de Dycken (Hoofdstraat) Hoogeloon

De grondexploitatie Tussen de Dycken is in 2023 vastgesteld. Toen vooraf de haalbaarheid onderzocht werd, waren met name spuitzones nog niet zodanig onder de aandacht als vandaag de dag. Dit heeft met ontwikkelingen in de jurisprudentie te maken. Er is beperkte wetgeving over spuitzones. In 2025 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meerdere uitspraken gedaan rond spuitzones, die ervoor gezorgd hebben dat een richtafstand van 50 meter als niet onredelijk wordt gezien. Het te ontwikkelen gebied Tussen de Dycken is grenzend aan 3 landbouwpercelen alwaar een spuitzone van 50 meter het te ontwikkelen gebied overlapt (totale overlapping in het plangebied bedraagt circa 18.500 m²). De overlapping belemmert de uitgifte van bouw kavels (uitspraak Hoge Raad). Om deze belemmering zoveel als mogelijk weg te nemen worden er momenteel onderhandelingen gevoerd met 3 aangrenzende grondeigenaren. Op 1 perceel ten noordwesten aangrenzend aan het plangebied heeft onze gemeente een 1^e recht van koop (perceel Hoogeloon H 588, perceel oppervlakte 32.050 m²). Omdat er een 1^e recht van koop in een notariële akte is vastgelegd is een bedrag van € 2.403.750 aan verwerving opgenomen waardoor na aankoop de spuitzone planologisch gecorrigeerd kan worden. Voor de overige 2 grondeigenaren zijn de kosten van nadeelcompensatie opgenomen van in totaal € 319.650. Door de ligging van het plangebied ten opzichte van het maaiveld dient het gebied opgehoogd te worden met naar verwachting een 0.50 meter. Hiervoor zijn er kosten geraamd van € 502.110. Door het opnemen van deze kosten wordt bij einde looptijd een raming op eindwaarde verwacht van € 118.675 positief op einde looptijd in 2030. De grondexploitatie is destijds geopend op basis van een haalbaarheidsstudie, waardoor de verwachte eindwaarde onder voorbehoud is weergegeven. De kosten zijn, waar mogelijk, geïndexeerd en de opbrengsten zijn doorgerekend op basis van de geldende grondprijzen.

Veldbroek Casteren

Het plangebied Veldbroek (gelegen nabij een beekdal) bezit een spuitzone overlapping van in totaal 11.700 m² van een aangrenzend agrarisch perceel terwijl het bruto plangebied van Veldbroek 29.835 m² bedraagt. Momenteel zijn we in onderhandeling met de enige aangrenzende grondeigenaar over de spuitzone. Daarnaast zitten we in een (water) onderzoeksfase om het plangebied ruimtelijk goed te ordenen. Hiervoor worden er gesprekken gevoerd met de provincie en het waterschap. De conclusie uit de onderzoeksfase wordt in Q2 2026 verwacht. Afhankelijk van dit onderzoek volgen er vervolggesprekken met de externe partijen; de provincie en het waterschap.

In het jaar 2025 zijn voor het plan Veldbroek kosten gemaakt dat gebudgetteerd was in de grondexploitatie. Bij doorgang van het plan Veldbroek wordt de eindwaarde in 2029 geraamd op een positief resultaat van € 1.384.339. De grondexploitatie is destijds geopend op basis van een haalbaarheidsstudie, waardoor de verwachte eindwaarde onder voorbehoud is weergegeven. De kosten zijn, waar mogelijk, geïndexeerd en de opbrengsten zijn doorgerekend op basis van de geldende grondprijzen.

De Stuw Hapert

Plan De Stuw in Hapert maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling "Hapert West". Deze gebiedsontwikkeling is onder te verdelen in twee afzonderlijk (maar wel in samenhang) te realiseren deelgebieden: ten noorden en ten zuiden van de Dalweg. Plandeel De Stuw is gelegen in het noordelijk gedeelte. De in 2024 vastgestelde grondexploitatie heeft in het boekjaar 2025 alleen gebudgetteerde mutaties ondergaan. Omdat in het noordelijk deel van de gebiedsontwikkeling sprake is van een aantal (milieutechnische) knelpunten waaronder geurhindercontouren en spuitzones die ook doorwerken in plandeel De Stuw is een goede samenwerking tussen verschillende partijen in dit gebied van belang. Op dit moment wordt de mogelijke samenwerking met de eigenaren van de aangrenzende percelen nader onderzocht. Als dit leidt tot een samenwerking kunnen naar verwachting circa 400 woningen in het noordelijk gedeelte gerealiseerd worden. We verwachten in Q3 2026 meer duidelijkheid te hebben over een mogelijke samenwerking. Vooralsnog wordt in de grondexploitatie uitgegaan van een gemeentelijke ontwikkeling met een looptijd tot 2030 met een verwacht positief eindresultaat van € 1.266.591. De grondexploitatie is destijds geopend op basis van een haalbaarheidsstudie, waardoor de verwachte eindwaarde onder voorbehoud is weergegeven. De kosten zijn, waar mogelijk, geïndexeerd en de opbrengsten zijn doorgerekend op basis van de geldende grondprijzen.

De Groene Akkers Bladel

De grondexploitatie De Groene Akkers is in februari 2025 vastgesteld en maakt deel uit van een grotere gebiedsontwikkeling, waarin ook verschillende andere partijen deelnemen. Op dit moment lopen er nog gesprekken met de andere grondeigenaren over de stedenbouwkundige en programmatische invulling van het gebied. De meeste eigenaren gaan uit van zelfrealisatie voor wat betreft de bouw van de woningen op de eigen percelen. De realisatie van de infrastructuur en inrichting van de openbare ruimte wordt door de gemeente ingevuld. Met de grondeigenaren worden de locatie-specifieke afspraken en het wettelijk verplichte kostenverhaal vastgelegd in een anterieure overeenkomst. De per grondeigenaar te verhalen bijdragen zijn opgenomen in de

grondexploitatie en zijn onlangs geactualiseerd. We verwachten in Q2-Q3 2026 de stedenbouwkundige uitwerking te kunnen afronden en de benodigde anterieure overeenkomsten af te sluiten met de verschillende grondeigenaren binnen het gebied. Als dit niet lukt ligt het voor de hand dat de gemeente besluit haar eigen gronden bouw- en woonrijp te maken voor de realisatie van met name sociale en betaalbare woningbouw. In dat geval zal de grondexploitatie geheel herzien moeten worden. Vooralsnog gaan we ervan uit dat het plan De Groene Akkers als totale gebiedsontwikkeling ontwikkeld wordt waarbij bij einde looptijd in 2034 een positief resultaat wordt verwacht van € 1.220.357. De grondexploitatie is in 2025 geopend op basis van een haalbaarheidsstudie, waardoor de verwachte eindwaarde onder voorbehoud is weergegeven. De kosten zijn, waar mogelijk, geïndexeerd en de opbrengsten zijn doorgerekend op basis van de geldende grondprijzen.

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de in exploitatie genomen plannen weergegeven:

verloop in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	overheveling vanuit (IM)MVA	vermeerde- ringen	verminder- ringen	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2025	voorziening	balanswaarde 31-12-2025
Egyptische Poort woongebied (BIE)	1.267		184	86		1.365		1.365
Dennenoord fase 2 (BIE)	521		13	700	107	-59		-59
Groene Akkers (BIE)		2.180	233			2.413		2.413
Tussen de Dycken (BIE)	2.216		438			2.654		2.654
Bestemmingsplan Beemd (BIE)	-90		2		88			
Bestemmingsplan Beemd/paardensportterrein (BIE)	-101		4		41	-56		-56
Locatie Kerkstraat Casteren (BIE)	6		151		-157			
Lange Trekken (BIE)	1.311		107	2.173	-93	-848		-848
Akkerstraat Hoogeloon (BIE)	710		101			811	307	504
De Stuw Hapert (BIE)	1.614		720	48		2.286		2.286
Veldbroek Wagenbroeken Casteren (BIE)	51		59			110		110
Locatie Kerkeneind Casteren (BIE)	-40		40				56	-56
Hoeve 11 en 13 Netersel (BIE)								
totaal	7.465	2.180	2.052	3.007	-14	8.676	363	8.313

Grondexploitaties in voorbereiding in 2025

Locatie Het Palet Hapert

😊 Samen met stedenbouwkundig bureau OD205 en de initiatiefnemers van het gezondheidscentrum hebben we kaders voor een cascoplan en kwaliteitsplan opgezet. Om dit plan te vervolmaken moet ook de invulling van het nieuw te vormen ontmoetingsplein bekend zijn. Diverse scenario's passeren hierbij de revue. De scenario's worden financieel vertaald. Aan de hand van de diverse scenario's en financiële vertaling volgt naar verwachting in Q3/Q4 2026 een voorontwerp omgevingsplan voorzien van een concept grondexploitatie ter vaststelling.

Locatie Den Tref Hapert

😊 Dit gebied is volgend op de ontwikkelingen binnen het Palet. De totale opgave voor het centrum Hapert moet voldoen aan ons woonbeleid. Dat betekent dat 30% sociaal gerealiseerd moet worden. Aangezien de richting van het Palet meer commercieel gericht is, wordt aan het Alexanderhof veelal sociaal gebouwd (begane grond een gezondheidscentrum met daarboven op sociale huurappartementen). Vanwege de diep aangrenzende tuinen van grondeigenaren worden deze grondeigenaren benaderd om mee te nemen in de totaal ontwikkeling. Vooralsnog wordt locatie Den Tref ingezet voor het huisvesten van Oekraïners tot het moment van zelfontwikkeling, naar verwachting in Q2-Q3 2026 (de grondexploitatie Alexanderhof is in januari 2026 door de gemeenteraad vastgesteld waarbij het resultaat in eindwaarde € 226.340 positief bedraagt in 2029).

Locatie Latestraat Netersel (Hekkens)

😊 In voorbereiding is de verwerving van gronden locatie Latestraat/De Muilen in Netersel. In 2025 heeft onze gemeente op voornoemde locatie 1 perceel van 8.200 m² verworven. Met twee aangrenzende grondeigenaren worden gesprekken gevoerd waarbij het in totaal gaat over de verwerving van circa 25.000 m². Deze mogelijke gebiedsontwikkeling zal gefaseerd uitgegeven worden. Naar verwachting zal in Q4 2026 de grondexploitatie ter vaststelling voorgelegd gaan worden aan de gemeenteraad.

Locatie Den Herd Bladel

😊 Het gebouw Den Herd gelegen aan het Emmaplein in Bladel en zal worden gesloopt voor de ontwikkeling van een gezondheidscentrum, sociale huurappartementen (25) en 14 betaalbare CPO woningen. Het omgevingsplan zal naar verwachting in juli 2026 door de gemeenteraad worden vastgesteld. De grondexploitatie naar verwachting in september 2026.

Locatie Sint Petruschool Bladel

😊 Naast de locatie Den Herd is gelijktijdig een start gemaakt met de ontwikkeling van de voormalige Sint Petruschool aan de Burgemeester Goossenstraat te Bladel. De intentie is om op deze locatie grondgebonden woningen te realiseren voor 10 sociale huurwoningen (waaronder 4 beneden en bovenwoningen) en 12 betaalbare woningen ten behoeve van Locatievereniging Bladel (CPO). We verwachten in Q3/Q4 2026 de grondexploitatie te kunnen laten vaststellen door de gemeenteraad.

Tussentijdse winsten

Indien er sprake is van (tussentijdse) winsten in de grondexploitatie, dan komen deze over het algemeen tot uitdrukking in het begrotings- of jaarrekeningresultaat. Veelal worden de batige saldi uit grondexploitatie tussentijds reeds toegevoegd aan de algemene reserve grondexploitaties. Indien het zich voordoet worden de tussentijdse winsten opgenomen in de MPG.

In de uitgangspunten van de BBV is vastgelegd de wijze waarop winstnemingen al dan niet genomen dienen te worden. Hierbij dient bij tussentijdse winstnemingen de "percentage of completion methode (POC)" te worden gevolgd: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Er bestaat voldoende zekerheid om winst te nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

In 2025 zijn volgens deze methode de volgende (tussentijdse) winstuitnames genomen:

plan	bedragen x € 1.000	winstuitname geraamd	winstuitname tussentijds	winstuitname afrondding	winstuitname totaal	winstuitname verschil
Beemd		26		88	88	62
Beemd paardensportterrein			41		41	41
Kerkstraat Casteren			-157		-157	-157
Akkerstraat Hoogeloon						
Lange Trekken			-93		-93	-93
Egyptische Poort						
Dennenoord fase 2		65	107		107	42
Tussen de Dycken						
Totaal		91	-102	88	-14	-105

Voorziening tekorten grondexploitatie

Voor een aantal plannen hebben we een voorziening moeten vormen om het gecalculeerde exploitatietekort hiermee op te kunnen vangen. In 2025 heeft een mutatie op de voorziening plaatsgevonden voor de plannen Kerkstraat, Akkerstraat en Kerkeneind. Het verloop van de voorziening is als volgt:

plan	bedragen x € 1.000	saldo 31-12-2024	vermeerdering 2025	vrijval 2025	vermindering 2025	saldo 31-12-2025
Kerkstraat Casteren		237		80	157	
Akkerstraat Hoogeloon		294	13			307
Kerkeneind Casteren			56			56
Totaal		531	69	80	157	363

Algemene reserve grondexploitaties

Op basis van artikel 16 van het BBV moeten de beleidsuitgangspunten omtrent de algemene reserve grondexploitatie in relatie tot de risico's van de grondzaken toegelicht worden. Voor het berekenen van de benodigde hoogte van het weerstandsvermogen middels het kwantificeren van de risico's gebruiken we op grond van de vastgestelde grondnota 2019 de norm Inspectie Financiën Lagere Overheden (IFLO-methode). Volgens deze methode wordt het weerstandsvermogen berekend aan de hand van een percentage van het geïnvesteerd vermogen en een percentage van de nog te realiseren opbrengsten. Met het hanteren van een percentage van 5% van het geïnvesteerd vermogen en 5% van de nog te realiseren opbrengsten is ons inziens een toereikende omvang opgenomen, gelet op het relatief laag geïnvesteerd vermogen. Het risico-bedrag dat wordt bepaald middels de zogenaamde IFLO-methode wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandsvermogen.

De financiële positie (op langere termijn) van grondexploitaties moet worden beoordeeld vanuit de som van de gerealiseerde en nog te realiseren opbrengsten in relatie tot de aanwezige risico's bij de grondexploitatie. Deze norm toegepast op de Bladelse situatie resulteert in het volgende bedrag voor 2025:

Omschrijving	Bedrag
5% van de netto boekwaarde (exclusief aftrek voorziening) ad € 8,676 miljoen	433
5% van de nog te realiseren opbrengsten ad € 37,217 miljoen	1.861
Totaal benodigd weerstandsvermogen grondexploitaties	2.294

De omvang van de reserve bedraagt € 1.879.000 zodat de reserve per saldo met een bedrag van € 416.000 aangevuld moet worden. Dat doen we via het voorstel tot resultaatbestemming.

Onttrekkingen en toevoegingen aan de "algemene reserve grondexploitaties" vinden plaats bij het treffen van een voorziening voor een grondexploitatie met een begroot verlies of indien een grondexploitatie met positief resultaat wordt afgesloten. Indien het niveau van de "algemene reserve grondexploitaties" wordt bereikt kan worden besloten een overheveling naar de algemene reserve te laten plaatsvinden. Indien het niveau van de "algemene reserve grondexploitaties" onderschreden wordt, dan dient in dat geval voeding uit de algemene reserve plaats te vinden of door andere dekkingsbronnen. Anderzijds kan dit aanleiding zijn de gemeentelijke grondexploitaties te herprioriteren zodat een gezond niveau van de "algemene reserve grondexploitaties" blijft gewaarborgd.

De grondexploitatie is binnen de gemeentelijke begroting een gesloten circuit en de "algemene reserve grondexploitatie" heeft feitelijk dezelfde functie als de algemene reserve die heeft binnen de algemene dienst. Via de "algemene reserve grondexploitaties" worden de financiële resultaten en risico's van de grondexploitaties expliciet gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De "algemene reserve grondexploitaties" vormt ook een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties.

Gevoeligheidsanalyse

☹ De toepassing van grondpolitiek is afhankelijk van vastgestelde ambities in beleidsvisies en de marktomstandigheden en is locatie gebonden. In het (verre en korte) verleden heeft de gemeente via actieve grondpolitiek enkele grondaankopen gedaan om grondposities te kunnen bezitten. Inmiddels is de wet gewijzigd (gemeente kan faciliterend kwantiteit mee bepalen) en zijn de marktomstandigheden drastisch gewijzigd en zijn bij ruimtelijke projecten aanpassingen aan bouwprogramma's, afzettempo, herinrichtingen en uitstel van planontwikkeling aan de orde geweest. In 2025 heeft de Hoge Raad een uitspraak over spuitzones in uitleggebieden verricht waarin opgenomen dat een agrarisch perceel dat grenst aan een woningbouwontwikkelingsgebied een spuitzone heeft van 50 meter dat de woningbouwontwikkelingsgebied overlapt waarin geen woningen of achtertuinen mogen worden gebouwd.

Wel kan geconstateerd worden dat de markt nog steeds in de lift zit gezien de vraag en aanbod op de woningmarkt, ondanks de afgelopen coronacrisis en de huidige stikstofproblematiek. De economische uitwerkingen hiervan zijn enigszins nog niet te voorspellen, zodoende blijven we voorzichtig begroten. De financiële effecten van deze ontwikkelingen zijn zoveel mogelijk verwerkt in de grondexploitatie.

De grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie, kortweg BIE) is gevoelig voor wijzigingen in economische ontwikkelingen en haar onderliggende parameters, zoals rente, inflatie, kostprijsstijgingen en uitgifteprijsen alsmede de looptijd van een project. De gemeente acht het van belang de ontwikkelingen en de impact daarvan op de verwachte resultaten nauwlettend te volgen. Om inzicht te krijgen in de actuele financiële positie van de grondexploitatie herijkt de gemeente de grondexploitaties, daar waar noodzakelijk, daarom driemaal per jaar. Voor de bepaling van de verwachte winst gaat de gemeente uit van de zogenaamde voorzichtige variant.

Gezien de complexiteit van ruimtelijke vastgoedontwikkelingen en de aannames en uitgangspunten in grondexploitaties kunnen grondexploitatieresultaten volatiel zijn. In financiële markten wordt de term volatiliteit gehanteerd in de zin van beweeglijkheid van aandelenkoersen. In het kader van grondexploitaties kan het variëren van parameters, uitgangspunten en aannames de volatiliteit van het grondexploitatieresultaat zichtbaar worden gemaakt in een netto contante waarde (kasstroom). Een manier om een indicatie van deze volatiliteit te krijgen is een worst-case scenario-analyse of gevoeligheidsanalyse (risicoanalyse) uit te voeren. Het verschil tussen het verwachte vast te stellen grondexploitatieresultaat en de uitkomst van de berekening van het worstcase scenario geeft een indicatie van de aan te houden risicobuffer in de algemene reserve grondexploitaties. De worstcase scenario wordt uitgevoerd door enkele parameters en uitgangspunten in de grondexploitatie te wijzigen. Deze analyse is op drie punten uitgevoerd: aanpassing parameters, aanpassing in bepaalde kosten

(kostenstijgingen) en opbrengsten (marktconjunctuur), en fasering (vertraging). Hier is wel “meegespeeld” voor de doorkijk, maar uiteindelijk zijn de parameters gehanteerd zoals deze in de paragraaf vermeldt staan.

Voor de grondexploitaties 2025 zijn de volgende parameters gehanteerd en toegepast in de MPG:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Correctie toegepast (raming verhoging constante prijzen in percentage).
Rente	Het BBV schrijft voor dat de rentetoerekening aansluit bij de fiscale grondslagen. Dat betekent dat alleen de daadwerkelijke rente toegerekend kan worden en dat er geen rente over het eigen vermogen mag worden toegerekend. Voor 2025 en verder is dat een 1,15% van de boekwaarde de BIE's. Voor toekomstige boekwaarden als gevolg van nog te maken kosten en te verwachten opbrengsten wordt een gemiddelde rente vreemd vermogen gehanteerd van 1,15% voor de jaren 2025 en verder.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern gebaseerd op migratiesaldo 0.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde van het project.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per januari 2026 van een deskundig bureau.
Opbrengsten	Voor de opbrengsten wordt rekening gehouden met grondprijzen voorzien van een residuele grondwaarde. Jaarlijks worden de grondprijzen door een onafhankelijke taxateur herzien en weergegeven in een adviesrapport. Deze residuele grondprijzen gelden vanaf 1 januari 2026 en zijn opgenomen in de grondexploitaties.
Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone en bedraagt 2,0%.

Risicobeheer

Ten aanzien van de grondexploitatie worden er twee soorten risico's onderscheiden, namelijk:

- Onvoorzienbare risico's;
- Voorzienbare risico's.

Onvoorzienbare risico's

😊 Marktontwikkelingen, zoals stagnatie van de gronduitgifte, kan leiden tot hogere voorraden van de “in exploitatie genomen gronden”. De hogere voorraden leiden tot hogere kosten als gevolg van rentetoerekening. Naast dit kostenstijgende effect is het ook mogelijk dat de opbrengsten van grondverkoop dalen, bijvoorbeeld door minder uitgeefbare grond. Indien één of beide situaties zich voordoen kan kostendekkenheid van complexen onder druk komen te staan. Voor deze onvoorzienbare risico's is een “algemene reserve grondexploitatie” aanwezig, waarmee ook de financiële verwevenheid van de diverse grondexploitaties versterkt wordt.

Voorzienbare risico's

😊 We kennen twee soorten waarderingsvoorschriften conform het BBV voor grondexploitaties. Op het moment dat voor een grondexploitatie het omgevingsplan nog niet is vastgesteld moet deze opgenomen worden onder de post (im)materiële vaste activa. Op het moment dat voor een grondexploitatie het omgevingsplan is vastgesteld is er sprake van een voorziening die gevormd moet worden op het moment dat er sprake is van het tekort aan het einde van de looptijd en mits er een reëel en stellig voornemen is dat deze locatie ontwikkeld gaat worden, blijken uit een raadsbesluit. Als het reëel en stellig voornemen ontbreekt moet de boekwaarde aan het einde van het jaar afgeboekt worden ten laste van het resultaat. De voorzienbare risico's blijken uit de jaarlijks geactualiseerde kostenbegrotingen van de grondexploitaties. Een tekort aan het einde van de looptijd betekent dat er een afwaardering moet plaats vinden of dat er een voorziening gevormd moet worden waarbij de hoogte van het bedrag van deze afwaardering/voorziening de contante waarde van het verwachte verlies is, zoals dit naar voren komt in de kostenbegrotingen. De voorzienbare risico's zijn opgenomen in de MPG.

Maatregelen i.v.m. risico's en risicomanagement

😊 Bij het in ontwikkeling/uitvoering nemen van nieuwe exploitatiegebieden wordt aan de hand van risicoanalyses gestreefd naar sluitende grondexploitaties. Toetsing van de uitkomst van deze analyse op een rendementsuitkomst van de “cashflow” zal een beslissing tot het in exploitatie nemen van een gebied ondersteunen. In de afgelopen jaren zijn (forse) maatregelen getroffen om de risico's van de grondexploitatie te dekken. Deze maatregelen betroffen:

-
- het vormen van een voorziening afwaardering boekwaarden voor het dekken van het verschil tussen de boekwaarde en actuele marktwaarde en
 - het vormen van een voorziening voor te verwachten verliezen.

Om de risico's zoveel mogelijk beheersbaar te houden worden, daar waar noodzakelijk, driemaal per jaar de grondexploitatieberekeningen van de diverse exploitaties bijgesteld. Eventuele verliezen worden hiermee tijdig inzichtelijk gemaakt waardoor passende maatregelen kunnen worden getroffen.

2.7 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

In artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in hun jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering van deze wet. Dit artikel beoogt de actieve openbaarheid te bevorderen door bestuursorganen te verplichten in hun begroting en verantwoording aan te geven hoe zij de bepalingen van de Woo naleven.

In deze paragraaf doen wij verslag van onze beleidsvoornemens. Daarbij richten wij ons op 3 pijlers van de Woo:

- Actieve openbaarmaking
- Passieve openbaarmaking
- Verbetering van de informatiehuishouding

Verantwoording Woo

😊 **Actieve openbaarmaking**

De Woo kent voor gemeenten 11 categorieën informatie die actief openbaar moeten worden gemaakt. Ter ondersteuning hiervan is de 'Woo-index' ontwikkeld, een verwijzindex, en een zoekfunctie op overheid.nl. Echter, de verplichte openbaarmaking is voor de meeste categorieën nog niet in werking getreden. Per 1 november 2024 is het openbaar maken van algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens verplicht gesteld voor gemeenten. Via het Register van Overheidsorganisaties hebben we ook informatie openbaar gemaakt over de organisatie en werkwijze en de bereikbaarheidsgegevens. Tevens publiceren we algemeen verbindende voorschriften op de voorgeschreven manier. Hierdoor voldoen we aan de eerste tranche van de actieve openbaarmaking.

Verder is onze gemeente reeds begonnen met de actieve openbaarmaking van diverse documenten, zoals raadstukken, beleidsregels en jaarverslagen. Voor de informatiecategorieën in de overige tranches wordt in de eerste helft van 2026 meer duidelijkheid verwacht over de inwerkingtreding. Wij treffen voorbereidingen voor het moment dat ook andere categorieën documenten openbaar gemaakt moeten worden. Daarvoor moet een online portaal ingericht worden.

😊 **Passieve openbaarmaking**

Naast actieve openbaarmaking heeft iedereen het recht om een verzoek in te dienen, voor openbaarmaking van informatie. De Woo stelt een termijn van vier weken voor het behandelen van een dergelijk verzoek, deze termijn kan worden verlengd met twee weken. In 2025 hebben wij 25 verzoeken ontvangen. De meerderheid van de bij ons binnen gekomen verzoeken zijn afgehandeld binnen de hiervoor gestelde termijn, namelijk 76% tot 99% van alle verzoeken.

😊 **Verbetering van de informatiehuishouding**

Een kernprincipe van de Woo is het op orde hebben van de informatiehuishouding. Dit onderwerp raakt alle afdelingen van de gemeente en heeft voortdurend onze aandacht. In 2025 hebben we ons gericht op het verbeteren van de informatiehuishouding, waarbij we o.a. de gemeentelijke processen in beeld hebben gebracht. Zo is ook beschreven hoe de informatie en documentatie bij deze processen moet worden verwerkt en bewaard. Hierdoor kunnen we snel en inzichtelijk de informatie naar boven halen als dat nodig is. Daarnaast blijven we ons richten op het goed en eenduidig registreren van zaken en bijbehorende documentatie, het beveiligen van toegang tot specifieke schijven en informatiesystemen en het opschonen van bestanden met oog op informatieveiligheid en privacy. Door deze maatregelen streven we ernaar de transparantie en toegankelijkheid van onze gemeentelijke informatie te vergroten, in lijn met de doelstellingen van de Wet open overheid.

2.8 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Visie op verbonden partijen

Bladel heeft een positieve grondhouding ten opzichte van samenwerking: regionaal of nog breder. De verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Beleidsmatig blijft de gemeente uiteraard verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Monitoren en toezicht houden doen we enerzijds door bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse overlegstructuren, anderzijds door de raad jaarstukken aan te bieden waarop zij haar zienswijze kan baseren. Partijen met een publiekrechtelijk karakter hebben hun eigen P&C-cyclus. Bij de behandeling van de begrotingen en jaarrekeningen van de verbonden partijen neemt de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende taak.

Verbonden partij	Programma	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage (*1.000)	Eigen vermogen 1/1/2025 (*1.000)	Eigen vermogen 31/12/2025 (*1.000)	Vreemd vermogen 1/1/2025 (*1.000)	Vreemd vermogen 31/12/25 (*1.000)	Risico's	Resultaat 2025 (*1.000)
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Veiligheid	GR	2,73%	1.534	3.262	5.789	34.714	31.776	1. Huisvesting gebruikersonderhoud en duurzaamheid 2. Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit 3. Eigen risicodragers 4. Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident 5. PTSS Situaties	291
Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost	Volksgezondheid en milieu	GR	2,54%	838	7.746	9.439	29.551	29.987	1. Stijging van kosten 2. Onvoldoende budget 3. Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering 4. Extra kosten door organisatieverandering 5. Extra kosten door verandering taakuitvoering 6. Extra kosten door afname markttaken 7. Beveiliging en (onder)- verzekering 8. Verbonden partijen	2.180
Metropoolregio Eindhoven	Bestuur en ondersteuning, Verkeer en Vervoer, Economie en Sociaal Domein	GR	2,48%	343	20.597	21.952	21.828	62.687	1. Hogere kosten inhuur subsidabele projecten 2. Overdracht Gulbergen aan Provincie Noord-Brabant	83

Kempenplus	Verkeer en Vervoer, Sport, Cultuur en Recreatie, Sociaal Domein	GR	36,30%	8.153	4.512	3.840	6.543	8.415	1. Lichte groei aantl cliënten. 2. Implementatie ERP-systeem. 3. Uitvoering bijzondere bijstand. 4. Afwikkeling DVO Oirschot. 5. Inhuur t.o.v. vaste dienst. 6. Strategische verkenning 2025.	916
Samenwerking Kempengemeenten	Overhead, Sociaal Domein en VHROSV	GR	21,89%	5.204	-382	68	14.386	16.487	1. Risico's bij de afdeling SSC blijven mogelijke investeringen in de komende jaren met een verplicht karakter. 2. Bij de afdeling MD bestaat het risico op een toenemend beroep op de open-einde regelingen waardoor ook de bedrijfsvoeringskosten kunnen toenemen. 3. Vacatures zijn bij zowel MD als SSC moeilijk in te vullen. 4. Capaciteitsproblemen bij ziekteverzuim of verlof 5. Informatiebeveiliging en aansprakelijkheid	68
Omgevingdienst Zuidoost Brabant	Veiligheid en VHROSV	GR	2,23%	756	4.183	4.749	4.907	3.999	1. Te lage productiviteit niet veroorzaakt door ziekteverzuim 2. Niet kunnen beschikken over voldoende werkaanbod voor trainee traject (TOP) 3. Opdrachten en formatie stemmen niet met elkaar overeen 4. Geschil over verantwoordelijkheden in proces 5. Overschrijding budget ICT voorzieningen 6. Hoog ziekteverzuim 7. Ransomware 8. Minder uren beschikbaar voor opleidingen 9. Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers/inhuur via flexibele schil	917
Bizob	Overhead	Overig	nvt	175	600	842	1.832	2.050	1. Capaciteitsproblemen bij conflicten, schaarste op de arbeidsmarkt of langdurige ziekte. 2. Aansprakelijkheid vanwege data lek 3. Vervanging Mercell	1.737
Stichting Zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	Veiligheid	Overig	nvt	7	Nog niet besch.	Nog niet besch.	Nog niet besch.	Nog niet besch.	Er zijn geen materiële risico's aanwezig	Nog niet besch.
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Algemene dekkingsmiddelen	Overig	62.790 aandelen á € 2,50	nvt	4.777.000	4.863.000	123.164.000	110.701.000	Er zijn geen concrete risico's bij deze verbonden partij. De BNG wordt door beleggers onverminderd als één van de veiligste banken ter wereld beschouwd. Het uit te keren dividend blijft een prognose omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeontwikkelingen	172.000

2.9 Energietransitie

Wat wilden we gaan we doen?

In 2025 werken we verder aan de projecten/activiteiten in het uitvoeringsprogramma Energietransitie 2023-2025 waarmee we bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelstelling. Dit programma is onderverdeeld in drie thema's: Warmte, Elektriciteit en Regionale Energiestrategie (RES). Daarnaast gaan we extra inzetten op het communiceren over de (projecten/activiteiten in het programma) Energietransitie richting onze inwoners en bedrijven.

Wat wilden we bereiken?

In de gemeente Bladel hebben we in 2030 de CO₂-uitstoot met 49% gereduceerd ten opzichte van 1990.

Thema RES

Wat hebben we gedaan in 2025?

😊 In 2025 is er een vervolg gegeven aan het regionale project De Groene Zone Isoleren. De start was stroef en in november 2025 volgde het bericht dat de organiserende partij Winst Uit je Woning failliet is gegaan. Hierdoor is het project stil komen te liggen. Gemeente Bladel onderzoekt hoe ze zelf een soortgelijke aanpak kunnen starten in 2026.

In 2025 zijn stappen gezet om de capaciteit te vergroten van het elektriciteitsnet tussen de midden/hogspanningsstation Eindhoven-Zuid en Hapert middels het aanleggen van een ondergrondse kabel. Er werd een samenwerkingsovereenkomst opgesteld die begin 2026 is ondertekend.

Als gemeente Bladel namen we in 2025 deel aan 8 coalities van de RES MRE die direct bijdragen aan het behalen van lokale doelstellingen. Naast De Groene Zone Isoleren en de netuitbreiding Eindhoven-Zuid Hapert zaten we in de volgende coalities/projecten; aanpak VvE's de Kempen, Traject Opgroeiruimte met KempenEnergie, Aanpak Energiearmoede, Verduurzaming Bedrijventerreinen, Energieschap de Kempen en de buurtaanpak met Enexis Netbeheer. Deze projecten gaan door in 2026.

In 2025 werkten we samen met de 21 gemeenten en Enexis aan een overeenkomst om het elektriciteitsnetwerk versneld uit te breiden. Een verbetering van de samenwerking met de netbeheerders staat hoog op de agenda bij de RES MRE.

Thema Elektriciteit

Wat hebben we gedaan in 2025?

😊 Samen met de andere gemeenten uit de regio onderzochten we in samenwerking met Rijkswaterstaat de potentie van Opwek van Energie op Rijksgronden (OER). Voor de gemeente Bladel is de conclusie getrokken dat de beschikbare percelen te smal en langgerekt zijn. De kosten voor aanleg en beheer van zonnepanelen naast de snelweg zijn hoger dan de opbrengsten.

Daarnaast verrichtte gemeente Bladel samen met Buurtvereniging Dalem en Haskoning DHV een haalbaarheidsstudie voor een "Ecozone Dalem" tussen de Pan en de Pals aan de noordzijde van de snelweg. De ecozone is ruimtelijk goed inpasbaar en de doelen sluiten goed aan bij natuurontwikkeling en recreatie. Daarnaast is geconcludeerd dat opwek van energie door middel van zonnepanelen te duur is en haaks staat op beleidskaders.

In het vervolg wordt samen met Landal het Vennenbos onderzocht of zonopwek boven de parkeerplaats haalbaar is. De grondposities in het gebied zijn noodzakelijk om het project doorgang te laten vinden.

Op het Kempisch Bedrijvenpark is in 2025 de Energiehub daadwerkelijk gerealiseerd. In januari 2025 werd de Coöperatie Energiehub KBP opgericht, waarna de eerste vijf bedrijven zijn gestart met het onderling delen van energie. Met behulp van slim energiemanagement worden opwek, verbruik en opslag optimaal op elkaar afgestemd. Dit biedt bedrijven ruimte voor uitbreiding, elektrificatie en verdere verduurzaming. Daarnaast zijn in 2025 voorbereidingen getroffen om een nieuwe groep bedrijven te laten toetreden tot de energiehub. Daarmee behoort het Kempisch Bedrijvenpark tot de voorlopers in Nederland.

Op bedrijventerrein De Sleutel is met behulp van de MRE onderzoek gedaan naar de verduurzamingswensen van ondernemers. Begin 2025 bleek hieruit dat meerdere bedrijven hinder ondervinden van netcongestie. Met steun van de Provincie Noord-Brabant is in 2025 een haalbaarheidsstudie gestart naar oplossingen en de mogelijkheden voor een energiehub. Het onderzoek wordt uitgevoerd door OBGB, KOP en gemeente Bladel en wordt in 2026 afgerond.

In 2025 zijn voorbereidingen getroffen zodat in 2026 kan worden gestart met de bouwwerkzaamheden voor Windpark de Pals. Het windpark is in 2027 operationeel.

Thema warmte

Wat hebben we gedaan in 2025?

😊 In 2025 is gewerkt aan de herijking van de Transitievisie Warmte. Dit verandert naar een Warmteprogramma en is een verplicht onderdeel onder de omgevingswet. Voor het Warmteprogramma is er onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van (lage temperatuur) warmtenetten in onze gemeente. Daarnaast is er gesproken met inwoners, bedrijven en organisaties hoe zij ondersteund willen worden om in 2050 aardgasvrij te worden. De input is verwerkt in het Warmteprogramma welke wordt vastgesteld in 2026.

Daarnaast zijn er diverse doelen uit het Uitvoeringsprogramma gebouwde omgeving behaald. Zo is de website Duurzaamblad.nl opgeleverd om inwoners te helpen met het nemen van duurzame maatregelen. Vonden er informatiebijeenkomsten plaats, werd er een duurzaamheidsweek georganiseerd, ontwikkelden we een aanpak om VvE's te ondersteunen en verleenden we subsidies voor duurzame maatregelen bij woningen.

Voor de pilotbuurt Aardgasvrije Wijken Hapert werden er informatiebijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast konden inwoners van deze wijken gebruik maken van gratis en onafhankelijk advies van KempenDuurzaam om stapsgewijs de woning aardgasvrij te maken.

Kadernota Energie en Klimaat

Wat hebben we gedaan in 2025?

😊 De Kadernota Energiebeleid is in november 2025 vastgesteld. Daarnaast is het Uitvoeringsprogramma 2026-2028 uitgewerkt. Deze is begin 2026 vastgesteld.

2.10 Rekenkamerrapporten

De rekenkamer Kempengemeenten (hierna rekenkamer) voert onderzoeken uit om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst. De taak van de rekenkamer is het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

1. rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
2. doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
3. doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

De rekenkamer spreekt de ambitie uit dat zij door middel van haar (benchmark)onderzoeken een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bestuur van Bladel en dat de resultaten van rekenkameronderzoek een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad. De richtlijnen die de rekenkamer hanteert zijn vastgelegd in het 'Onderzoeksprotocol Rekenkamer Kempengemeenten 2024'. Het doel van dit protocol is om waarborg te bieden voor de kwaliteit van de onderzoeken en voor een goed verloop van het gehele onderzoeksproces. In dit protocol is ook vastgelegd dat de voortgang van de adviezen en conclusies van de rekenkamerrapporten worden meegenomen in de documenten van de planning en controlcyclus (tussenrapportages en jaarrekening), zodat de gemeenteraad jaarlijks kan controleren wat de stand van zaken is. In deze rapportage wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de volgende rekenkamerrapporten:

- Woonbeleid
- Implementatie van de Omgevingswet
- Ondernijning in de Kempen
- Burgerinitiatieven
- Jeugdhulp in Bladel

Woonbeleid

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd in de gemeente Bladel naar het woonbeleid. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Is het woonbeleid van Bladel doeltreffend? Met andere woorden heeft het door de raad vastgestelde beleid bijgedragen aan de ambities en doelen die de raad heeft vastgesteld ten aanzien van wonen, zowel zoals opgenomen in het vigerende (regionale) beleid als in het inmiddels afgeronde beleid?"

Geconcludeerd wordt dat:

- huishoudensprognoses en hoge marktdruk de uitvoering van het woonbeleid beïnvloeden;
- de lokale en regionale woonvisies zich richten op dezelfde doelen;
- de helft van de doelen niet meetbaar zijn en de resultaten vooral behaald zijn op 'nieuwbouw-doelen';
- 'korte lijntjes' een groot voordeel is van een kleine gemeente;
- belemmering in de uitvoering vooral voorkomt uit beperkte capaciteit en financiële middelen;
- monitoren van resultaten en bijsturen van doelstellingen om aandacht vragen.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies een vijftal aanbevelingen. De gemeenteraad besluit deze aanbevelingen over te nemen en het college is verzocht hieraan invulling te geven.

1. Bepaal visie om gemeenteraad en ambtenaren in positie te brengen.
2. Practice what you preach: zet kernkeuzes om in uitvoering en monitoring.
3. Programmeer adaptief en zet in op no-regret plannen.
4. Heb meer aandacht voor middenhuur en het betaalbaar houden van woningen.
5. Maak meer werk van structurele monitoring inzake de toekomstbestendigheid van de woningvoorraad.

Voortgang adviezen & conclusies

Zomer 2024 is de Kempische visie op wonen 2024-2028 vastgesteld door de raad. In het najaar van 2024 zijn bijbehorend uitvoeringsplan en lokale aanvulling (Bladels toetsingskader woningbouw) aangeboden. In de nieuwe woonvisie is aandacht voor het betaalbaar houden van woningen.

Inzetten op verbeteren van de monitoring is één van de punten uit het uitvoeringsprogramma. Ondertussen werken we met een online programma voor het woningbouwprogramma. Dit levert een positieve bijdrage in de monitoring. Met een actievere grondpolitiek hebben we grondposities verworven ten behoeve van woningbouw. In alle vijf de kernen hebben we posities waar de gemeente zelf aan zet is. Dit zijn no-regret locaties waar we zelf de regie over hebben.

Implementatie van de omgevingswet

De rekenkamer heeft (in 2022) een onderzoek uitgevoerd in de Kempengemeenten naar de mate waarin de gemeente klaar is voor de Omgevingswet. Destijds werden de volgende conclusies getrokken:

- de gemeente Bladel is niet klaar voor de invoering van de Omgevingswet;
- de Omgevingswet is onvoldoende bekend bij bestuurders en raad waar het gaat om de praktische consequenties en de bedoeling van de wet;
- de gemeente(raad) wil beleidsneutraal overgaan;
- de raad wordt (door het college) in staat gesteld om te kaderstellen en controleren, maar voelt zich nog niet senang in die rol;
- de informatievoorziening is op orde, maar het implementatieproces blijft lastig te volgen;
- er is op dit moment geen regionale samenwerking tussen de gemeenteraden.

De rekenkamer deed acht aanbevelingen; deze werden overgenomen door de gemeenteraad. Aan het college werd verzocht om hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren. Medio 2025 is hieraan middels raadsmededeling RM25.052 (d.d. 24 juni 2025) invulling gegeven. Hieronder wordt beknopt ingegaan op de stand van zaken, die uitgebreid is toegelicht in de genoemde raadsmededeling.

1. College en raad: Maak twee parallelle projectplannen voor het inrichten van de VTH-taken binnen de gemeente in nauwe samenwerking met de VTH De Kempen. Eén plan voor de basisinrichting van het proces binnen de gemeente én een plan voor de borging van de Omgevingswet in het proces.
Status: voltooid
2. College en raad: Investeer in het verwerven van kennis en inzichten ten aanzien van de bedoeling van de Omgevingswet en de impact van de wet op de gemeentelijke organisatie.
Status: continue aandacht
3. College: Ga uit van "het hoeft niet af te zijn om klaar te zijn".
Status: voltooid
4. College: Stel een handboek "werken met het omgevingsplan" op.
Status: voltooid
5. College en raad: Heb aandacht voor het capaciteitsprobleem.
Status: continue aandacht
6. College en raad: Zorg voor een meerjarenplanning met doelstellingen voor de komende drie tot vijf jaar.
Status: onderhanden
7. College en raad: Zorg voor een regionaal platform of meer samenwerking voor raadsleden.
Status: nog op te pakken
8. College en raad: Laat de gemeenteraad beter informeren over de Omgevingswet en de implicaties van de keuzes die de raad op het punt staat te maken, bijvoorbeeld via expertsessies.
Status: voltooid

Voortgang adviezen & conclusies

De raadswerkgroep Omgevingswet houdt op te bestaan wegens het vaststellen van de Omgevingsvisie van de gemeente Bladel.

Ondermijning in de Kempen

De Rekenkamer Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke aanpak van ondermijning in De Kempen. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: *Wat is nu precies de gemeentelijke taak bij de aanpak van ondermijning en hoe gaat dat in de vier Kempengemeenten?* Het onderzoek is uitgevoerd door Lokale Zaken.

Uit het onderzoek is destijds geconcludeerd dat:

- De ondermijningaanpak bestuurlijk gezien meer opvolging en aandacht verdient.
- Het idee dat de strafrechtelijke aanpak van de georganiseerde misdaad – waar nodig – dient te worden gecombineerd met gemeentelijke inspanningen om de ondermijning aan te pakken, in de vier Kempen-gemeenten onvoldoende uit de verf komt.

- De ondermijningsaanpak stagneert door een (over)complexe werkomgeving en een optelsom van een groot aantal normen en prioriteiten die niet vallen uit te voeren door de dun bezette ambtelijke veiligheidsorganisaties.
- De huidige schaal van de vier gemeenten grenzen stelt aan de beschikbare (specialistische) veiligheids-capaciteit en aan de personele ruimte op andere afdelingen om een bijdrage te leveren aan de ondermijningsaanpak.

De rekenkamer heeft op basis van de conclusies enkele aanbevelingen gedaan. De gemeenteraad heeft besloten 6 aanbevelingen over te nemen. Het college is verzocht hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. Zorg dat duidelijk is dat de aanpak van ondermijning een gemeentelijke taak is; er dient geen ruimte voor twijfel te bestaan ten aanzien van de ondermijningsaanpak als gemeentelijke taak.
2. Stel een actueel en openbaar (dus niet herleidbaar) ondermijningsbeeld op gemeenteniveau op, met behulp van informatie die beschikbaar is bij onder andere politie, justitie en RIEC. Informeer gemeenteraden periodiek over de stand van zaken; zo nodig deels vertrouwelijk, maar maak openbaar wat belangrijke ondermijnende fenomenen zijn en waaruit dat blijkt. Wacht niet op een perfect ondermijningsbeeld; dat ontstaat al doende. Maak een shortlist van signalen en vermoedens en ga aan de slag.
3. In de ambtelijke veiligheidsorganisatie is groei noodzakelijk: kwantitatief en kwalitatief, met de materie kennis en organisatorische positionering om de ondermijningsaanpak aan te jagen.
4. Verminder het aantal veiligheidsprioriteiten en normen t.b.v. de ondermijningsaanpak. Benoem een maximaal aantal normen die er écht toe doen bij de gemeentelijke ondermijningsaanpak; stel échte prioriteiten op.
5. De gemeenten maken werk van de preventie van drugsgebruik. Het logische spiegelbeeld is dat de drugshandel lokaal in kaart wordt gebracht en primair strafrechtelijk wordt aangepakt door politie en justitie.
6. Overweeg binnen het geheel aan gemeentelijke prioriteiten, eventueel in afstemming binnen de Kempen, capaciteitsuitbreiding ten aanzien van de boa-capaciteit. Ze dienen dan o.a. vaker in de avonduren te werken en risicolocaties of hotspots te bezoeken en daar gesprekken te voeren met (goed geïnformeerde) burgers.

Voortgang adviezen & conclusies

Alle aanbevelingen zijn inmiddels uitgevoerd en waar mogelijk geborgd binnen de processen. Daarmee kan worden geconcludeerd dat de aanbevelingen in principe zijn afgerond en opgevolgd, waarbij enkele onderdelen een structureel (going concern) karakter hebben en daarom blijvend aandacht vragen. Aanbevelingen 1, 4 en 5 zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Veiligheid (UVP) 2025-2026. In de loop van dit jaar wordt een nieuw UVP opgesteld voor de daaropvolgende twee jaar, waarin deze thema's opnieuw en structureel worden meegenomen. Met betrekking tot aanbeveling 2 is op 22 april 2025 het opgestelde ondermijningsbeeld aan de gemeenteraad gepresenteerd, waarmee deze aanbeveling is afgedaan.

Voor aanbevelingen 3 en 6 wordt ingezet op structurele borging van het thema ondermijning binnen de organisatie. Vanaf dit jaar wordt gestart met een interne campagne gericht op het vergroten van de bewustwording onder collega's, welke jaarlijks zal worden herhaald. Daarnaast worden passende trainingen en opleidingen aangeboden aan collega's, afgestemd op hun vakgebied. Indien blijkt dat de gestelde prioriteiten binnen de bestaande capaciteit niet uitvoerbaar zijn, wordt het gesprek gevoerd over mogelijke uitbreiding van capaciteit, bijvoorbeeld op het gebied van handhaving.

Burgerinitiatieven

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke ervaringen met burgerinitiatieven. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Welke ervaringen heeft de gemeente Bladel sinds de vaststelling van de vigerende nota opgedaan met overheidsparticipatie en welke lessen zijn daaruit te trekken voor de komende jaren?"

Geconcludeerd wordt dat:

"Met het vaststellen van de Participatienota in 2021 heeft Bladel een belangrijke stap gezet naar een goed onderbouwd en volwassen participatiebeleid. Binnen dit beleid is ook aandacht voor het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving. Na 2021 is er weinig aandacht geweest voor de doorontwikkeling van het beleid. De participatieverordening in het kader van de omgevingswet is nog niet vastgesteld. Uitwerking in randvoorwaarden en procedures ontbreekt. Er zit nog veel ruimte in het beleid, ruimte die door betrokken ambtenaren naar eigen inzicht ingevuld kan worden. Over het algemeen zijn de ervaringen van zowel medewerkers van de gemeente als inwoners van Bladel die betrokken zijn bij initiatieven overigens wel positief. Verschillende initiatiefnemers zien ruimte voor

verbetering, met name als het gaat om het missen van een gestructureerde werkwijze als om het ondersteunen van burgerinitiatieven. De algemene indruk is dat de gemeente Bladel openstaat voor initiatieven uit de samenleving, maar dat de werkwijze voor ondersteuning burgerinitiatieven binnen de gemeente Bladel niet is geformaliseerd. Eventuele ondersteuning hangt van verschillende, soms toevallige omstandigheden af. Er is sprake van zowel bestuurlijke als politieke steun voor een participatiebeleid waarin de ruimte wordt geboden aan initiatieven uit de samenleving. Er is een grote bereidheid om die vanuit de gemeente actief te ondersteunen, mits de doelen van die initiatieven aansluiten bij die van de gemeente. Omdat duidelijke kaders en richtlijnen ontbreken, is dit niet altijd duidelijk. Bovendien is er geen sprake van geregelde en vastgelegde evaluaties van de ondersteuning van initiatieven. De raad ontvangt geen algemene overzichten van de bijdrage van de gemeente en de opbrengsten daarvan. Om te waken tegen willekeur of ondersteuning van 'the usual suspects' zou er mee kunnen worden volstaan dat het college de raad met enige regelmaat informeert over aanvragen voor ondersteuning en de opvolging daarvan. Op die manier kunnen raadsleden zelf een beeld vormen van de veelzijdigheid in aanvragen, of het eventuele gebrek daaraan. Een betere vastlegging kan ook bijdragen aan het interne leervermogen van de organisatie om het beleid en de praktijk met burgerinitiatieven in de toekomst te versterken. De rekenkamer stelt vast dat een nauwgezette en gedocumenteerde toetsing van initiatiefaanvragen nauwelijks plaatsvindt. De rekenkamer heeft vastgesteld dat bij gebrek aan algemene kaders en richtlijnen ook nauwelijks toetsing kan plaatsvinden."

De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen waarbij het college is verzocht hieraan invulling te geven, en de raad over de voortgang ervan te informeren.

Aanbevelingen aan het college van B&W

1. Geef aandacht aan de verdere uitwerking van de Nota Participatiebeleid. Stel op basis daarvan kaders en richtlijnen vast voor het ondersteunen van initiatieven in de samenleving en maak deze eenvoudig toegankelijk. Gebruik de nota mede om een participatieverordening voor te bereiden.
2. Geef het ambtelijk apparaat een duidelijke werkwijze en kaders mee bij het ondersteunen van burgerinitiatieven om de afhankelijkheid van de specifieke betrokken ambtenaar kleiner te maken.
3. Zorg voor een duidelijke (formele) ingang voor burgers met ideeën bij de gemeente, dit om willekeur welke burgerinitiatieven wel en niet ondersteund worden te voorkomen.
4. Ga over de kaders en richtlijnen vooraf ook het gesprek met de raad aan.
5. Besteed binnen de organisatie meer aandacht aan het vastleggen van ervaringen met initiatieven en gebruik deze inzichten om het beleid te evalueren en zo nodig te versterken.
6. Versterk de informatievoorziening door een jaarlijks overzicht aan de gemeenteraad te verstrekken van de aangevraagde en ondersteunde initiatieven en de gerealiseerde opbrengsten.

Aanbevelingen aan de gemeenteraad

1. Voer in de raad het gesprek over de uitwerking van de Nota Participatiebeleid en de daaruit af te leiden kaders en richtlijnen voor concrete initiatieven.
2. Benut het jaarlijks overzicht van aangevraagde en ondersteunde initiatieven om tot een oordeel te komen of de bijdragen van de gemeente voldoende aansluiten bij de wensen in de gemeenschap.

Voortgang adviezen & conclusies (college van B&W)

De startnotitie participatiebeleid en -verordening is op 25 september 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. In de startnotitie is een tijdsplanning opgenomen voor het opstellen van een nieuw participatiebeleid en een participatieverordening. De adviezen van de rekenkamer zullen hierin mee worden genomen. Daarnaast bevat de startnotitie bevat een jaaroverzicht met de belangrijkste participatietrajecten van 2024. De vaststelling van het participatiebeleid en de participatieverordening door de gemeenteraad staat gepland voor september 2026, waarna met de uitvoering kan worden gestart.

Sinds 1 januari 2025 is de Wet versterking participatie op decentraal niveau van kracht. Deze wet wijzigt artikel 150 van de Gemeentewet en stelt een participatieverordening per 1 januari 2027 verplicht. Het uitdaagrecht wordt door deze wijziging ook wettelijk verankerd. Hiermee wordt eveneens rekening gehouden.

Jeugdhulp in Bladel

De Rekenkamer Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar jeugdhulp in de Kempengemeenten, waaronder in gemeente Bladel. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?

Geconcludeerd wordt dat:

- De beleidsdocumenten bevatten doelstellingen en indicatoren, maar deze moeten nog verder geconcretiseerd worden én worden voorzien van meetinstrumenten en streefwaarden.
- Er wordt intensief samengewerkt op verschillende niveaus in de regio. Het vraagt veel afstemming om de samenwerking (blijvend) soepel te laten verlopen.
- De afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd worden regionaal en lokaal vertaald in beleid en uitvoering.
- Er is veel kennis en expertise in het CJG+, maar ook discussie over de administratieve vertaling van de inhoud.
- Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute en relatieve zin af in de periode 2021-2023, en ligt lager dan in de rest van Nederland.
- De gemeente gaat per saldo minder uitgeven aan jeugd in 2025-2027.
- De kosten voor de uitvoering stijgen bij de GRSK met 20%.
- Nader onderzoek naar de doelgroep is nodig om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK noodzakelijk was.
- Er is cijfermatig een aardig beeld, maar aan het meten van effect in de samenleving (bijvoorbeeld door cliëntervaringsonderzoek) moet nog gewerkt worden.
- Er is een uitgebreide informatievoorziening, maar toch krijgt de raad weinig grip op het thema.
- De raad voelt zich niet goed geëquipeerd in de rol van kadersteller en controleur.
- Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen waarbij het college is verzocht hieraan invulling te geven, en de raad over de voortgang ervan te informeren.

Aanbevelingen aan het college van B&W

1. Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
2. Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.
3. Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.
4. Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring.
5. Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.

Aanbevelingen aan de gemeenteraad

1. Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
2. Initieer een regionaal platform voor raadsleden.

Voortgang adviezen & conclusies (college van B&W)

Ten aanzien van:

- Doelen, indicatoren, meetinstrumenten & streefwaarden
- Betrekken gemeenteraad bij inrichten informatievoorziening
- Effectmeting en betrekken clientervaring
- Aan elkaar verbinden van verschillende beleidsstukken

Het nieuwe Meerjarenbeleidskader (MJBK) Jeugd de Kempen 2026-2029 (dat eind 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad in Bladel) maakt een concretiseringsslag t.a.v. de doelstellingen en indicatoren. Tevens houden we in de uitwerking ervan, dus het uitvoeringsplan, rekening met regionale plannen (Meerjarenplan Samen voor Jeugd) en lokale plannen (bijvoorbeeld Brede Visie Welzijn). We hebben de gemeenteraad aan de voorkant bevraagd op thema's en doelstellingen voor het nieuwe MJBK, middels het Kempencongres in maart 2025 en een MentiMeter. Hierin is ook de vraag teruggekomen hoe de gemeenteraad wenst gerapporteerd te worden over de doelstellingen van het MJBK (de informatievoorziening). Deze informatievoorziening gaat ook over informeren over de inhoudelijke taakuitvoering. Die vraag is eveneens meegenomen en daartoe zijn in het voorjaar van 2025 twee raadsbijeenkomsten georganiseerd: de raadsinformatiebijeenkomst MD/GRSK voor gemeente Bladel en een regionale raadsbijeenkomst over het Meerjarenplan/opgaves Samen voor Jeugd. We zien het als aandachtspunt om in de informatievoorziening richting de gemeenteraad een duidelijke koppeling te maken met de inhoudelijke doelstellingen uit het MJBK.

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de GRSK voert de clientervaringsonderzoeken uit namens de vier Kempengemeenten. De nieuwe aanbesteding die de afdeling MD heeft opgestart in 2025 is inmiddels afgerond. Het doel is om met name in te zetten op het vergroten van het bereik (respondenten jeugdhulp) door de vragenlijsten in te korten, jeugdigen zelf te benaderen met bijvoorbeeld een (ansichts)kaart i.p.v. een brief thuis

en beter te kijken wie wanneer de vragenlijst ontvangt. Ook de inhoud van de vragenlijst is waar nodig aangepast.

In 2025 heeft u als gemeenteraad de terugkoppeling van de clientervaringsonderzoeken 2024, voor onder andere jeugdhulp ontvangen, middels een raadsmededeling. Ook hebben we hierin de verbeteracties voorgesteld t.a.v. kwaliteit en omvang n.a.v. de resultaten over 2024. Deze verbeteracties zouden bestaan uit een aanvullend kwalitatief onderzoek (in de vorm van interviews) in het najaar van 2025. Daarnaast hebben we als Kempengemeenten de GRSK aanbevolen om ter afsluiting van alle jeugdhulptrajecten iedere inwoner/ouder-verzorger te vragen om mee te werken aan ons cliëntervaringsonderzoek als structureel onderdeel van onze dienstverlening.

Helaas zijn in 2025 de voorgenomen verbeteringen aan het cliëntervaringsonderzoek Jeugdhulp niet volledig gerealiseerd door onvoldoende budget voor aanvullende interviews en personele wisselingen die de voortgang beperkten. Binnen de bestaande kaders zijn wel laagdrempelige maatregelen ingezet om de respons te verhogen. Voor 2026 worden met de gemeenten nieuwe afspraken gemaakt over inrichting en middelen.

Wat betreft uitbreiding van jongerenparticipatie (bijvoorbeeld de verkenning naar een jeugdgemeenteraad) hebben we, naast bestaande initiatieven zoals Speaking Minds en jongerenraden op het VO, helaas nog geen verdere stappen kunnen zetten in 2025. Daarover kan dus nog geen verdere ontwikkeling worden gedeeld.

Ten aanzien van administratieve vertaling van de inhoud

Dit is een blijvend aandachtspunt en komt terug in bestaande terugkerende (regionale) overlegstructuren. Bijvoorbeeld het uitvoeringsoverleg Samen voor Jeugd waar wij als Kempengemeenten aan deelnemen en waarin op regionaal niveau de uitvoering met elkaar spreekt om zoveel mogelijk op dezelfde manier te werken, ook richting de aanbieders. Op niveau van de Kempen streven we ernaar om zo veel als mogelijk op eenzelfde wijze uitvoering te geven aan de interpretatie van de PDC (product dienst catalogus). De regionale richtlijnen PDC voor toegangsteams en onze eigen werkprocessen die regelmatig worden geüpdatet zijn hierbij helpend. Als het gaat om verschillende beelden die er heersen tussen jeugdhulpaanbieders en de Kempengemeenten is het van belang om in gesprek te blijven met elkaar.

2.11 Monitor majeure projecten

In mei 2024 heeft de gemeenteraad besloten een monitor majeure projecten in te stellen, waarbij maximaal vijf lopende majeure projecten worden opgenomen in de P&C-stukken. Momenteel zijn de majeure projecten Egyptische Poort, BRUIS en Herinrichting N284 onderdeel van deze monitor. In het financiële deel van deze monitor wordt gebruik gemaakt van smileys. Hieronder volgt een toelichting op de betekenis van de smileys.

😊 Binnen financiële kaders, financiële risico's worden beheerst.

😐 Mogelijk niet geheel binnen financiële kaders (tot een mogelijke overschrijding van 10%), onzekerheid over bepaalde financiële risico's.

😞 Overschrijding van de financiële kaders meer dan 10%, hoge onzekerheid over financiële risico's.

Egyptische Poort

Projectwebsite: <https://www.bladel.nl/egyptischepoort>

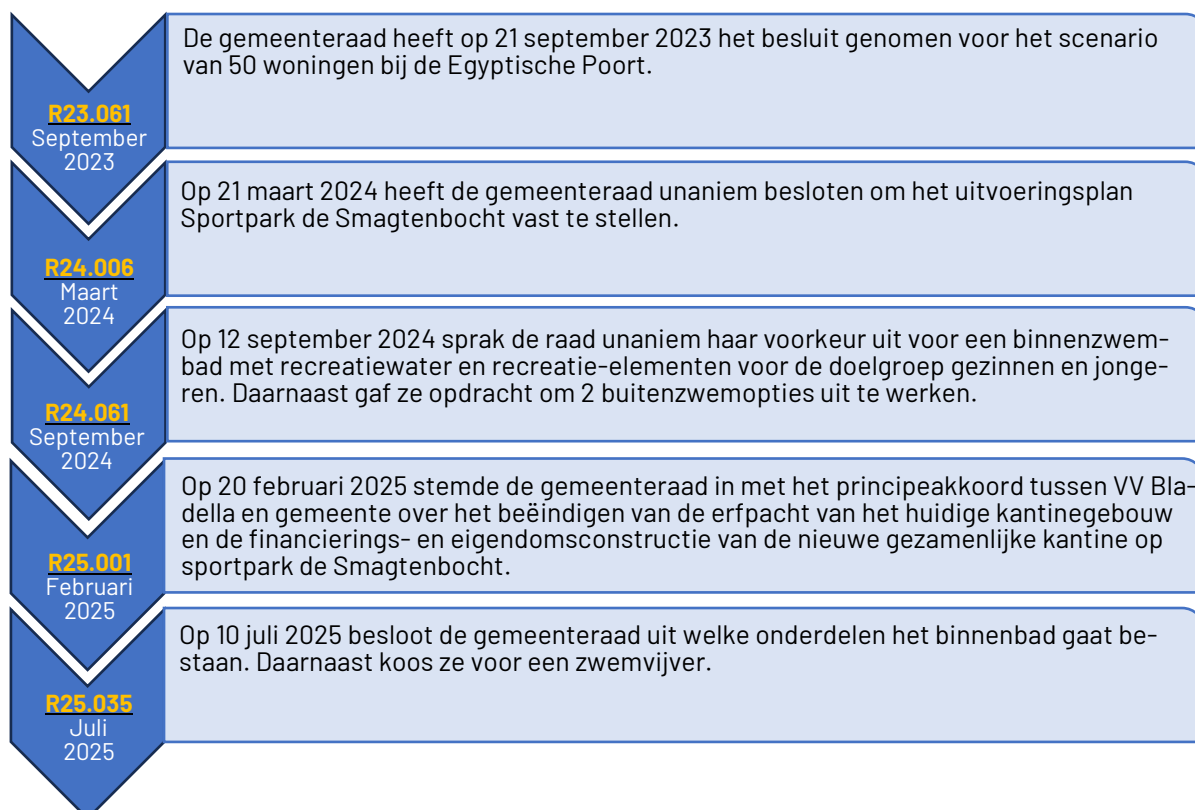
Basisinformatie

De Egyptische Poort is het gebied dat grofweg gelegen is tussen N284, Bossingel, Egyptischedijk en Leemskuiten in Bladel. Hier vindt een gebiedsontwikkeling plaats waarin ruimte gecreëerd wordt voor bestaande en nieuwe functies zoals recreatie, sport en wonen. Het plan bestaat uit vijf onderdelen, die noemen we bouwstenen:

1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum (MFSC)
2. Realisatie zwembijver
3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht
4. Realisatie woongebied
5. Reconstructie infrastructuur

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken

Per bouwsteen wordt een korte update gegeven van de stand van zaken over 2025.

1. Sportcentrum

In de buurt van het huidige binnenzwembad komt een nieuw sportcentrum met daarin een binnenzwembad, sportschool, fysiotherapie, kinderopvang, buitenschoolse opvang en gerelateerde horeca.

Op basis van voor- en nadelen van de in 2024 toegezegde uitwerkingen heeft de raad op 10 juli gekozen voor realisatie van een binnenzwembad bestaande uit een 4-baans wedstrijdbad, 250m2 recreatiewater (1x 150 m2 doelgroepenbad met beweegbare bodem) en 100 m2 peuterbad met peuterhoek, ruime perrons, whirlpool, interactieve recreatie elementen (glijbaan, fontein) familiebaan, 2 middelgrote sauna's, ruime rustruimte (sauna en stoomcabine) en een goede horecavoorziening voor binnen en buiten. Dit in combinatie met een zwembad, ligweide, strand, kinderspeeltoestel en half verhard pad om de vijver).

Met de andere beoogde partners van het sportcentrum (sportschool, fysiotherapie en kinderopvang) heeft de gemeente ook een intentieovereenkomst gesloten. De uit deze overeenkomst vastgelegde intenties zijn in 2025 uitgevoerd. Resultaat hiervan is dat er in overleg met elkaar een gezamenlijk Programma van Eisen is opgesteld.

2. Buitenzwemmen

Toen de gemeenteraad op 10 juli haar voorkeur voor het binnenzwembad bepaalde, heeft ze op basis van het gekozen scenario ook een akkoord gegeven op de ontwikkeling van een zwembad. Hierbij aangegeven dat bij de verdere uitwerking en realisatie van de zwembad de uitgangspunten vaste omheining, verplichte entree stellen bij gebruik van de zwembad en toezicht tijdens openstelling van de zwembad bij zwembadactiviteiten, gehanteerd dienen te worden om de veiligheid en controleerbaarheid te vergroten. De exacte uitwerking (incl. organisatorische en financiële consequenties) op basis van deze uitgangspunten zijn daarna uitgewerkt.

3. Sportpark

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad unaniem besloten om het uitvoeringsplan Sportpark de Smagtenbocht vast te stellen. Het sportparkplan bestaat onder andere uit de volgende onderdelen:

Verenigingsgebouw: centraal op het sportpark komt een nieuw verenigingsgebouw. Op de begane grond komt de kleedaccommodatie voor de korfbal-, handbal en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt het gezamenlijke sportcafé van deze verenigingen en de voetbalvereniging. Eind 2024 is het voorlopig ontwerp (VO) vastgesteld. Medio 2025 was het VO uitgewerkt tot een concept definitief ontwerp (DO). Van dit concept DO is een kostenraming gemaakt. Uit deze raming bleek dat de verwachte kosten fors hoger waren dan het beschikbare budget. Daarom is in de 2e helft van 2025 gewerkt aan een geoptimaliseerd ontwerp, waarbij kostenverlagende aanpassingen gedaan zijn zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van het ontwerp en het gevraagde programma. Het geoptimaliseerde aangepaste ontwerp is opnieuw doorgerekend en past binnen budget. Vervolgens is het geoptimaliseerde ontwerp begin 2026 voorgelegd aan de verenigingen die gebruik gaan maken van het gebouw. .

Schutterslocatie: op het landbouwperceel aan de andere kant van de Egyptischedijk (tegenover ONA) komt de schutterslocatie. Het gilde wordt naar deze locatie verplaatst om op de huidige plek ruimte te maken voor woningbouw. Ook komt op de schutterslocatie het buitenschieterrein van de handboogsportvereniging.

Omdat het plan niet past binnen het omgevingsplan, gaan we een verzoek indienen om het planologisch mogelijk te maken met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Een BOPA kan alleen worden verleend als onderbouwd wordt dat sprake is van een 'Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties' (ETFAL). Om dit te onderbouwen is in 2025 gewerkt aan een 'Goede onderbouwing voor de fysieke leefomgeving' (GoFlo) en een landschappelijk inpassingsplan.

Velden: op het huidige korfbalveld komt een beachveld en 2 kunstgrasveld. Centraal op het sportpark komen 4 padelbanen; de aanleg van de eerste 2 padelbanen is eind 2025 gestart. Op een later moment worden de 2 tijdelijke padelbanen verplaatst naar de nieuwe centrale plek.

Ook de natuurgrasvoetbalvelden worden aangepast; de grasmat van het hoofdveld wordt gerenoveerd, twee velden worden verplaatst en het noordelijkste voetbalveld verdwijnt. Omdat deze veldaanpassingen gedaan moeten worden 'met de winkel open' en in het grasgroeiseizoen, wordt deze gefaseerd uitgevoerd. In 2026 wordt gestart met de renovatie van het hoofdveld, de voorbereidingen hiervan zijn eind 2025 gestart.

4. Woongebied

In september 2023 besloot de gemeenteraad om in het noordwestelijk deel van de Egyptische Poort 50 woningen te gaan bouwen, bij voorkeur ontsloten via een rechtstreekse ontsluitingsweg richting kruising Bredasebaan/Bossingel. Om ruimte te maken voor deze woningen moet het gilde en de radiovereniging verplaatst

worden en moeten de stallen van de voormalige boerderij aan de Leemskuilen 16 gesloopt worden. In 2025 is de gewerkt aan de verplaatsing van het gilde (zie 'schutterslocatie' onder '3. Sportpark') en is de aanbesteding van de sloop van de stallen gestart..

De 50 woningen in het woongebied zullen bestaan uit 15 sociale huurwoningen ontwikkelt door WSZ en 35 koopwoningen ontwikkeld door een CPO-vereniging vanuit Locatievereniging Bladel. Voor het woongebied moet nog een stedenbouwkundig plan opgesteld worden. Om zeker te stellen dat de woonwijk goed aan gaat sluiten op haar unieke omgeving (groen, recreatie en beleving) is in 2025 gestart met het opstellen van een woon/landschapsplan.

5. Reconstructie infrastructuur

Met de veranderingen in het gebied, zal ook de routing en/of intensiteit van het verkeer in het gebied veranderen. Daarom moeten de wegen in en rondom het gebied zo ingericht worden dat de verschillende verkeersgroepen er op een veilige manier doorheen kunnen. Hiervoor is een klankbordgroep verkeer opgericht. In deze klankbordgroep zitten omwonenden van de Egyptische Poort. We werken samen met de klankbordgroep aan een voorstel hoe de wegen, parkeerplaatsen en paden het best ingericht kunnen worden (infravoorstel). In 2025 is het infravoorstel afgerond en is een kostenraming opgesteld.

Mede vanwege de koppeling met de tunnel, duurt het nog aanzienlijke tijd voordat het infravoorstel uitgevoerd kan worden. Daarom is met de klankbordgroep verkeer en verenigingen afgestemd om vooruitlopend hierop een aantal drempels aan te leggen op de Bossingel.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de kredieten m.b.t. dit project.

Onderdeel	Status	Krediet	Uitputting 31-12-2025	Indicator
Nieuwbouw kleedlokalen sportpark De Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 1.712.000	€ 13.000	😊
Nieuwbouw kantine sportpark De Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 1.077.000	€ 11.000	😊
Voormalig kantinegebouw Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 315.000	€ 0	😊
Herinrichting sportpark Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 3.086.000	€ 133.000	😊
Verplaatsing St. Jorisgilde Bladel	Beschikbaar gesteld	€ 1.330.000	€ 325.000	😊
Herinrichting sportpark Smagtenbocht	Meerjarenprogramma 2027	€ 759.000	n.v.t.	-
Herinrichting sportpark Smagtenbocht	Meerjarenprogramma 2028	€ 129.000	n.v.t.	-
Infrastructurele projecten Egyptische Poort	Meerjarenprogramma 2026-2029	PM	n.v.t.	-
Realisatie zwembad & zwemvijver	Beschikbaar gesteld	€ 18.494.000	€ 241.000	😊

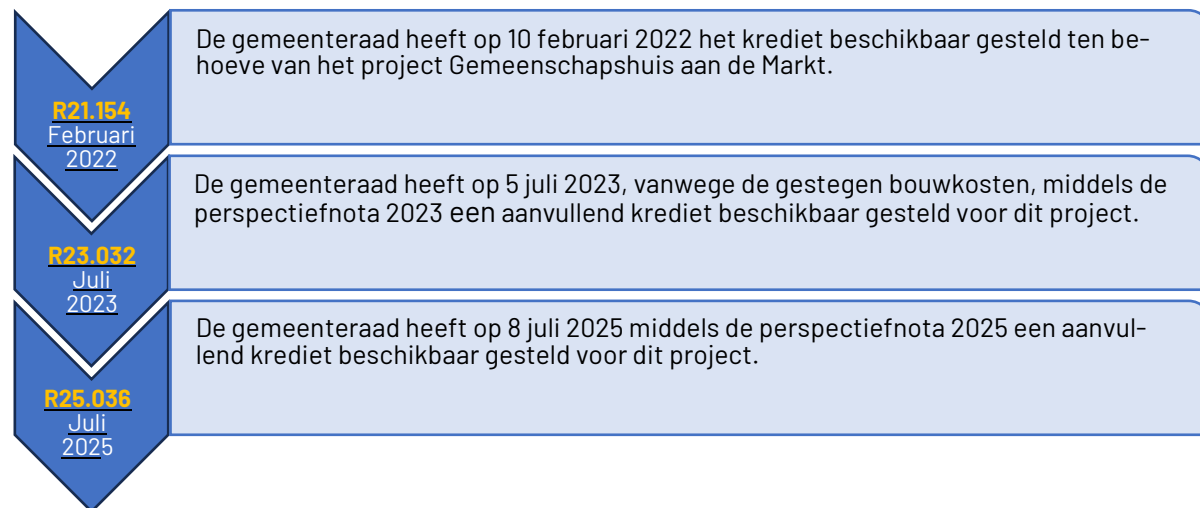
BRUIS

Basisinformatie

De Gemeente Bladel heeft in de voormalige Rabobank in Bladel het nieuwe gemeenschapshuis voor de kern Bladel gerealiseerd; BRUIS.

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in door de raad genomen besluiten m.b.t. dit project.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de kredieten m.b.t. dit project.

Onderdeel	Status	Krediet	Uitputting 31-12-2025	Indicator
BRUIS	Beschikbaar gesteld	€ 23.463.000	€ 23.453.000	😊

Gemeenschapshuis aan de Markt

Stichting Gemeenschapscentrum Bladel beheert en exploiteert het nieuwe onderkomen BRUIS. Daarbij geldt als inhoudelijk kader het "Algemeen Beleidskader Gemeenschapshuizen 2011". Als financieel kader geldt de vooraf verleende gemeentelijke exploitatiesubsidie. Bij de berekening van de hoogte van die bijdrage is uitgegaan van een groot aantal aannames. De exploitatie moet, inclusief de voor dat jaar verleende subsidiebijdrage, in principe sluitend zijn. Hoe hoog die voor BRUIS moet zijn, moet zich de komende jaren gaan zetten, aan de hand van werkelijke cijfers. De stichting heeft uitgesproken dat het huidige niveau van subsidiëren naar verwachting niet toereikend zal zijn.

Om over (extra) middelen te kunnen beschikken op het moment dat de noodzaak zich voordoet om de exploitatiebijdrage te verhogen, is bij gelegenheid van de najaarsnota 2025 een bedrag van € 100k gevraagd. Bestaande bijdrage zal pas worden verhoogd (en uitgekeerd) op het moment dat de noodzaak aan de (daaraan ten grondslag liggende) uitgaven is aangetoond.

Herinrichting N284

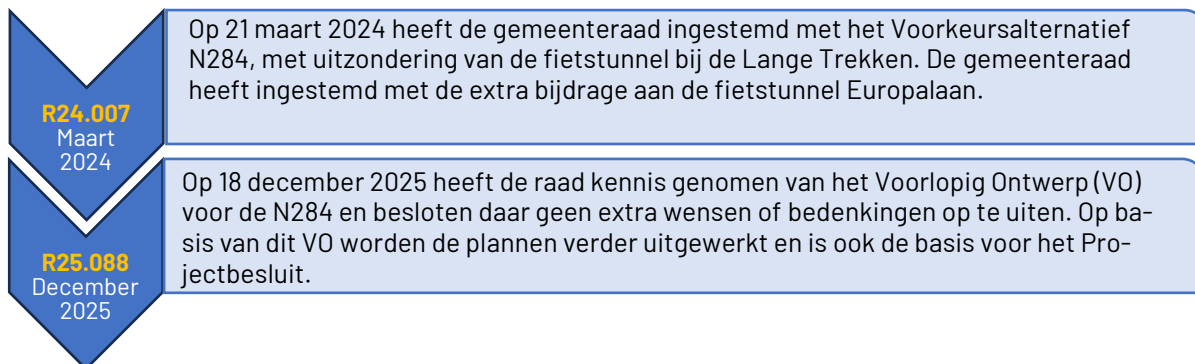
Projectwebsite: <https://www.brabant.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/wegen-infraprojecten-brabant/n284-reusel-bladel-hapert/>

Basisinformatie

De aanpak van de provinciale weg N284 tussen Reusel en de A67 bij Hapert is een gezamenlijk project van de provincie Noord-Brabant, gemeente Bladel en gemeente Reusel-De Mierden. De drie partners streven samen met de omgeving naar een ontwerp dat voor iedereen leefbaar en veilig is, en bijdraagt aan zowel een goede bereikbaarheid van dorpen als aan een betere verkeersdoorstroming.

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken

In 2025 is het Voorkeursalternatief N284 (VKA) verder uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp N284 (VO). Op 18 december 2025 heeft de gemeenteraad kennisgenomen van dit VO en heeft besloten hierop geen wensen en bedenkingen te uiten. De gemeenteraad heeft wel geconstateerd dat het VO consequenties heeft op het onderliggend wegennet en heeft daar middels een aantal moties extra aandacht voor gevraagd welke in eigen beheer worden uitgevoerd.

Planning reconstructie

Op 26 januari 2026 heeft de Stuurgroep N284 het Voorlopig Ontwerp vastgesteld. Het VO wordt als basis gebruikt voor de ruimtelijke procedure. Inmiddels is deze procedure (projectbesluit) gestart. Deze processen vragen tijd en aandacht. Zeker omdat de reconstructie alleen kan worden uitgevoerd als het binnen de stikstofnormen past. De uitvoering van de reconstructie kan daarom nog een paar jaar op zich laten wachten. De realisatie staat vooralsnog gepland voor 2028 (start uitvoering) tot 2030 (oplevering). Zover is het nog niet, hieronder een korte globale planning;

- 2025/2026: onderzoeken
- 2025/2026/2027: aankoop benodigde gronden
- 2026/2027: ruimtelijke procedures
- 2027: aanbesteding aannemer
- 2028 start uitvoering
- 2030: oplevering

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de kredieten m.b.t. dit project.

Onderdeel	Status	Krediet	Uitputting 31-12-2025	Indicator
Vorbereiding herinrichting N284	Beschikbaar gesteld	€ 650.000	€ 432.000	😊
Uitvoering herinrichting N284	Meerjarenprogramma 2027-2030	€ 4.800.000	n.v.t.	-
Fietstunnel Europalaan	Meerjarenprogramma 2029	€ 2.295.000	n.v.t.	-

Jaarrekening

3. Balans

3.1 Balans

Balans per 31 december 2025

Balans activa

ACTIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	8.855	8.570
<i>Materiële vaste activa</i>	127.414	114.482
<i>Financiële vaste activa</i>	2.393	1.918
Totaal vaste activa	138.662	124.970
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	8.312	6.935
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	14.634	19.602
<i>Liquide middelen</i>	156	204
<i>Overlopende activa</i>	5.188	3.470
Totaal vlottende activa	28.290	30.211
Totaal activa	166.952	155.181
Verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (art 40b)		112

Balans passiva

PASSIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	45.349	45.215
<i>Vorzieningen</i>	10.888	9.825
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	91.523	71.188
Totaal vaste passiva	147.760	126.228
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	6.616	18.187
<i>Overlopende passiva</i>	12.576	10.766
Totaal vlottende passiva	19.192	28.953
Totaal passiva	166.952	155.181
Gewaarborgde geldleningen	47.978	48.021

3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de "Financiële verordening gemeente Bladel 2025", waarin door de gemeenteraad op 18 december 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Deelnemingen worden tegen de verkrijgingsprijs gewaardeerd. Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen casu quo schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Omdat er voor verlofsparen en overmatige verlofsaldi sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient daarentegen wel een voorziening gevormd te worden.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van het component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota "waarderen, activeren en afschrijven van vaste activa 2026", zoals door de raad vastgesteld in zijn vergadering van 26 februari 2026. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen en restwaardes wordt verwezen naar bijlage 1. Slijtende investeringen worden met ingang van 1 januari volgend op het moment van ingebruikneming in beginsel lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Bij woningen, (sommige) bedrijfsgebouwen en vervoersmiddelen wordt een restwaarde gehanteerd en er worden geen financiële derivaten gehanteerd. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn per programma de bedragen > € 25.000 opgenomen, welke een incidenteel karakter hebben.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 18 december 2025 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld of dat daar corresponderende baten of lasten tegenover staan..
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 1.501.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Stelsel- of schattingswijziging

In 2025 heeft er geen stelsel- dan wel schattingswijziging plaatsgevonden ten opzichte van 2024.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardevermindering in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven.

Balans

A. Vaste Activa

Vaste activa zijn voor langere tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen. De vaste activa worden onderscheiden in de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

I. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.

- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar (artikel 64 lid 5 BBV).

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- o de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro en
- o de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat en
- o plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- o Er is sprake van een investering door een derde.
- o De investering draagt bij aan de publieke taak.
- o De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- o De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

II. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings economisch nut

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte gebruiksduur afgeschreven.

- In erfpacht uitgegeven gronden

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden

en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

III. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

B. Vlottende activa

Vlottende activa zijn voor korte(re) tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die wel op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten. Onder vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

I. Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale waarde. Voor een nadere toelichting op onderhanden werk en winstnemingen met betrekking tot grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG).

Gereed product en handelsgoederen

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

II. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Buiten de balans opgenomen recht op verliescompensatie Vpb

Artikel 40 b bepaalt dat aan de actiefzijde van de balans buiten de balanstelling het bedrag wordt opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens Wet op de vennootschapsbelasting.

A. Vaste passiva

Onder vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, het gerealiseerde resultaat zoals dat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De waardering van passiva geschiedt tegen nominale waarde. Uitzonderingen hierop betreffen voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

I. Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

II. Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De voorziening in het kader van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet APPA) is gebaseerd op de actuariële berekeningen per 31 december van het kalenderjaar. Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhoud)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

III. Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

B. Vlottende passiva

Onder vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De waardering van passiva geschiedt tegen nominale waarde.

I. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn de

betalingsverplichtingen opgenomen die de gemeente binnen één jaar moet voldoen. De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

II. Overlopende passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde. De niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden als vooruit ontvangen middelen op de balans verantwoord onder de overlopende passiva. De besteding van deze middelen vindt op een later tijdstip plaats.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2025

Vaste activa

Vaste activa zijn bezittingen van de gemeente, waarin het vermogen voor een periode langer dan één jaar is vastgelegd. De vaste activa bestaan uit de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa betreffen activa die niet tot een tastbaar bezit voor de gemeente leiden. Het betreft voorbereidings- en onderzoekskosten. Voorbereidings- en onderzoekskosten worden in beginsel gedekt uit toekomstige projecten / grondexploitaties, uit interne bijdragen of inkomsten van derden. De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.458	1.540
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	7.397	7.030
totaal immateriële vaste activa	8.855	8.570

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2025.

verloop immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	Balans- correctie	overheve- lingen	investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaarde- ringen	boekwaarde 31-12-2025
a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio								
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.540		-565	503	20			1.458
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	7.030			690	322			7.397
totaal verloop immateriële vaste activa	8.570		-565	1.193	342			8.855

In 2025 zijn voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van de gebiedsontwikkeling van een aantal exploitaties (de zgn "warme gronden"), alsmede voor de voorbereiding van de herinrichting N284.

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. De voorbereidingskosten Centrumplan Hapert zijn opgesplitst in en toegevoegd aan de voorbereiding van Den Tref en Het Palet.

belangrijkste investeringen immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	besteed in 2025	
<u>b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief</u>		
Vorbereidingskosten Centrumplan Hapert	-406	
Vorbereidingskosten Den Tref	186	
Vorbereidingskosten Het Palet	411	
Vorbereidingskosten herinrichting N284	47	
Herinrichting Sniederslaan	39	
Vorbereidingskosten Groene akkers	-565	
Vorbereidingskosten Den Herd	74	
Vorbereidingskosten Praktijkschool	75	
Vorbereidingskosten Egyptische Poort: overall-visie	47	
totaal		-92
<u>c. Bijdragen aan activa in eigendom aan derden</u>		
Uitbreiding basisschool De Vest	690	
totaal		690

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met een economisch nut betreffen activa die handelbaar zijn en/of opbrengsten (kunnen) genereren. Materiële vaste activa wordt onderscheiden in 'investeringen met een economisch nut' en 'investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven'. Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte en hebben uitsluitend een maatschappelijk nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

materiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. investeringen met een economisch nut	68.245	61.469
b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	27.117	25.981
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	31.901	26.880
d. in erfpacht uitgegeven gronden	152	152
totaal materiële vaste activa	127.415	114.482

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. gronden en terreinen, inclusief in erfpacht uitgegeven gronden	11.549	11.039
b. woonruimten	2.477	2.332
c. bedrijfsgebouwen	39.672	34.259
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.520	1.625
e. vervoermiddelen		
f. machines, apparaten en installaties	13.180	12.366
g. overige materiële vaste activa		
totaal investeringen met een economisch nut	68.398	61.621

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

verloop investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	Balans- correctie	overhe- vingen	investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2025
a. gronden en terreinen, incl in erfpacht uitgegeven	11.039		-1.615	2.443	17	301		11.549
b. woonruimten	2.332			167	22			2.477
c. bedrijfsgebouwen	34.259			6.563	758	371	20	39.673
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.625			14		120		1.519
e. vervoermiddelen								
f. machines, apparaten en installaties	12.366			1.821	600	389	19	13.179
g. overige materiële vaste activa								
totaal verloop investeringen	61.621		-1.615	11.008	1.397	1.181	39	68.397

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden.

In onderstaand overzicht is het verloop van de "warme gronden" die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond weergegeven. Het complex Centrumplan Hapert is opgesplitst in de complexen Den Tref en Het Palet.

Complex	boek- waarde bedragen x € 1.000,- 31-12-2024	overhe- ving naar voorraad	vermeerde- ringen	verminde- ringen	boek- waarde 31-12-2025	voorzie- ning	balans- waarde 31-12-2025
Den Herd			5		5		5
Praktijkschool			4		4		4
Groene akkers	1.615	-1.615					
Oude gemeentewerf							
Centrumplan Hapert	448		-448				
Den Tref			74		74		74
Het Palet			550		550		550
Strategische aankopen	1.972		1.582	301	3.253		3.253
Totaal	4.035	-1.615	1.767	301	3.886		3.886

😊 Strategische aankopen

Volgens de Nota Grondbeleid 2019 wordt er jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor grondaankopen die vallen onder de noemer anticiperende verwervingen. Jaarlijks bij de begrotingsbehandeling wordt de hoogte van het krediet geactualiseerd. De hoogte van dit krediet is zo globaal mogelijk gehouden zodat daaruit door potentiële contractpartijen niet kan worden geconcludeerd wat per transactie de onderhandelingsruimte van de gemeente is. Er zijn in de meeste kernen voldoende ontwikkellocaties die kunnen voorzien in de woningbouwbehoefte voor de korte en middellange termijn.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	besteed in 2025	
a. gronden en terreinen		
Aankoop Kroonvensche heide	321	
Aankoop 2 perc klimaatbuffer	54	
GreX: Groene Akkers	-1.615	
GreX: Het Palet	173	
Herinr Smagtenbocht	301	
Anticiperende verwerving	1.281	
		515
b. woonruimten		
Aankoop woning statushouders	167	
		167
c. bedrijfsgebouwen		
Herontwikkeling sportpark Casteren	753	
Fusie korfbal Hapert Hoogeloon	849	
Herinr Smagtenbogh	174	
Multifunctionele accommodatie binnenzwembad	241	
Gemeenschapshuis aan de Markt	1.768	
Ambulancepost GGD	2.438	
		6.224
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken		
Vervanging veldafrastering hekwerken sportvelden	15	
		15
f. machines, apparaten en installaties:		
Vervanging installaties gemeentehuis	475	
Gemeenschapshuis aan de Markt	887	
Inspiratiepunt Bladel	70	
		1.432
totaal		8.354

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

verloop investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	investeringen	des-investeringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2025
a. gronden en terreinen							
b. woonruimten							
c. bedrijfsgebouwen							
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	25.926	1.932		763	19		27.076
e. vervoermiddelen							
f. machines, apparaten en installaties	56			13			43
g. overige materiële vaste activa							
totaal verloop investeringen	25.982	1.932		776	19		27.119

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting hiervoor.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden	besteed in 2025	
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken:		
Uitvoering GRP 2023: vervanging riolering	706	
Uitvoering GRP 2024: klimaatmaatregelen	32	
Uitvoering GRP 2024: vervanging riolering	238	
Klimaatmaatregelen Netersel 2024	52	
Klimaatmaatregelen Casteren 2024	440	
Uitvoering GRP 2025: klimaatmaatregelen	396	
Klimaatbuffer Gagelvelden /Kranenberg	28	
		1.892
totaal		1.892

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

verloop investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	Balans-correctie	investeringen	des-investeringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2025
Maatschappelijk vóór 2017:								
a. gronden en terreinen								
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.845				129			4.716
c. machines, apparaten en installaties	86				14			72
d. overige materiële vaste activa								
subtotaal	4.931				143			4.788
Maatschappelijk vanaf 2017:								
a. gronden en terreinen								
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	21.618		6.253		575	8	584	26.704
c. machines, apparaten en installaties	332		131		54			408
d. overige materiële vaste activa								
subtotaal	21.950		6.384		629	8	584	27.112
totaal verloop investeringen	26.881		6.384		772	8	584	31.900

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting hiervoor.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een maatschappelijk nut(x € 1.000,-)	besteed in 2025	
<u>b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken:</u>		
Herinrichting Markt Bladel	1.120	
Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26	53	
Verbetering/ gepland groot onderhoud wegen 2024	309	
Uitvoering verkeersvisie 2024	1.268	
Uitvoering verkeersvisie 2025	1.408	
Verbetering/ gepland groot onderhoud wegen 2025	248	
Verbreden fietspaden Cartierheide	99	
Herstructurering Koolbogt Bladel	1.175	
Vervanging openbare verlichting 2025: masten	51	
Uitvoering groenstructuurplan 2023	60	
Uitvoering groenstructuurplan 2024	105	
Vervanging openbaar groen 2024	182	
Vervanging openbaar groen 2025	137	
		6.215
<u>c. machines, apparaten en installaties:</u>		
Vervanging speeltoestellen 2025	84	
Revitalisering carillon gemeentehuis	47	
		131
totaal		6.346

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn in geld uitgedrukte vorderingen op derden of deelnemingen in andere organisaties. De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen.

Financiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	159	159
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
b. Leningen aan:		
- openbare lichamen art.1, onderdeel a, Wet fido		
- woningbouwcorporaties		
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
c. Overige langlopende leningen	2.234	1.759
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
e. Uitzettingen in de vorm van van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
f. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
totaal financieel vaste activa	2.393	1.918

Tot de financiële vaste activa behoren de kapitaalverstrekking aan deelnemingen, verstrekte leningen en overige kapitaalverstrekkingen. Deze uitzettingen zijn uitsluitend voor het uitoefenen van de publieke taak.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 weer.

financiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	investe- ringen	desinveste- ringen	afschrijvingen / aflossing	afwaarde- ringen	boekwaarde 31-12-2025
a. Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	159					159
- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
b. Leningen aan:						
- openbare lichamen art.1, onderdeel a, Wet fido						
- woningbouwcorporaties						
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
c. Overige langlopende leningen	1.759	725		250		2.234
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar						
e. Uitzettingen van Nederlands schuld papier > 1 jaar						
f. Overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar						
totaal financieel vaste activa	1.918	725		250		2.393

Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden. De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen (x € 1.000,-)	besteed in 2025	
c. overige langlopende leningen		
startersleningen	725	
totaal	725	

In de post overige langlopende leningen zitten de gelden die we hebben verstrekt aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN) voor het verstrekken van startersleningen. De rekening-courant wordt ook in de totaalopstelling opgenomen, zodat het totaal aan startersleningen inzichtelijk is.

startersleningen (x € 1.000,-)		boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
De waarde van de beleggingen bij het SVN per 31 december 2025 is in totaal	3.016		
Dit bedrag is als volgt samengesteld:			
a. saldo rekening-courant (vlottende activa)		306	264
b. saldo verstrekte startersleningen, revolverend (vaste activa)		2.234	1.759
c. saldo verstrekte geldleningen via Gembank (niet revolverend)		476	826
totaal	3.016	3.016	2.849

Vlottende activa

Vlottende activa zijn bezittingen waarvan het daarin geïnvesteerde vermogen binnen één jaar vrijkomt. De vlottende activa bestaan uit voorraden, debiteuren (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar), liquide middelen en overlopende activa.

Voorraden

Dit betreft de goederen die in de organisatie voorhanden zijn om te bewerken, verkopen of te leveren. Een belangrijke categorie bij de gemeente is de gronden en onderhanden werk binnen een grondexploitatie. De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

voorraden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Grond- en hulpstoffen		
b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	8.312	6.935
c. Gereed product en handelsgoederen		
d. Vooruitbetalingen		
totaal voorraden	8.312	6.935

Van de in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden weergegeven:

verloop in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	overheveling vanuit (IM)MVA	vermeerde- ringen	verminder- ringen	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2025	voorziening	balanswaarde 31-12-2025
Egyptische Poort woongebied (BIE)	1.267		184	86		1.365		1.365
Dennenoord fase 2 (BIE)	521		13	700	107	-59		-59
Groene Akkers (BIE)		2.180	233			2.413		2.413
Tussen de Dycken (BIE)	2.216		438			2.654		2.654
Bestemmingsplan Beemd (BIE)	-90		2		88			
Bestemmingsplan Beemd/paardensportterrein (BIE)	-101		4		41	-56		-56
Locatie Kerkstraat Casteren (BIE)	6		151		-157			
Lange Trekken (BIE)	1.311		107	2.173	-93	-848		-848
Akkerstraat Hoogeloon (BIE)	710		101			811	307	504
De Stuw Hapert (BIE)	1.614		720	48		2.286		2.286
Veldbroek Wagenbroeken Casteren (BIE)	51		59			110		110
Locatie Kerkeneind Casteren (BIE)	-40		40				56	-56
Hoeve 11 en 13 Netersel (BIE)								
totaal	7.465	2.180	2.052	3.007	-14	8.676	363	8.313

Zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.

De marktwaarde van bouwrijpe grond is van veel factoren afhankelijk. Deze factoren zijn per uitvoeringsproject verschillend. De gemeente stelt daarom per uitvoeringsproject een marktconforme uitgifteprijs vast op basis van een deskundigenrapportage (taxatie), zoals geregeld in de op 9 mei 2019 vastgestelde nota Grondbeleid 2019.

In onderstaand overzicht worden per exploitatie de geraamde nog te maken kosten en de geraamde nog te realiseren opbrengsten weergegeven.

prognose in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	balanswaarde 31-12-2025	geraamde nog te maken kosten	geraamde nog te realiseren opbrengsten	geraamd resultaat (nominale waarde) waarde
Egyptische Poort woongebied (BIE)	1.365	4.515	6.282	-402
Dennenoord fase 2 (BIE)	-59	54	4	-9
Groene Akkers (BIE)	2.413	4.402	8.035	-1.220
Tussen de Dycken (BIE)	2.654	5.908	8.682	-120
Bestemmingsplan Beemd (BIE)				
Bestemmingsplan Beemd/paardensportterrein (BIE)	-56	40	14	-30
Locatie Kerkstraat Casteren (BIE)				
Lange Trekken (BIE)	-848	2.230	1.596	-214
Akkerstraat Hoogeloon (BIE)	504	179	693	-10
De Stuw Hapert (BIE)	2.286	1.482	5.035	-1.267
Veldbroek Wagenbroeken Casteren (BIE)	110	5.073	6.567	-1.384
Locatie Kerkeneind Casteren (BIE)	-56	366	309	1
Hoeve 11 en 13 Netersel (BIE)				
totaal	8.313	24.249	37.217	-4.655

Om een project te kunnen realiseren moeten er investeringen worden gedaan en opbrengsten worden gegene-reerd. Elk jaar worden de exploitatieplannen geactualiseerd. Verwacht wordt dat er per 1 januari 2026 nog € 24,249 miljoen moet worden geïnvesteerd en voor € 37,217 miljoen aan opbrengsten moet worden gegene-reerd. Het verwachte positief eindresultaat bedraagt daarmee € 4,655 miljoen.

De geprognosticeerde eindresultaat van de grondexploitatie geschiedt tegen eindwaarde. Voor de aannames die ten grondslag liggen aan de prognoses van het eindresultaat van de grondexploitaties, zoals rente, fasering, gehanteerde kosten- en opbrengstenontwikkeling (art 52 lid 3 BBV nieuw) wordt verwezen naar de hiervoor weergegeven parameters.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met looptijd < 1 jaar (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	voorziening oninbaarheid	balanswaarde 31-12-2025	balanswaarde 31-12-2024
a. Vorderingen op openbare lichamen	6.964		6.964	7.085
- Vorderingen op openbare lichamen Maatschappelijke Dienstverlening	1.804		1.804	1.989
- KempenPlus nog te ontvangen van gemeente				
b. Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen art.1, onderdeel a. Wet				
c. Overige verstrekte kasgeldleningen				
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
e. Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	989		989	6.911
f. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen				
g. Uitzettingen in Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
d. Overige vorderingen	2.721	320	2.401	2.539
- Overige vorderingen KempenPlus	2.465		2.465	1.067
e. Overige uitzettingen	10		10	10
totaal uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	14.953	320	14.633	19.601

Er is een voorziening van € 183.000 opgenomen voor algemene dubieuze debiteuren en € 137.000 voor dubieuze debiteuren sociale zaken die vermoedelijk niet invorderbaar zijn.

Schatkistbankieren / Drempelbedrag

In het onderste deel van de tabel is de berekening weergegeven van het gemiddelde dag saldi. Achter (5a) staat per kwartaal een optelling van de dag saldi. Dat bedrag wordt gedeeld door het aantal dagen in dat kwartaal (5b) en de uitkomst daarvan is dan het bedrag (2).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.465	0	0	0
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	187	202	184
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.244	1.277	1.263	1.281
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	73.247			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	73.247			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1)	Drempelbedrag	1.465	0	0	0
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotings-totaal kleiner of gelijk is aan € 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve)	19.897	17.060	18.585	16.909
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	187	202	184

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

liquide middelen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Kasgelden	7	7
b. Banksaldi	149	197
totaal liquide middelen	156	204

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een raamovereenkomst geïntegreerde dienstverlening gesloten. Binnen de overeenkomst worden afspraken vastgelegd ten aanzien van het krediet in rekening-courant, alsmede de voorwaarden ten aanzien van het afsluiten van kasgeldleningen, deposito's en vaste geldleningen. Hierdoor houden de gemeente financiële armslag tegen lage kosten.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaat uit nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde kosten. De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

overlopende activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, te ontvangen van: - Europese overheidslichamen - het Rijk - overige Nederlandse overheidslichamen		
b. Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen - Nog te ontvangen bedragen Maatschappelijke Dienstverlening	5.158 30	3.448 22
totaal overlopende activa	5.188	3.470

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969

Buiten de balanstelling wordt het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

recht op verliescompensatie Vpb bedragen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2024	toevoe- gingen	ontvangen bedragen	saldo per 31-12-2025
VPB aangifte te verrekenen verlies	112		112	
totaal	112		112	

Vaste passiva

De vaste passiva bestaat uit eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

eigen vermogen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. algemene reserve	18.565	18.739
b. bestemmingsreserves	24.688	23.606
c. gerealiseerd resultaat blijkend uit het overzicht van baten en lasten in jaarrekening	2.096	2.870
totaal eigen vermogen	45.349	45.215

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserves zijn alle reserves die primair dienen als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waarvan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden. Het verloop in 2025 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

verloop eigen vermogen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	toevoegingen 2025	onttrekkingen 2025	bestemming resultaat 2024	onttrekking dekking van kap. goed	boekwaarde 31-12-2025
a. algemene reserve:						
- minimale omvang (ijzeren voorraad)						
- noodzakelijke omvang (voldoende)	777					777
- vrij besteedbaar deel	17.962	1.216	4.259	2.870		17.789
totaal algemene reserve	18.739	1.216	4.259	2.870		18.566
b. bestemmingsreserves						
- dekkingsreserves						
- afschrijving geactiveerde investering	19.607	2.289			742	21.154
totaal dekkingsreserves	19.607	2.289			742	21.154
- overige bestemmingsreserves						
- reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	2.542	38	1.058			1.522
- reserve duurzaamheid	133					133
- reserve bovenwijkse voorzieningen						
- algemene reserve grondexploitatie	1.303	576				1.879
- reserve uitvoering generatiepact	21		21			
totaal overige bestemmingsreserves	3.999	614	1.079			3.534
totaal bestemmingsreserves	23.606	2.903	1.079		742	24.688
c. gerealiseerd resultaat in jaarrekening	2.870	2.096		-2.870		2.096
totaal verloop eigen vermogen	45.215	6.215	5.338		742	45.350

In de 'nota reserves en voorzieningen 2026' is de normering van de omvang van de algemene reserve bepaald. De boekwaarde is daarop gecorrigeerd.

Hieronder worden de aard en reden van de reserves en de toevoegingen en onttrekkingen toegelicht.

Algemene reserve

De algemene reserve maakt deel uit van het weerstandsvermogen van de gemeente en heeft als doel de gemeente de mogelijkheid te bieden om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. De omvang van de algemene reserve is gebaseerd op het risicoprofiel van de gemeente. In de 'nota reserves en voorzieningen 2026' wordt de algemene reserve als normatief kader beschouwd voor het weerstandsvermogen: het eigenstandig normkader is bepaald op de gemiddelde omvang van de geïnventariseerde risico's.

De voornaamste vermeerdering betreft: het rekeningresultaat blijkend uit de jaarrekening over het jaar 2024 (€ 2.870.000).

De voornaamste verminderingen betreffen: budgetoverheveling 2024 (€ 1.185.000), aanvulling algemene reserve grondexploitatie (€ 576.000), toevoegingen aan dekkingsreserve kapitaallasten (€ 2.221.000) en dekking voor duurzame energie particulieren (€ 206.000).

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden onderverdeeld in dekkingsreserves en reserves ingesteld voor een bepaald doel.

Dekkingsreserves

Deze reserves zijn ingesteld ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut.

Reserve afschrijving geactiveerde investeringen

Afdekken van de kapitaallasten van diverse investeringen. Er is € 675.000 ten gunste van de exploitatie verantwoord en € 68.000 rente bijgeschreven over de stand van de reserve per 1 januari.

Overige bestemmingsreserves

Deze reserves zijn ingesteld voor een bepaald doel.

Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied

Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap, gekoppeld aan gemeentelijke projecten. In 2025 is € 38.000 toegevoegd aan de reserve en € 1.058.000 onttrokken aan de reserve.

Reserve duurzaamheid

Dekking van maatregelen om in de directe omgeving van windpark de Pals duurzaamheid te bevorderen of voor de dekking van maatregelen ter bevordering van duurzaamheid. Bij nieuwe ontwikkelingen, plannen en activiteiten zoeken we daarbij naar een optimale balans tussen de sociale, ecologische en economische gevolgen. In 2025 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen geweest.

Algemene reserve grondexploitaties

Met de reserve worden algemene risico's op het gebied van grondexploitaties opgevangen. In 2025 is € 576.000 toegevoegd. Voor een nadere toelichting verwezen naar de paragraaf grondbeleid en voorstel resultaatbestemming. Daarnaast zal op basis van IFLO-methode via resultaatbestemming nog € 416.000 toegevoegd worden (zie paragraaf grondbeleid).

Reserve generatiepact

Door het inzetten van strategische personeelsplanning wordt instroom, doorstroom en uitstroom in de organisatie bevorderd. Als ouderen minder willen werken, waarvoor zij deels gecompenseerd worden, ontstaat ruimte in de formatie en financiën om nieuwe, jongere medewerkers te werven. In 2025 is er € 21.000 onttrokken ten gevolge van de loonverschillen in 2025.

Resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een toelichting op het saldo van het overzicht van lasten en baten verwijzen wij u naar de toelichting op de resultatenrekening.

Voorzieningen

Het verloop van de boekwaarde van voorzieningen is gespecificeerd in onderstaande tabel. Hierbij zijn de voorzieningen grondexploitaties en dubieuze debiteuren opgenomen onder de activa, conform de regels.

voorzieningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 2025	boekwaarde 2024
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, maar redelijkerwijs in te schatten is		
b. risico's van te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten	3.465	3.336
c. te maken kosten welke strekken tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren	4.611	3.998
d. bijdragen van toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		
e. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.812	2.491
totaal voorzieningen	10.888	9.825

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2025:

verloop voorzieningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	toevoegingen	vrijval tgv exploitatie	aanwendungen	boekwaarde 31-12-2025
a. te schatten verplichtingen en verliezen:					
-					
sub-totaal					
b. te schatten risico's voor verplichtingen en verliezen					
- wethouderspensioenen	2.971	402		139	3.234
- wachtgeld voormalige wethouders	171			101	70
- wachtgeld voormalig personeel					
- RVU-regeling	38			31	7
- verlof	101	58		5	154
- nog te maken kosten Wijer-de Kuil	55		55		
sub-totaal	3.336	460	55	276	3.465
c. gelijkmatige verdeling van lasten:					
- onderhoud gemeentelijke gebouwen	3.028	469		167	3.330
- onderhoud wegen	969	755		443	1.281
- voorziening renovatie riolering					
sub-totaal	3.997	1.224		610	4.611
d. vervangingsinvesteringen met heffingen:					
niet van toepassing					
sub-totaal					
e. van derden verkregen middelen					
- afvalstoffenheffing		99			99
- onderhoud riolering	2.491	222			2.713
sub-totaal	2.491	321			2.812
totaal verloop voorzieningen	9.824	2.005	55	886	10.888

In de kolom "vrijval t.g.v. exploitatie" zijn de bedragen opgenomen welke enerzijds ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen en anderzijds dienen ter egalisatie van kosten.

In te schatten verplichtingen en verliezen

Dit betreft voorzieningen wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch wel redelijkerwijs is in te schatten.

Risicovoorziening

Dit betreft voorzieningen wegens op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of risico's. Tevens is er sprake van voorzieningen op oninbare vorderingen en voorziene exploitatie-risico's voor de grondexploitatie. De voorziening exploitatierisico's grondexploitatie is ten gunste van de betreffende grondexploitatie gebracht.

Voorziening wethouderspensioenen

Deze voorziening dient ter dekking van de pensioenuitkeringen van (voormalig) wethouders en hun nabestaanden, die recht hebben op een pensioenuitkering. Jaarlijks wordt door een gespecialiseerd bureau een actuariële berekening van het benodigde bedrag gemaakt. Voor gepensioneerden en niet-gepensioneerden zijn dezelfde grondslagen gehanteerd. In de berekeningen zijn de niet ingegane pensioenen herrekend naar de huidige AOW-leeftijd. De niet ingegane pensioenen zijn herrekend naar de huidige AOW-leeftijden.

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. Gemeenten wordt door het VNG geadviseerd hun voorziening hierop tijdig af te stemmen. Gemeente Bladel heeft meegedaan aan een onderzoek naar de omvang van de verwachte overdrachtswaarde van APPA naar het ABP. Op basis van het onderzoek dient de omvang van de voorziening wethouder pensioenen van gemeente Baldel te worden verhoogd met € 400.000. Mede op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV is deze verhoging verwerkt in de jaarrekening 2025.

Ten laste van de voorziening werd € 139.000 pensioen verstrekt.

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders

Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de kosten verbonden aan de rechtspositie van voormalige wethouders in termen van wachtgeld. In 2025 is de voorziening voor € 80.000 aangewend. Een bedrag van € 21.000 valt vrij. De voorziening per eind 2025 bedraagt daarmee € 70.000.

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig personeel

De gemeente is eigen risicodragers ten aanzien van het wachtgeld. Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de wachtgeldverplichtingen van voormalige medewerker(s). In 2025 zijn er geen verplichtingen geweest.

Voorziening RVU-regeling

Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de kosten verbonden aan de rechtspositie van voormalige wethouders in termen van wachtgeld. In 2025 is de voorziening voor € 31.000 aangewend.

Voorziening verlof

De voorziening verlof bestaat uit een deel 'verlofsparen' en 'overmatige verlofsaldi'.

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 conform cao 'verlofsparen'. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en uw vitaliteitsbeeld. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier op grond van het BBV een voorziening voor gevormd te worden. In 2025 is de voorziening met € 38.000 aangevuld.

Voor overmatige verlofsaldi vormt de gemeente een voorziening. Op basis van een analyse wordt voor € 20.000 gedoteerd aan de voorziening en een bedrag van € 5.000 wordt aangewend.

Voorziening nog te maken kosten Wijer-De Kuil

Nog te maken kosten van het financieel afgewikkeld plan Wijer-De Kuil. In 2025 is de voorziening vanwege actualisatie volledig vrijgevallen.

Egalisatievoorzieningen

Deze voorzieningen worden gevormd wegens kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of daaraan voorafgaand en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren. Het betreft voorzieningen waarvan aan beheerplannen zijn gekoppeld. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt de stand van de beheerplannen toegelicht.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de lasten van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over een aantal begrotingsjaren. Op basis van een voortschrijdende onderhoudscycli van 10 jaar zijn de financiële consequenties in beeld gebracht en vertaald in de jaarrekening.

Een recente actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan heeft geleid tot enkele verschuivingen in de dotaties tussen de voorzieningen van afzonderlijke gemeentelijke gebouwen. Deze verschuivingen blijven echter binnen het totaal begrote niveau van de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen. Conform de begroting is vanuit de exploitatie een bedrag van € 467.000 toegevoegd aan de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen. De onderhoudsuitgaven van € 167.000 zijn direct ten laste van de voorziening geboekt.

Voorziening onderhoud wegen

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de (groot) onderhoudslasten van wegen, straten en pleinen over een aantal begrotingsjaren. Vanuit de exploitatie is € 755.000 toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 443.000 direct ten laste van de voorziening gebracht.

Van derden verkregen middelen

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Het egaliseren van het saldo lasten/baten dat in een bepaald jaar ontstaat in de afvalverwijdering, alsmede het meerjarig opvangen van schommelingen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing. De vermeerdering betreft de verrekening van het positieve exploitatieresultaat op het taakveld afvalverwijdering (€ 99.000).

Voorziening egalisatie riolering

Het egaliseren van het saldo lasten/baten dat in een bepaald jaar ontstaat in de riolering, alsmede het meerjarig opvangen van schommelingen in de tarieven voor de rioolheffingen. Het exploitatiesaldo van € 222.000 van het taakveld riolering is toegevoegd aan de voorziening. Ingevolge art 44 lid 2 van het BBV wordt de voorziening verplicht gevormd uit geheven/ontvangen specifieke bijdragen van de burger. Het zijn gelden die aan betreffende taak moeten worden besteed dan wel aan de burger moeten worden teruggegeven.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Dit betreft schulden aan derden met een looptijd langer dan één jaar en waarborgsommen. De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden is als volgt:

vaste schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Obligatieleningen		
b. Onderhandse leningen:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	66.513	71.178
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
- binnenlandse bedrijven		
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, ond. a, van de Wet financiering decentrale overheden	25.000	
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
	91.513	71.178
c. Door derden belegde leningen		
d. Waarborgsommen	10	10
e. Overige leningen		
totaal vaste schulden	91.523	71.188

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden in 2025 aangegeven.

verloop vaste schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2024	vermeerde- ringen	aflossingen	boekwaarde 31-12-2025
a. Obligatieleningen				
b. Onderhandse leningen:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	71.178		4.664	66.514
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen				
- binnenlandse bedrijven				
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		25.000		25.000
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
	71.178	25.000	4.664	91.514
c. Door derden belegde gelden:				
d. Waarborgsommen	10			10
e. Overige leningen				
totaal verloop vaste schulden	71.188	25.000	4.664	91.524

Het gemiddelde gewogen rentepercentage over het leningsaldo aan het einde van 2025 bedraagt 1,70%. De rentelast over alle onderhandse leningen bedraagt € 1.423.000.

Flottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit crediteuren (netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar) en overlopende passiva. Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

vlottende passiva (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.616	18.187
b. Overlopende passiva	12.577	10.766
totaal vlottende passiva	19.193	28.953

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

verloop netto-vlottende schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art.1, ond. a. van de Wet fido		
b. Overige kasgeldleningen		10.000
c. Banksaldi		
d. Overige schulden	5.657	8.131
- Maatschappelijke Dienstverlening overige schulden	959	56
totaal verloop netto-vlottende schulden	6.616	18.187

Bij de post overige schulden is het crediteursaldo (inclusief sociale zaken / rijk) van € 5.657.000 (2024: € 8.131.000) begrepen. Het betreft bedragen die de gemeente nog moet betalen aan verschillende leveranciers.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn ontstaan en die in het volgend begrotingsjaar tot een betaling komen. Daarnaast is dit het saldo van ontvangen en bestede bedragen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten in het volgend begrotingsjaar. De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

overlopende passiva (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2025	boekwaarde 31-12-2024
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	2.787	2.220
- Maatschappelijke Dienstverlening nog te betalen	3.340	3.022
- Gemeente nog te betalen aan MD / KempenPlus	6.127	5.242
b. De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van (art 49, lid 2):		
- Europese overheidslichamen		
- het Rijk	4.208	3.292
c. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.241	2.231
Totaal	12.576	10.765

specificatie van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen voor specifieke uitkeringen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2024	ontvangen bedragen	bestede bedragen	vrijgevallen bedragen	saldo per 31-12-2025
1. Europese overheidslichamen					
2. het Rijk	3.293	2.623	1.708		4.208
3. overige Nederlandse overheidslichamen					
totaal	3.293	2.623	1.708		4.208

Specificatie van de specifieke uitkeringen van het Rijk.

Ministerie (x € 1.000,-)	Specifieke uitkering	boekwaarde 31-12-2025
Ministerie Fin	B2 SPUK 2025 gedup.	-13
Ministerie Fin	C62 SPUK 2025 gedup.	0
Ministerie OCW	D08 SPUK 2025 OAB	320
Ministerie OCW	D14 SPUK 2025 NPO	5
Ministerie VWS	D23 SPUK 2025 bib verschil aanvraag beschikking	12
Ministerie IW	E120 SPUK verkeersveiligheidsmtr	333
Ministerie SZW	G10 SPUK 2025 Wet inburgering	371
Ministerie OCW	G13 SPUK 2025 onderwijsroute	8
Ministerie VWS	H30 Brede spuk 2025	35
Dienst ondernemend nederland	J32 SPUK 2025 ventilatie scholen Pius X	66
Ministerie BZK	J55 SPUK 2025 Energiearmoede	174
Dienst ondernemend nederland	J94 SPUK 2025 LAI	2.172
Dienst ondernemend nederland	K28 2025 CDOKE	726
Totaal		4.208

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In het kader van de verleende borg- en garantstellingen is in 2025 geen beroep gedaan op Bladel als gevolg van verleende borg- en garantstellingen. De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

verloop garantiestellingen (x € 1.000,-)	oorspronkelijk bedrag	percentage borgstelling	restant 31-12-2025	restant 31-12-2024
1. Woningstichting de Zaligheden	48.510	achtervang	47.761	47.785
2. Wooninc.	315	achtervang	180	197
3. Stichting Open Muziekcentum Bladel	100	100%	36	40
totaal verloop garantiestellingen	48.925		47.977	48.022

3.4 Niet uit de balans blijvende belangrijke rechten en verplichtingen

De gemeente heeft diverse verplichtingen, die niet in de balans mogen / kunnen worden opgenomen. De belangrijkste geven we hieronder aan. Wat belangrijke verplichtingen zijn is primair ter beoordeling van de gemeente.

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) verplicht de gemeente daarom in de toelichting op de balans inzicht te geven in de onderstaande financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden:

- financiële verplichtingen die consequenties hebben voor toekomstige jaren;
- specificaties van de eventueel gehanteerde financiële derivaten.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze toekomstige rechten en verplichtingen:

Meerjaren (welzijns)subsidies en huurovereenkomsten

De gemeente heeft met diverse partijen meerjarige contracten en overeenkomsten afgesloten waaruit financiële verplichtingen kunnen voortvloeien die niet uit de balans blijken. De financiële consequenties van al deze verplichtingen zijn structureel gedekt in de meerjarenbegroting.

Participatiewet

De uitvoering van de Participatiewet blijft ondergebracht bij KempenPlus. De financiële consequenties van al deze verplichtingen zijn structureel gedekt in de meerjarenbegroting.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke omvang heeft de gemeente geen voorziening getroffen. Uitgangspunt is het BBV waarin staat voorgeschreven dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks vergelijkbaar volume geen verplichting mag worden opgenomen. Jaarlijks wordt een inventarisatie gemaakt van de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen en wordt bezien of deze verplichtingen van vergelijkbaar of niet-vergelijkbaar volume zijn. Voor de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet-gelijke omvang en overmatige verlofsaldi heeft de gemeente wel voorzieningen getroffen.

Juridische procedures

Inzake de lopende juridische procedures is een inschatting gedaan van de mogelijke financiële impact voor de gemeente. Op basis van deze inschatting worden geen materiele nadelige effecten verwacht en is er geen voorziening gevormd.

3.5 Emu-saldo

Bij de invoering van de euro in de Europese Unie is afgesproken dat het begrotingstekort per deelnemend land beperkt moet blijven tot 3%. De overheidsschuld (EMU-schuld) van een land is de totale schuld (uitstaande leningen) van de overheid (de Rijksoverheid, de sociale fondsen en de decentrale overheden zoals gemeenten en provincies). Het begrotingssaldo (EMU-saldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. De EMU-schuld wordt aangeduid in een percentage van het bruto binnenlands product (BBP): de zogenaamde EMU-schuldquote. De EMU-tekortruimte voor gemeenten in 2025 is vastgesteld op +/- 0,34% BBP. De individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Omschrijving	x € 1000,-
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	589
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	13.694
3. Mutatie voorzieningen	1.044
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.682
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0
Berekend EMU-saldo	-13.744

3.6 Toelichting op investerings- en projectbudgetten

In deze paragraaf lichten we de lopende investeringen en projecten per hoofdtakveld toe door middel van de zgn. smileys. Bij een groene smiley is de investering of project afgerond, bij een gele smiley is de investering of project in uitvoering en bij een rode smiley is de investering of project nog niet in uitvoering.

Van de begrote investeringsuitgaven van € 93,16 miljoen is in vorige jaren een totaalomvang gerealiseerd van € 45,5 miljoen en in 2025 € 20,6 miljoen. We stellen voor om restantkredieten tot een bedrag van € 19,7 miljoen door te schuiven naar het volgende jaar. Daarnaast kunnen een aantal kredieten worden afgesloten. Als de uitvoering van een investering of project met meer dan € 50.000 overschreden wordt lichten we dat voor die investering of project nader toe in de Bedrijfsvoeringsparagraaf. Hieronder volgt een toelichting van de geplande/uitgevoerde investeringen per programma.

Bestuur en ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Aankoop grond Hamelendijk Reusel	588			588		
Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide	315		321	-6		
Totaal	903		321	582		

Aankoop grond Hamelendijk Reusel

Voor de beoogde aankoop van een perceel landbouwgrond aan de Hamelendijk te Reusel-De Mierden is in 2023 een krediet van € 588.000 beschikbaar gesteld. Op dit krediet zijn in de periode 2023-2025 geen uitgaven gedaan. De reden hiervan is gelegen in het feit dat het perceel Hamelendijk onderdeel uitmaakte van een grotere deal met de grondeigenaar. Deze grotere deal is niet doorgegaan. Omdat het perceel niet meer wordt aangekocht zal kan het krediet bij de jaarrekening 2025 komen te vervallen.

Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide

Middels raadsbesluit R25.034b is een krediet van € 315.000 beschikbaar gesteld voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide. Dit perceel is in 2025 aangekocht. Dit krediet kan bij de jaarrekening 2025 worden afgewikkeld met een geringe overschrijding van € 6.000 (vanwege bijkomende notaris- en advieskosten).

Toelichting Veiligheid

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Verplaatsing brwkazerne werf Hapert naar KBP	75		11	64		64
Totaal	75		11	64		64

Vorbereiding verplaatsing brandweerkazerne werf Hapert naar KBP

Voor de verplaatsing van de brandweerkazerne en de gemeentewerf is in 2025 een voorbereidingskrediet van € 75.000 ter beschikking gesteld. In 2025 is hiervan een bedrag van € 11.000 besteed. Het restantkrediet van € 64.000 zal worden overgebracht naar dienstjaar 2026.

Toelichting Verkeer en vervoer

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Verb. bereikbh. bedr.terrein Sleutel & Kl. Hoeven	100	52	12	36		35
Gepland groot onderhoud wegen 2024	1.578	1.269	309			
Verbetering/ gepland groot onderhoud wegen 2025	1.656		248	1.408		1.408
Vorbereiding herinrichting N284	586	385	47	154		154
Gemeenschapshuis aan de Markt: buitenruimte	1.277	150	1.120	7		
Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26	270	14	53	203		203
Uitvoering verkeersvisie 2024	1.630	368	1.268	-6		
Uitvoering verkeersvisie 2025	1.430		1.408	22		22
Aanpassing omgeving de Vest	45	5		40		40
Woonrijp maken Kerkeneind	339			339		339
Verbreden fietspaden Cartierheide	1.244	145	99	1.000		1.000
Fietspad Broekenseind	386			386		386
Fietspad Dominepad	1.189			1.189		1.189
Herinrichting Sniederslaan	80		39	41		41
Herstructurering Koolbogt Bladel	1.315	100	1.175	40		40
Herinrichting marktgebied Bladel						
Vervanging openbare verlichting 2024: armaturen	58	36	22			
Vervanging openbare verlichting 2024: masten	63	51	15	-3		
Vervanging openbare verlichting 2025: armaturen	58			58		58
Vervanging openbare verlichting 2025: masten	63		51	12		11
Totaal	13.367	2.575	5.866	4.926		4.926

☹️ **Verbetering bereikbaarheid bedrijventerrein de Sleutel & Kleine Hoeve**

Het restantkrediet 2025 ad € 35.000 zal nog worden ingezet ten behoeve van de verdere voorbereiding van de aanleg van de verbindingsweg en waterberging Hoeven 26 en de aanpassing van Hallenstraat en Raambrug. De voorbereiding wordt samen met Reusel-De Mierden verder uitgewerkt richting de uitvoering. Dit restantkrediet zal bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

😊 **Gepland groot onderhoud wegen 2024**

Ten laste van het restantkrediet van € 308.000 zijn in 2025 Klimaatmaatregelen fase 3 Hoogeloon (Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat), Hemelrijken/Kerkstraat in Casteren en het Gepland Groot Onderhoud (GGO) afgewikkeld.

☹️ **Gepland groot onderhoud wegen 2025**

Voor de uitvoering van het gepland groot onderhoud 2025 is een krediet van € 1.656.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet is onder andere ingezet voor Hemelrijken/Kerkstraat in Casteren en Dorpsstraat Casteren. Diverse projecten in voorbereiding (o.a. "Herinrichting Netersel Noord" en uitvoering programma verkeersvisie waaronder de Westerbeersedijk) en het uitgesteld GGO asfaltprogramma zullen ten laste komen van het restantkrediet GGO 2025. Het restantkrediet 2025 € 1.408.000 zal bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

☹️ **Vorbereiding herinrichting N284**

In 2025 is een krediet van € 136.000 ter beschikking gesteld. Daarnaast was een restantkrediet van € 65.000 ter beschikking. Het restantkrediet ultimo 2025 ad € 154.000 zal bij de jaarrekening worden overgebracht naar het dienstjaar 2026 en worden ingezet voor de verdere uitwerking van het Voorlopig Ontwerp 2026 inclusief de ruimtelijke gevolgen.

😊 **Herinrichting Markt Bladel**

Voor de bouwvakvakantie 2025 zijn de werkzaamheden aan de buitenruimte van de Markt in Bladel opgeleverd. De opleverpunten en openbare verlichting zijn eind 2025 afgerond. Hiermee kan het krediet met een onderschrijving van € 7.000 financieel worden afgewikkeld.

☹️ **Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26**

Voor het aandeel van de gemeente Bladel in de aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen bedrijventerrein De Sleutel en Kleine Hoeve (Reusel) is in 2022 krediet van € 270.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van een waterbergingsgebied nabij Hoeve 26 te Reusel (programma volksgezondheid en milieu). Met de voorbereiding hiervan is medio 2023 gestart. De uitvoering van de werkzaamheden wacht nog op de benodigde omgevingsplanprocedure. In afwachting daarvan wordt het restantkrediet voor een bedrag van € 203.000 bij de jaarrekening 2025 overgebracht naar het dienstjaar 2026.

 Uitvoeren Verkeersvisie 2024

Het restantkrediet voor de uitvoering van de verkeersvisie 2024 ad € 1.262.000 is voornamelijk ingezet voor het project Burgemeester van Woenseldreef / de Lemel. Het restantkrediet kan met een overschrijding van € 6.000 financieel worden afgewikkeld.

 Uitvoeren Verkeersvisie 2025

Voor de uitvoering van de verkeersvisie 2025 is een krediet ad € 1.430.000 ter beschikking gesteld. Binnen deze visie hebben we in 2025 het project Burgemeester van Woenseldreef afgerond. Daarnaast zijn we gestart met de uitvoering van het project Casterseweg in Hoogeloon en de Fons van der Heijdenstraat in Netersel.

Het restantkrediet voor een bedrag van € 22.000 en het restant subsidie (Rijk) voor een bedrag van € 60.000 zullen overgebracht worden naar dienstjaar 2026 voor de uitvoering van het project Netersel Noord en toegevoegd worden aan het krediet uitvoeren verkeersvisie 2026.

 Aanpassing omgeving De Vest

Het restantkrediet ultimo 2025 ad € 40.000 zal bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026 en worden ingezet voor de herstelkosten van de omgeving na de oplevering van de uitbreiding van basisschool De Vest te Hoogeloon.

 Woonrijp maken Kerkeneind

In de najaarsnota is een krediet van € 339.000 ter beschikking gesteld voor het laatste deel van het woonrijp maken van het plan Kerkeneind. Het restantkrediet 2025 € 339.000 zal bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026 t.b.v. de realisatie in 2026.

 Verbreden fietspaden Cartierheide

Eind 2025 hebben we de aanbesteding voor fase 1 (zuidwestelijke gedeelte v.d. Cartierheide) doorlopen en de werkzaamheden opgestart. Er zijn enkele kosten gemaakt met betrekking tot de opstart van het project. De daadwerkelijke fysieke start is gemaakt in januari 2026, waardoor de kosten voor 2025 minimaal zijn.

Bij de najaarsnota 2025 is de te ontvangen subsidie voor dit project bijgesteld overeenkomstig de ingediende verantwoording bij de Regiodeal. De financiële afrekening hiervan zal in 2026 plaatsvinden.

Het restantkrediet ad € 1.000.000 zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

 Fietspaden Dominépad en Broekenseind

Voor de realisatie van de fietsverbindingen aan het Dominépad en Broekenseind te Hoogeloon is bij de Perspectiefnota 2025 een krediet van € 1.575.000 beschikbaar gesteld. Een deel van de kosten zijn te relateren aan werkzaamheden aan de rijbaan van het Dominépad, zodat deze kosten voor een bedrag van € 225.000 gedekt zullen worden uit het krediet Gepland Groot Onderhoud wegen (GGO).

Er is een voorlopig ontwerp voor beide fietspaden. De grondverwerving welke benodigd is voor het aanleggen van het fietspad Dominépad zal naar verwachting in Q1 2026 gereed zijn. De voorbereiding zal in 2026 vermoedelijk starten. De grondverwerving Broekenseind zal naar verwachting in Q2 2026 gereed zijn waarna de voorbereiding in Q3 2026 verder opgepakt zal worden.

Het restantkrediet ad € 1.575.000 en restant rijkssubsidie ad € 273.000 zullen worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

 Herinrichting Sniederslaan

Het voorbereidingskrediet voor de herinrichting van de Sniederslaan van € 80.000 is voor een bedrag van € 39.000 ingezet. Het restantkrediet van € 41.000 zal worden overgebracht naar dienstjaar 2025.

 Herstructurering Koolbogt

Voor de herinrichting van de omgeving van de Koolbogt in Bladel is bij de Perspectiefnota 2024 een krediet van € 1.215.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Deze heeft in 2025 grotendeels plaats gevonden.

Het restantkrediet 2025 ad € 40.000 zal bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026 voor de afwikkeling van het project.

 Vervanging openbare verlichting 2024

Het restantkrediet ad € 33.000 is in 2025 ingezet voor openbare verlichting Hemelrijken Casteren en herinrichting Marktgebied Bladel, zodat het restantkrediet afgewikkeld kan worden bij de jaarrekening 2025.

☹️ Vervanging openbare verlichting 2025

De kredieten 2025 voor de vervanging van de openbare verlichting ad resp. € 58.000 (armaturen) en € 63.000 (masten) zijn in 2025 voor een bedrag van € 51.000 ingezet ten behoeve van vervanging armaturen/masten Hemelrijken Casteren en het vervangingsprogramma openbare verlichting 2025.

De resterende kredieten ad € 65.000 zullen worden overgeheveld naar het dienstjaar 2026 voor de afrekening openbare verlichting Oude Provincialeweg Hapert, Herinrichting Markt, bijplaatsten lichtmasten Wagenbroeken Casteren.

Toelichting Onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Uitbreiding basisschool de Vest Hoogeloon 2024	1.090	400	690			
Onderwijsleerpakket uitbr. De Vest Hoogeloon	98			98		98
Het Palet: voorbereiding	102			102		102
Totaal	1.290	400	690	200		200

☹️ Uitbreiding basisschool en onderwijsleerpakket de Vest Hoogeloon

Voor de uitbreiding van basisschool de Vest en het daarbij behorende onderwijsleerpakket zijn oorspronkelijk kredieten van resp. € 1.090.000 en € 98.000 beschikbaar gesteld. Het restantkrediet is in 2025 volledig ingezet met bouwvoorschotten voor de uitbreiding van basisschool de Vest en zal in 2026 worden opgeleverd. Bij de jaarrekening 2025 kan dit krediet worden afgewikkeld. Het krediet voor het onderwijsleerpakket zal ingezet worden in 2026, waardoor restantkrediet bij de jaarrekening 2025 zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

☹️ Het Palet: voorbereiding

Voor de uitbreiding van basisschool Het Palet is in 2025 een voorbereidingskrediet van € 102.000 ter beschikking gesteld. De voorbereiding zal in 2026 starten, zodat het restantkrediet van € 102.000 overgebracht zal worden naar dienstjaar 2026.

Toelichting Sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Uitvoering groenstructuurplan 2023	150	90	60			
Uitvoering groenstructuurplan 2024	150		105	45		45
Vervanging openbaar groen 2024	260	83	182	-5		
Uitvoering groenstructuurplan 2025	150			150		150
Vervanging openbaar groen 2025	260		137	123		123
LUWA-toren Bladel: renovatie	50			50		50
Verduurzaming sportpark De Lemelvelden	184			184		184
Verduurzaming sportpark De Roetweijer	31			31		31
Sportpark de Roetweijer: renovatie dak KV Klimroos	14			14		14
Sportpark de Roetweijer: verv. Install. KV Klimroos	53			53		53
Herontwikkeling sportpark Casteren	1.614	15	884	715		714
Vervanging installaties sporthal Eureka	160	52		108		108
Verduurzaming sporthal Eureka (ivm MFA)	277			277		277
Fusie korfbalvereniging Hapert Hoogeloon: nieuwbouw	908	13	732	163		163
Fusie korfbalvereniging Hapert Hoogeloon: verbouwing	303		248	55		55
Sportp de Lemelvelden: renovatie tennis/ korfbal	35			35		35
Sportp de Smagtenbocht: renovatie tennispaviljoen	42			42		42
Sportp de Smagtenbocht: herinr. 2025/ nog splitsen	2.836		133	2.703		2.703
Herinr Smagtenbocht: Nieuwbouw ONA St Jorisgilde	1.029		23	1.006		1.005
Herinr Smagtenbocht: grondkosten ONA St Jorisgilde	301		301			
Nieuwbouw kleedlokalen de Smagtenbocht	1.712	7	13	1.692		1.692
Nieuwbouw kantine de Smagtenbocht	1.080	2	11	1.067		1.067
Vervanging veldafrostering hekwerken sportvelden	15		15			
Aankoop voormalig kantinegebouw Smagtenbocht	315			315		315
Opstellen nieuw hoofdveld VV Netersel	15		15			
Herbest korfbalacc sportpark Hoogeloon voorber	125			125		125
Multifunct acc binnenzwembad	500		241	259		259
Verplaatsing revisie evenementenkast watermeetput	64			64		64
Vervanging speeltoestellen 2025	113		84	29		29
Totaal	12.746	262	3.184	9.300		9.303

😊 **Uitvoering groenstructuurplan 2023**

In 2025 is het restantkrediet uitvoering groenstructuur 2023 voor een bedrag van € 60.000 deels ingezet voor plantvakken De Lemelvelden Hapert en groenvoorziening ten behoeve van Klimaatmaatregelen 3^e fase Hoogeloon. Het restantkrediet kan bij de jaarrekening 2025 worden afgewikkeld.

😐 **Uitvoering groenstructuurplan 2024**

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan is in 2024 een krediet van € 150.000 beschikbaar gesteld. Het krediet is in 2025 voor diverse projecten ingezet, waaronder plantwerkzaamheden ten behoeve van de herinrichting Oude Provincialeweg Hapert. Het restantkrediet ad € 45.000 zal daarom worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

😐 **Uitvoering groenstructuurplan 2025**

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan is in 2025 een krediet van € 150.000 beschikbaar gesteld.

Diverse werkzaamheden zoals Herinrichting Dorpsstraat Casteren en herinrichting Lemel Hapert zou in 2025 uitgevoerd, maar zijn wegens weersomstandigheden in Q1 2026 uitgevoerd.

Het krediet 2025 ad € 150.000 zal daarom worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

😊 **Vervanging openbaar groen 2024**

Een restantkrediet ad € 177.000 is beschikbaar gesteld in 2025 en is o.a. ingezet voor het vervangen van bomen in de kern van Hapert en het buitengebied en voor de herinrichting groen van de buitenruimten Bruis. Het krediet kan met een overschrijding van € 4.000 worden afgewikkeld bij de jaarrekening 2025.

😐 **Vervanging openbaar groen 2025**

Voor de vervanging van openbaar groen is in 2025 een krediet van € 260.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet is gedeeltelijk ingezet voor het planten van bomen op diverse locaties. Het restantkrediet ad € 123.000 zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

😐 **Luwa-toren Bladel**

Voor de renovatie van de LUWA-toren is in 2024 een krediet van € 50.000 beschikbaar gesteld. De uitvoering van de renovatie is afhankelijk van de uiteindelijke keuze voor de locatie van deze toren in relatie met de ontwikkelingen rondom het uitvoeringsplan Egyptische Poort. Het krediet zal in afwachting hiervan bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

😐 **Verduurzaming en vervanging installaties gemeentelijke gebouwen**

De afgelopen jaren zijn diverse kredieten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming, renovaties en de vervanging van technische installaties van de gemeentelijke gebouwen. Een aantal van deze investeringen hebben door zowel interne als externe oorzaken de nodige vertraging opgelopen. De uitvoering hiervan is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming en nadere prioritering van werkzaamheden binnen het gemeentelijk gebouwenbeheer. Op dit moment resteren voor de betreffende projecten onderstaande (restant)kredieten met bijbehorende resterende ramingen voor SPUK-uitkeringen. Deze kredieten zullen in afwachting van nadere besluitvorming worden overgebracht naar het dienstjaar 2026. Het betreft de volgende investeringen:

- Renovatie dak KV Klimroos sportpark De Roetwijer | € 14.000
- Renovatie dak sportpark De Lemelvelden | € 35.000
- Renovatie dak sportpark De Smagtenbocht | € 42.000
- Vervanging installaties sporthal Eureka | € 108.000
- Vervanging installaties korfbal Klimroos De Roetwijer | € 53.000
- Verduurzaming sportpark De Lemelvelden | € 184.000
- Verduurzaming sportpark De Roetwijer | € 31.000
- Verduurzaming sporthal Eureka (i.v.m. MFA) | € 277.000

😐 **Herontwikkeling sportpark Casteren (+technische installaties)**

Voor de herontwikkeling van sportpark Casteren en de technische installaties is oorspronkelijk een totaalkrediet van € 1.614.000 beschikbaar gesteld.

De oplevering van de nieuwbouw is voorzien in maart 2026. Daarna zal sloop van de oudbouw plaatsvinden en de omgeving van de nieuwbouw worden ingericht. Het betreffende restantkrediet zal worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

😊 **Fusie korfbal Hapert en Hoogeloon**

Voor de nieuwbouw en verbouw ten behoeve van de fusie korfbalvereniging Hapert-Hoogeloon is oorspronkelijk een totaalkrediet van € 1.210.000 beschikbaar gesteld.

De (inrichting van de omgeving van de) nieuwbouw van korfbalvereniging KVC is eind 2025 opgeleverd. Omdat vrij snel daarna het winterseizoen aanbrak en het korfbalgebeuren dan een aantal maanden binnen plaatsvindt (in de sporthal), is nog maar beperkt gebruik gemaakt van deze nieuwe voorziening. Dat gaf ruimte om in de winterperiode de laatste opleverpunten af te werken en de vereniging de tijd om haar deel (kantine en bijruimten) gereed te maken. Daartoe zal het restantkrediet overgebracht worden naar 2026.

😊 **Opstellen nieuw hoofdveld VV Netersel**

In 2025 is een krediet van € 15.000 ter beschikking gesteld voor de opstellen. Dit krediet is in 2025 volledig ingezet, waardoor het bij de jaarrekening 2025 kan worden afgewikkeld.

😊 **Herbestemming korfbalaccommodatie sportpark Hoogeloon**

In 2025 is een krediet van € 125.000 ter beschikking gesteld voor het nieuwe (multifunctionele) gebruik van de voormalige korfbalaccommodatie. Er zijn plannen voor een herbestemming van zowel het gebouw als de velden. Samen met een vertegenwoordiging van (het verenigingsleven van de gemeenschap) Hoogeloon, is een visie opgesteld. Eind 2025 is overleg gevoerd over de selectie en combinatie van ingebrachte ideeën en het kostenplaatje. In 2026 komt daar definitief uitsluitel over en wellicht kan al uitvoering worden gegeven aan (onderdelen van) het totaalplan.

Het restantkrediet van € 125.000 zal overgebracht worden naar het dienstjaar 2026.

😊 **Vervanging veldafrastering hekwerken sportvelden**

In 2025 is een krediet van € 15.000 ter beschikking gesteld, dat volledig in 2025 is ingezet voor de veldafrastering op het sportpark Netersel. Het krediet kan bij de jaarrekening 2025 worden afgewikkeld.

😊 **Herinrichting Smagtenbocht**

Voor de stand van zaken van dit project wordt verwezen naar de paragraaf monitor majeure projecten. Onderstaande kredieten zullen worden overgebracht naar 2026.

Onderdeel	Beschikbaar in 2025	Uitgaven 2025	Overbrengen naar 2026
Herinrichting Smagtenbocht	€ 2.836.000	€ 133.000	€ 2.703.000
Nieuwbouw kleedlokalen	€ 1.705.000	€ 13.000	€ 1.692.000
Nieuwbouw kantine	€ 1.077.000	€ 10.000	€ 1.067.000
Aankoop voormalig kantinegebouw	€ 315.000	€ 0	€ 315.000
Verplaatsing St. Jorisgilde	€ 1.028.000	€ 23.000	€ 1.005.000
Grondkosten	€ 301.000	€ 301.000	€ 0

Voor het onderdeel Herinrichting Smagtenbocht zijn in 2025 kosten gemaakt voor de aanleg van padelbanen en kosten voor de technische voorbereiding van de korfbal- en beachvelden. De kosten voor kleedlokalen en kantine zijn ontwerpkosten voor het verenigingsgebouw. De kosten voor de verplaatsing van het gilde zijn plan- en ontwerpkosten voor de schutterslocatie. De vermelde grondkosten betreft de inbreng van het perceel waar de schutterslocatie komt (eerder aangekocht onder anticiperende verwerving).

😊 **Binnenzwembad en zwembijver**

Op 10 juli 2025 besloot de gemeenteraad te kiezen voor de realisatie van een binnenzwembad bestaande uit een 4-baans wedstrijdbad, 250m2 recreatiewater (1x 150 m2 doelgroepenbad met beweegbare bodem), 100 m2 peuterbad met peuterhoek, ruime perrons, whirlpool, interactieve recreatie elementen (glijbaan, fonteinen), fami-lieglijbaan, 2 middelgrote sauna's met rustruimte (sauna en stoomcabine) en een goede horecavoorziening voor binnen en buiten. Dit in combinatie met een zwembijver, ligweide, strand, kinderspeeltoestel en half verhard pad om de vijver. De gemeenteraad stelde hiervoor een krediet van € 18.494.000 beschikbaar. In 2025 is het eerste deel van € 500.000 beschikbaar gesteld voor uitgaven. In 2025 is een bedrag van € 241.000 besteed. Dit bedrag betreft kosten van de projectleider en adviseurs. Het restant van € 259.000 zal worden overgebracht naar 2026. In 2026 is tevens het tweede deel € 500.000 beschikbaar voor uitgaven.

😊 **Verplaatsing revisie evenementenkast watermeterput**

In 2025 is een krediet van € 64.000 ter beschikking gesteld voor het vernieuwen van evenementenkasten en

waterputten op de Markt in Bladel. I.v.m. voorbereiding en planning Brabant Water en Enexis zal het restantkrediet van € 64.000 zal overgebracht worden naar dienstjaar 2026 voor de uitvoering in Q2 2026.

☹️ **Vervanging speeltoestellen 2025**

Het krediet van € 113.000 dat in 2025 ter beschikking is gesteld, is voor € 84.000 ingezet voor de vervanging van diverse speeltoestellen. In Bladel hebben er grote vervangingen plaatsgevonden bij de speelvoorzieningen aan de Felix Timmermanslaan, de Wielewaal en Den Hof. In Hoogeloon zijn er speeltoestellen vervangen bij het speeltuintje aan de Maalderij en aan de Koebosakkers. Ook in Hapert zijn er speeltoestellen vervangen, namelijk aan de Venbroek en de Lakenvelder. In Casteren hebben bij de Durkijk en Het Nieveld vervangingen plaatsgevonden en in Netersel is er een pingpong tafel vervangen.

Het restantkrediet 2025 ad € 29.000 zal voor het grootste gedeelte ingezet worden voor de vervanging van de doeltjes (in de vorm van een nieuwe pannakooi) aan het Beemke in Netersel en daarom worden overgebracht naar het dienstjaar 2026.

Toelichting Sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Realisatie MFA Hapert	20.189	19.762	23	404		129
BRUIS	23.464	20.775	2.678	11		10
Realisatie inspiratiepunt Bladel	254	14	218	22		22
Verduurzaming MFA De Poel Netersel 2025	44			44		44
Verduurzaming MFA D'n Anloop Hoogeloon 2025	37			37		37
Totaal	43.988	40.551	2.919	518		242

☹️ **Realisatie MFA Hapert**

Eind 2023 is met een raadsmededeling eindverslag gedaan van het project MFA-Hapert. Uiteindelijk is bij de jaarrekening 2023 een bedrag van € 275.000 van de uitgaven financieel afgewikkeld (voordeel). Een bedrag van € 181.000 is in depot gehouden en overgebracht naar 2024 voor de afwikkeling van kosten met de aannemer en het gemeentelijk aandeel in de aanpassingskosten van de akoestiek met betrekking tot de onderwijsruimten. Bij de najaarsnota 2025 is voor de aanpassingen van de onderwijsruimte Het Palet een afzonderlijk krediet beschikbaar gesteld. Per eind 2025 resteert er een restantkrediet van € 129.000 voor de MFA Hart van Hapert. Er zijn tekortkomingen aan de vloer in de grote zaal geconstateerd, waarover afstemming met de aannemer plaatsvindt (verhaal / garantie). Vanwege de aanbestedingsvorm Engineer en Construct is niet exact bepaald welke vloer er moest komen, maar wel welke kwaliteit, eigenschappen, dikte en dat soort zaken. De aangebrachte vloer blijkt niet aan die criteria te voldoen. Voor het geval dat verhaal/garantie niet mogelijk blijkt, wordt voorgesteld nog één keer het restantkrediet over te hevelen naar 2026.

☹️ **BRUIS**

Voor de realisatie van BRUIS is een totaalkrediet van € 23.463.000 (excl. buitenruimte) beschikbaar gesteld. De bouw is op 1 april 2025 opgeleverd. In de daaropvolgende maanden hebben de verschillende verenigingen en gebruikers hun nieuwe huisvesting ingericht en is het gebouw stap voor stap in gebruik genomen. Per ultimo 2025 resteert er nog een restantkrediet van ca. € 10.000, wat wordt overgebracht naar 2026 voor de afwikkeling van de laatste kosten. De definitieve financiële afwikkeling zal in 2026 plaatsvinden.

Daarnaast staan er nog twee niet gerealiseerde inkomsten begroot bij de investering. Ten eerste moet nog een deel van de DUMAVA subsidie binnenkomen. De gemeente heeft in 2023 een voorschot van € 274.000 ontvangen. De vaststelling vindt plaats in 2026 en de gemeente ontvangt naar verwachting dan het resterende bedrag van € 117.000 (totale DUMAVA subsidie bedroeg € 391.000). Ten tweede staat er nog een bijdrage van de Bibliotheek van € 200.000 begroot.

☹️ **Realisatie inspiratiepunt Visit**

Bij de najaarsnota 2024 is een krediet van € 237.000 beschikbaar gesteld voor het inspiratiepunt Visit Bladel. De werkzaamheden zijn in 2025 grotendeels afgerond. De financiële afwikkeling van de subsidie van de Regiodeal vindt in 2026 plaats. Het restant uitgaven ad € 22.000 en inkomsten groot € 4.000 worden overgebracht naar dienstjaar 2026.

☹️ **Verduurzaming MFA's**

In 2025 zijn voor de verduurzaming van MFA De Poel in Netersel een krediet van € 44.000 en voor de verduurzaming van MFA D'n Anloop in Hoogeloon een krediet van € 37.000 ter beschikking gesteld. De uitvoering hiervan is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming en nadere prioritering van werkzaamheden binnen het gemeentelijk gebouwenbeheer. De restantkredieten zullen overgebracht worden naar dienstjaar 2026.

Toelichting Volksgezondheid en milieu

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Ambulancepost GGD	3.552		2.438	1.114		117
Vervanging ondergrondse containers	75			75		75
Waterbergingsgebied nabij industrieterrein Bladel	464			464		464
Uitvoering GRP 2023: vervanging riolering	1.044	337	706	1		
Uitvoering GRP 2024: klimaatmaatregelen	186	154	32			
Uitvoering GRP 2024: vervanging gemalen	80	43	10	27		26
Uitvoering GRP 2024: vervanging riolering	1.559	59	238	1.262		1.261
Klimaatmaatregelen Netersel 2024	136		71	65		65
Klimaatmaatregelen Casteren 2024	676	226	440	10		10
Uitvoering GRP 2025: klimaatmaatregelen	532		396	136		136
Uitvoering GRP 2025: vervanging gemalen	80			80		80
Uitvoering GRP 2025: vervanging riolering	1.559		11	1.548		1.548
Klimaatbuffer Gagelvelden/ Kranenberg	138		28	110		110
Aankoop 2 perc klimaatbuffer Gagelvelden/ Kranenberg	52		54	-2		
Totaal	10.133	819	4.424	4.890		3.892

😊 Ambulancepost GGD

Voor de voorbereiding van de realisatie van de ambulancepost op het Kempisch Bedrijvenpark is in 2024 een voorbereidingskrediet van € 132.000 beschikbaar gesteld. In 2025 is vervolgens een uitvoeringskrediet van € 3.420.000 beschikbaar gesteld voor de bouw van de ambulancepost. In 2025 is het voorbereidingskrediet administratief samengevoegd met het uitvoeringskrediet.

De werkelijke kosten voor deze investering zijn aanzienlijk lager uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd. Per ultimo 2025 resteert er nog een onbenut krediet van € 1.114.000. Een bedrag van € 117.000 wordt overgebracht naar 2026, voor de afwikkeling van de laatste kosten (o.a. onderhoudstermijnen van de aannemer). Het restant van € 997.000 komt te vervallen. De werkelijke stichtingskosten van de ambulancepost worden verdisconteerd in de huurprijs richting de GGD. Dat betekent dat lagere werkelijke stichtingskosten hebben geresulteerd in een lagere huurprijs voor de GGD.

😊 Vervanging ondergrondse containers

Voor de vervanging van ondergrondse containers is in 2025 een krediet van € 75.000 ter beschikking gesteld. Op dit moment wordt de aanbesteding hiervan voorbereid. Het restantkrediet van € 75.000 wordt overgebracht naar dienstjaar 2026.

😊 Uitvoering GRP 2023

Het restantkrediet uitvoering GRP 2023 ad € 707.000 is met name ingezet voor de afwikkeling Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3, bijdrage riolering Koolbogt en Herinrichting Markt Bladel. Het restantkrediet kan bij de jaarrekening 2025 worden afgewikkeld.

😊 Uitvoering GRP 2024

Het restantkrediet € 1.500.000 uitvoering GRP 2024 is onder andere ingezet voor Hemelrijken en Kerkstraat Casteren, Oude Provincialeweg Hapert en Netersel Noord. Het restantkrediet van € 1.261.000 zal bij de jaarrekening 2025 worden overgebracht naar het dienstjaar 2026 en ingezet worden voor diverse investeringsprojecten.

Het restantkrediet klimaatmaatregelen 2024 van € 378.000 is voornamelijk ingezet voor de projecten Klimaatbuffer Gagelvelden/Kranenberg en Klimaatmaatregelen Casteren. De restantkredieten voor deze projecten inclusief de dekking van de subsidie in het kader van de impulsregeling klimaatadaptatie zullen overgebracht worden naar 2026. Eveneens zal het restantkrediet van het project klimaatmaatregelen Netersel overgebracht worden naar dienstjaar 2026. De overige kredieten, aankoop percelen klimaatbuffer Gagelvelden/Kranenberg en klimaatmaatregelen 2024 kunnen worden afgewikkeld bij de jaarrekening 2025.

Het beschikbare restantkrediet € 36.000 vervanging gemalen is voor € 10.000 ingezet in 2025, waardoor het restantkrediet van € 26.000 overgebracht kan worden naar dienstjaar 2026.

😊 Uitvoering GRP 2025

Voor de uitvoering GRP 2025 is een krediet beschikbaar van € 2.170.000 voor de uitvoering van klimaatmaatregelen, vervanging gemalen en riolering. Het krediet is in 2025 ingezet voor diverse projecten in voorbereiding zoals Casteren-Zuid, Driehuis/ Hoogeind, voor onderzoek naar de raakvlakken N284 en riolering en uitvoering van projecten als verbetermaatregelen riolering in Hoogeloon en herinrichting Netersel-Noord (Fons van der

Heijdenstraat). Dit betreft een bedrag van € 406.000. De restantkredieten, klimaatmaatregelen € 136.000, vervanging gemalen € 79.000 en vervanging riolering € 1.548.000, worden overgebracht naar dienstjaar 2026.

☹️ Waterbergingsgebied nabij industrieterrein Bladel

Voor het project waterbergingsgebied nabij industrieterrein Bladel is een krediet van € 464.000 beschikbaar met een dekking van € 181.000 (subsidie provincie). Daarnaast is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van een verbindingsweg tussen de Hallenstraat en de N284 te Reusel (programma verkeer). Met de voorbereiding hiervan is medio 2023 gestart. De uitvoering van de werkzaamheden wacht nog op de benodigde omgevingsplanprocedure. In afwachting daarvan wordt het restantkrediet van € 464.000 en het restant subsidie van € 181.000 overgebracht naar het dienstjaar 2026.

Toelichting VHROSV

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Startersleningen	375		725	-350	-350	
Anticiperende verwervingen	8.215		1.582	6.633		1.000
Aankoop woningen statushouders	709	477	167	65		65
Totaal	9.299	477	2.474	6.348	-350	1.065

Startersleningen

In 2025 was voor startersleningen een krediet van € 375.000 beschikbaar. In 2025 zijn fors meer leningen verstrekt dan in de jaren ervoor: 29 startersleningen zijn verstrekt voor een totaalbedrag van € 725.000. Het krediet voor 2025 is daarmee ruim overschreden met een bedrag van € 350.000. In de jaren 2022, 2023 en 2024 was juist sprake van een onderschrijding van het krediet. We monitoren of deze trend van 2025 zich doorzet in 2026 en of bijsturen nodig is. In 2026 is wederom een krediet van € 375.000 beschikbaar. Meer informatie is te vinden in bijlage 8.2 'evaluatie startersleningen'.

☹️ Anticiperende verwervingen

Voor grondaankopen die vallen onder anticiperende verwervingen is in 2025 een krediet van € 2.000.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast was het restantkrediet van 2024 voor een bedrag van € 4.590.000 beschikbaar. In 2025 zijn Latestraat 12 in Netersel en de Castersedijk 4 in Hapert aangekocht. Per eind 2025 resteert er een krediet van € 5.008.000. In verband met de onzekerheid over mogelijk nog te verwerven anticiperende gronden dient het restant krediet voortvloeiend uit 2025 teruggebracht te worden naar het in de nota grondbeleid genoemde jaarlijks krediet van € 2.000.000 in 2026. Dit is gelegen in het feit dat de te verwachte anticiperende verwervingen in het onderhandelingsproces nog niet zijn opgestart of zijn komen te vervallen.

Omdat bij de begroting 2026 reeds € 1.000.000 beschikbaar gesteld, wordt een bedrag van € 1.000.000 overgebracht van 2025 naar 2026. Een bedrag van € 4.008.000 komt bij deze jaarrekening te vervallen. In 2026 zal de Nota Grondbeleid worden geactualiseerd.

☹️ Aankoop woningen statushouders

Voor de aankoop van een nieuwbouwapartement binnen het project Kempenstede in de Kerkstraat te Hapert is in 2024 een krediet van € 409.000 beschikbaar gesteld. Het appartement is in december 2025 opgeleverd. Het restantkrediet ultimo 2025 ad € 65.000 wordt overgebracht naar het dienstjaar 2026 voor de kosten van afwerking van het appartement.

Toelichting Overhead

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2024	uitgaven 2025	restant krediet	overschr. > € 50.000,-	over te boeken
Vervangen installaties gemeentehuis	1.065	298	716	51		
Revitalisering carillon gemeentehuis	82	36	47	-1		
Opbouw en afbouw bedrijfsvoertuigen	120			120		
totaal	1.267	334	763	170		

😊 Opbouw en afbouw bedrijfsvoertuigen

Voor de opbouw en afbouw van bedrijfsvoertuigen buitendienst (takelmaterieel) is in 2025 een krediet van € 120.000 beschikbaar gesteld. Vanaf 2026 zullen deze bedrijfsvoertuigen inclusief opbouw en afbouw geleased worden. Het krediet zal daardoor niet worden ingezet en zal bij de jaarrekening 2025 vrijvallen.

 Revitalisering carillon nabij gemeentehuis

Voor de revisie van de uurwerken, verlichting en de beide figurenomlopen en de reiniging en behandeling van de natuurstenen geveldelen is in 2024 een krediet beschikbaar gesteld van € 82.000. De werkzaamheden zijn afgerond in 2025. Het krediet wordt bij de jaarrekening 2025 financieel afgewikkeld.

 Vervanging warmte- en koelinstallatie en de luchtbehandelingskasten gemeentehuis

Voor de vervanging van deze installaties is een totaalkrediet van € 1.065.000 beschikbaar gesteld met een dekking van € 474.000 vanuit een DUMAVA subsidie. De gemeente heeft hiervan een voorschot van ca. € 332.000 ontvangen. Het restant van € 142.000 ontvangt de gemeente in 2026, indien de subsidie conform de aanvraag wordt vastgesteld. De werkzaamheden voor de investering zijn in 2025 opgeleverd. Het krediet kan met een onderschrijving van € 51.000 worden afgewikkeld.

4. Overzicht van baten en lasten

4.1 Het overzicht van baten en lasten met toelichting

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Het jaar 2025 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 2.096.000 . In het voordelig resultaat is rekening gehouden met per saldo circa € 1.961.000 onttrekking aan de reserves. In onderstaand overzicht van baten en lasten vindt u per hoofdstaakveld een financiële analyse van de grotere over- en onderschrijdingen. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar de 'toelichting op het overzicht van baten en lasten'.

Hoofdstaakveld (bedragen x € 1.000,-)	saldo rekening 2024	primaire begroting 2025			gewijzigde begroting 2025			jaarrekening 2025			saldo afwijking 2025
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	
Bestuur	-1.911	-2.382	480	-1.902	-2.726	789	-1.937	-2.962	830	-2.132	-195
Veiligheid	-2.226	-2.164	98	-2.066	-2.237	108	-2.129	-2.362	107	-2.255	-126
Verkeer en vervoer	-3.090	-4.064	77	-3.987	-4.067	138	-3.929	-3.993	288	-3.705	224
Economie	1.096	-820	1.698	878	-975	1.783	808	-940	1.728	788	-20
Onderwijs	-2.643	-2.420	24	-2.396	-3.226	793	-2.433	-2.884	418	-2.466	-33
Sport, cultuur en recreatie	-4.616	-6.658	987	-5.671	-7.010	1.342	-5.668	-6.262	1.027	-5.235	433
Sociaal domein	-23.228	-29.233	5.652	-23.581	-33.089	6.633	-26.456	-32.727	6.660	-26.067	389
Volksgezondheid en milieu	-1.945	-7.858	5.743	-2.115	-10.784	8.674	-2.110	-7.822	5.884	-1.938	172
VHROSV	-1.880	-5.801	4.692	-1.109	-9.939	7.544	-2.395	-6.157	4.498	-1.659	736
Overhead	-7.076	-7.445	107	-7.338	-8.033	210	-7.823	-7.945	296	-7.649	174
Sub-totaal saldo van baten en lasten	-47.519	-68.845	19.558	-49.287	-82.086	28.014	-54.072	-74.054	21.736	-52.317	1.754
Algemene dekkingsmiddelen:											
Treasury	222	-680	930	250	-638	863	225	-534	838	304	79
OZB woningen	2.432	-207	3.000	2.793	-209	2.995	2.786	-322	2.994	2.672	-114
OZB niet woningen	2.393	-26	2.554	2.528	-26	2.612	2.586	-7	2.588	2.581	-5
Algemene uitkering en overige uitk.	44.122	-6	43.727	43.721	-6	47.234	47.228	-6	47.521	47.515	287
Overige baten en lasten	-33	-31		-31	-27		-27		1	1	28
Vennootschapsbelasting	-528	-14		-14	-164		-164	-620		-620	-456
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	48.608	-964	50.211	49.247	-1.070	53.704	52.634	-1.490	53.943	52.454	-181
Saldo van baten en lasten	1.089	-69.809	69.769	-40	-83.156	81.718	-1.438	-75.544	75.679	135	1.573
Toevoeging/onttrekking aan reserves:											
Bestuur	1.779	-3.436	4.557	1.121	-4.119	6.676	2.557	-4.119	6.080	1.961	-596
Totaal mutaties reserves	1.779	-3.436	4.557	1.121	-4.119	6.676	2.557	-4.119	6.080	1.961	-596
Gerealiseerd resultaat	2.868	-73.245	74.326	1.081	-87.275	88.394	1.119	-79.663	81.759	2.096	978

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het aanwenden van een reserve vereist een raadsbesluit waarin de reden van aanwending wordt aangegeven, die correspondeert met het doel van de reserve. In de rekening zijn alleen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves verwerkt tot maximaal het bedrag dat via de begroting (swijzingen) door de raad is goedgekeurd. Hieronder zijn de mutaties binnen de reserves nader toegelicht:

Onttrekking aan de reserves (baten):		(x € 1.000,-)	
Algemeen reserve	opbrengst Kloostertuin	125	inc.
	toevoeging DR kapitaallasten: medisch centrum	151	inc.
	toevoeging DR kapitaallasten: Het Palet	944	inc.
	toevoeging DR kapitaallasten: Den Tref	1.000	inc.
	dekking subsidie duurzame energie particulieren	206	inc.
	algemene reserve grondexploitatie	576	inc.
	budgetoverhevelingen 2024	1.185	inc.
	dekking beëindigingsregeling veehouderijbedrijven	71	inc.
Reserve geactiveerde kapitaaluitgaven	dekking kapitaallasten	741	str.
Reserve ruimtelijke kw.buitengebied	dekking diverse kosten	58	inc.
	toevoeging algemene reserve	1.000	
Reserve generatiepact	dekking generatiepact 2024	21	inc.
Totaal ontrekkingen		6.080	a.

toevoeging aan de reserves (lasten):		(x € 1.000,-)	
Algemene reserve	aanvulling vanuit kwaliteit buitengebied	1.000	inc.
	toevoeging opbrengst Kloostertuin	125	inc.
Algemene reserve grondexploitatie	aanvulling gewenste omvang	576	inc.
	aanvulling geraamde winstuitname	91	inc.
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	toevoeging opbrengsten	38	inc.
Reserve geactiveerde kapitaaluitgaven	toevoeging Kloostertuin	125	inc.
	toevoeging Medisch Centrum	151	inc.
	toevoeging Het Palet	944	inc.
	toevoeging Den Tref	1.000	inc.
	rentebijverschrijvingen	68	str.
Totaal toevoegingen		4.119	b.
Per saldo mutaties t.g.v. reserves		-1.961	a - b

Mutaties reserves

In onderstaand overzicht worden de mutaties van de reserves op basis van artikel 28 onderdeel d van het BBV gespecificeerd naar structurele toevoegingen en ontrekkingen:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	raming mutaties reserves 2025				realisatie mutaties reserves 2025			
	baten (onttrekking reserve)	waarvan structureel	lasten (toevoeging reserve)	waarvan structureel	baten (onttrekking reserve)	waarvan structureel	lasten (toevoeging reserve)	waarvan structureel
Algemene reserve	4.760		-1.125		4.259		-1.125	
Reserve afschrijving geact. investeringen	741	675	-2.289	-68	741	675	-2.289	-68
Reserve generatiepact	21				21			
Algemene reserve grondexploitatie			-667				-667	
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	1.154		-38		1.058		-38	
totaal	6.676	675	-4.119	-68	6.080	675	-4.119	-68
		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel
		6.001		-4.051		5.405		-4.051

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hierna is per onderdeel een analyse opgenomen van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken. De analyse is op hoofdlijnen, waarbij iedere over- of onderschrijding groter dan € 25.000 van een verklaring is voorzien.

Bestuur en ondersteuning

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	157
Hogere dotatie wethouderspensioenen (onderzoek overdrachtswaarde APPA)	-402
Lagere kosten landelijke verkiezingen 2025	25
Lagere kosten rekenkameronderzoeken	44
Diverse afwijkingen	-59
Totale afwijking lasten	-235
Vrijval voorziening wachtgelden wethouders	21
Hogere leges reisdocumenten	33
Diverse afwijkingen	-12
Totale afwijking baten	42
Totale afwijking resultaat	-193
Onttrekking reserves	Afwijking
Lagere dekking vanuit AR: subsidie duurzame energie particulieren	-46
Lagere dekking vanuit AR: eenmalige kosten Herinrichting Smagtenbocht	-455
Lagere dekking vanuit reserve kwaliteit buitengebied	-95
Totale afwijking toevoeging reserves	-596

Overhead

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	-23
Hogere dotatie aan verlofvoorziening in verband met verlofsparen	-36
Uitwisseling arbeidsvoorwaarden	26
Lagere advieskosten afdeling dienstverlening & bedrijfsvoering	29
Lager gasverbruik gemeentehuis	36
Voordeling resultaat 2025 GRSK / SSC	36
Hogere kosten werving & selectie	-38
Diverse afwijkingen	58
Totale afwijking lasten	88
Hogere uitkeringen WAZO	69
Diverse afwijkingen	17
Totale afwijking baten	86
Totale afwijking resultaat	174

Algemene dekkingsmiddelen

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	-104
Aangifte vennootschapsbelasting 2025	-456
Doorbelaaste rente vanuit taakveld Treasury	111
Diverse afwijkingen	30
Totale afwijking lasten	-419
Verschillen rentebaten	-25
Hogere algemene uitkering	288
Lagere opbrengsten onroerende zaakbelasting (OZB)	-29
Diverse afwijkingen	4
Totale afwijking baten	238
Totale afwijking resultaat	-181

Veiligheid

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	-88
Hogere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw brandweerkazerne Bladel	-29
Diverse afwijkingen	-9
Totale afwijking lasten	-126
Diverse afwijkingen	
Totale afwijking baten	
Totale afwijking resultaat	-126

Verkeer en vervoer

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	163
Hogere onderhoudskosten voor wegen, straten en pleinen	-36
Hogere dotatie aan voorziening onderhoud wegen (ontvangen degeneratievergoeding)	-68
Hogere rentelasten	-36
Mensgerichte verkeersveiligheid	30
Diverse afwijkingen	21
Totale afwijking lasten	74
Hogere leges gemeentelijke kabels & leidingen	35
Vrijval voorziening Wijer-De Kuil	55
Hogere baten degeneratievergoeding (zie ook afwijking lasten)	68
Mensgerichte verkeersveiligheid: bijdrage provincie	-25
Diverse afwijkingen	18
Totale afwijking baten	151

Economie

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	17
Diverse afwijkingen	18
Totale afwijking lasten	35
Lagere opbrengst toeristenbelasting	-43
Diverse afwijkingen	-12
Totale afwijking baten	-55
Totale afwijking resultaat	-20

Onderwijs

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	-32
SPUK ventilatie scholen Pius X-College (zie ook afwijking baten)	66
SPUK onderwijs achterstanden beleid (zie ook afwijking baten)	328
Diverse afwijkingen	-19
Totale afwijking lasten	343
SPUK ventilatie scholen Pius X-College (zie ook afwijking lasten)	-66
SPUK onderwijs achterstanden beleid (zie ook afwijking lasten)	-308
Diverse afwijkingen	-1
Totale afwijking baten	-375
Totale afwijking resultaat	-32

Sport, cultuur en recreatie

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	-54
Hogere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw sporthal X-Sport	-99
Hogere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw sportpark Groesbocht	-54
Dekking incidentele kosten herinrichting Smagtenbocht	528
Lagere lasten natuurbescherming	29
Gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide	238
Groenbeleidsplan en soortenmanagementplan (budgetoverheveling)	97
Lagere kosten rooien, planten, snoeien en maaien	28
Hogere kosten Boomonderhoud	-88
Lagere kosten KempenPlus-groenbestek	59
Diverse afwijkingen	82
Totale afwijking lasten	766
Dekking incidentele kosten herinrichting Smagtenbocht	-74
Uitkering SPUK-Sport 2025 (doorbelasting naar kredieten)	-97
Gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide	-238
Mutaties voorbereidingskosten grondbeleid: Egyptische Poort	62
Diverse afwijkingen	32
Totale afwijking baten	-315
Totale afwijking resultaat	451

Sociaal domein

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	132
SPUK Wet inburgering nieuwkomers (zie ook afwijking baten)	345
Lagere lasten opvang ontheemden Oekraïners	43
Lager elektriciteitsverbruik MFA Hart van Hapert	25
Lagere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw MFA hart van Hapert	43
Hogere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw D'n Anloop	-40
Hogere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw De Poel	-30
Hogere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw BRUIS	-30
BRUIS: reservering subsidie 2025	100
Afrekening programmakosten KempenPlus	-87
Afrekening programmakosten Maatschappelijke Dienstverlening	-531
Nadelig resultaat 2025 GRSK / Maatschappelijke Dienstverlening	-60
KempenPlus: Resultaat 2024 - weerstandsvermogen	470
KempenPlus: doorbetaling decentralisatieuitkering compensatieregeling	-332
Impulsbudget sociale infrastructuur (budgetoverheveling)	134
Integratie-uitkering Participatie	48
Projectleider toegang (budgetoverheveling)	28
Diverse afwijkingen	105
Totale afwijking lasten	363
Afrekening rijksuitkering Tozo 2024	-49
Definitieve bijstandsuitkering 2025 LKS & algemene bijstand	160
SPUK Wet inburgering nieuwkomers (zie ook afwijking lasten)	-371
Hogere uitkering SPUK opvang ontheemde Oekraïners	29
Bijdrage Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA): kosten opvang derdelanders	33
Lagere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw Steunpunt Den Bogerd	66
Lagere dotatie onderhoudsvoorziening gebouw Den herd	34
Lagere dotatie onderhoudsvoorziening gemeentewerf Bladel	146
Diverse afwijkingen	-23
Totale afwijking baten	25
Totale afwijking resultaat	388

Volksgezondheid

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	195
Lagere projectkosten basisgezondheidszorg door inzet brede SPUK	87
Lagere bijdrage GGD	54
Hogere dotatie egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	-99
Hogere uitgaven voor inzaming papier	-55
Lagere voorbereidingskosten nieuw grondstoffencentrum	84
Hogere kosten milieustraat	-74
Hogere huur milieustraat	-35
Hogere dotatie voorziening riolering	-207
Afkoppelen regenwater Hapert (budgetoverheveling)	78
Afkoppelen regenwater Casteren (budgetoverheveling)	66
Capaciteit energietransitie (budgetoverheveling)(zie ook afwijking baten exc. Personeelskosten)	433
Lokaal isolatieprogramma (budgetoverheveling)(zie ook afwijking baten)	2.171
Aanpak energiearmoede (budgetoverheveling)(zie ook afwijking baten)	174
Subsidie duurzame energie particulieren (budgetoverheveling)(ook lagere dekking AR)	46
Energiehub de Sleutel	44
Diverse afwijkingen	
Totale afwijking lasten	2.962
Rijksbijdrage Brede Spuk	-35
Hogere inzamelvergoeding PMD	87
Hogere vergoeding zwerfafval	110
Hogere bijdrage milieustraat Reusel-De Mierden	57
Hogere baten afvalstoffenheffing	47
Capaciteit energietransitie (budgetoverheveling)(zie ook afwijking baten)	-678
Lokaal isolatieprogramma (budgetoverheveling)(zie ook afwijking baten)	-2.171
Aanpak energiearmoede (budgetoverheveling)(zie ook afwijking baten)	-174
Energiehub de Sleutel. Dekking bijdrage provincie NB	44
Diverse afwijkingen	-76
Totale afwijking baten	-2.789
Totale afwijking resultaat	173

VHROSV

Toelichting (bedragen x € 1.000,-)	Afwijking
Salariskosten, inhuur en verrekening overhead	-451
Hogere advieskosten projectplan Markhof / Posthof	-39
Hogere advieskosten bouw-, woning- en welstandstoezicht	-35
Lagere kosten kwaliteit buitengebied (ook lagere dekking vanuit reserve)	95
Afwijkingen lasten binnen grondexploitatie	4.065
Dotatie verliesvoorziening grondexploitatie: Akkerstraat Hoogeloon & Kerkeneind Casteren	-69
Beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (budgetoverheveling)	109
Diverse afwijkingen	107
Totale afwijking lasten	3.782
Hogere opbrengsten anterieure overeenkomsten	45
Realisatiestimulans	329
Vrijval onderhoudsvoorziening gebouw voormalige Praktijkschool	82
Hogere leges bouwvergunningen	85
Saldo: winstuitname / terugnemings winst grondexploitatie	-105
Vrijval / vermindering verliesvoorziening Akkerstraat Hoogeloon & Kerkstraat Casteren	237
Afwijkingen baten binnen grondexploitatie	-2.642
Grondexploitatie: mutaties onderhanden werken	-508
Grondexploitatie: mutatie voorbereidingskosten	-470
Diverse afwijkingen	-98
Totale afwijking baten	-3.045
Totale afwijking resultaat	737

4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 van het BBV wordt onderstaand overzicht van de incidentele baten en lasten 2025 gepresenteerd.

Programma	Omschrijving	bedragen x € 1.000,-	2025 lasten	2025 baten
0. Bestuur en ondersteuning	Grondverkoop algemene dienst			v 80
0. Bestuur en ondersteuning	Dotatie wethouderspensioenen (APPA naar ABP)	n -402		
4. Economie	Uitbreiding bedrijventerrein Hapert	n -29		
4. Economie	Lokale economische visie	n -21		
5. Sport, cultuur en recreatie	Groenbeleidsplan/ soortenmanagementplan	n -44		
5. Sport, cultuur en recreatie	Natuurbescherming: projectkosten/ subsidie GOB	n -25		
5. Sport, cultuur en recreatie	Compensatievergoeding Optisport	n -48		
5. Sport, cultuur en recreatie	Verwijderen en afvoeren meubilair	n -22		
6. Sociaal Domein	Rijksuitkering Tozo	n -49		
6. Sociaal Domein	Subsidieregeling duurzame energie particulieren	n -245		
8. VHROSV	Projectplan Posthof	n -118		
8. VHROSV	Plankosten uitbreidingslocaties	n -30		
8. VHROSV	Invoering omgevingswet	n -71		
8. VHROSV	Kwaliteit buitengebied: diverse projecten	n -60		v 42
8. VHROSV	Vrijval en aanwending voorziening grondexploitatie			529
8. VHROSV	Grondexploitaties: winstuitname			n -105
9. Overhead	Werving en selectie	n -38		
9. Overhead	Vennootschapsbelasting	n -620		
0. Reserves	Algemene reserve	n -1.125		v 4.259
0. Reserves	Reserve afschrijving geact. investeringen	n -2.221		v 66
0. Reserves	Reserve generatiepact			v 21
0. Reserves	Algemene reserve grondexploitatie	n -667		
0. Reserves	Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	n -38		v 1.058
totaal incidentele baten en lasten		n -5.873	v	5.950
saldo incidentele baten en lasten			77	

4.3. Informatie Wet normering topinkomens (WNT)

Verantwoordingsinformatie WNT

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Bladel. Het doel van de WNT is het tegen gaan van excessieve beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. Het voor gemeente Bladel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Bij een gemeente zijn de topfunctionarissen gedefinieerd zoals de (wnd) gemeentesecretaris en de (wnd) griffier. Hieronder staan de verplichte gegevens rond deze topfunctionarissen opgenomen.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt. In het verslagjaar hebben er bij de gemeente Bladel geen beloningen plaatsgevonden die hoger zijn dan de algemene maximale bezoldiging. De WNT voor de leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking wordt in navolgende onderverdeling toegelicht:

bedragen x € 1,-	R. Lathouwers	J.v.d.Wiel	N. Segers
functiegegevens	secretaris	griffier	plv griffier
aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,00	1,00	0,89
dienstbetrekking	ja	ja	ja
bezoldiging 2025:			
- beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.091	94.771	55.816
- beloningen betaalbaar op termijn	18.548	14.399	9.660
subtotaal	135.639	109.170	65.476
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	246.000	218.669
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
bezoldiging	135.639	109.170	65.476
het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
gegevens 2024			
aanvang en einde functievervulling in 2024	1/4 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,00	1,00	0,89
dienstbetrekking	ja	ja	ja
bezoldiging:			
- beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.308	89.909	61.810
- beloningen betaalbaar op termijn	13.802	13.882	9.637
subtotaal	99.110	103.791	71.447
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	175.068	233.000	207.114
bezoldiging	99.110	103.791	71.447

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaanden 1 t/m 12

In 2025 zijn er leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking aanwezig geweest.

Overige rapportageverplichtingen op grond de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2025 geen ontslag-uitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

5. Analyse begrotingsrechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording legt de verantwoordelijkheid voor het naleven van financiële regels bij het college, dat hierover direct verantwoording aflegt aan de gemeenteraad. De raad stelt kaders zoals de verantwoordingsgrens vast, terwijl de accountant toetst of de verantwoording in de jaarrekening juist is opgenomen. De belangrijkste criteria zijn dat uitgaven binnen de goedgekeurde begroting passen (begrotingscriterium), voldoen aan regelgeving (voorwaardencriterium), en misbruik of oneigenlijk gebruik wordt voorkomen (M&O-criterium). In hoofdstuk 5.1 wordt specifiek ingegaan op het onderdeel begrotingsrechtmatigheid. In hoofdstuk 5.2 wordt de rechtmatigheidsverantwoording door het college van B&W afgegeven.

5.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Kaders begrotingsonrechtmatigheden

Het is van belang dat de gemeenteraad op voorhand duidelijke kaders meegeeft, zodat duidelijk is wat belangrijk is en waar de discussie over zou moeten gaan. Deze kaders helpen de raad om gericht toezicht te houden, en het college om effectief verantwoording af te leggen. Er moeten heldere afspraken zijn over de interpretatie van afwijkingen, inclusief hoe begrotingsonrechtmatigheden worden behandeld. Wanneer worden afwijkingen als onrechtmatig beschouwd en wanneer worden onrechtmatigheden als acceptabel aangemerkt?

Overschrijdingen van lasten en investeringen

Begrotingsafwijkingen zijnde overschrijdingen van lasten en investeringen zijn altijd onrechtmatig, maar kunnen wel als acceptabel worden aangemerkt op basis van vastgelegde afspraken tussen de gemeenteraad en het college van B&W. Zowel de acceptabele als niet-acceptabele afwijkingen worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

In de financiële verordening 2025 zijn afspraken gemaakt tussen de gemeenteraad en college van B&W welke begrotingsrechtmatigheden als gevolg van overschrijding van lasten en/of investeringen als acceptabel (passend binnen het beleid) worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel). De volgende afspraken zijn in de 'Financiële verordening 2025 Bladel' vastgelegd (artikel 12, lid 4):

"Voor overschrijdingen van de lasten, investeringskredieten en ongeautoriseerde balansmutaties van de begroting is het uitgangspunt dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- a) Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.*
- b) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.*
- c) De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage (begrotingswijziging).*
- d) De overschrijding is het gevolg van gewijzigde wettelijke bepalingen.*
- e) De overschrijding is ontstaan na het opstellen van de laatste tussentijdse rapportage.*
- f) De overschrijding is het gevolg van een abusievelijke fout in de begroting."*

Overschrijving van de baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten

Begrotingsafwijkingen zijnde overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten, zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. De afwijkingen die worden aangemerkt als onrechtmatig worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording. De volgende afspraak is in de 'Financiële verordening 2025 Bladel' vastgelegd (artikel 12, lid 6):

"Voor afwijkingen van de begroting als gevolg van overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten die ontstaan na de laatste tussenrapportage of waar corresponderende hogere/lagere baten of lasten tegenover staan, wordt het melden en verantwoorden in de jaarrekening als tijdig geduid en daarmee rechtmatig."

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt extra toelichting gegeven op de onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens van € 50.000. Tevens wordt door aangegeven wat het college als maatregelen/verbeteracties ziet.

Analyse begrotingsonrechtmatigheden / exploitatie

In onderstaand overzicht worden zowel de lasten als batenafwijkingen van de rekening 2025 ten opzichte van de gewijzigde begroting weergegeven (op programmaniveau).

omschrijving programma's (bedragen x € 1.000,-)	begroting 2025 na wijz.			rekening 2025			begrotingsafwijking		
	totaal lasten	totaal baten	saldo	totaal lasten	totaal baten	saldo	totaal lasten	totaal baten	saldo
0. bestuur en ondersteuning	-2.726	789	-1.937	-2.961	831	-2.130	-235	42	-193
1. veiligheid	-2.236	108	-2.128	-2.362	108	-2.254	-126		-126
2. verkeer en vervoer	-4.067	138	-3.929	-3.993	289	-3.704	74	151	225
3. economie	-975	1.783	808	-940	1.728	788	35	-55	-20
4. onderwijs	-3.227	793	-2.434	-2.884	418	-2.466	343	-375	-32
5. sport, cultuur en recreatie	-7.010	1.343	-5.667	-6.263	1.028	-5.235	747	-315	432
6. sociaal domein	-33.090	6.634	-26.456	-32.727	6.659	-26.068	363	25	388
7. volksgezondheid en milieu	-10.784	8.674	-2.110	-7.821	5.884	-1.937	2.963	-2.790	173
8. VHROSV	-9.939	7.543	-2.396	-6.157	4.498	-1.659	3.782	-3.045	737
9. overhead en ond. organisatie	-8.033	210	-7.823	-7.945	296	-7.649	88	86	174
10. algemene dekkingsmiddelen	-1.070	53.704	52.634	-1.489	53.942	52.453	-419	238	-181
Totaal (exclusief reserves)	-83.157	81.719	-1.438	-75.542	75.681	139	7.615	-6.038	1.577
toevoeging reserves	-4.119		-4.119	-4.119		-4.119			
onttrekking reserves		6.676	6.676		6.080	6.080		-596	-596
Totaal (inclusief reserves)	-87.276	88.395	1.118	-79.661	81.761	2.098	7.615	-6.634	978

Overschrijving van de lasten

Op programmaniveau worden de lasten bij de programma's 0. Bestuur en ondersteuning, 1. Veiligheid en 10. Algemene dekkingsmiddelen overschreden.

Programma (bedragen x € 1.000,-)	Omschrijving	Overschrijding last	Onrechtmatig	Acceptabel	Niet-acceptabel
Overschrijding lasten programma's					
0. Bestuur en ondersteuning	Dotatie wethouderspensionen	235	235	235	
1. Veiligheid	Salariskosten	88			
1. Veiligheid	Overig	38	38		38
10. Algemene dekkingsmiddelen	VPB	419	419	419	
Inhuur- en salariskosten	Salaris- en inhuurkosten	1	1		1
Totaal overschrijding van de lasten		781	693	654	39

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

De overschrijding van de lasten wordt veroorzaakt door een hogere dotatie aan de voorziening wethouders pensioenen van € 400.000. De verhoging wordt veroorzaakt door een aanvulling in verband met de overdrachts-waarde van APPA naar het ABP.

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA). Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. Gemeenten wordt door het VNG geadviseerd hun voorziening hierop tijdig af te stemmen. Gemeente Bladel heeft meegedaan aan een onderzoek naar de omvang van de verwachte overdrachts-waarde van APPA naar het ABP. Op basis van het onderzoek dient de omvang van de voorziening wethouder pensioenen van gemeente Bladel te worden verhoogd met € 400.000. Mede op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV is deze verhoging verwerkt in de jaarrekening 2025.

Omdat de overschrijding het gevolg is van een wettelijke bepaling wordt de begrotingsonrechtmatigheid van € 235.000 aangemerkt als acceptabel.

Programma 1. Veiligheid

De overschrijding van de lasten wordt voor het grootste deel (€ 88.000) veroorzaakt door hogere toegerekende loon- en inhuurkosten. De loon- en inhuurkosten worden niet afzonderlijk per programma beoordeeld, maar over de gehele begroting/jaarrekening (programma overstijgend). Dit bedrag van € 88.000 wordt voor dit programma geëlimineerd en betrokken bij het volgende onderdeel: inhuur- en salariskosten.

De resterende begrotingsonrechtmatigheid van € 38.000 wordt vanwege de hoogte van het bedrag niet verder geanalyseerd en aangemerkt als niet-acceptabel.

Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen

De overschrijving wordt veroorzaakt door een hogere vennootschapsbelasting (€456.000). De afwijking is het gevolg van een wettelijke bepaling. De onrechtmatigheid van € 419.000 wordt derhalve aangemerkt als acceptabel.

Analyse salaris- en inhuurkosten

De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd: per programma. Uitzondering hierop vormen loon- en inhuurkosten. Deze worden gezamenlijk over de gehele begroting beoordeeld. Dit is vastgelegd in artikel 12.2 van de financiële verordening gemeente Bladel 2025. De totale overschrijding van de programma overstijgende loon- en inhuurkosten bedraagt € 1.000. Deze begrotingsonrechtmatigheid wordt aangemerkt als niet-acceptabel.

Programma	Afwijking last
(bedragen x € 1.000,-)	
0. bestuur en ondersteuning	-1
1. veiligheid	-108
2. verkeer en vervoer	4
3. economie	-3
4. onderwijs	0
5. sport, cultuur en recreatie	2
6. sociaal domein	43
7. volksgezondheid en milieu	-51
8. VHROSV	-496
9. overhead en ond. organisatie	692
10. algemene dekkingsmiddelen	-83
Totaal afwijking van de lasten	-1

Overschrijving van de baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten

Op programmaniveau worden de lasten bij de programma's 2 tot en met 9 onderschreden. Op alle programma's, behalve het programma veiligheid, zijn afwijkingen (over- en onderschrijdingen) op de baten te zien. Alle afwijkingen in dit onderdeel zijn in de aard niet onrechtmatig. Echter kan er sprake zijn van begrotingsonrechtmatigheden die niet tijding aan de raad zijn gemeld. Hieronder volgt een toelichting op de afwijkingen groter van € 50.000.

Programma	Onderschr. last	Rechtmatig (tijdig)	Onrechtmatig (niet tijdig)	Overschr. baat	Onderschr. baat	Rechtmatig (tijdig)	Onrechtmatig (niet tijdig)
(bedragen x € 1.000,-)							
Onderschrijding lasten				Overschrijding en/of onderschrijding van baten			
0. bestuur en ondersteuning				42		42	
1. veiligheid							
2. verkeer en vervoer	74	74		151		151	
3. economie	35	35			55	55	
4. onderwijs	343	343			375	375	
5. sport, cultuur en recreatie	747	747			315	315	
6. sociaal domein	363	363		25		24	
7. volksgezondheid en milieu	2.963	2.963			2.790	2.789	
8. VHROSV	3.782	3.687	95		3.045	3.082	
9. overhead en ond. organisatie	88	88		86		17	69
10. algemene dekkingsmiddelen				238		238	
Totaal	8.395	8.300	95	542	6.580	7.088	69

Programma 2. Verkeer en vervoer

Onderschrijding van de lasten

- Lagere lasten voor salaris- en inhuurkosten (€ 74.000). Deze afwijking wordt op dit onderdeel geëlimineerd en betrokken bij de analyse salaris- en inhuurkosten op programma overstijgend niveau.

Overschrijding van de baten

- Vrijval van de voorziening Wijer-De Kuil van € 55.000. Eind 2025 is geconcludeerd dat de voorziening kan vrijvallen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.
- Hogere baten degeneratievergoeding van € 68.000. De hogere opbrengsten zijn verantwoord in oktober 2025 en januari 2026. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Programma 3. Economie

Onderschrijding van de baten

- Lagere baten door definitieve oplegging toeristenbelasting 2025 (€ 43.000). Tot en met december 2025 zijn definitieve aanslagen toeristenbelasting opgelegd. Bij de opstelling van de jaarrekening 2025 is geconstateerd dat de geraamde opbrengst niet volledig is gehaald. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Programma 4. Onderwijs

Onderschrijving van de lasten

- Lagere kosten voor de specifieke uitkeringen ventilatie scholen (€66.000) en onderwijsachterstanden-beleid (€ 328.000). De afwijkingen waren pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Onderschrijving van de baten

- Lagere baten voor de specifieke uitkeringen ventilatie scholen (€66.000) en onderwijsachterstanden-beleid (€ 308.000). De afwijkingen waren pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Onderschrijving van de lasten

- Lagere eenmalige lasten voor de herontwikkeling Smagtenbocht (€528.000). Tegenover de lagere last staan corresponderende lagere baten (geen dekking algemene reserve) . Deze onderschrijving wordt derhalve niet aangemerkt als onrechtmatig.
- Lagere lasten bij de gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide (€ 238.000). Tegenover de lagere last staan corresponderende lagere baten. Deze onderschrijving wordt derhalve niet aangemerkt als onrechtmatig.

Onderschrijving van de baten

- Lagere baten op de exploitatie voor de specifieke uitkering SPUK-Sport 2025 (€ 97.000). De SPUK-Sport 2025 bij de kredieten is daarentegen hoger dan begroot. De afwijking was pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.
- Lagere inkomende subsidie bij de gebiedsontwikkeling Kroonvensche Heide (€ 238.000). Tegenover de lagere baat staan corresponderende lagere lasten. Deze onderschrijving wordt derhalve niet aangemerkt als onrechtmatig.

Programma 6. Sociaal domein

Onderschrijving van de lasten

- Lagere lasten voor de specifieke uitkering Wet inburgering Nieuwkomers (€ 345.000). De afwijking was pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.
- Lagere lasten voor een gereserveerde subsidie van BRUIS (€ 100.000). De afwijking was pas bekend tijdens het opstellen van de jaarrekening. Het budget is nota bene bij de najaarsnota beschikbaar gesteld, voor een aanvullende subsidiebijdrage voor een sluitende exploitatie. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.
- Lagere lasten voor de bedrijfsvoeringskosten KempenPlus in verband met beschikbaarstelling resultaat 2024 en weerstandsvermogen (€ 470.000). Het bestuur van KempenPlus nam dit besluit in november 2025. De afwijking was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2025. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Onderschrijving van de lasten

- Lagere projectkosten basisgezondheidszorg door inzet specifieke uitkering brede SPUK (€ 87.000). De afwijking was pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.
- Lagere bijdrage aan de GGD door uitkering resultaat 2024 en index correctie (€ 54.000). Het Algemeen Bestuur van de GGD besloot d.d. 29 oktober tot uitkering van het resultaat. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.
- Lagere voorbereidingskosten nieuw grondstoffencentrum (€ 84.000). Budget is gedurende het boekjaar 2025 niet afgeraamd in afwachting van de ontwikkeling/plannen van een nieuw grondstoffencentrum. De ontwikkeling is nog actueel en mogelijk werden eind 2025 nog kosten gemaakt. Dit is echter niet het geval geweest. Bij de opstelling van de jaarrekening wordt geconcludeerd dat het budget niet opnieuw in aanmerking komt voor budgetoverheveling. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

- Lagere kosten voor het afkoppelen regenwater in Hapert & Casteren (€ 144.000). De onderschrijding is onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM26.027 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijking, en is een aanvullende toelichting te raadplegen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.
- Lagere lasten voor de specifieke uitkeringen capaciteit energietransitie (€ 433.000), lokaal isolatieprogramma (€ 2.171.000) en aanpak energiearmoede (€ 174.000). De afwijkingen waren pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Onderschrijding van de baten

- Lagere baten voor de specifieke uitkeringen capaciteit energietransitie (€ 433.000), lokaal isolatieprogramma (€ 2.171.000) en aanpak energiearmoede (€ 174.000). De afwijkingen waren pas bekend tijdens het opstellen van de definitieve SiSa-verantwoording bij de jaarafsluiting. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Programma 8. VHROSV

Onderschrijding van de lasten

- Lagere kosten voor projecten kwaliteit buitengebied (€ 95.000). De afwijking had gemeld kunnen worden bij de najaarsnota. De verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als niet tijdig en daarmee onrechtmatig.
- Lagere lasten binnen de grondexploitaties (€ 4.065.000). Doorrekeningen voor de grondexploitaties worden twee keer per jaar uitgevoerd, bij de begroting en bij de jaarrekening. Afwijkingen t.o.v. de begroting worden toegelicht in de jaarrekening. Verantwoording bij de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.
- Lagere kosten voor de beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (€ 109.000). De onderschrijding is onderdeel van de budgetoverhevelingen, welke onderdeel uitmaakt van het voorstel voor resultaatbestemming. In raadsmededeling RM26.027 is de raad reeds geïnformeerd over deze afwijking, en is een aanvullende toelichting te raadplegen. Verantwoording in de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Onderschrijding van de baten

- Lagere baten door terugnemingswinst grondexploitaties (€ 105.000), baten binnen de grondexploitaties (€ 2.642.000), mutaties onderhanden werken (€ 508.000) en mutatie voorbereidingskosten (€ 470.000). Doorrekeningen voor de grondexploitaties worden twee keer per jaar uitgevoerd, bij de begroting en bij de jaarrekening. Afwijkingen t.o.v. de begroting worden toegelicht in de jaarrekening. Verantwoording bij de jaarrekening wordt aangemerkt als tijdig.

Programma 9. Overhead en ondersteuning organisatie

Overschrijding van de baten

- Hogere ontvangen WAZO-uitkeringen vanuit het UWV (€ 69.000). Overschrijding van de baat had uiterlijk gemeld moeten worden bij de najaarsnota 2025 en wordt derhalve aangemerkt als onrechtmatigheid.

Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen

Overschrijding van de baten

- Hogere baten vanuit de algemene uitkering van € 288.000. De grootste oorzaak is de afwijking van de decembercirculaire 2025. De afwijking was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de najaarsnota 2025. Verantwoording in de jaarrekening wordt derhalve aangemerkt als tijdig.

Analyse begrotingsonrechtmatigheden / investeringskredieten

In onderstaand overzicht worden overschrijdingen van de kredieten ten opzichte van de gewijzigde begroting weergegeven. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3.5.

omschrijving krediet	overschr.
(bedragen x € 1.000,-)	
Bestuur en ondersteuning: aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide	-6
Overhead: revitalisering carillon gemeentehuis	-1
Verkeer en vervoer: uitvoering verkeersvisie	-6
Verkeer en vervoer: vervanging openbare verlichting 2024: masten	-3
Sport, cultuur en recreatie: vervanging openbaar groen 2024	-5
Volksgezondheid en milieu: aankoop 2 perc klimaatbuffer Gagelvelden/ Kranenberg	-2
VHROSV: startersleningen	-350
Totaal	-373

Alle overschrijdingen van investeringskredieten worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording zijnde niet-acceptabel. Kredietoverschrijdingen boven € 50.000 (rapportagegrens) worden nader toegelicht in de Bedrijfsvoeringsparagraaf.

5.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.511.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 1.230.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.511.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 654.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	bedragen x € 1.000,-
1A. Overschrijding lasten programma's	-693
1B. Overschrijding investeringskredieten	-373
2. Ongeautoriseerde reservemutatie	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	-164
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	-1.230
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïnd.	-654
De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	-576
Voorwaarden criterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	-1.230
Waarvan acceptabel	-654
Waarvan niet-acceptabel	-576

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6. SiSa-bijlage

Voor een aantal specifieke uitkeringen geldt dat de verantwoording hiervan plaatsvindt middels de Single information, Single audit-bijlagen (SiSa). De onafhankelijke accountant neemt de controle voor de betreffende regelingen mee in de controle van de jaarrekening. Een aantal gegevens over de regelingen wordt opgenomen in de verplichte SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries of instanties. De vorm van de bijlage is wettelijk voorgeschreven. Er mag niet worden afgeweken van het achterliggende model.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			0	4	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				
			Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€13.071	€ 58.177			€0	€0

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15 €10.684	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 €13.872	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PwA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PwA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 €8.078
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 €24.348	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 €0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €13.071	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01 € 182	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02 Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01 € 20.696	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02 € 0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03 2	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04 229	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05 85	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01 € 90.982	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02 € 26.939	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03 € 26.440	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/04 € 0	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/05 € 238.711	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) Aard controle R Indicator: D8/06 € 319.932
		Gemeenten	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07 1 2 100	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10		

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs				
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			€ 160.667	€ 0	€ 0				
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)				Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06				Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07
			€ 0	€ 165.553	€ 4.885				Ja
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen				Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10				Aard controle R Indicator: D14/11
			1						
			2						
10									
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06	
			1 SB240076	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 18.600	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 47.600	
			2						
			100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07						
			1 Ja						
			2						
			100						
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
			1 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	€ 0	€ 136.312	€ 0	€ 712.291	
			2 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	€ 19.152	€ 19.152	€ 51.780	€ 51.780	
			15						

			Kopie CBS(code) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	Kopie beschikkingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Nee			
			2 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Nee			
			15					
			Kopie CBS(code) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	Kopie beschikkingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	Naam/nummer maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
			1 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Kern Hoogeloon	Ja		
			2 060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/375806	Kern Netersel	Nee		
			15					
IenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E120/01</i>	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02</i>	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E120/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04</i>		
			€ 17.572	€ 17.572	€ 10.580	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08</i>		
			1 421 Vrijliggend fietspad - b=3,5 meter, aantal in m	Nee	0			
			2 421 Vrijliggend fietspad - b=3,0 meter, aantal in m	Nee	0			
			3 431 Drempeel , aantal in st	Nee	0			
			4 464 Aanleg van een fietsoversteek via een middeneiland, alleen bij een kruispunt op 60-wegen, aantal in st	Nee	0			
			5 462 Aanleg van één rijloper met fietsstroken en bermen, aantal in m	Nee	0			
			6 402 Aanleg vrijliggend voetpad (≥2,0m), aantal in m	Nee	0			
			7 461 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer), aantal in st	Nee	0			
			8 430 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h, aantal in st	Nee	0			
			50					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 2.055.582	€ 18.613	€ 72.248	€ 0	€ 29.629	€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i> € 0 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i> € 0	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i> € 6.800 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i> Ja	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i> € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i> € 1.177.838	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i> € 4.286	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i> € 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i> € 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i> € 0	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i> € 0 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i> € 0	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i> € 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i> € 0	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i> € 0 BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i> € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i> € 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i> Ja	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i> € 0

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 200	€ 13.460	€ 0	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 300	€ 7.130	€ 0	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 650	€ 13.970	€ 0	
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 1.150	€ 34.560	€ 0	
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
					Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkings - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkings Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			

			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0		
						€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 128.745	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 309.917	€ 525.535			

			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H4/03</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden <i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06</i>		
			€ 472.878	€ 43.814	€ 8.843			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	Reservering 2025 voor (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar) <i>Aard controle R Indicator: H30/02</i>	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H30/04</i>	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>
			€ 355.373	€ 35.460	€ 319.913	€ 960.757	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
			Ja	Nee				
VRO	J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche) SiSa tussen medeoverheden	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: J6B/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/03</i>	Cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J6B/04</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/05</i>	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/06</i>
			030010 Provincie Noord-Brabant	€ 48.493	€ 48.493	€ 55.161	€ 55.161	1
			Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/07</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/08</i>				
			460	Nee				
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. <i>Aard controle D1 Indicator: J17/01</i>	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02</i>	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. <i>Aard controle D1 Indicator: J17/03</i>			
			47	80	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) . <i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling. <i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw). <i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. <i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>	
			1					
			2					

VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 05 nee is ingevuld)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/04	Aard controle D2 Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
		1	SUVIS21-01131406	€ 281.783	€ 3.113.238	Ja	Ja	
		99						
		100						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			0	€ 0	€ 92.180	0	€ 0	€ 116.166
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			0	€ 0	€ 2.092			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			0	0	0	0	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LAI23-03494457	€ 15.182	0	0	€ 0	€ 15.182
			2 LAI24-03723809	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-03842472	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			100					

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
		1	€ 0	€ 0	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		3	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
		1	PiusHof	23	Ja	23	Ja	€ 165.289
		2						
		3						
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
		1	PiusHof	€ 165.289	Ja	Oorspronkelijke startbouw was Q2 2024. Bij het ministerie van VRO is een formeel verzoek tot uitstel ingediend met een nieuwe startdatum van Q1 2025. Dit verzoek is gehonoreerd en de nieuwe startdatum hebben we behaald.	23	Ja
		2						
		20						
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
		1	PiusHof	Ja				
		2						
		20						
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Sisa tussen medeoverheden					
			Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 84.966	€ 9.966	1	50	Ja
		2						
		3						
		4						
		5						

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 139.985	€ 67.712	€ 215.381	€ 963.634	€ 24.077	€ 24.077
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
LVVN	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Aard controle R Indicator: L7B/03	Aard controle R Indicator: L7B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06
			1 Kroonvensche Heide e.o.	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 61.043	Ja	
			2					
			10					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 1.857.372	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 69.327
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			€ 768	€ 12.192	€ 98.698	1-1-2025	1-10-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13							
			€ 1.840.961	€ 6.848.528				

7. Overige gegevens

7.1 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Verklaring wordt ingevoegd zodra deze beschikbaar is.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Bladel

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Bladel te Bladel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Bladel op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 18 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 18 december 2025 en 26 februari 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Bladel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.510.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in gemeente Bladel en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem geëvalueerd. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het management, de auditcommissie en anderen binnen de entiteit en bijbehorende verslagen en registraties beoordeeld. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico dat het management en het college van burgemeester en wethouders maatregelen van interne beheersing doorbreken. Het doorbreken van de interne beheersing kan toezien op:
 - (significante) schattingen gerelateerd aan de waardering van de grondexploitatie. Wij hebben getoetst of de gekozen methode en gehanteerde significante veronderstellingen passend zijn.
 - journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- Het risico van fraude in de uitgaande betalingen. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op dit frauderisico waaronder het beoordelen van de rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie en het analyseren van betaalbestanden gericht op de uitgaande betalingen in het boekjaar. Op basis hiervan hebben wij de meest risicovolle betalingen getoetst.
- Het risico op ambtelijke corruptie bij inkopen. Wij hebben controlewerkzaamheden verricht gericht op het risico dat bij het gunnen van opdrachten sprake is van ongeoorloofde beïnvloeding. Deze werkzaamheden zien toe het uitvoeren van specifieke werkzaamheden gericht op naleving van de aanbestedingswetgeving en aanbestedingsrichtlijnen.
- Het risico op corruptie rondom grondtransacties. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van niet-zakelijke grondtransacties. Daarbij hebben wij op basis van risico-criteria transacties geselecteerd en vastgesteld dat er geen aanwijzingen zijn van corruptie rondom grondtransacties.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van bovengenoemde risico's.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de paragraaf weerstandsvermogen een analyse opgenomen inzake het opvangen van geschatte financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze werkzaamheden ten aanzien van deze analyse bestaan onder andere uit:

- Het inspecteren van de meerjarenbegroting en de beoordeling van de provincie als toezichthouder hierop;
- Het inspecteren van de wijze waarop een risico-inventarisatie is uitgevoerd en hoe het weerstandsvermogen wordt bepaald;
- Het evalueren en bespreken van de financiële risico's en belangrijke veronderstellingen en uitgangspunten met het management en college van burgemeester en wethouders;
- Het overwegen of alle relevante informatie die wij als gevolg van onze controle hebben verkregen op een juiste wijze is opgenomen en toegelicht in de analyse.
- Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van gemeentelijke taken is gewaarborgd.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de opgenomen analyse en de uitkomsten hiervan op de inschatting van de weerbaarheid door het college van burgemeester en wethouders. Voor de volledigheid merken wij op dat de daadwerkelijke uitkomsten van gebeurtenissen kunnen afwijken van de gedane aannames en veronderstellingen in de risicoanalyse.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstreking SiSa').

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en het vermogen op 31 december 2025 alsmede de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader bij het besluit van 18 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële

rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is haar financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van

de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 30 juni 2026

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

 ValidSigned by H.A.C.M. Vissers RA MSc
on 30-06-2026

H.A.C.M. Vissers RA MSc

8. Bijlagen

8.1 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

omschrijving hoofdtaakveld	taakveld BBV	omschrijving taakveld BBV	Waarden								verschil last	verschil baat
			R 2024-U	R 2024-I	Pr-B 2025-U	Pr-B 2025-I	B 2025-U	B 2025-I	R 2025-U	R 2025-I		
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	-2.671.518	186.284	-1.663.065	0	-1.744.652	80.402	-2.141.762	101.330	-397.110	20.928
	0.10	Mutaties reserves	-875.782	2.654.923	-3.436.055	4.556.605	-4.119.066	6.675.823	-4.119.066	6.079.803	0	-596.020
	0.2	Burgerzaken	-655.410	474.960	-615.862	282.394	-751.095	442.598	-596.629	475.841	154.466	33.243
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-84.346	839.202	-103.351	197.418	-230.138	266.238	-223.152	253.245	6.986	-12.993
			-4.287.056	4.155.369	-5.818.333	5.036.417	-6.844.951	7.465.061	-7.080.608	6.910.219	-235.657	-554.842
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.490.097	82.970	-1.540.844	85.660	-1.618.851	88.544	-1.669.099	87.559	-50.248	-985
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-834.416	15.811	-623.397	12.569	-618.143	19.069	-693.076	19.532	-74.933	463
			-2.324.513	98.782	-2.164.241	98.229	-2.236.994	107.613	-2.362.175	107.091	-125.181	-522
Algemene dekkingsmiddelen	0.5	Treasury	-452.351	674.769	-679.829	929.509	-638.113	863.031	-534.460	838.171	103.653	-24.860
	0.61	OZB woningen	-408.232	2.840.167	-206.910	2.999.788	-208.960	2.995.314	-321.912	2.993.921	-112.952	-1.393
	0.62	OZB niet-woningen	-6.133	2.399.075	-26.308	2.553.600	-26.308	2.612.095	-6.535	2.587.808	19.773	-24.287
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-5.976	44.128.205	-5.976	43.726.792	-5.976	47.233.629	-6.239	47.521.142	-263	287.513
	0.8	Overige baten en lasten	-32.966	0	-30.614	0	-27.495	0	0	952	27.495	952
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-528.252	0	-13.814	0	-163.631	0	-620.102	0	-456.471	0
			-1.433.911	50.042.217	-963.451	50.209.689	-1.070.483	53.704.069	-1.489.248	53.941.994	-418.765	237.925
Verkeer en vervoer	2.1	Verkeer en vervoer	-3.591.831	519.229	-4.004.547	72.259	-4.007.093	133.662	-3.981.657	282.056	25.436	148.394
	2.2	Parkeren	-21.649	4.684	-9.280	4.310	-9.280	4.310	-11.607	6.050	-2.327	1.740
	2.5	Openbaar vervoer	0	0	-50.570	0	-50.570	0	0	0	50.570	0
			-3.613.479	523.913	-4.064.397	76.569	-4.066.943	137.972	-3.993.265	288.106	73.678	150.134
Economie	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	15.248	0	11.340	0	15.000	0	14.188	0	-812
	3.1	Economische ontwikkeling	-351.387	0	-426.470	0	-468.570	0	-420.632	0	47.938	0
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-142.291	297.071	-63.155	12.017	-93.762	12.017	-99.495	-2.500	-5.733	-14.517
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-92.150	89.400	-99.454	95.500	-99.454	95.500	-95.325	89.800	4.129	-5.700
	3.4	Economische promotie	-251.856	1.531.804	-231.002	1.579.416	-313.604	1.660.416	-324.400	1.626.151	-10.796	-34.265
			-837.684	1.933.522	-820.081	1.698.273	-975.390	1.782.933	-939.851	1.727.639	35.539	-55.294
Onderwijs	4.2	Onderwijshuisvesting	-2.255.719	300.481	-1.955.612	11.905	-2.221.312	328.022	-2.163.562	257.696	57.750	-70.326
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-876.782	189.179	-464.503	11.623	-1.006.041	464.811	-720.525	159.985	285.516	-304.827
			-3.132.501	489.660	-2.420.115	23.528	-3.227.353	792.833	-2.884.087	417.681	343.266	-375.152
Sport, cultuur en recreatie	3.4	Economische promotie	-20.721	0	-19.081	0	-19.405	0	-19.893	0	-488	0
	5.1	Sportbeleid en activering	-346.530	128.058	-336.614	117.219	-362.817	121.513	-346.656	121.513	16.161	0
	5.2	Sportaccommodaties	-1.678.268	660.641	-2.684.496	572.456	-2.377.124	728.717	-2.016.404	588.257	360.720	-140.460
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-391.503	11.096	-398.251	17.858	-416.677	17.858	-413.240	17.858	3.437	-0
	5.4	Musea	-10.000	0	-10.000	0	-11.000	0	-11.000	0	0	0
	5.5	Cultureel erfgoed	-63.436	8.862	-60.221	8.862	-86.646	8.862	-59.234	8.862	27.412	0
	5.6	Media	-711.805	165.339	-594.264	118.100	-706.115	118.096	-708.548	142.600	-2.433	24.504
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.775.943	407.853	-2.555.516	152.680	-3.030.056	347.441	-2.687.268	148.364	342.788	-199.077
			-5.998.206	1.381.849	-6.658.443	987.175	-7.009.840	1.342.487	-6.262.242	1.027.454	747.598	-315.033

Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-7.161.570	3.175.047	-6.912.573	2.138.677	-7.692.015	2.845.846	-7.112.994	2.798.362	579.021	-47.484
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.3	Inkomensregelingen	-4.433.285	3.318.543	-5.237.108	3.292.191	-5.612.269	3.577.180	-5.603.687	3.668.277	8.582	91.097
	6.4	WSW en beschut werk	-6.382.995	15.082	-6.791.239	11.500	-6.993.637	0	-6.727.380	0	266.257	0
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	-8	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-591.063	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.72b	Jeugdhulp behandeling	-1.631.581	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-85.190	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.74b	Jeugdhulp crisis/LTAGGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-124.348	0	-125.391	0	-138.003	0	-138.131	0	-128	0
	6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-965.151	165.000	-781.914	165.000	-1.087.060	165.000	-991.297	142.815	95.763	-22.185
	6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-56.678	0	-57.883	0	-62.052	0	-62.759	0	-707	0
	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-242.085	0	-256.210	0	-271.580	0	-260.202	0	11.378	0
	6.791	PGB WMO	-263.012	0	-264.138	0	-300.142	0	-309.307	0	-9.165	0
	6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-2.182.691	0	-2.063.944	0	-2.133.635	0	-2.222.520	0	-88.885	0
	6.712	Begeleiding (WMO)	-1.837.171	0	-1.720.644	0	-1.833.770	0	-1.892.000	0	-58.230	0
	6.713	Dagbesteding (WMO)	-738.319	0	-638.779	0	-772.716	0	-750.359	0	22.357	0
	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-983.051	44.445	-1.045.207	45.000	-1.119.523	45.000	-1.054.938	50.127	64.585	5.127
	6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	-1.640.191	0	-2.537.978	0	-2.519.457	0	18.521	0
	6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-5.125	0	-155.224	0	-105.754	0	-164.442	0	-58.688	0
	6.792	PGB Jeugd	-424.442	0	-319.839	0	-432.437	0	-508.479	0	-76.042	0
	6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-1.503.986	0	-994.531	0	-1.620.536	0	-2.045.386	0	-424.850	0
	6.822	Jeugdreclassering	-109.825	0	-100.809	0	-123.429	0	-112.949	0	10.480	0
	6.821	Jeugdbescherming	-224.108	0	-127.146	0	-252.874	0	-250.358	0	2.516	0
			-29.945.678	6.718.109	-29.232.770	5.652.368	-33.089.410	6.633.026	-32.726.645	6.659.581	362.765	26.555
Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	-1.161.416	222.905	-1.200.893	201.044	-1.228.172	241.514	-1.088.154	202.636	140.019	-38.878
	7.2	Riolering	-1.921.569	2.221.155	-2.673.668	2.845.860	-2.127.159	2.373.896	-2.263.059	2.362.849	-135.900	-11.047
	7.3	Afval	-2.086.810	2.449.227	-1.870.703	2.228.714	-2.254.941	2.499.386	-2.441.477	2.842.409	-186.536	343.023
	7.4	Milieubeheer	-2.137.583	469.413	-2.112.986	467.498	-5.173.821	3.558.818	-2.029.167	476.183	3.144.654	-3.082.635
			-7.307.378	5.362.700	-7.858.250	5.743.116	-10.784.093	8.673.614	-7.821.856	5.884.076	2.962.237	-2.789.538
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke	8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.960.951	353.388	-1.739.375	189.500	-1.998.153	219.040	-2.067.675	344.302	-69.522	125.262
	8.2	Grondeexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-7.999.113	8.010.931	-2.639.909	3.557.696	-6.333.772	6.401.181	-2.764.511	2.815.343	3.569.261	-3.585.838
	8.3	Wonen en bouwen	-1.284.564	999.952	-1.421.435	945.142	-1.607.096	924.095	-1.325.167	1.338.450	281.929	414.355
			-11.244.628	9.364.271	-5.800.719	4.692.338	-9.939.021	7.544.316	-6.157.352	4.498.095	3.781.669	-3.046.221
Overhead en ondersteuning organisatie	0.4	Overhead	-7.479.998	404.271	-7.445.370	106.703	-8.032.758	210.314	-7.944.776	296.248	87.982	85.934
			-7.479.998	404.271	-7.445.370	106.703	-8.032.758	210.314	-7.944.776	296.248	87.982	85.934
Resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-2.869.632	0	-1.078.235	0	-1.117.002	0	-2.096.080	0	-979.078	0
			-2.869.632	0	-1.078.235	0	-1.117.002	0	-2.096.080	0	-979.078	0
			-80.474.664	80.474.664	-74.324.405	74.324.405	-88.394.238	88.394.238	-81.758.185	81.758.185	6.636.053	-6.636.053

8.2 Evaluatie startersleningen

Op 15 december 2016 heeft de gemeenteraad besloten om de "Verordening starterslening gemeente Bladel 2017" vast te stellen. Ieder jaar volgt een monitor en tussentijdse rapportage van het instrument via de P&C-cyclus. Medio 2015 hebben het Rijk en de Provincie Noord-Brabant besloten hun aandeel in de starterslening te stoppen, waardoor sindsdien het volledige bedrag van de starterslening voor rekening van de gemeente Bladel komt. In 2025 zijn 29 startersleningen gepasseerd en is door de SVn, namens de gemeente Bladel, een bedrag van € 725.000 uitgeleend.

Betreft	Categorien	Aantal
De aanvragers zijn afkomstig uit:	Gemeente Bladel	22
	Overige Kempengemeenten	4
	Elders	3
	Totaal	29
De aanvragers zijn/komen:	Echte starter (van huis uit)	20
	Vanuit woning in gemeente Bladel	5
	Vanuit huurwoning elders	4
	Totaal	29
De aangekochte woningen liggen in de kern:	Bladel	20
	Hapert	5
	Hoogeloon	2
	Casteren	1
	Netersel	1
	Totaal	29
De leningen zijn bestemd voor aankoop van:	Bestaande woning	29
	Nieuwbouwwoning	0
	Totaal	29

Financiering startersleningen

Het instrument Starterslening loopt nu 12 jaar en in deze jaren zijn de navolgende startersleningen verstrekt. De starterslening wordt vanuit de eigen middelen van de gemeente gefinancierd.

Jaar	Aantal startersleningen	Uitgeleend bedrag
2014	21	€ 132.000
2015	11	€ 181.000
2016	14	€ 335.000
2017	17	€ 404.000
2018	16	€ 274.000
2019	9	€ 186.000
2020	18	€ 428.000
2021	17	€ 410.000
2022	10	€ 250.000
2023	12	€ 325.000
2024	9	€ 216.000
2025	29	€ 725.000
Totaal	183	€ 3.866.000

8.3 Overzicht afschrijvingstermijnen

Balansrubriek		Betreft	Afschrijvings termijn
Algemeen			
- Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. - Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.			
Immateriële vaste activa	a.	kosten sluiten geldleningen	tlv resultaat
	b.	onderzoek en ontwikkeling bepaald actief (onder voorwaarden)	max. 5 jaar
Materiële vaste activa			
Gronden en terreinen	a.	gronden en terreinen	niet
	b.	renovatie sportterreinen	25 jaar
	c.	aanleg sportvelden	40 jaar
	d.	aanleg gravelbanen	25 jaar
	e.	aanleg kunstgras sportvelden	10 jaar
Woonruimten *	a.	woningen	40 jaar
	b.	renovatie, restauratie, uitbreiding en aankoop woonruimten	25 jaar
	c.	semi-permanente woningen	15 jaar
Bedrijfsgebouwen	a.	nieuwbouw bedrijfs- en schoolgebouwen	40 jaar
	b.	kleedlokalen sportvoorzieningen	40 jaar
	c.	renovatie, restauratie, uitbreiding en aankoop bedrijfs- en schoolgebouwen	25 jaar
	d.	semi-permanente gebouwen/ noodlokalen/ loodsen/ opslagplaatsen	15 jaar
	e.	dierenverblijf	25 jaar
Grond-weg-en waterbouw- kundige werken	a.	bergbezinkbassins, vrijval en druk roteringen	50 jaar
	b.	rioolgemalen bouwkundig	50 jaar
	c.	rioolgemalen mechanisch en electrisch	20 jaar
	d.	aanleg wegen, pleinen en rotondes	50 jaar
	e.	aanleg tunnels, viaducten en bruggen	50 jaar
	f.	aanleg plantsoenen, parken en groenvoorzieningen	40 jaar
	g.	reconstructie plantsoenen, parken en groenvoorzieningen	25 jaar
	h.	reconstructie / rehabilitatie wegen, pleinen en rotondes	50 jaar
	i.	straatmeubilair (abri's, bewegwijzering, straatnaamborden, verkeersborden)	10 jaar
	j.	verkeersregelinstanties	12 jaar
	k.	lichtmasten openbare verlichting	40 jaar
	l.	armaturen openbare verlichting	20 jaar
	m.	aanleg speelterreinen	20 jaar
	n.	speeltoestellen	10 jaar
Vervoersmiddelen	a.	vrachtwagens en tractoren	12 jaar
	b.	bedrijfswagens	8 jaar
Machines, apparaten en installaties	a.	automatiseringsmiddelen	3-5 jaar
	b.	kantoormeubilair	10 jaar
	c.	meubilair scholen en gemeenschapshuizen	15 jaar
	d.	strooibehouders	10 jaar
	e.	technische installaties	15 jaar
	f.	veiligheidsvoorzieningen	10 jaar
	g.	bij (eerste) inrichtingen e.d., waarbij de zgn. componentenbenadering niet is en ook niet zal worden toegepast, wordt een forfaitaire afschrijvingstermijn gehanteerd van	25 jaar
Overige materiële vaste activa	a.	hekwerken, terreinafstering/-afscheiding	15 jaar
	b.	buitenterreinen	25 jaar
	c.	rijwielstalling/berging	15 jaar
	d.	schuilhutten	25 jaar
	e.	luchtfoto's	5 jaar
Financiële vaste activa	a.	bijdragen in activa van derden (als ware het actief in bezit van de gemeente)	variabel
Restwaarde **	a.	bedrijfsgebouwen: gemeentehuis	25% WOZ-waarde
	b.	bedrijfsgebouwen: overig	10% WOZ-waarde
	c.	woningen	50% WOZ-waarde
	d.	vervoersmiddelen	5% aanschafwaarde
	e.	overige activa	geen
Vorengenoemde opsomming is niet uitputtend. Voorts blijft het in incidentele gevallen, bijvoorbeeld indien de werkelijke levensduur sterk afwijkt, mogelijk af te wijken van de in deze bijlage genoemde afschrijvingstermijnen.			
* In het algemeen wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegepast. Bij woningen hanteren we daarentegen de annuïtaire afschrijvingsmethode.			
** Normaal gesproken wordt de boekwaarde van een activum aan het eind van de afschrijvingstermijn tot € 0 gereduceerd. Voor sommige vaste activa wordt echter van tevoren vastgesteld dat sprake dient te zijn van een restwaarde, omdat een deel van het actief geacht wordt altijd zijn waarde te behouden (tot het moment van verkoop of buitengebruikstelling). De reden voor het hanteren van een restwaarde dient goed te zijn onderbouwd. De restwaarde moet gebaseerd zijn tegen 'het prijspeil op moment van ingebruikname'.			

8.4 Afkortingen

Afktorting	Betekenis	Afktorting	Betekenis
AVG	- Algemene verordening gegevensbescherming	MD	- Maatschappelijke dienstverlening
AWB	- Algemene wet bestuursrecht	MFA	- Multifunctionele Accommodatie
AWBZ	- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	MJOP	- Meerjarenonderhoudsplan
AWR	- Algemene wet inzake rijksbelastingen	MRE	- Metropoolregio Eindhoven
B&W	- Burgemeester en wethouders	MVA	- Materiële vaste activa
BBV	- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	NAI	- Nederlands Arbitrage Instituut
Bbz	- Besluit bijstandverlening zelfstandigen	Nnb	- Nog niet bekend
BIE	- Bouwgrond in exploitatie	NNB	- Natuurnetwerk Brabant
Bizob	- Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	NPO	- Nationaal Programma Onderwijs
BNG	- Bank Nederlandse Gemeenten	OAB	- Onderwijs Achterstanden Beleid
BT	- Bladel Transparant	OBGB	- Ondernemersvereniging Bedrijventerreinen Gemeente Bladel
BTW	- Belasting Toegevoegde Waarde	ODZOB	- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
BV	- Besloten vennootschap	OV	- Openbaar Vervoer
BZK	- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	OZB	- Onroerende zaakbelasting
CAO	- Collectieve Arbeids Overeenkomst	P&C	- Planning & Control
CC	- Cultureel centrum	P&O	- Personeel & Organisatie
CDA	- Christen Democratisch Appèl	p.m.	- pro memorie
CJG+	- Centrum Jeugd en Gezin plus	PAS	- Programma Aanpak Stikstof
COELO	- Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	PFAS	- Poly- en perfluoralkylstoffen
CPO	- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	PGA	- Persoonsgerichte aanpak
DB	- Dagelijks bestuur	PMD	- Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons
DV & BV	- Dienstverlening & Bedrijfsvoering	POC	- Percentage of completion methode
EMU	- Economische en Monetaire Unie	RhcE	- Regionaal historisch centrum Eindhoven
ENSIA	- Eenduidige Normatiek Single Information Audit	RO	- Ruimtelijke ontwikkeling
EPA-U	- Energielabel utiliteit	SK	- Samenwerking Kempengemeenten
EU	- Europese Unie	SMART	- Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
FIDO	- Financiering Decentrale Overheden	SMI	- Sociaal medische indicatie
Fte	- Fulltime equivalent	SNL	- Subsidiestelsel Natuur en Landschap
GGD	- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst	SO	- Speciaal onderwijs
GGO	- Gepland groot onderhoud	SPUK	- Specifieke Uitkering
GOB	- Groen Ontwikkelfonds Brabant	SRE	- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
GR	- Gemeenschappelijke Regeling	SSC	- Shared Service Center
GRP	- Gemeentelijk Rioleringsplan	SW	- Sociale Werkvoorziening
GRSK	- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten	Tozo	- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
GTK	- Gemeentelijk Toezichtkader	TVW	- Transitie Visie Warmte
GVVP	- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan	UA	- Uitgesloten van Aansprakelijkheid
HAS	- Hogere Agrarische School	VGRP	- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
HR	- Human Resource	VHP	- Vrije Hapertse Partij
ICT	- Informatie- en communicatietechnologie	VHROSV	- Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
IFLO	- Inspectie Financiën Lokale Overheden	VNG	- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
loaw	- Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers	VO	- Voortgezet Onderwijs
loaz	- Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen	Vpb	- Vennootschapsbelasting
IPB	- Informatie- en Procesbeheer	VRBZO	- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
IPO	- Interprovinciaal Overleg	VTE	- Vrijtijdseconomie
ISMS	- Information Security Management System	VTH	- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
KBP	- Kempisch Bedrijvenpark	VVC	- Vereniging voor Contractanten
KCC	- Klant Contact Centrum	VVD	- Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
KNVB	- Koninklijke Nederlandse Voetbalbond	Vve	- Vereniging van eigenaars
KOP	- Kempisch Ondernemers Platform	VWS	- Volksgezondheid Welzijn Sport
KVO-W	- Keurmerk Veilig Ondernemen - Winkelgebieden	Wmo	- Wet maatschappelijke ondersteuning
KVO-B	- Keurmerk Veilig Ondernemen - Bedrijventerreinen	Woo	- Wet open overheid
LED	- Light Emitting Diode	WOZ	- Wet Waardering Onroerende zaken
LKCA	- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst	Wsw	- Wet Sociale Werkvoorziening
LKS	- Loonkostensubsidie	WSW	- Waarborgfonds Sociale Woningbouw
LOT	- Lokale Ondersteuningsteams	Wvggz	- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
LUWA-toren	- Luchtwachttorenen	ZLTO	- Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie
		ZZP	- Zelfstandige Zonder Personeel